

ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ

Supported by : **unicef**
 unite for children
 44, Surya Nagar, Unit-7,
 Bhubaneswar, Odisha

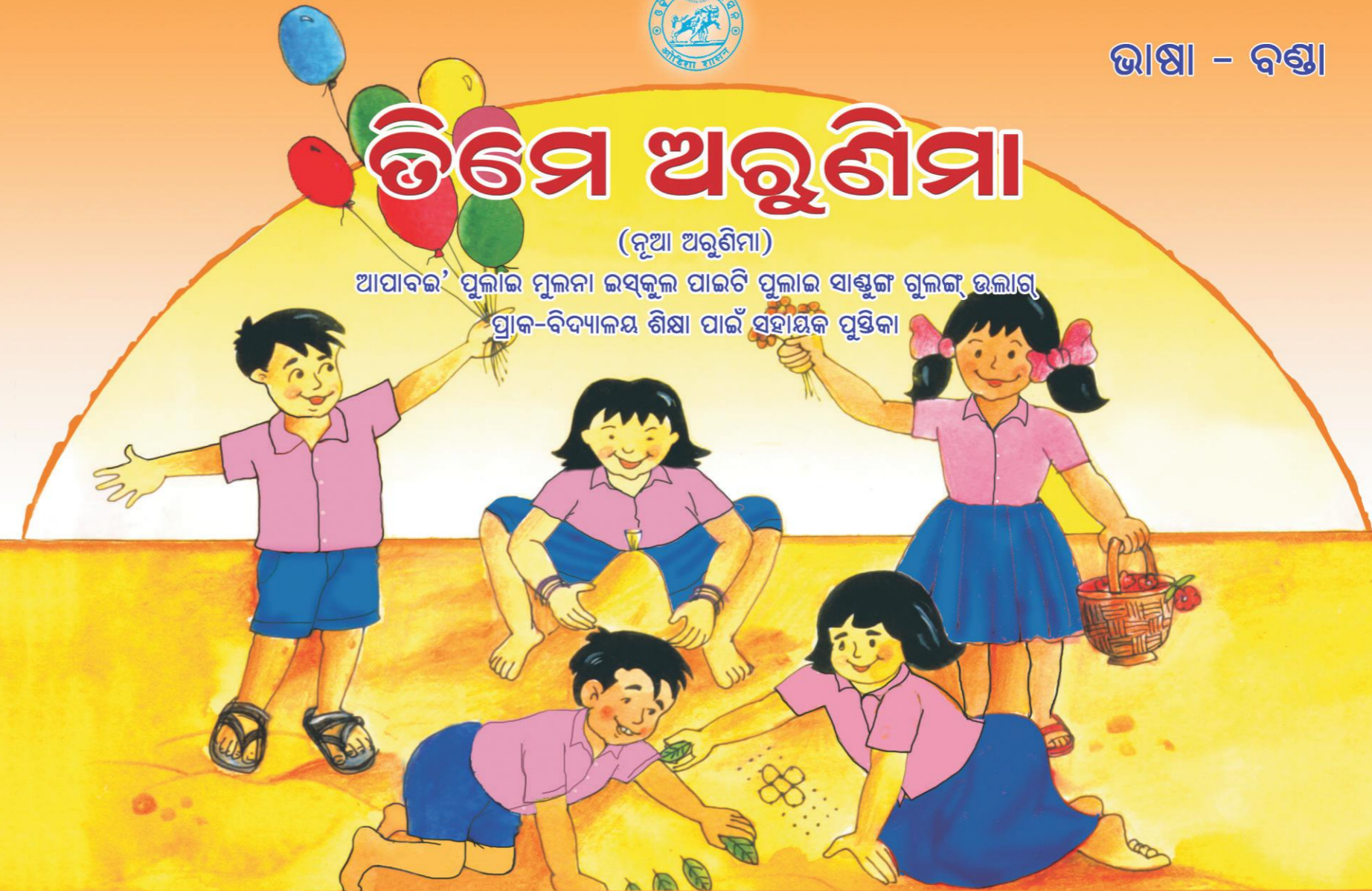

ଭାଷା - ବଙ୍ଗା

ଜିନେ ଅରୁଣିମା

(କୃତ୍ୱା ଅରୁଣିମା)

ଆପାବଲ୍ ପୁଲାଇ ମୁଲନା ଇସ୍କୁଲ ପାଇଟି ପୁଲାଇ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ ଗୁଲଙ୍ଗ ଉଲାଇ
 ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର
 ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଆଭିଯାନ
 ଉଚ୍ଚତମ ଶିକ୍ଷା ଉପାଦାନ
 ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରାଧିକାରଣ
 ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା

ଭାଷା : ବଙ୍ଗୁ

ଚିମେ ଅରୁଣିମା

ନୂଆ ଅରୁଣିମା

ଆପାବଇ'ପୁଲାଇ ମୁଲନା ଇସ୍କୁଲ ପାଇଟି ପୁଲାଇ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ୍ ଗୁଲଙ୍ଗ୍ ଉଲାର୍
(ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସହାୟକ ପୁସ୍ତିକା)

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାର

ସର୍ବ ଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ
ସର୍ବିଏ ପଢ଼ନ୍ତୁ : ସର୍ବିଏ ବଢ଼ନ୍ତୁ

ଉପଦେଷ୍ଟା

ବିଶାଳ ଦେବ, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.

କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ଉଷା ପାଢ଼ୀ, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.

କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ

ରବିନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତାପ ସିଂ, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍.

ସମାଜ ମଙ୍ଗଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ,

ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ପ୍ରଫେସର ଉଦୟନାଥ ଦାଶ, ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଫେସର, ଉତ୍କଳ ଓ ଦିଲ୍ଲୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଡଃ ମୋହିତ ମୋହନ ମହାନ୍ତି

ନିବାଦିତା ସ୍ୱତର, ପୂର୍ବତନ ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀ, ରକ୍ଷି ଭ୍ୟାଲି ସ୍କୁଲ

ରାଜଶ୍ରୀ ମହାନ୍ତି, ଯୁଗ୍ମ ସଚିବ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ଜ୍ୟୋତି କାନୁନ୍‌ଗୋ, ଅନୁଶାସନ ସଚିବ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଯୋଗ ପରିଚାଳକ

ମଧୁମିତା ଦାସ, ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯତ୍ନ ଓ ଶିକ୍ଷା କନ୍‌ଲଟାଣ୍ଟ, ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ପ୍ରସ୍ତୁତି ସହାୟତା:

ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା

ଶ୍ରୀମତୀ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ ମହାପାତ୍ର, ଉପଦେଷ୍ଟା, ମଧ୍ୟସ୍ତରୀୟ

ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର, ଏସ. ଆଇ. ଆର. ଡି.

ଶ୍ରୀମତୀ କାମିନୀ ପ୍ରଭା ସ୍ୱାଇଁ, ସହକାରୀ ଉପଦେଷ୍ଟା, ଏଚ.ଇ.ଟି.ସି.

ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜଶ୍ରୀ ଗୋସ୍ୱାମୀ, ସହକାରୀ ଉପଦେଷ୍ଟା, ଏଚ.ଇ.ଟି.ସି.

ଶ୍ରୀମତୀ କବିତା ମହାପାତ୍ର, ସହକାରୀ ଉପଦେଷ୍ଟା, ଏଚ.ଇ.ଟି.ସି.

ଶ୍ରୀମତୀ ସବିତା ମହାନ୍ତି, ଅଧ୍ୟକ୍ଷା, ଅଙ୍ଗନୂତ୍ୱାଡି ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର,

ଶ୍ରୀମତୀ ରୂପାଲି ମିତ୍ର, ପରିଦର୍ଶିକା, ଆଇ.ସି.ଡି.ଏସ୍.-କଟକ ସହରାଞ୍ଚଳ

ସଂଯୋଜନା:

ଲଳିତା ପଟ୍ଟନାୟକ, ଏକ୍ସକ୍ୟୁଟିଭ୍ ସେକ୍ସଗାଲିଷ୍ଟ, ଯୁନିସେପ୍

ଭାଷାନ୍ତରଣ:

ଭାଷା - ବଣ୍ଡା

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମାନଦୋରା, ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକ, ଖେମାଗୁରୁ

ଶ୍ରୀ ଗୋକୁଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ, ଶିକ୍ଷକ, ଅଣ୍ଡେଇପଦର, ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ ଶିଶୁ, ଶିକ୍ଷକ ସିନିଗୁଡା, ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଶ୍ରୀ ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ଶିଶୁ, ଶିକ୍ଷକ, କିଛିପଡା ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଶ୍ରୀ ସନିଆ କିର୍ସାନୀ, ଶିକ୍ଷକ, କିର୍ସାନୀପଡା, ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ

ଶ୍ରୀମତୀ ବୁଦାଇ ମୁଦୁଲି (ଅଙ୍ଗନୂତ୍ୱାଡି କର୍ମୀ)

ଶ୍ରୀମତୀ ଶୁକ୍ଳ କିର୍ସାନୀ (ଅଙ୍ଗନୂତ୍ୱାଡି କର୍ମୀ)

ଶ୍ରୀମତୀ ଗୀତାଞ୍ଜଳୀ ସ୍ୱାଇଁ, ଆଇ.ସି.ଡି.ଏସ୍. ସୁପରଭାଜର

ସଂଯୋଜନା:

ଡଃ ବସନ୍ତ ମଞ୍ଜରି ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ଜନଜାତି ଓ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଶିକ୍ଷା, ଓପେପା

ସଂଯୋଜନା ସହାୟତା:

ଶ୍ରୀମତୀ ଚିନ୍ମୟୀ ସାହୁ

ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ବାନାର୍ଜୀ

ଶ୍ରୀମତୀ ଉଷା ଦେବୀ, ମନ୍ତ୍ରୀ
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ, ଓଡ଼ିଶା

ଦୂରଭାଷ : କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ - (୦୬୭୪) ୨୫୩୦୬୫୦
ଇ.ପି.ଏବ.ଏକ୍ସ-୨୩୨-୨୧୯୭
ବାସଗୃହ - (୦୬୭୪)-୨୫୩୬୬୮୧
ସଂଖ୍ୟା
ତାରିଖ

ମୁଖବନ୍ଧ

ଗୁଳାଇନେନ୍ ଜୀବନନା ସିଧେଁ ବରଷଲେ ରେ'ବ୍‌ତେ ମୁନା'ବା'ଇ/ବାନିବା'ଇ । କ'ନ୍‌ ଡେଜା'ନି ଜୀବନନା ତାଣ୍ଡମ୍‌ ତିଡେମନା ବେଲା, ଗିତିନ୍‌ ସା' ୧୯୮୬ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତିନା ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍‌ ଆମାଗମାଗନା (ଶିକ୍ଷାକୁ) ମୁନା'ବା'ଇ ଟାନ୍‌ ବେତ'ତା । ମାସା'ତ'ନା ତୁରଗୁ ଇସ୍କୁଲ୍‌ନା ମାଗମାଗନା ଗୁଣାତୁକ ଅମୁନା' କ'ନ୍‌ ସିସେନୁଗ-ଇସ୍କୁଲ୍‌ ମାଗମାଗନା ମୁଲ୍‌ ଆରମ୍ଭ ଡେବା'କୁନ୍‌ ବାଗବଗ୍‌ ଜୁଲ୍‌ ସେକ୍‌ (ନିର୍ଭର) ଡେମ୍‌ତ । ଓଡ଼ିଶାନା ୩୩୮ ଟା ମିଶସେକ୍‌ ଗୁଳାଇବେନ୍‌ ଅମୁନା'ନା ଯୋଜନା ପ୍ରକଳ୍ପବକ୍‌ ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍‌ ଆଗମାଗନା ମାରି ବାମବାମନା ମୁନ୍‌ ଇସାପରେ ପାଇଟି ଅରେଇଁ ପୁଲ୍‌'ଇ ଆ ଅଜାନ୍‌ସ୍ତାତି ଆପାବ'ଇଏ ରେ'ବ୍‌ତେ ପାଇଟି ଡେମ୍‌ସିସାପଡେନ୍ତା । ଷିତିନ୍‌ସା' ଅଇ'ଜା ବେଲା ଆଗୁଲାଇନେନା ମୁନ୍‌ ମାଗ'ସେକ୍‌ ମଏଡ୍‌ଲ'ସେକ୍‌ ମରୁଙ୍ଗ'ରୁଙ୍ଗ'ସା ଗୁଳାଇନେନ୍‌ ସାରଦା ଉନାଡେଜାଉଇ ଡେନ୍ତା । ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍‌ ପାଇଟି ବକ୍‌ଜକ୍‌ ବା, ମାରି ଉଜାମନା ମୁନା ମୁନା' ରେମ୍‌ ସିସାଜନା ରେ'ବ୍‌ତେ ବାନି । ମା'ଏନ୍‌ଲେ ସିସାପଡେନ୍ତା ସା' କ'ନା ମାରି ରେ'ବ୍‌ତେ ବାନି, ମଇନା, ଡେନ୍ତା । ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍‌ ଶିଖ୍‌ବାର/ମାଗମାଗନା ବୁରଙ୍ଗ୍‌ ଆଗୁଲାଇନେ । ମିରିସା ଅମା'ଗନା (ଶିକ୍ଷା) ପୁଲ୍‌'ଇ ଅରେଇଁ ଡେନ୍ତା । ମିରିକି ତିଅନ୍‌ରେମନା ରେମଲେ ମମନା'ଗସା' ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍‌ ଅମାଗ ମାଗନା (ଶିକ୍ଷା) ରେ'ବ୍‌ତେ (ଗୁରୁତ୍‌)- ବାନି ବେତ'ଆଡିଶ । ଗୁତୁନ୍‌ ଗୁଳାଇନେନା ତୁରଗୁନ୍‌ ଜୀବନ୍‌ବକ୍‌ ବାନି ଆଡେନ୍ତା ।

ଆପୁଲାଇ ବିଷୟ ଜୁଲ୍‌ସେକ୍‌ ଅଇ'କା କ'ନ୍‌ “ତିମେ ଅରୁଣିମା” ଉଲ୍‌'ଗ୍‌ ଅରେଇଁଗିତା ।

ଗୁଳାଇନେନା ଗୁଲାଇ ମୁନା'ପୁଲ୍‌'ଇ (ସର୍ବାଜୀନ) ସିସେନୁଗ'ରୁଙ୍ଗ୍‌ ସେକ୍‌ ସିନେର, ଉ'ସାମ୍‌ ମାରି ମିମେମିଗସେକ୍‌ ୧୨ ଆକେଁ ପୁଲ୍‌'ଇ ପାଲ୍‌ ପାଲ୍‌ ବିଷୟନା ବୁରଙ୍ଗ୍‌ ପାଇଟିଲେ ଆକା ତିତା । କ'ନ୍‌ ଗୁଳାଇ ଗୁଳାଇନେନ୍‌ ପୁଲ୍‌'ଇ ମିରି ରେ'ବ୍‌ତେ ବାନି ଡେନ୍ତା ମାରି ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍‌ ବାନି (ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ) ଡେନ୍ତା ଗୁତୁନ୍‌ସା' ଅଜାନ୍‌ବାଡି ଆପାବ'ନେନ୍‌ ତାଲିମ୍‌ (ଅମା'ଗ୍‌ ପୁଲ୍‌) ଡେଜ୍‌ଗିତା ।

ସେଲାନେ ମାରି ଗୁଳାଇନେନ୍‌ ଅମୁନାନା ବିଭାଗନା କ'ନ୍‌ ବାଜିକୁନ୍‌/ପାଇଟି ନିଜ୍‌ ଆଲାଦ୍‌ ଡେମ୍‌ସେକ୍‌ ଦରମ୍‌ ଅମାଗଡେଡିଜ୍‌ । ଆକା ଯା ମାଗ'କୁନ୍‌ ଗୁଲଙ୍ଗ୍‌, ମନସ୍ତ୍‌ ଦ୍‌ବିତ୍‌, ସେଲାନେ ମାରି ଗୁଳାଇନେନ୍‌ ଅମୁନାନା ବିଭାଗନା (ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ) ରେମଲେ/ପାଇଟି ତିଡେମନା ରେମଲେ ସାନ୍‌ତୁଜ୍‌ ଅ'ତା ଅମା'ଏ ନିଜ୍‌ନା ରେ'ବ୍‌ତେ (ବିଶେଷ) ଧନ୍‌ଧବାଦ୍‌ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ
ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ

ସିସେନ୍ ସାମ୍ (ପୂର୍ବାଭାଷ)

ଗୁଲାଲ ମିସ୍କୁନ୍ ଗୁଲାଲନେନ୍ ଅମୁନାନ୍ ଯୋଜନାଜକ (ସମନ୍ୱିତ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଯୋଜନା) ଗୁଲାଲବାଲ ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲନା ମାଗମୋଗନା ମୁଲ ମୁନା (ମୁଖ୍ୟ) ସାଣ୍ଟୁଙ୍ ସୁଗ ଗୁଲାଲ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ପାଇଟି ତେଙ୍ଗୁତା । କ'ନ୍ ମୁଲ ଶିଶୁ କୈନ୍ଦ୍ରିକ ପାଇଟି । ଣ ନାନତି ଧବରସନା ଗୁଲାଲନେନ୍ ପୁଲା'ଇ ଇସାଅ ଣ ଘ । କ'ନ୍ ପାଇଟି ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ତେଙ୍ଗା ।

ଗୁଲାଲନେନ୍ ଗୁଲାଲଅମୁନା (ଶିଶୁର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ) ପୁଲା'ଇ ଗୁରୁନା ମୁଲନା/ସିସେନ୍ନୁଗନା ମାଗମୋଗନା (ଆଦ୍ୟ ଶୈଶବ ଶିକ୍ଷା) ବାନି । ଗୁଲାଲନେନ୍ ଜୀବନ୍ଦକ୍ ସିସେନ୍ନୁ'ଗନା ଧ ବରସକ୍ ମୁନା'ନା ସୁରି, ସୁରି, ତେଙ୍ଗା । ଗୁଲାଲନେନା ଗୁଲାଲ ମୁନାନା' ପୁଲା'ଇ କ'ନ୍ ବେଲା ସିସେନ୍ନୁ'ଗ (ଭିଡିଭୁମି) ଅରେଇଗିତା । ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗମୋଗନା ପାଇଟି ବୁରଙ୍ ଗୁଲାଲନେନା ଝିରି ଇସାପ, ମୁନ, ମାଇ ମାଗ'କୁନ୍ ଗୁଲାଲ, ମୁନ ତାରବେରତିନ, ମାରି ସାମ୍ନା ଅମୁନା ପୁଲାଲ' ବାନି ଯୁତ । କ'ନ୍ ବେଲାମା'ଏ ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲ୍ବକ୍ ଉଇ ପୁଲା'ଇ ଆମା'ଏ ମାଏ' ନିଜେ ଅରେଇତା ।

ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଆପାବ'ଇ ମୁଲନା ଇସ୍କୁଲ୍ବକ୍ ଶିକ୍ବାରବକ୍ ବାନି (ଗୁରୁତ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣ) ମାଇୟ ରୁଙ୍ଗତିତା । କା'ନ୍ ବେଲା ଗୁରୁଲା ଆତିଅନ୍ ରେମ୍ ଅନ୍ତୁର'ସେକ୍ ସିସେନ୍ନୁ'ଗ ବାଇରେ ସା'ବତା । ବା,ଜଙ୍ଗ, ମାରି ତିଅନରେମ୍ ତୁରୁଗୁ' ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଆପା କ'ଇ ଗୁରୁନା ଉନ୍ତୁ'ନରେମ୍, ଯାକି ମୁଲନା-ଶୈଶବ ବେଲା ଗୁରୁନା ଜତନ ମାରି ଦାଇତ୍ ରୁଙ୍ଗତା । ମୁଲନା ଇସ୍କୁଲ୍ବକ୍ ସା'ପକୁନ୍ ଆଗୁବୁ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ମାସାପତିତେମ୍ ଅବାଙ୍'ବିବେ' ବାତାବରଣ ଅବାଙ୍'ବିକେ ଆପାବ'ଇନା ଦାଇତ୍ ତିତା । ତିଅବକ୍ ବାନିବା'ଇ ପରିବେଶ୍ ଅବାଙ୍' ବେଡନା ଗୁରୁଲା ତିମେ ଗାନ୍ଦକ୍ ତେଙ୍ଗସେକ୍ ତିତା । ଆଗୁବୁଲେ ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ, ଅସାରଦା, ମିମେମିଗ୍ ସେକ୍, ସିନେର, ଉ'ସାରାମ୍, ମିମେ କ'ନ୍ ଗୁଲା'ଇ ପାଇଟି ବୁରଙ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ଅସାରଦାକ୍ସେକ୍ ଆମା'ଗତ । ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ଆଗମୋଗନା ଆପାଇଟି ଗୁରୁନା ବାନି ଆମାଗନା (ଶିଶୁ କେନ୍ଦ୍ରିକ) ତେମ'ସେକ୍ ବାନି ତିତେମ୍ ପୁଲା'ଇ ପାଲପାଲ୍ ପାଇଟିଲେ ଅରେଇଗିତା । ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ନା ଆଗୁଲଶଇନେ ସକା/ଉମପ' (ୟୁନିଫର୍ମ) ଅବାଙ୍, ବେଡ'ତା।ଗୁରୁନ୍ ସା' ମା'ଏ ସାରଦାଗ୍ ସେକ୍ ଇସାଅ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ସାବତା । ତିତିନା ଆଗୁଲଶଇ ଗୁଲାଲନେ ଅମା'ଗନା/ଅଗୁର ଉଲା'ଗନା ଅରେଙ୍ଗସେକ୍ ବିବେ' ତେଙ୍ଗା । ଣ ନାନତି ଧବରସ୍ ମାରି ୪ ନାନତି ଧ ବରସ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ପୁଲା'ଇ ଇୟାଆର ବା'ଇ ଅଗୁର ପାଇଟି/ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ ତେମ'ତା । କ'ନ୍ ଗୁଲାଲନେନା ଭଇତି ସେଲିନା ମୁନା (ସୁଷ୍ଟ ମା'ସପେଶୀର) ବୁରଙ୍ ରଙ୍ଗ, ରକମ୍, ଜିନ୍ସୁ, ଅକ୍ଷର କ'ନ୍ ଗୁଲାଲ ବୁଜି ମାଗମୋଗ୍ ପୁଲା'ଇ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗତା ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲ୍ବକ୍ ସାସାପନା ଆଗୁବୁଲେ ସାଟିଫିକେଟ୍ ବିବେ' ପୁଲାଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତିତା, ଆମା'ଏ ଇସ୍କୁଲ୍ବକ୍ ଇମି ଲେଖାଇବାର ବେଲା କ'ନା ସାନତୁଙ୍ଗତ ।

ଆଦ୍ୟ ଶୈଶବ ପାଇଟିବକ୍ ବାଜଙ୍ଗ, ଇଙ୍ଗମ୍ରେମ୍ ମାରି ପାଲ୍ ରେମଲେନ୍ ସିସାପନା ଇସାଅ ବାନି । ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ବକ୍ କ'ନେନା ସାନତୁଙ୍ଗନା ପୁଲା'ଇ ଗୁଲାଲ'ନେ ମୁଲନା ଇସ୍କୁଲ୍ ବକ୍ ଇସାଅ ସା'ବତା । ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ବକ୍ ତିତେମ୍ନା ଗୁଲାଲ ପାଇଟି ସିନେର, ମିମେ, ଉ'ସାରାମ୍, ମାମାଙ୍ଗ, ମିମେ ମେଗସେକ୍ ଅସୁଇନା, କ'ନ୍ ଗୁଲାଲ ତିଅବକ୍ ବା ପାଲ ବେଲା ଆଗୁଲା ଇନେନ୍ ବୁରଙ୍ ଅତେମତ । କ'ନ୍ ପାଇଟି ବକ୍ ମିସନା ଗୁଲାଲନେନା ବିତ୍ରେ ତିକୁନି ମା ମା ଲେ ଅକୁ ପୁଲା'ଇ (ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଗୁଣ) ଅମୁନା' ପୁଲା'ଇ ମା'ଏ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗତା । ତିତିନା ପାଇଟି ପୁଲା'ଇ ଉଙ୍ଗମ୍ରେମ୍ ନା ବକ୍ ଅମା'ଗ୍ ବୁରଙ୍ଗ୍ ତିଅ ବାନି ତେଙ୍ଗା ।

ତିମେ-ଅରୁଣିମା-ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଅପାବ'ଇ ପୁଲା'ଇ ସିସେନ୍ନୁଗନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗନା ଉଲା'ଗ୍ ମୁଲ ସମୁଲ ଉଲା'ଗ୍ । ଉଲାଗନା (ପ୍ରଥମ) ସିସେନ୍ନୁ'ଗ ବାନଟା ବକ୍ ମୁଲନା ଇସ୍କୁଲ୍

ମାମାଗନା ତାପ୍ତୟି, ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ଆବାବଇ'ନା ଡିକ୍‌କ୍‌ନା ଅଇ'ଜା ରେବ୍‌ତେ ଅବାବାମନା ମୌଳିକ ଅମାଗନା ବେତାତା, ଉଲ୍ଲା'ଗନା ଇୟା'ଆର୍ ବାନ୍‌ଟାବକ୍ ୧ ୨ଟା ଅଧାୟ ବକ୍ ୧ ୨ ଆକେ ପୁଲା'ଇ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପାଇଟିନା ଆମାଗନା ଡିତା । ଗୁଲାଇ ଆକେ ସିନେର, ଉ'ସାରାମ, ମାମାଙ୍ଗ, ମିମେ, ମିମେମେଗସେକ୍ ଅସୁଇ'ନା, କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ଡିତା । ଗୁଲାଇ ଆକେ ପୁଲା'ଇ ମୁଇଁ ବିଷୟନା ରୁଙ୍ଗସେକ୍ ପାଇଟି ଅରେଙ୍ଗ୍ ଗିତା । ଆ ପାବ'ଇ ମାରି ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍‌ନା ଆକେ ବକ୍ ଗୁଲାଇଆପାଇଟି ଆଗୁବୁଲେ ଆମାଗତ । କନ୍ ସା' ଉଙ୍ଗମ୍‌ବକ୍ ବାବାମନା ଜିନ୍‌ସୁ ବା ଉଇ'ତି ତାବୁବକ୍ ବାବାମନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଜିନ୍‌ସୁଲେ ବେବାର ତେମ'ସେକ୍ ମାମାଙ୍ଗ୍‌ନା ଜିନ୍‌ସୁ ଅରେଙ୍ଗ୍‌ତ । ଜଙ୍ଗ ବାଲେ, ସିଲାନେ ସ୍ଵାୟଁ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଉଙ୍ଗମ୍‌ରେମ, ମାରି କମିଟିନ୍ ରେମଲେନ୍ ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍ ବକ୍ ଅଇ'ଜା ନିଜସୁ ତରିମତ । କ'ନ୍ ବୁରଙ୍ଗ୍ ଗୁଲାଇନେ ମୁଲନା ଇସ୍କୁଲ୍ ଶିଲାସ୍ (ଗ୍ରେଣୀ) ବକ୍ ସିସାବ୍ ପୁଲା'ଇ ସାରଦାତା । ତିମେ ଅରୁଣିମାନା ପୁଲା'ଇ ଆପବ'ଇଲେ ମାଗମାଗନା (ତାଲିମ) ମୁଇ ଅଭିନବ ଉପାୟରେ ଅରେଙ୍ଗ୍‌ଗିତା । ୧ ୨ଟା ଡିଭିଡି ବୁରଙ୍ଗ୍ ତିମେ ଅରୁଣିମା ନା ଆପାଇଟି ଅରେଙ୍ଗ୍‌ୟତା । ଗୁଲାଇ ଆକେ ପୁଲା'ଇ ମୁଇ ଡିଭିଡି ଅରେଙ୍ଗ୍‌ୟତା ଆରିକି ଆଗୁଲାଇ ପାଇଟି ଅଜୁଲ୍ ବେଡ'ତା ମାରି ଅମାଗ' ବେଡ'ତା । ଗୁତୁନା ଗୁଲାଇ ପାଇଟି ଆପାବ'ଇ ମାରି ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍ ଆକେ ବକ୍ ଅଡମତ । ସୁପରଭାଇଜର୍ ସେକ୍ଟର ମିଟିଙ୍ଗ୍‌ବକ୍ ତୁରଗୁନ୍ ଆକେ ପଲା'ଇ ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇଟିଲେ ଅଜୁନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ତେମତ... । ଆପାବ'ଇ ଗୁତୁନ୍ ଗୁଲାଇ ମାଇନା ଖାତା/ଉଲ୍ଲାଗ୍ ବକ୍ ଲେଖ୍‌ଲ ରୁଙ୍ଗ୍‌ତା । ଆତା ଡିକ୍‌କ୍‌ ବାନିବା'ଇ ତୁମ (ମାର୍ଗ ଦର୍ଶୀକା) ଗୁଲାଇ ଅଇଁତ ମାରି ଡି'ଡିନା ସୁଗ ଆ ପାଇଟିଲେ ଅରେଅଁସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ଅମା'ଗତ । ସିନେରଲେ ଆପାବ'ଇଏମାଏ'ନ୍ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍‌ବକ୍ ରେକଡିଂ ତେମ'ସେକ୍ ରୁଙ୍ଗ୍‌ତା ମାରି ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ବକ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ବକ୍ 'ଅମାଲାଗ' ସେକ୍ ମିମେ, ସିନେର, ମିମେମେଗସେକ୍ ସିନେର ଅମା'ଗତ ।

ମୁଲନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇଟି ବକ୍ ଗୁଣାତୁକ ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍ ଅବାଙ୍ଗ୍ ବେଡ'ସେକ୍ ଇସାଅ ପାଇଟି ଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ଇ (ସଂପାଦନ) କ'ନ୍ ଉଲ୍ଲା'ଗ୍ ଆପାବ'ର କାନି ତେମ୍ ସେକ୍ ପଡସେକ୍ ଅରେଙ୍ଗ୍‌ତା । କ'ନା ମା'ଏ ପୁଲା'ଇ ମୁଇ ବାନି (ଉକ୍ତ)ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍ ଉଲ୍ଲା'ଗ୍ ତେନ୍ତା ।

ବିଶାଳ ଦେବ

କମିଶନର ତଥା ଶାସନ ସଚିବ

ସେଲାନେ ମାରି ଗୁଲାଇନେ ଅନୁନା ବିଭାଗ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଉଷାପାଢ଼ୀ, ଆଇ.ଏ.ଏସ୍
କମିଶନର ମାରି ଶାସନ ସଚିବ,
ଇସ୍କୁଲ ମାରି ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ସାମ୍ ରୁଦ୍ଧି, ଏତ୍‌ବାର, ସୁଜନଶାଳତା ଆଧାର। ମୁଲ୍‌ନି' ଡିକୁନ୍ (ସଂସ୍କୃତି) ବାନି ପୁଲା'ଇ କ'ନଙ୍ଗନା ରେ'ବତେ ଦରକାର। ଗୁରୁନ୍ ରେମ ସାମ୍ ବୁରଙ୍ଗ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ମାଇନା ସୁଜନଶାଳନା ଅମୁନା'ନା ବୁରଙ୍ଗ ସେଟ୍ ସେଟ୍ ତ' ଡାୟ' ସେକ୍ ମାଇନା ବିତରେ ଡିକୁନ୍ ମାଇନା ମୁନ୍ ବିତରେ ଡିକୁନ୍ ବୁଦ୍ଧି ସୁଁ ସୁଁ ମାରି ଅମୁନା' ପୁଲା'ଇ। ଗୁରୁନା ସିସେନ୍‌ର ଡିକୁନ୍ (ସଂସ୍କୃତି) ମୁଲ୍‌ଗଂର ଡେଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ସାଗ୍‌କୁନ୍ (ପରମ୍ପରା) ମାରି ନାଇନ୍ ସାରବେରତିନ୍ (ପରିବେଶ) ମାରି ମାଇମାଗ'କୁନ୍ (ଅନୁଭୂତି) ସୁଗ ପାଇଟିଲେ ମାଇନା ନିଜେନ୍ ସାମ୍ ବୁରଙ୍ଗ ସୁନ'ନା ଅଅଁଙ୍ଗ'ନା ମାଇ ନିଜେଅ ମନ୍ ତେନ୍ତା, ଗୁରୁନ୍ ପାଇଟି ବକ୍। ଗୁରୁନା କ'ନ୍ ମନ୍‌ବିତରେ ଡିକୁ ମନ୍ ମାଗ' ସେକ୍/ଜୁଲ୍ ସେକ୍/ସାରମ୍‌ବକ୍ ଜୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଓଡ଼ିଶା ମୁଲ୍‌ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ତାମାଗ୍‌ନା ପାଇଟି ପ୍ରାଧିକରଣ (ଓପେପା) (ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ୍ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ) ସେଲାନେ ମାରି ଗୁଲାଇନେ କଲ୍ୟାଣ ବାନଟା (ମହିଳା ଓ ଶିଶିକଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ) ଗାରି ଅରେଇଁକୁନ୍ “ତିମେ ଅରୁଣିମା” ଲେ ନିଜେନ୍ ସାମ୍‌ବକ୍ ବାୟ'ତା/ଲେଖିଲ'ତା ୧୦ଟା ସାମ୍‌ବକ୍। ୨୦୦୭ ବରସ୍ ନାନତି ରାଜ୍ୟ ବକ୍ ୮ଟା ଜିଲ୍ଲା ବକ୍ ୧୦ ଟା ନିଜେନ୍ ସାମ୍‌ବକ୍ ମୁଲ୍‌ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ମାର୍ଗମାଗ୍‌ନା ସାଲଡିକ୍‌ନା ସା ମୁଲ୍‌ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ବକ୍ କ'ନ୍ ରେମ ସାମ୍ . ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ସାଲ୍‌ବାରନା ଦରକାର ତିଗା'। “ତିମେ ଅରୁଣିମା” (ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି) ଗୁଲାଇନେନ୍ ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ବାନି ପୁଲା'ଇ ଓଡ଼ିଶା ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇଟି ପ୍ରାଧିକରଣ (ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ୍ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାଧିକରଣ) (ଓପେପା) ନା କ'ନ୍ ମୁରସ୍‌ଲ'କୁନ୍ କାନି ।

ମୁଲ୍‌ନା- ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ ପୁଲା'ଇ ଅରେଇଁକୁନ୍ କ'ନ୍ ମାର୍ଗଦଶଆ ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍ ଉଲା'ଗ୍‌ବକ୍ ଲେକା ହେଙ୍ଗ୍‌ଗିତା ଗୁରୁନା ବାନିବା'ଇ ମାମାଙ୍ଗ୍, ସିନେର, ମିମେ, ମିମେ ମେ ଗସି'ତା ଅସୁଇ ମାଇନା ନିଜେନ୍ ସାମ୍‌ବକ୍। ଗୁରୁନା ସାରବେରତିନ୍ (ପରିବେଶ) ମୁଲ୍‌ନାନି' ସଲକୁନ୍ (ସଂସ୍କୃତି) ମାଗ'କୁନ୍ ଜୁଲ୍ ସେକ୍ ପାଇଟି'ଲେ ଲେଖା ତେଙ୍ଗ୍‌ଗିତା ୧୦ଟା ସାମ୍‌ବକ୍ ନାଇ'ନ୍ ପାଲପାଲ ଜାତିନ୍ ଆଦିବାସିନ୍ (ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି) ଗୁଲାଇନେନ୍ ପୁଲାୟୁ ଅମୁନା' ପୁଲା'ଇ କ'ନ୍ ପାଇଟିଲେ ମାଇନା ତକ୍‌ତଙ୍ଗ୍‌ରେ (ଚଳତଅଳ) ଅସାରଦାନା ଏତ୍‌ବାର ମାରି ଏତ୍‌ଲ'ସି'ତା ଆମୁନ୍ ବାନି ବୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ମାଇନା ମନ୍‌ନା ଏତ୍‌ଲ' ବପୁନା ଅସୁରନା. ମାରି ଅମୁନା'ନା ବାନିବା'ର ବାତାବରଣ ଅରେଇଁତି ମାରି ମୁଲ୍‌ନା ଇସ୍କୁଲ୍‌ନାଲେ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନ୍‌ଗାରି ମାଇନା ମନ୍‌ବକ୍ ଅସାରଜାଗ୍‌ତ ତ'ସେକ୍ ଅଶାକିନିଙ୍ଗ୍ ମାରି କିସାସ୍ । ମୁଲ୍‌ନା ଆଦ୍ୟ ଶୈଶବନା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଇସାବରେ ଅରେଇଁକୁନ୍ କ'ନ୍ ଉଲା'ଗ୍ ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ଆପାବଇଏ ଶିଶୁ କେନ୍ଦ୍ରିକ ପାଇଟିଲେ ସାଲ୍‌ବାର ବୁକ୍‌ଡିତେମ୍ ବକ୍ ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍‌ଡି ସେକ୍ ଆଶ୍‌ଡିତା। ମିସ୍‌କୁନ୍ (ସମନ୍ୱିତ) ଗୁରୁଲେନ୍ ଅମୁନା' ପାଇଟି ନା ୨ଟା ବାନି ବା'ଇ (ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ) ଉପାଦାନ ନାନତି ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପାଲ। କ'ନ୍ ମୁଲ୍‌ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ଆରମ୍ ତେମ୍‌ତ । ଉନ୍‌ଜୁରନା ସୁନାବା'ଇ ଇଆ' ମିରିକି ସିମି'ଇନା ଅମୁ'ନା ଗାର୍ ସେଟ୍ ସେଟ୍ ତ'ସେକ୍ ରେବ୍‌ତେ ଇଆଁତି ମାରି ତୁରଗୁ ରେବ୍‌ତେ ଇଆଁତି, ତିତିନା ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ବକ୍ ନିଜେନ୍ ମାମ୍‌ବକ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପାଇଟିନା ମୁରସ୍‌ଲକୁନ୍ ଗୁରୁନା ଗୁଲାଇ ଅମୁନା'ନା ଗାର ସାନ୍‌ଡୁଙ୍ଗ୍‌ତ । “ତିମେ ଅରୁଣିମା” ଉଲା'ଗ୍ ଗୁଲାଇ ଜାତିନ୍ ଗୁଲାଇନେ (ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି) ପୁଲା'ଇ ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ବକ୍ ତିମେ ଗାରି ଅସୁ'ଇ ଗାର୍ ସେଟ୍‌ସେଟ୍ ମା'ଏନା ପୁଲା'ଇ ମୁଇ ଉନ୍‌ଜୁରନା ସମ୍ପାବନା ତିତେମ୍‌ନା କବର (ଶୁଭେଚ୍ଛା) ବୁରଙ୍ଗ.....

ଉଷା ପାଢ଼ୀ
(ଉଷାପାଢ଼ୀ)

ତିଆରବାରନା କଲମ୍ବନାନ୍ତଃ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ କଲମରୁ

ସିସେନ୍ଦୁଗ-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗମାଗନା ଗୁଆବ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ମୌଳିକ ଦରକାର। ଗୁଡୁନ୍ ପୁଲାଇ’ ଭାରତ୍ ସରକାର ଗୁଲାଇନେନ୍। ସରକାର ମାରି ମିରିସା ମାଗମାଗନା ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ ୨୦୦୯ ବକ୍ ଅରେକ୍ଷିତା। ଗିତିନା ଚକତ୍ ଆକେନ୍ ୧ ତାରିଖବକ୍ ୨୦୧୦ ଗାଲି ଗୁଲାଇ ଦେଶବକ୍ ତେଜିତା। ୬ ନନ୍ତ ୧୪ ବରଷ ନା ଆଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ ମିଶ୍ରିତା, ସମାନ୍ତତା (ବାହୁବିଚାର) ମାରି ଗୁଲାଇନେ. ଶିଶୁ. କୈହିକ ମୁଲ୍ନା (ଏକ ପିଲାସ୍ ଗାରି ଆଚ୍ରିଲିୟ) ପାଠ ଜାଗାଇବାର ପୁଲାଇ’ କ’ନା ଅଧିନିୟମ ତେମ’ତା । ଗୁଲାଇନେନା କନ୍ ମୁଲ୍ନା (ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା) ଶିକ୍ଷାର ପୁଲାଇ ତେମ’ତା ସାରଦା ପୁଲାଇ ମୁଲ୍ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍ ମାଗନା ଗୁରୁତ୍ ରେବ୍ତେ ତି’ତା।

ସିସେନ୍ଦୁଗ-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗମାଗ୍ ପୁଲ’ଇ ଗୁଲାଇନେନା ବାନି (ପୁଲାଇ ମୁଲ୍ନା-ମୁଲ୍ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗମାଗ୍ ଡେନନ୍ତା (ଶିକ୍ଷାର ଡେନନ୍ତା) ମୁଲ୍ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ଶିକ୍ଷାରନା ଅଇ’ଜା ବାନି ତେଜ୍ଗୁତା, ଗୁଲାଇନେନା ମୁଲ୍ନା ମାଗମାଗନା ସାରଦା ଗିତିନ ସୁଗଜ ମୁନା’ତା (ତେଜ୍ଗୁତା)। ତିକନା ସୁବିଦା ସୁଜଗ୍ ଅବାଜ୍ ବିବେ’ ବୁଲାଇ ସରକାର ଗାରି ୧୯୭୫ ମସିଆଗାରି କ’ନା ମୁଲ୍-ଇସ୍କୁଲ୍ ଅରେଅଁ ସାଗ୍ଗିତା। କ’ନ ଇସ୍କୁଲ୍ ବକ୍ ତିକ୍ତୁନ୍ ଗୁଲାଇବନ୍ୟ ମାରି ଗୁଲାଇ ଏନା ମାରି ଆ’ଆପାବଇ ମୁଇ ବାନିବାଇ ପାଇତି ତିତେମ୍ନା। ମାରି ଗିତିନ ସୁଗ ଅମାଗ୍ ମାରି ଅତେମ୍ ପୁଲାଇ ୨୦୦୪ ମସିଆବଗ୍ ଓଡ଼ିଶା ସିସେନ୍ଦୁଗ ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇତି କ୍ ପକ୍ଷ ଇସ୍କୁଲ୍ ମାରି ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ୍ ମାରି ସେଲାନେ ମାରି ଗୁଲାଇନେନ୍ ମାଗମାଗ୍ ପୁଲାଇ ବିଭାଗ୍ନା ମିସ୍ ସିତା ଅରେଅଁତା। “ଅରୁଣିମା”-ମୁଇ ମୁଲ୍ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇତି ଉଲଗ୍ ମାରି ମାଗମାଗନା ପାଇତି ବେକ୍। ତୁରଗୁନ୍ ବେଲା କ’ନ ଉଲଗ୍ ବକ୍ ଅଇଜା ସା’ ବାଦ୍ଲାୟସେକ୍ ଅରେଅଁତା ମୁଇ ତିମେ ପାଇତି ଅବାମ୍ନା ଉଲଗ୍ ‘ତିମେ ଅରୁଣିମା’ କନ୍ ବରସ୍ ଉଲଗ୍ନା ସାମ୍ବାଦ୍ଲାୟ ସିତା ଲେକ୍ଲତା ପାଇତି ସର୍ବଶିକ୍ଷା ଅଭିଯାନ ତିମେବାହ୍ ଅରେଜିତା।

ରାଜ୍ୟନା ୮ଟା ଜିଲ୍ଲାନା ଆଦିବାସିଜାତିନ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ମୁଲ୍ନା ଆ’ ଇସ୍କୁଲ୍ ବାନି ତିତେମ୍ ବୁର’ ଅମାସ୍ ମୁଲ୍ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ସିକ୍ଷାରଗାରି ମୁନ୍ ଅତେମ୍ ପୁଲାଇ ୧୦ଟା ସାମ୍ବାଗ୍ “ଆ’ ତିମେ ଅରୁଣିମା” ବାଦ୍ଲାସିତା ମାରି ସାମ୍ବାଗ୍ ଲେକ୍ଲତା। ରେମ ସାମ୍ ବୁର’ ଶିକ୍ଷାର ପୁଲାଇ ସୁବିଦା କ’ନ ସମାନ୍ନା ଗୁଲାଇନେନ୍ ଶିକ୍ଷାରନା ଗୁଲ’, ଶିକ୍ଷାର ପୁଲାଇ, ସାରବେରତି ତିକ୍ତୁନ୍ତୁଜ୍ ବୁଲ୍ବାଇନା ବାଦ୍ଲାୟବାର୍ ଡେନନ୍ତା।

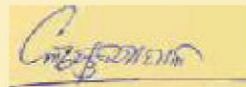
ଡେଜ୍ନା ତ’ ମାଇନା ମନ୍ବିତ୍ରେ ସାରଦା ତେନନ୍ତା କଜର୍ ନା’ ସାମ୍, ମୁଲ୍ ତିକ୍ତୁନ୍, ସିସେର, ଉସାରାମ୍, ମିମେ, ମାଜ୍ ମାଜ୍ ସୁଗବାଇ ପାଇତିଲେ ତେଜ୍ନାତ’ ଗୁଲାଇନେନ୍ ମନ୍ ବିତ୍ରେ ଅରେକ୍ଷିତା ମାଇ ନିଜେ ସୁନ୍ତ’ ମାରି ଅମୁନା ଆଧାର୍ ତେଜ୍ ସା’ ମାରି ଆ’ ମୁଲ୍ ତିକ୍ତୁନ୍ ବୁଅଁ ତୁକାସା’ ରେମ ସାମ୍ ବେର’ ଶିକ୍ଷାର ପୁଲାଇ ରୁଅଁବେତ’ କନ୍ ମ’ ଶିକ୍ଷାରବାଇ ବଚାନ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ଜିବନ୍ବ ମୁଇଁ ତିମେ ଡେନନ୍ତା। ୧୨ଟା ଆକେ ପୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେନ୍ ସାରଦାଗ୍ସେଗ୍ ମାଜ୍ ମାଜ୍ନା ସିସେର, ଉସାରାମ୍, ମିମେ, ଯେଁରି ଇସାବ୍ ଅପୁଲ୍ସାଗସିତା ଅସିତ ମାଇନା ମୁଲ୍ ତିକ୍ତୁନ୍, ମାଗକୁନ୍, ସାରବେରତି ତିକ୍ତୁନ୍ ମିସ୍ଗିତା କ’ନା ତୁମାବାଇ ଅବନ୍ୟ ମୁକ୍ତ ଉଲଗ୍ବଗ୍ ମାଇନା ନିଜରନା’ ସାମ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ଗୁଲାଇ ଅମୁନା ପୁଲାଇ ଅମୁନା ପୁଲାଇ ଟିକ୍ବାଇ ପାଇତିଲେ ବେର’ ସାଲତା, ସାରଦାତା, ଏତାଇତ, ଆ’ମନ୍ ବୁଅଁସିତା ମାଇନା ବିତ୍ରେ ତିକ୍ତୁନ୍ ଗୁନ୍ ସୁଁ ସୁପୁଲାଇ ସୁଯୋଗ ଅରେଇନ୍ତା ମାରି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ୍ ଶିକ୍ଷାଗାରି ମାଇନା ମନ୍ ବିତ୍ରେ ସାରଦା ଅତେମ୍ ନାଇନା ମୁନାବାଇ କାମା। ସିସେନ୍ଦୁଗ ଗୁଲାଇନେନ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସୁଗ ଅରେଅଁକ୍ତା କ’ନ ଆ’ଗୁଲ୍ ଉଲଗ୍ ପାଇତିବ’ ତିତେମ୍ବେଲା ଗୁଲ’ବଇ ମାରି ଆପାବଇ, ଗୁଲାଇନେନ୍ ମେଏନ୍ ନିଜରନା ଦରକାର, ସାରବେରତିନ୍ ଅବସ୍ଥା ମାରି ମୁନା ପୁଲାଇ ଜୁଲସିତା ପାଇତିଲେନ୍ ଦରକାର ତେଜ୍ନାତ’ନା ବାଦ୍ଲାୟବାର୍ ଡେନନ୍ତା।

ସେଲାନେ ମାରି ଗୁଲାଇନେନ୍ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ବୁର’ ଅରେକ୍ଷିତା “ତିମେ ଅରୁଣି ମା” ନା ସାମ୍ ବାଦ୍ଲାୟବାର୍ ମାରି ତିମେବାଇ ତିତେମ୍ ପୁଲାଇ ମାନ୍ୟବର

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ, ଶାସନ ସଚିବ ଇସ୍କୁଲ୍ ମାରି ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ,
ସେଲାନେ ମାରି ଗୁଲାଜନେନ୍ କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ଆଦିବାସୀ ମାରି ହରିଜନ୍ ଗୁଲାଜ
ସାର୍ଦ୍ଦା ମାରି ପରାମର୍ଶ ଜାଗାୟ ବେତସା' ମୁଲ୍‌ସିକ୍‌ବାର ନା' ପାଇଟି ପ୍ରାଧିକରଣ
(ଓପେପା) ଗାରି ଆମେର୍‌ସ୍ ରେପ୍‌ତେ ବାନି ତ' ସେକ୍ ସୁନତ୍‌ନେ ।

ପରେକ୍ ବେଲା ଅରେଇଁ କ'ନ୍ ଗାରି ଆସିନା ସୁଲାର୍ ବେବାର୍ ତିତେମ୍
ବେଲା ମାତର୍ ଉଇତି କୁଲ୍ ତିନାଗ୍‌ନା ମାରି ଆ' ପାଇଟିଲେ ରେପ୍‌ତେ ବଲ୍‌ଟା
ତିତେମ୍ ପୁଲାଜ ମା'ସା ଅରେଇଁ ପୁଲାଜ ସୁନ ତି'ତା ଗିତିନ୍ ପୁଲାଜ ସୁନ୍ ଗୁଲଜ୍
ଉଲାର୍ ବଗ୍ ବାଦଲାଇବାର ପୁଲାଜ ବିହିତ ପଦକେପ୍ ଗୁଜ୍‌ତା ।

ଆ' ମୁର୍ନା ସିମ୍‌ରା ଅସିସା ବେତ୍‌ସିତା ଅରୁଣିମା ମିରିକି ତିମେବାଇ ସାରଦାନା
ସ ର୍ ତେମ୍‌ଡିତା ମାରି ତିମେବାଇ ତାର୍‌ସଙ୍ଗ୍ ଅବାମ ବେତ, ଗିତିନ୍ ସୁଗ କ'ନା
ଗୁଲଜ୍ ଉଲାର୍ ଆଦିବାସୀ ଗୁଲାଜନେନା ମୁଲ୍‌ନା ଇସ୍କୁଲ୍‌ବଗ୍ ସିକ୍‌ବାର୍
ବେଲ । ତିମେବାଇ ବାନିବାଇ ଗାରି ଅସିସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସରକାର୍‌ନା ମୁଲ୍-ବସ୍କୁଲ୍
ଗୁଲାବ ରେମ ପୁଲାଜ ତିତେମ୍‌ନା ମୁସୁରା ତିଜ୍ ଜୁଜୁନାବଗ୍ ସାଣ୍ଡୁଜ୍‌ତା ତ'ସେକ୍ ଆସ୍
ମାରି ବିସାସ୍

(କୃଷ୍ଣଗୋପାଳ ମହାପାତ୍ର)

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସୁସୁରେମ୍

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ପ୍ରାଧିକରଣ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତା: ୧୪.୧୧.୨୦୧୨

ସୂଚୀପତ୍ର

୧. ଗୁଲାଲ ଅମାର୍ଗନା
୨. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ମୂଲ୍ୟକ୍ରମକୁ ତିଅନା ଗୁରୁଲେ ମାର୍ଗ ମାର୍ଗନା ପାଇଟି
୩. ସିସେନ୍ଦୁଗ୍-ସକ୍ତୁଲ୍ ମାର୍ଗମାର୍ଗନା ରେକ୍ଟେ କଲ୍ଟାବାଇ
୪. ଅଗୁର ଉଲାର୍ ବେବାର୍ନା' ସୁଁ ସୁଁ
୫. ଗୁଲାଲ ଗୁରୁଲେନା ଅ'ମୁନାନ୍ ପାଲପାଲ ଦିଗ୍
୬. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ସିସେନ୍ଦୁଗ୍-ଇସକ୍ତୁଲ୍ ତିଅବଗ୍ ସିସାବନା ଗୁରୁଲେନ୍ ସୁବାବ୍
୭. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି-ସିସେନ୍ଦୁଗ୍ନା'-ଇସକ୍ତୁଲ୍ ତିଅବଗ୍ ଗୁରୁଲେନା ସିକ୍ବାର୍ନା' ମା'ତେମ୍ତ ମାରି ମା' ଆତେମ୍ତ
୮. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ତିଅନ୍ ନା' ପାଇଟି ତିତେମ୍ନା
୯. ବୟସ୍ ଇସାବ୍ରେ ସାଲ୍ବାବ୍ ତିତେମ୍ନା
୧୦. ସିସେନ୍ଦୁଗ୍ନା'-ଇସକ୍ତୁଲ୍ ମାର୍ଗମାର୍ଗ ପାଇଟିନା ପ୍ରସଙ୍ଗନା ସୁଗ ବିସୟ
୧୧. ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ତିଅବଗ୍-ମୁଲ୍ନା ଇସକ୍ତୁଲ୍ ଅମାର୍ଗ ପୁଲାଲ ପାଲ ପାଲ ପାଇଟି ଲେକ୍ଲକୁନୁଁ
୧୨. ମୁଲ୍ନା ଦନ୍ / ଉନାଦାମ୍ / ସରବାଇ ଦିନ୍ସୁ ବେବାର୍ ତେମ୍ସିତା ଅମାର୍ଗନା ପାଇଟି ମାରି ଅମାର୍ଗନା ଦିନ୍ସୁ ଅରେଇଁତ
୧୩. ଉଁକୁର ନା' ସିନେର
୧୪. ଓଁ' ଓଁ'ଇନା ସିନେର ମାରି ଜନମ୍ ଦିନ୍ନା ସିନେର
୧୫. ଜାତାୟ ସଙ୍ଗାତ ବନ୍ଦେ ଉକ୍ତଳ ଜନନୀ
୧୬. ପାଇଟି (ଆରକେ-୧)
୧୭. ପାଇଟି (ଆରକେ-୨)
୧୮. ପାଇଟି (ଆରକେ-୩) ମାରି ଅମାର୍ଗନା (ସୁଚକ)
୧୯. ପାଇଟି (ଆରକେ-୪)
୨୦. ପାଇଟି (ଆରକେ-୫)
୨୧. ପାଇଟି (ଆରକେ-୬) ମାରି ଅମାର୍ଗନା
୨୨. ପାଇଟି (ଆରକେ-୭)
୨୩. ପାଇଟି (ଆରକେ-୮)
୨୪. ପାଇଟି (ଆରକେ-୯) ମାରି ଅମାର୍ଗନା
୨୫. ପାଇଟି (ଆରକେ-୧୦)
୨୬. ପାଇଟି (ଆରକେ-୧୧)
୨୭. ପାଇଟି (ଆରକେ-୧୨) ମାରି ଅମାର୍ଗନା
୨୮. ଉଁଗମ୍ରେମ୍ ମିସ୍ବାର ମାର୍ ସାଷ୍ଟୁପୁଲାଲ ଆପାବଇନା ପାଇଟି
୨୯. ସାଟିଫିକେଟ୍

ଗୁଳାଇ ଅମା'ରନା

ସାଧାରଣ ସୂଚନା

ଅଜନସ୍ତ୍ରୀଡ଼ି ତିଅବକଲେ ମୁଲନା-ଇସକୁଲ ପାଇଟି ତିଡେମ ପୁଲା'ର ଆପାବ'ରଏ ପୁଲାର ଅ'ରଜା ଗୁଲାଇ ଅମା'ର ପୁଲ'ର ଆଲୁଙ୍ଗ ବେଡ଼ତା ।

୧. କ'ନ ଉଲାରବକ୍ ୧୨ ଆକେଁ ପୁଲାଇ ପାଇଟି ବେଡ଼ତା । ଗୁଲାଇ ଆକେଁନା ପାଇଟି ଇମ୍ପା ଆର 'କୁଟ'ବକ୍ ଲେଖାଲତା । ଆଗତୁନ୍ କୁଟବକ୍ ୩-୪ ବରସ ମାରି ତୁରଗୁନ୍ କୁଟ ବକ୍ ୪-୬ ବରସ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ ତିତା । ମୁଇ ଅଜନସ୍ତ୍ରୀଡ଼ି ତିଅବକ୍ ୩ ବରସ ନାନଡ଼ି ୬ ବରସ ପଡେକ୍ ଗୁଲାଇନେ ତିତା ।
୨. ଗୁଲାଇ ଆକେଁ ପୁଲାଇ ୧୦-୧୫ଟା ପାଇଟି ବେଡ଼ତା ମିରିକି କ'ନ ପାଇଟି ମୁଇ ଆକେଁ ବିତରେ ଗୁଲାଇ ପାଇଟି ଅଡ଼ମତ ।
୩. ବରସ୍ ବ ମୁନାନା ଅମାଗତ ବକ୍ ୩-୪ ବରସ-୪-୫ ବରସ ମାରି, ୫-୬ ବରସ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଅମାଗନା ତିତା ଗୁବୁଲା କ'ନ ଗୁଲାଇ ଉଇତିସା ଦକ୍ଷତା ମାଗତ । ଅଇଜା ଗୁଲାଇନେ ସା କୁ'ନ୍ ନାନଡ଼ି ରେ'ବତେ ଦକ୍ଷତା ମାଗ ତିତା ମାରି ଅସୁଇ' ଗଜତା ।
୪. ଗୁଲାଇ ଇଙ୍ଗେ ଆରକେନା ପାଇଟି ତମ'ଉଇନା ଗୁବୁଲା ମାଗମାଗବକ୍ ବେଡ଼'କୁନ୍ ଦକ୍ଷତା ଉଇତିସା ମାଗଡ଼ିତା କୁ କୁ ପୁଲାଇ ଇ'କୁନ ଜାସା ରେମ ଆମ'ର ଲାଗତା ।
୫. ଆପାବ'ର ମା'ଗତ ଇସାଅ ମ'ବ'ତୁଙ୍ଗସେକ୍ ସାରଲଙ୍ଗ ମିମେ ସିସେର୍ ଉ'ସାରାମ୍, ମା'ମା'ମାର୍ ଗୁଲାଇର ମିସସେକ୍ ପାଇଟି ତିଡେମ୍ ଡେନ୍ତା । ମାରି ମୁଇ ମାସା ବିସୟ ବକ ଆଗୁଲାଇନେ ଗୁଲାଇ ଅମା'ର ଲାଗତା ।
୬. ମିରିସା ତେମେ' ଆପାବ'ରଲେ ଗୁଲାଇ ଆରବକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ସିସେନ୍'ର ତିକୁନ୍ ଅକୁମାରି/ଉଜମ୍ ଅକୁଖାୟ ରୁଜା । ଆରାଇଜ (ପରିବେଶ) ପରାକ୍ଷା ତିଡେମ୍ ପୁଲା'ର ଆମାଲ' ବେ'ତପେ ମାରି ଆଗୁଲାଇନେ ମାଇନା ଏଡ଼ବାରନା ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲା'ର ସୁତ ପେ ।
୭. ଗୁଲାଇ ଆକେଁନ୍ ପାଇଟି ଗୁଲାଇ ନେନ୍ ଅମୁ'ନା ପାଲ୍ପାଲ୍ କୁଲ'ସେକ୍ ଅରେଇଁଗିତା । ପାଇଟି ତିଡେମ୍ ବେଲା ଆପାବ'ର ଗୁବୁନା ଏରିଗାର୍ ସାରଲଙ୍ଗ ବୈଦିକ, ସାମାଜିକ, ଆବେଗିକ ମାରି ସୃଜନାତ୍ମକ ଅମୁନା'ନା କୁତ । ପାଇଟି ଗୁବୁଲେ ପୁଲା'ର ବାନି ତେଙ୍ଗ୍ ତିକୁ ତିତା ।

୮. ମୁଇ ଆରକେନ୍ ପାଇଟି ତମ' ଉଇନା ସା ତୁରଗୁ' ଆରନା ସା ଆକେଁ ଲୁଡ଼ା ତେଙ୍ଗ୍କୁନ୍ ଇସାବ୍ରେ ମାଇବିତ୍ରେ ଅଇ'ଜାଟା ମାର୍ ମୁସ ସୁଁ ସୁଁ ଲାଗତା । ଅଇ'ଜାଟା ପାଇଟି ଆଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲା'ର ମୁସଅ ତେଙ୍ଗ୍ତା । ଗୁଲାଇନେନବକ୍ କ'ନ ଗୁଲାଇ ଦକ୍ଷତା କୁକୁ ବାଜତା । ବରସେକ୍ ନା ପାଇଟି ତମ'ଇନା ଗୁବୁଲା ମା ମା ଦକ୍ଷତା । ମା'ଗତ ଗୁବୁନା କନ ଉଲାରବକ୍ ବେଡ଼ତା ।
୯. ଆକା ବେଡ଼'କୁନ୍ ପାଇଟି ପୁଲାଇ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଜିନ୍ସୁନା ଦରକାର୍ ତେଙ୍ଗିଗିତା । ଆ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ କ'ନ ଅଜନସ୍ତ୍ରୀଡ଼ି ବକ୍ ଅଗୁର ପାଇଟି ବେଡ଼ତା ଆପାବକ ନିଜେ ଟେରନିଙ୍ଗ୍ ବେଲା ମାଗ' କୁନ୍ ଜିନିସୁ ଅରେଇଁତ ।
୧୦. ଆପାବକ ମା'ନେ ରାଜି ସୁବିଦା ମାରି ଗୁଲାଇନେନ ମୁନ୍ କୁଲ'ସେକ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପାଇଟିଲେ ବୁରଙ୍ଗ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ବିସୟରେ ଅମା'ଗତ ।
୧୧. ଗୁଲାଇନେନ୍ ମାଗ'କୁନ୍ ଶକ୍ ରେ'ବତେ ଆଣ୍ଡା । ଆମା'ଏ ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ବେଲା ଡାଉ ଡାଉ ବା'ଇ ବାକ୍ୟ ବାନି ତେମ' ସେକ୍ ସୁତା ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଗ ସର ବାଦଲା'ୟସେକ୍ ମାରି ମିମେ ମେଗସିତ୍ ତେମତା ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ବେଲା ଉ'ସାରାମ୍ କାଡ଼ି ଡାବ୍ନା କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ବେବାର୍ ତେମତା ମନ୍ଜା ମନ୍ଜା ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍ତାଗସେକ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ମନ ରୁଙ୍ଗ୍ତପେ ମାରି ଆମୁନା'ଗୁଲାଇନେଉ'ସାରାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲା'ର ସାରଦା ତେମତ ।
୧୨. ଆପାବ'ର ଗୁଲାଇନେ ଗାର୍ ଜତନ୍ ମାରି ଆଲାଦ୍ ଡେନ୍ତା । ଆମା'ଏ ବାନିଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ର ଦରକାର୍ ତିଡେମ୍ ଆଣ୍ଡାକି ଇସକୁଲ୍ ବ'ସୁଗ୍ ପାଠ ପଢ଼ାଇବାର, ବୁବାଇବାର ପାଇଟି ଆବେ'ତା ବାନି ବାନି ବା'ଇ ପାଇଟିଲେ ବୁରଙ୍ଗ୍ ଗିଡିନ୍ ଗୁଲାଇ ପାଇଟି ତେମତ ।

ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଡ଼ି/ମୂଲ-ଇସ୍କୁଲ ଡିଅନା ଗୁରୁଲେ ମାଗ୍‌ମାଗନା ପାଇଟି ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଡ଼ି/ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଜିବନବଦ୍ ସିସେନ୍ଦୁ'ଗନା ଛଅ ବରଷ ବାନି ବେଲା । କ'ନ୍ ବେଲା ଗୁରୁନା ବୁଦି ସୁରି' ସୁରି' ମୁନା' ତେଡା । ସିସେନ୍ଦୁ'ଗ ଗୁରୁନା ମା'ଗ୍ ମା'ଗନା ପାଇଟି ବୁରଜ ଗୁଲାଇ ଆଗୁବୁଲା ଇସ୍କୁଲ ଉଇପୁଲା'ର ଅରେଇଟା ।

ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠାଡ଼ି - ମୂଲନା-ଇସ୍କୁଲ ଡିଅବକ୍ ସିସେନ୍ଦୁ'ଗ ଗୁରୁନା ପାଇଟି ଗୁରୁଲେନ୍ ଆଲୁଙ୍ଗନା ଗୁନ୍ ମୁନା'ତା ।

- ବାନି-ବିରି ପାଇଟି
- ନିଜେନ୍ ଇସାଆପାଇଟି ଡିଡେମନା ଗଙ୍ ଗଙ୍ଗନା
- ମୁନା' ମାରି ଡାଉ (ପିକାଡି) ବପୁବା'ଇ ଗଙ୍ଗଗଙ୍ଗନା ।

- ବାନି-ବିରି ଅରେଇ
- ସାମ୍ ବୁରଜ୍ ମାଇ ଏଡଲ'କୁନ୍ ସୁଁସୁଁନା ଗଙ୍ଗତା ।
- ଡିଅନରେମ୍ ଉଙ୍ଗମ୍ରେମ୍ ମାରି ଚାରବେରଡିନା (ପରିବେଶ) ବୁଦି
- ବୁଦି ମାଗ୍‌ମାଗ୍ ପୁଲା'ଇ ଗୁସୁପି'ଲେ ନିଜେ ଅରେଇନା
- ମୁନ୍ ମାରି ମାଗ'କୁନୁଜ୍ ମା'ଗନା'ଇ ସୁଁନା'ଇ ମାରି ବୁଜ୍ ବୁଜ୍ ପୁଲା'ଇ ଡିଡେମନା ଗଙ୍ଗଗଙ୍ଗନା
- ନିଜେନ୍ ଅଧିକାର ମାରି ପାଲରେମ୍ ଅଧିକାର ମାଗ୍‌ମାଗ୍

ମୂଲନା - ଇସ୍କୁଲ ମାଗ୍‌ମାଗ୍ (ଶିକ୍ଷା) ନା ଜୁ ଜୁ ଗୁରୁନା ଗୁଲାଇ ମୁନା' ମାରି ଇସ୍କୁଲ ଡିଡେମ୍

ସିସେନ୍ସୁ'ର-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାର୍ଗମାର୍ଗନା ରେ'ବ୍ତେ ବଲ୍ଟା ବା'ଇ

ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଓ ଉପଯୋଗିତା

- ସିସେନ୍ସୁ'ର ଗୁରୁତ୍ୱ ବୁଝି ସେତେ'ସେକ୍ ମୁନା'ତା । ମାଇନ୍ ଜିବନ୍‌ବକ୍‌ନା ପାଲ୍ ଡିଡେମ୍‌ନା ସୁଗ କ'ନ୍ ବେଲା ଆ' ଗୁଲାଲନେ ବାନିବା'ଇ' ପରିବେଶ ବେଶ୍‌ୟ' ବେଡ୍'ନା ଗୁତୁନା ମା'ଏନ୍ ବୁଝି ସାଲ୍‌ବାଟ୍ ପୁଲା'ଇ ରେ'ବ୍ତେ ବାନି ତେନ୍ତା ।
- ସିସେନ୍ସୁ'ର-ଗୁରୁତ୍ୱ ପାଇଟି ଆଗୁଲାଲନେ ଇସ୍କୁଲ୍ ଗାର୍‌ନା ପାଇଟି ପୁଲା'ଇ ଅରେଇଁତ, ମାରି ସିସେନ୍ସୁ'ର ମାର୍ଗମାର୍ଗନା ଗୁଲାଲରେମ ପୁଲାଲ ଡିଡେମ୍‌ନା ତେମ୍‌ତ ।
- ସିସେନ୍ସୁ'ର-ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇଟି ତୁରଗୁ ମାର୍ଗମାର୍ଗନା ପାଇଟି ମାରି ନିଜେ ବାନି ତେମ୍‌ତ ।
- ମାସା'ଡ'ନା କ'ନ୍ ଶିକ୍‌ବାର୍‌ବକ୍/ପାଇଟିବକ୍ ମାଇନ୍ ଗୁନ୍ ମାରି ମାଇନ୍‌ମନ୍ (ମାନସିକ ସ୍ଥିତି) ରେ'ବ୍ତେ ଅଲୁଜିବନ (ନମନାୟ) ଆମାଲ ଅଲୁ ବାନି ପାଇଟି ମାରି ମାଇନ୍ ଗୁନ୍ (ମୂଲ୍ୟବୋଧ) ଅମା'ଗ୍‌ତ ମାରି ମ' ସିକ୍‌ବାର୍‌ନା/ବାନି ମଡ଼ିକ୍‌ନ ପାଇଟି ଅଛୁର' ବେତ ।
- ଆଗୁଲାଲନେ ସିସେନ୍ସୁ'ର ଡିଅବକ୍ ଅଛୁର'ସେକ ପାଇଟି ଡିଡେମ୍‌ନା ଜଲ୍ ଏ ମା'ଏନ୍ ପାଇଟି ତେମ୍‌ତ । ମାରି ମୁନା' ମିଜ୍‌ଏ ଆମାଏନ୍ ସୁରକ୍ଷାଦାୟିତ୍‌ଗାରି ମୁକ୍ତେ'ଗ୍‌ସେକ୍ ସବ'ସେକ୍ ବାନି ଇସାଅ ଇସ୍କୁଲ୍ ସାପ୍‌ତା ।
- ଅଜାର୍ ଅଜାର୍ ଅମୁନା' ଜୁଜୁନା ଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ଇ ମାରି ଗୁରୁତ୍ୱ ଅଧିକାର ବାନି ବୁଜ୍‌ବୁଜ୍ ବେଡ୍'ନା ସିସେନ୍ସୁ'ର ଗୁରୁତ୍ୱ ପାଇଟି (ଶିକ୍ଷା) ପାଇଟି (କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ) ରେ'ବ୍ତେ ବାନି ଡିକ୍‌ଡିତା ।

ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବେବାରନା ସୁଁ ସୁଁ

ଅଭ୍ୟାସପୁସ୍ତିକା ବ୍ୟବହାର ନିମିତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

- ★ ତିମେ ଅରୁଣିମା ତେଜୁ' ଉଇସେକ୍ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବାଣ୍ଟା-୧ (୩-୪ ବରସ୍ ଗୁରୁଲେ ପୁଲା'ଇ) ମାରି ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବାଣ୍ଟା-୨ (୪-୬ ବରସ୍ ଗୁଲାଇନେପୁଲାଇ) ଅରେଙ୍ଗ୍ ଗିତା ।
- ★ ଆ ଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲା'ଇ ଡିକୁନ୍ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବକ୍ ଆପାବ'ଇ ଗୁରୁନା ଇମି ମାରି ପାଲ୍‌ପାଲ୍ ତଥ୍ୟଲେ ବର୍ତ୍ତେଡେମ୍‌ତ । ଅଗୁର ଉଲା'ଏ ଆପାବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଡିଅବକ୍ ରୁଙ୍ଗ୍‌ରୁଙ୍ଗ୍ ପୁଲା'ଇ ଆବେ'ତ । ମିରିକି ଆପା ବ'ଇନା ଡିଅବକ୍ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ଇ ବେ'ତ ମାରି ଆ ଗୁଲାଇର ଲୁଡ୍'ସେକ୍ ଆପାବଇ ମାଇନ୍‌ବକ୍ ବୁତ ମାରି ଅଇ'ଜାବେଲା ଅଗୁର ପାଇଟି ଡେମ୍‌ତ, ଅଇ'ଡିନ୍ ବେଲା ଆ ଗୁଲାଇନେ ବେ'ତ
- ★ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବାଣ୍ଟା-୧ ବକ୍ ୫୫ ଉଲା'ଗ ମାରି ବାଣ୍ଟା ୨ ନା ୬୦ ଉଲାଗ୍ ଡିତା । ମୁଇ ଆକେ ମିରିସା ୫ଟା ଉଲା'ଗ ଡିଡେମ୍ ବାରଟା ଆକେ ଉଲା'ଗ ଡମ'ଉଇତା । ଆକ'ନା ଗୁଲାଇ ସମବାର ଦିନ୍ ମୁଇ ଉଲା'ଗ ଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ଇ ସୁଁତ ।
- ★ ଉଲା'ଗ ବକ୍‌ଲେ ଲେକଲ'କୁନ୍ ସୁଁସୁଁନା ପୁଲା'ଇଡିତା । ଆପାବ'ଇ ଗୁଡୁନ୍ ସୁନ'କୁନ୍ ସୁଗ ଆଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ଇ ସୁଁତ ଆରିଅବାମ୍‌ତା ଆତା ପେନ୍‌ସିଲ୍ ବୁରଙ୍ଗ୍ ବାଇତ, ମାରି କଲମ୍ ବୁରଙ୍ଗ୍ ଆବାଇତ ।

- ★ ଗୁଲାଇ ଆକେ ବେଡ୍'କୁନ୍ ପାଇଟିବକ୍ ଅଗୁର ଉଲା'ଗନା ଆରିନା ଉଲା'ଗ ଡେମ୍‌ତ ଗୁଡୁନା ଲେକଲତା । ଗିଡିନ୍‌ସୁଗ ଅଗୁରୁଊଲା'ଗ ଆଗୁଲାଇନେ ବେ'ତ ।
- ★ ଅ'ଇଜାଟା ପବ୍‌ବକ୍ ରଙ୍ଗ୍ ବିବେ'ପୁଲା'ଇଡିତା । ଡିକ'ନ୍‌ସା ଗୁଲାଇନେ ରଙ୍ଗାବା'ଇ ପେନ୍‌ସିଲ୍ (କ୍ରେୟନ୍) ବେବାର୍ ଡେମ୍‌ତ । ଆପାବ'ଇ ଇସାଅ ପାଇଟି ଡିଡେମ୍‌ନା ସିସେନ୍'ଗ୍ ସୁଁନ୍‌କୁନ୍ ଗୁଲାଇ ପଡ଼ତା ମାରି ନିଜେ ଅରେଇଁତା (ପ୍ରସ୍ତୁତ) ଡେନ୍ତା ।
- ★ ଅଗୁର ପାଇଟି ପୁଲା'ଇ ଆଗୁଲାଇନେ ବାନିଡେମ'ସେକ୍‌ସୁଁତ' ଆ ମୁଇଣ୍ଡା ମୁଇଣ୍ଡା ଗୁରୁ ଉଲା'ଗନା (ପ୍ରଥମ ପାଇଟି ଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ଇ ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗ୍‌ତ)
- ★ ଗୁଲାଇନେ ରଙ୍ଗ୍ ବିବେ'ବେଲା ବାନିଆଡେମ'ନା ତା'ଏଲନା ଆମାଇ ଆକୁଇଁତ । ବୁଜାଇତ ଗୁରୁଲା ମିରିସା ଡେମେ' ଆମାଇ ବାନି ଆଡେମ'ତନ ଡ'ସେ ସୁଁ ସୁଁ ଆଣ୍ଡା ମାରି ଆମାଇ ବାନି ଡେମ'ତନ ଡ'ସେକ୍ ସୁଁତ ମାରି ମାଇ ଗଙ୍ଗନା ମାଇ ବାନି ଡେମ୍‌ତକ'ନ୍ ତୁମ୍ ସୁତ । ମୁଇ ଗୁରୁନା ଅଗୁର ପାଇଟି ପାଲ୍ ଗୁରୁନା ପାଇଟି ବୁରଙ୍ଗ୍ ସମାନ ଆଡେମ୍‌ତ ।
- ★ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ୍‌ବକ୍ ବେଡ୍'କୁନ୍ ପାଇଟି କୁଲ'ସେକ୍ ଆପା'ବଇ ଡି'ଡିନା ପାଲ୍ ପାଇଟି ଅରେଇଁୟ'ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ବିବେ'ଗଙ୍ଗ୍‌ତପେ ।

ଗୁଳାଇ ଗୁରୁନା ଅମୁନା'ନ୍ ପାଲ୍‌ପାଲ୍ ଦିଗ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣାଗ ଶିଶୁ ବିକାଶର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦିଗ

ଅଙ୍ଗନୂତ୍ଵାଡ଼ି / ସିସେନ୍ଦୁର୍-ଇସ୍କୁଲ୍ ତିଅବକ୍ ସାସାବ୍ନା ଗୁଲାଇନେନ୍ ଏଡ଼୍‌ବାର୍ ଅଙ୍ଗନୂତ୍ଵାଡ଼ି/ପ୍ରାକ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସୁଥିବା ଶିଶୁମାନଙ୍କର ସ୍ଵଭାବ

× ମା'ଏ ଆତ୍ମକୈନ୍ଦ୍ରିକ । ପାଇରେମନା କୁଜୁନା (ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ) କୁଜୁଆଗଙ୍ଗତା × ମା'ଏ ମାମାଙ୍ ମାରି ପାଇଟି ବୁରଙ୍ ରେ'ବ୍‌ତେ ମା'ଗତ × ମା'ଏ (କୌତୁହଳୀ) ଅତୁତତ । ତିମେ ଜିନ୍‌ସୁ ମାଗ୍‌ମାଗ୍ ପିଲା'ଇ ଅବୁଦି ସାରଦାତା × ଆମା'ଏ ବାନିଡ'ସୁନ'ନା ରେ'ବତେ ସାରଦାତା × ମା'ଏ ମୁଇବକ୍ ଅବୁଦି ଉନା ବେଲା ତିତା × ମା'ଏ ଅତକ୍‌ତଙ୍ଗରେ ମାରି କ୍ରିୟାତୁକା ରେ'ବ୍‌ତେ ବେଲା ମାଏ' ମୁଇବକ୍ ଲେ'ଇ ଆଡ଼ିତା × ମା'ଏ ଉ'ସାରାମ୍ ଅଙ୍ଗମାରି ସୁଁସୁଁ ପୁଲାଇ ବାନି ବାମ୍‌ତା × ମା'ଏ ଆରେମନ୍ କୁଲ'ସେକ୍ ମା'ଗତ	× ମା'ଏ ଶୃକନଶୀଳ × ମା'ଏ ଆଚାରବେରତି (ପରିବେଶ) ପରୀକ୍ଷା ତେମସେକ୍ କୁଲ'ସେକ୍ ମା'ଗତ × ମା'ଏ ଲବ୍‌ତା, ଜତନ୍ ବାବାମ୍ ପୁଲାଇ ଅବାମ୍‌ତା × ମାସା କଷ୍ଟ, ଅତକ୍‌ତଙ୍ଗରେ ସାରଲଙ୍ଗନା ବାନିଆବାମ୍‌ତା × ମା'ଏନା ଆବେଗ ସୁରୁଇ' ମାରି ଉଇତିଅ । (କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ) × ଆମାଏ' ଲବ୍‌ବାରରେ ମା'ଏ ସୁରୁଇ' ସମ'ତ × ମା'ଏ ବୁରଙ୍ ମାଙ୍‌ନା, ସାରଲଙ୍ଗନା ବାନି ବାମ୍‌ତା × ମା'ଏ ମା'ଏନ୍ ସ୍ଵାଧୀନ୍ ମାରି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ବାନି ଅବାମ୍‌ତା × ମୁନା'ରେମ୍/ଡକ୍ତାରେମ୍ ଆମା'ଏ ମାମାସୁନ'ନା ମା'ଏ ବାନି ଆବାମ୍‌ତା × ମା'ଏ କୋମଳମତି, ଆମା'ଏ ବାନିଡେମ' ସେକ୍ ଅରେଇ'ତ

ଗୁଲାଇ ବ୍ୟବିତ୍ ମୁନା' ପୁଲାଇ' ପାଇକ୍ଲ ବେଡ଼'ନା, ଗୁଲାଇନେନ୍ ମୁନା ବାନି ତେତା

ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗାଡ଼ି / ସିସେନୁଗ୍ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ତିଅବକ୍ ସିକ୍‌ବାର୍‌ନା ମା ଡେମତ' ମାରି ମା'ଆ ଡେମତ'

ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗାଡ଼ି/ପ୍ରାକ୍-ବିଦ୍ୟାଳୟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷା : କ'ଣ କରିବେ ଓ କ'ଣ କରିବେ ନାହିଁ

ମାଡେମତ'

- ଆଗୁରୁଲେ ଲବ୍‌ତା
- ମାଲନା ଇମି ସବ'ସେକ୍ ଝାଲତ ଯେ
- ଗୁରୁଲେ ବୁରଙ୍ଗ ଡୁଡଲ' ଡୁଡଲ' ସାରଲଙ୍ଗତ୍‌ଯେ
- ଆଗୁଲାଇ ଗୁରୁଲେ ସମାନ କୁତ୍‌ଯେ
- ଆମାଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍‌ଲାର୍‌ବାର୍ ପୁଲା'ଇ ଗୁଲାଇ ବାକ୍ୟ ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲା'ଇ ସାରଦା ଡେମତ ଯେ
- ମାଲନା ସାମ ମାରିଆ ପ୍ରଶ୍ନ ବାନି ଅଙ୍ଗ
- ଆଗୁରୁଲେ ମାଲନା ପାଇଟି ତିଡେମ୍ ପୁଲାଇ' ସୁଡ
- ଆମାଇନା ପାଇଟି କୁତ ଯେ ମାରି ବାନି ତ'ସେକ୍ ସୁଡ ଯେ
- ସୁଡଙ୍ଗା'ଇ ପାଇଟି ତି ଡେମ୍ ଆଗ'ନା ଆମାଇ ବାନି ବା'ଇ ପାଇଟି ବେ'ତଯେ
- ବୁଲ୍ ଡେମ'ନା ଆମାଇ ଆକୁଇଁତ୍‌ଯେ ମାଇବୁରଙ୍ଗ ସାରଲଙ୍ଗତ ଯେ ମାରି ବାନି ବେବାର୍‌ନା ଅସୁଇତ ଯେ

ମା' ଆଡେମତ'

- ଆଗୁରୁଲେ ଆକୁଇଁୟ, ଆବୁଗ' ମାସା ଆଡେମ'
- ଆମାଇ ପଡ଼ବାର ଲେକ୍‌ବାର ପୁଲାଇ ସିସେନୁଗ୍ ଆବେଡ଼
- ଆଗୁରୁଲେନ୍ ମନ୍‌ବ ଆକିଡୁଙ୍ଗ
- ଆଗୁରୁ ପାଇରେମ ବୁରଙ୍ଗ ସମାନ ଆଡେମ'
- ଆମାଇ ମାସା ତ'ସେକ୍ ମାମା ଅସୁନ'
- ମାଇ ତିକୁନ୍‌ବେଲା ମାଲନା ବଲ୍‌ଆସ୍ତାବା'ଇ (ଦୁର୍ବଳତା) ବୁଲ୍ ପାଇ ରେମ୍‌ନବକ୍ ମାସାଆସୁନ'
- ଆମାଇ ବୁଲ୍‌ବାଇ ସୁନ'ସେକ୍ ପୁଲାବା'ଇ ଆସୁନ'
- ମାଇନ୍ ବପୁ ତିକୁନ୍ ବାଇରେ ପାଇଟି ଆବେଡ଼'
- ମାଲନା ଆବେଗ ପ୍ରଖର ମାରି କ୍ଷଣସ୍ତାୟୀ । ସା' ଆରିସେ'ଗା'

ଗୁରୁନା ଅଧିକାର, ବୁର, ବାନି ବୁଙ୍ଗ ବୁଙ୍ଗ, ସାସୁଙ୍ଗ, ଅମୁନା

ମା'ଡ଼େମ୍ବତ'

- ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପାଇଟି ମାଇ ପୁଲା'ଇ ବାନିମଇନା ଡେମ୍ବତପେ
- ମାସା ବୌଦ୍ଧିକ ଅମୁନା ବାଗ୍‌ବଗ୍ ଅଜୁଲ'ସେକ୍ ଗୁବୁନା ଗୁଲାଇ ମୁନାନ୍ ବାଗ୍‌ବଗ୍ ଜୁତପେ
- ସିନେର, ଉ'ସାରାମ, ମିମେ, ମାଙ୍‌ମାଙ୍, ମିମେମେଗ୍‌ସେକ୍ ଅଜୁନା ପାଇଟି ଲେ ବୁରଙ୍ ଅମା'ଗ୍‌ତ
- ଚାରବେରତି (ପରିବେଶ) ବକ୍, ମାସାଡେଙ୍‌କ୍‌କୁଲେ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଡେମ୍‌ସେକ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍ ପିଲାଇ ଆମାଇ ସୁଁତପେ
- ଗୁଲାଇନେନ୍ ବିତ୍‌ରେ ବାଇଲକ୍ ଡିକୁନ୍ ସାରଦା ଡେମ୍‌ତପେ
- ଇସାଅ ତିଅ ବିତ୍‌ରେ ଆବୁଙ୍‌ସେକ୍ ବାଇରେ ମାଙ୍‌ମାଙ୍ ପୁଲା'ଇ ଆମା'ଏ ସୁନ୍ତପେ
- ଆଗୁଲାଇନେ ମାଙ୍ ମାଙ୍‌ନା ଜିନ୍‌ସୁଲେ ଅରେଇଁ ପୁଲା'ଇ ସୁନ୍ତପେ
- ତିଅବକ୍ ମାରି ଅଙ୍‌ନଂବାଡ଼ିତିଅବକ୍ (ଗୁବୁ) ଶିଶୁ-କୈନ୍ଦ୍ରିକ ଅରେଇଁତପେ
- ଗୁବୁନା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା ମାରି ସ୍ଵାଧୀନତା ବାନି ଡେମ୍‌ତପେ

ମା ଆଡ଼େମ୍ବତ'

- ଗୁବୁ ଡିଡେମ୍‌ନା ପାଇଟି ମାଇ ପାଲାଇ ଡେମ୍‌ ଆବେତପେ
- ଗୁବୁ ବୁଲବା'ଇ ତୁମ'ସାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଡେଙ୍‌ନା ଆମାଇଆମ' ତ'ସେକ୍ ଆସୁନ'
- ଗୁବୁ ମାସା ପାଇଟି ଡିଡେମ୍ ପୁଲାଇ ମନ୍ ଆଡ଼ିଗ୍‌ନା ଆମାଇ ଡେମ୍‌ଅଡ଼' ସେକ୍ ଆସୁନ'
- ଆଗୁବୁ ମୁସଅ ଗୁଲାଇ ପାଇଟି ପଡ଼ବାରନା ଆବେଡ଼'
- ଆଗୁବୁଲେନ୍ ବିତ୍‌ରେ ଡାଉ ମୁନା' ତ'ସେକ୍ ଆସୁନ'
- ଜଙ୍, ବାନା ଏଡ୍‌ଲ' କୁନ୍ ପାଇଟିନା ମାଏନ୍ ବୁରଙ୍ ଡିଡେମ୍ ପୁଲାଇ ଆସୁନ୍ତପେ ।

ଗୁବୁ ନା'ଇନା ବାଇର, ଲେଜି, ଆସ୍ତା, ଗୁବୁନା'ଇନା ସାସାପ୍‌ନା ବେଲା ମାରି ଉବିଷ୍ୟତ ବବିଷତ୍

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପାଇଟି ଡିଡେମନା

ସମାନ୍ ଗୁରୁ ମୁନା' ତିଆର ଡିଡେମନା ବୁରଙ୍ଗ ୩ ନାନଡି ୬ ବରସ ଗୁରୁଲେ ପୁଲାଇ ଅପାବଇ ତିଆବ ସୁଲନା ଇସକୁଲ ପାଇଟି ଡେମତ । ମୁଲନା ଇସକୁଲ ପାଇଟି ଅଣଉପଚାରିକ ସୁଖ ମାଙ୍ଗ ମାଅଁ ମିମେ, ଉସାମ ମାରିପର୍ ବୁରଂ ପାଇଟି ଡେମ୍ ବୁଂତ । କ'ନା କୁରୁନା ଝିରି ଇସାବ୍ ମାନସିକ, ସାମାଜିକ, ଆବେଗିକ ଓ ବୌଦ୍ଧିକ ଅମୁନା ବୁରଂ ରୁଲାଇ ଅମୁନା'ତ । ଗୁରୁନ୍ସା ମୁଲନା ଇସକୁଲ ପାଇଟି (ଶିକ୍ଷା) ବାଗବକ୍ ରେପଡେ ଜୁଜୁ ଦରକାର । ଆଗୁରୁଲେ ଅଜ୍ଞାନବାଡିବ ୩ ଗନଟା ପଡେକ୍ ଡିକୁପୁଲାଇ ଅପାବଇ ପାଇଟିନ୍ ବେ ଲା ସିସେନ୍ନୁ ଅରୈଙ୍ଗ ବୁଙ୍ଗ ବୁଙ୍ଗ ଦରକାର । ଅପାବଇ ତିଅବକ ଗୁରୁଲେପୁଲାଇ ବାନି ବାଇ ରାଇଜ ବା ଗୁରୁ' ଅବାମନା ପରିବେଶ (ସାରବେରତି) ଅରୟିତ । 'ମାସା' ଆମାଏଁ ଅଜ୍ଞାନ ତିଅବକ୍ ସମାବ୍ ପୁଲାଇ ଅସାରଦାତପେ ।

ମୁଲନା ଇସକୁଲ ଇସକୁଲ ପାଇଟି (ଶିକ୍ଷା) ଗୁରୁଲେ ପୁଲାଇ ମୁଲନାଡିକୁନ୍ ଇସକୁଲ ଡିଡିନ୍ ବାଇ ଅମାକ୍ ପୁଲାଇ ମାନିସକ୍ ବ' ଅରଇଁ ତା । ୩ ବରସ ନାନଡମୁନା ଗୁଲାଇ ଆବୁରୁଲେ ବାନି ବାଇ କନ୍ ପାଇଟି (ଶିକ୍ଷା) ବିବେ ପୁଲାଇ ଯ'ବା ତିଅନ୍ ରେମ ଆପାବଇ ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗି ରେମ ମାରି ଉଙ୍ଗାମ୍ ରେମ ନା ମୁନାବାଇ ପାଇଟି ତିତା । ଗୁଲାଇ ରେମନା ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗି ବ' ଅପାବଇ ତିଅ ମୁଲନା ଇସକୁଲ ପାଇଟି (ଶିକ୍ଷା) ପୁଲାଇ ମୁଇ ବାନିବାର ତିଅ (ଆଦର୍ଶ କେନ୍ଦ୍ର) ଡେନ୍ତା ମାରି ତିଅଗାରି ଗୁଲାଇର ସାରଦାକ୍ତା ।

ଆପାବଇ ନା' ତିଅବ' ବାନି ବାଇ, ମଇନାବାଇ ସାର

ବେରତି (ପରିବେଶ) ଡିଡେମ ଦରକାର ଜାବୁରଂ ଗୁରୁଲେ ଆପାବଇ ତିଅ ବ'କ୍ ସୁସାବ୍ ପୁଲାଇ ସାରଦାଡେନ୍ତା ।

ତିଅ ବିତରେ ମାରି ତିଅନ୍ ଗୁଲାଇଗାର ସୁଗାର ପାଆର୍ ଡେମସେକେ ବୁଙ୍ଗତ

ତିଅ ବିତରେ ଗୁଲାଇ ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗ ନା ଜିନିସୁ ମାରି ଉ'ପୁଲାଇ ଡାକ୍ ଗୁଲାଇ ବାନି

ଡେମସେକ୍ ବୁଙ୍ଗତ ।

ସାର୍ଟି (ଚାର୍ଟି) ପୋଷ୍ଟର କନ୍ ଗୁଲାଇ କୁ'ଡ ବ କ୍ ଅ' ଗୁଡୁଙ୍ଗ ନା'ଇ ।

କନ୍ ପାଇଟି ଉଲାଇ ବ' ବେଡ' କୁମୁ ଲେକା ଇସାବରେ ଗୁଲାଇ ଦିଅନା ପାଇଟିଲେ ଡେମତ ।

ପ୍ରାକ୍ ଇସକୁଲ ପାଇଟି (ଶିକ୍ଷା) ବୁରଙ୍ଗ ରେବଡେ ରେମ ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗ ନା ଡିଡେମ ଲୁଡା । ଅଜ୍ଞାନବାଡି ଆପାବଇଲେ ବୁରଙ୍ଗ ଜଙ୍ଗବା; ଡାଉବା'ଇ ଡାକୁ'ଇ ତିତା ଜା', ତିଡ, ଜା କ'ନ ଗୁଲାଇ ସିକ୍ବାର ବକ୍/ମାଗ୍ମାଗ୍ବକ୍ ପାଇନା ତିଅନ୍ବକ୍ ଗୁଲାଇନେ ସାସା'ବନା ମୁନା' ତା ମାରି ଗୁଣାଡୁକମାନ ମୁନା'ତା ।

ଶିଶୁ ଦିବସ

ଅଜ୍ଞାନଓଡି ତିଅବକ୍ ୧ ୪ ନଭେମ୍ବର ଦିନ୍ ଶିଶୁ ଦିବସ୍ ପାଳନ ଡିଡେମ୍ ପୁଲାଇ'ଇ ଆଲୁଙ୍ଗଡିକୁନ୍ ପାଇଟି ଡେମତ' ।

ଆପାବ'ଇ ମାରି ଏଲପର୍ ଆଡିଅ ଉଲାଇ'ଗ୍ ମାରି ସାରି ବୁରଙ୍ଗ ସଜାଇତା ।

ଗୁଲାଇନେନ୍ ବା, ଜଙ୍ଗ, ମା'ଏନ୍ରେମ୍. ସ୍ୱୟଂସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠାରେମ୍, ଉଙ୍ଗାମ୍ କଲ୍ୟାଣ ସମିତିନ୍ ରେମ୍, ଓଡିମେମ୍ବର ଯଙ୍ଗ କମିଟି ପାଞ୍ଚକମିଟିନ୍ ରେମଲେ ସାସାବ୍ ପୁଲାଇ'ଇ ସିସେନ୍ନୁ'ଗ୍ ଆପାବ'ଇ ସୁନ୍'ଡିତା ।

ଗୁଲାଇନେନ୍ ଡିକୁବକ୍ ଗୁଲାଇନେ ସିନେର, ମିମେ, ଗୁନାରସୁଙ୍ଗ କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ମାଙ୍ଗତା ।

ଜଙ୍ଗ ବା ଲେନ୍ ଲେଲେ'ନା: (ମାର୍ଜି ମାରି ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଆକେ ୧ ତାରିଖ ବକ୍ ଡେଡା)

ବରସେକ୍ବକ୍ ୨ ଇମ୍ପାଆର ତର ଦଙ୍ଗ ବା ଲେନ୍ ଲେଲେ'ନା ଡେଡା (ସଭା) ଆପାବ'ଇ ଗୁଲାଇନେନ୍ ବା, ଦଙ୍ଗ, ରେମଲେ ତିଅବକ୍ (କେନ୍ଦ୍ର) ସାସାବ୍ ପୁଲାଇ

ଆପାବ'ଇ ଆମା'ଏ ସୁନ୍ଦ୍ର । କ'ନ୍ ଲେଲେ'ଇନ୍ ବକ୍ ଯାଅ କମିଟି, ରେମଲେ ସାବତା । କ'ନ୍ ଲେଲେଇନ୍ବକ୍ (ସଭା) ମୁଲ୍ନା ଇସକୁଲ୍ ନା ମାମାଲେ ଅଇଁତା କ'ନ୍ ଗାର ଜଙ୍ଗ ବାଲେ ଆଗୁଲାଇନେ ତିଅବକ୍ (କେନ୍ଦ୍ର) ଅତୁଗତୁଗ୍ ପୁଲା'ଇ ସାରଦାତା, ଅକ୍ଷର ସମ', ସୁଁ ସୁଁ ଆଙ୍ଗଟି ଅକୁ ରଙ୍ଗ ସମ' ଆର ବୁବାଇ ସିନେର ମିମେ ଉସ୍ରାମ୍ କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ସୁନ୍ଦ୍ର ମାରି ତିତେମ୍ ଗଙ୍ଗତା । କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ବିଷୟରେ ଆପାବ'ଇ ଆ ଗୁଲାଇନେନ୍ ଯଙ୍ଗ ବାଲେ ଅମା'ଗତ । ଦଙ୍ଗ ବା ଲେ ବୁରଙ୍ଗ ବାନି ତିଗ୍ନା ମା'ଏ ମୁଲ୍ନା ଇସକୁଲ୍ ପାଇଟିମ୍ ଉଦେସ୍ୟ ମା'ଗତ ମାରି ଇସାଥ ଆଗୁବୁଲେ (କେନ୍ଦ୍ର) ତିଅବକ୍ ଅତୁଗ୍ ତୁଗତ ।

କ'ନ୍ ବୁରଙ୍ଗ ଗୁଲାଇନେ ମାଗ'କୁନ୍ ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ଜାନିବା'ଇ ମାଗମାଗନା ସୁନ୍ଦ୍ର-

■ କୁମାର ସୁମାର ତିକୁନା ■

ବକ୍ ସୁଗୁଗା'

■ କିରିମେ ଗ'ନା'ଇ ■

ତୁମ', ଇସେମି କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ବାନି ବୁଙ୍ଗନା'ଇ

■ ସୁସୁମନା ସିସେନ୍'ଗ୍ ସାବୁବୁରଙ୍ଗ୍ ତିତି ଗୁ'ଇତିଲାନାଇ ଇଗ୍ସାମ୍ତିଅ ବେବାର୍ ତେମନା'ଇ ।

■ ଅଙ୍ଗନଓଡିନା ମୁଲ୍ନା ଇସକୁଲ୍ ପାଇଟି (ଶିକ୍ଷା) ବକ୍ ଗୁବୁଲେନା ସାବକୁନ୍ ବାନି ଯଥା-ମତୁମ'ଗ୍ସେକ୍, ବାନି ବେବାର୍ ବାଇଲକ୍ଲେ ବୁରଙ୍ଗ୍ ବାନି ସାରଲଙ୍ଗ୍ ଉନ୍ଦୁରନା ସୁସୁମ୍ (ଜଳଖିଆ) ଗିଗେବ୍ବାଇ ରାଣ୍ଡାବାଇ' କିଆଙ୍ଗ୍ ସୁସୁମ୍ କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ବିଷୟରେ ସାରଲଙ୍ଗତା ।

■ ଗୁବୁଲେନା ପାଇଟି ତିତେମ୍ନା (ଦକ୍ଷତା) ମାରି (ସ୍ଥିତି) ତିକୁନ୍ ବିଷୟରେ ସାରଲଙ୍ଗତା ମାରି ତିଅବକ୍ ବାନି ମାଗ୍ ମାଗ୍ ପୁଲା'ଇ ଅସାରଦାତା ।

ତିତାନାଦିନ (ଗୁଲାଇ ଆକର୍ ୨ ତାରିଖ)

ଗୁଲାଇନେନ୍ ତିତା, ଦା, ଜଙ୍ଗ୍ ଗୁଲାଇ ଉଙ୍ଗମ୍ରେମନା ମୁନା'ରେମଲେ ଗୁଲାଇ ଆକର୍ମ ୨ ତାରିଖ ବକ୍ ମୁଲ୍ନା-ଇସକୁଲ୍ ତିଅବକ୍ ସାସାବ୍ ପୁଲାଇ' ସୁନ୍ଦ୍ର । ଗୁତୁନ୍ ଦିନ୍ ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ଲେକ୍ଲ'କୁନ୍ ପାଇଟି ତେମ୍ତ ।

ଗୁବୁବକ୍ ମାସା ମମାଗନା (ସମସ୍ୟା) ତିଗ୍ନା ଆକ'ନା ମିରି ବାନି ତିତେମ୍ ଲାଗତା । ଗୁତୁନ୍ ସାରଲଙ୍ଗତା ।

ମା'ଏ ସିନେର, ଉ'ସରାମ୍, ଗୁଲାଇ ସୁନ୍ଦ୍ର ।

ଗୁତୁ ନ ରାଇଜ୍, ଉଙ୍ଗମ୍ ନା ସିସେନ୍ଦୁଗ୍ ତିକୁନ୍ (ସଂସ୍କୃତି) ମିମେମେମେନା (କଳା ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ) ଲାଗମାରି ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବିଷୟନା ଆଗୁବୁଲେ ସୁନ୍ଦ୍ର ।

ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ ବ୍ୟାକ୍

ପ୍ରାକ୍-ଇସକୁଲ୍ ଗୁଲାଇନେ ରେ'ବ୍ତେ ମାଙ୍ଗ୍ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗତା । ମା'ଏ ମାମାଙ୍ଗ୍ ବୁରଙ୍ଗ୍ ସୁରୁଇ' ମା'ଗତ । ମାରି ରେ'ବ୍ତେ ତୁମ' ମା'ଗତ । ମାମାଙ୍ଗ୍ ବୁରଙ୍ଗ୍ ମା'ଏନା ଏ'ରି ଇସାବ୍, ବୌଦ୍ଧିକ, ତୁମ୍, ସାମାଜିକ, ମାରି ଆବେଗିକ୍ ମୁନା'ତା । ଗୁଲାଇ ଅଙ୍ଗନଓଡି ତିଅବକ୍ ମାମାଙ୍ଗନା ଜିନ୍ସୁ ତିକୁ ଦରକାର । ଅଙ୍ଗନଓଡି ତିଅବକ୍ ମାଙ୍ଗ୍ମାଙ୍ଗନା କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ବୁରଙ୍ଗ୍ ଆମାଗ'ନା ବା, ଦଙ୍ଗ, ଆଗୁଲାଇନେ ଅଙ୍ଗନଓଡି ତିଅବକ୍ ଅତୁଗ୍ତୁଗ୍ ପୁଲାଇ ସାରଦାତା ।

■ ଅଇ'ଜାଗା ମାଙ୍ଗ୍ମାଙ୍ଗନା ଦିନ୍ସୁ ଆପାବ'ଇ ମାଇଅ ଅରେଅସେକ୍ ମାରି ଅଇ'ଜା ତରିମ'ସେକ୍ ବୁଙ୍ଗତ ।

■ ଗୁଲଙ୍ଗ୍ଏ ଅମା'ଗ୍ବେଲ । ମାଗ'କୁନ୍ ମାଙ୍ଗ୍ମାଙ୍ଗନା ଗୁଲାଇ ଚାରେବେରତିନ୍ (ପରିବେଶ) ଅବାମନା ମାରି ଉଇତିବକ୍ (ତାବୁବକ୍) ବାବାମନା ଦିନ୍ସୁ ବେବାର୍ ତେମ'ସେକ୍ ଅରେଇଁତା ।

■ ଅଙ୍ଗନଓଡି ଉଙ୍ଗମ୍ ରେମ ମାରି ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗ୍ରେମନା ବୁରଙ୍ଗ୍ (ଗୋଷ୍ଠୀ ସଦସ୍ୟ) ତିମେ ମାରି ବାଇର୍ ବା'ଇ ମାମାଙ୍ଗନା ତରିମତା ।

■ ମାଙ୍କ ମାଙ୍କନା ବ୍ୟାଙ୍କବକ୍ ଗୁଲାଇ ମାଙ୍କମାଙ୍କନା ଦିନ୍ସୁ ବୁବ୍ତ ମାରି ଆଗୁରୁଲେ ମାମାଙ୍କ ପୁଲାଇ ସୁଁତ ।

ମୁଲନା-ଇସକୁଲ ବକ୍ ଚଟା, କାଣା ବାଇ ଗୁଲାଇନେନ୍ ମାଗମାଗନା (ଶିକ୍ଷା)

ଅଙ୍ଗନୂତି ତିଅବକ୍ ବ ନାନତିକ୍ ଧବରସନା ଗୁରୁ ମୁଲନା-ଇସକୁଲନା ପାଇଟି ମା'ଗତ । ମା'ଏନ୍ ବିତିରେ ଅଇ'ଜା ଗୁରୁ ଦନମ୍ ତେଙ୍ଗକୁନ୍ ତୁରଗୁ', ଚଟା, କାନା, ତେଙ୍ଗ ଉଇତା । ମା'ଏନ୍ବକ୍ ମୁଇ ପାଇବା'ଇ ମାଗମାଗନା ତିତା । ମା'ଏ ପାଇବା'ଇ ଜୁଜୁ ପୁଲାଇ ଅବାମତା ।

■ ଆପାବ'ଇ ଆମା'ଏ ଅମାଗ' ବାନିବା'ଇ/ବାନି ଦୁତ ମାରି ଆମା'ଏ ପାଇରେମ୍ ବୁରଙ୍ଗ ପାଇଟିବକ୍ ଅଗାଇତ । ମାରି ମା'ଏ ବୁରଙ୍ଗ ପାଇଟି ଅତେମତ ।

■ ଅଙ୍ଗନୂତି ଆପାବ'ଇ ତିକ'ନ୍ ଗୁରୁଲେ ଗୁଲାଇ ପାଇଟି ମାରି ମୁସ୍ ସୁଁତ ମାରି ଆତେମତ ।

■ ଗୁରୁ ଆ ପାଇଟି ତିତେମ୍ ବେଲା ଆମାଇ ବା ପାଇ ଗୁରୁଲାଇ ବୁରଙ୍ଗ ସାନ୍ ତୁଙ୍ଗତ ।

■ ଗୁଲାଇର ବୁରଙ୍ଗ ଲେ'ଇସେକ୍ ମୁଇବକ୍ ମାଙ୍ଗାନା'ଇ ପାଇଟି ତିମେମ ପୁଲାଇ ଅସାର ଦାତନା

■ ମାସା ପାଇଟି ମାଗ' ଆଡିର୍ ନା ଇସାଅ ଅମା' ଗତୁନ୍ ମାରି ଅମାଇ ତିଅବକ୍ ତିତେମ୍ ପୁଲାଇ'ଇ ଆମା'ଏନ୍ ଦଙ୍ଗ ବା ସୁତପେ ।

■ ପାଇ ବାଇଲ'କ୍ ଗୁଲାଇନେ ଆଗୁତୁନ୍ ବୁରୁଲ । ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ ପୁଲାଇ' ଅମାଙ୍ଗ ତପେ ।

■ ଗୁରୁଲେ'ନା ସଟା କାନା ସୁରୁଇ ମାଗସେକ୍ ଅମାଇ ଆଡାକ୍ ତର ବ' ବେଣ୍ଡାଇ ତ' ।

ପ୍ରାକ୍ (ସିସେନୁର୍)-ଇସକୁଲ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ'ଇ ସକା /ଉମ୍ପ' ସେଣ୍ଡି (ୟୁନି'ମି)

ଇସକୁଲ ଉମ୍ପ' ପ୍ରାକ୍-ଇସକୁଲ ଗୁରୁଲେନ୍ ବାଗବାମ୍ ସକାରତ୍ମକ ପରବାବ ପ୍ରଭାବ ପାକାୟତିତା । କ'ନ୍ ଆମାଏ, ବାନି ତେମତ, ଆଡୁ ଆମାଗତ, ବିସାସନ, ଅମୁନା' ପୁଲାଇ ସାଣ୍ଟୁଅତ୍ ଇସକୁଲ ଉମ୍ପ ତୁଙ୍ଗନା ଗୁଲାଇ ନେ ଅଙ୍ଗନୂତିନା ଗୁରୁଲେ ତ'ସେକ୍ ସୁତ । ମାରି କ'ଗି । (ଉବିଷ୍ୟତ) ଇସାଅ ବାନି ରେମନ୍ ଅରେଇଁ ପୁଲାଇ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗତ ।

୧. ଗୁଲାଇର ବୁର' ଲେଇସେକ୍ ସୁଇବକ୍ ମାଙ୍ଗାନାଇ ପାଇଟି ତିତେମ୍ ପୁଲାଇ ଅସାରଦତନ ।

୨. ଅପାବଇ ଜୁତ' ଗୁରୁଲେ ଉମ୍ପ ସକା ବାନି ତମ୍ତାଗସେକ୍ ଅଲୁଗତ' ।
ଅଙ୍ଗନୂତି ତିଅବକ୍ ନେ'ବ

ଅଙ୍ଗନୂତି ତିଅବକ୍ ନେ'ବକ୍ ନଙ୍ଗନା । ପ୍ରତୀକ ସୁଣ ପାଇଟି ତେମତ, ନେ'ବ ବୁଗ'ନା ଅଙ୍ଗନୂତିନା ପାଇଟି । ଅଙ୍ଗନୂତି ନେ'ବ ବାଙ୍ଗା ଆଗୁରୁଲେ ଅଙ୍ଗନୂତି ଉଇନାତ' ସେକ୍ ଜଙ୍ଗବା, ଉଗମରେମ୍ବକ୍ ଉଇତା । ମା'ଗତ । କ'ନ୍ ଗୁଲାଇର ପୁଲାଇ'ଇ ଇଆମି ସୁଗ ପାଇଟି ତେମତ ।

ନେ'ବ ବୁଗ୍ ବୁଗ୍ ବେଲା

- ଅଙ୍ଗନୂତି ତାଣ୍ଡମ୍ ତିତେମ୍ ମାରି ତୁଣ୍ଡମ୍ ବେଲା
- ଉନ୍ଦୁର ପିଟାଲାଡୁ, ମାରି ଜଗେବ୍ ରାଙ୍ଗ କୁନ୍ ବବେ'ସିସେନୁଗ୍
- ମମତା ଦିବସନ/ତାଣ୍ଡମ୍ ବେଲା ।
- ମାସା ମାରି ମା' ଦିବସ ପାଇନ୍ ତିତିମ୍ ବେଲା ।

ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପାଇଟି ଅଡେମ୍‌ନା

- ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପାଇଟି ଅଡେମ୍‌ନା ପୁଲ୍‌ଲ ଗୁଲାଇ ଦିନନା ଆଟେକ୍‌ନା ମାରି ବରସ୍ ପୁଲ୍‌ଲ ସିସେଇଁ ଏଡଲ୍‌ସିତାଅରେଇଁତ ।
- ଗୁଲାଇ ନେନା ବରସ୍ ମାରି ମୁନା'ନା ସ୍ତର ସାର'ମବଗ୍ ଜୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ମୁଲ୍‌ନା. ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପାଇଟିନା ଏଡଲ୍‌ଲା' ସିତା ଅରେଇଁତ ।
- ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇଟିଲେ ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍-ସୁଗବା'ଇ ଡିଡେମ୍ ପୁଲ୍‌ଲ ଏଡଲ୍‌ସିତ୍ ଡେମ୍‌ତ ।
- ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ଆପାଇଟି ବାନିଡେମ୍‌ସେକ୍ ଏଡଲ୍‌ ମାରି ଅଡେମ୍ ପୁଲ୍‌ଲ ଆପାବ'ଇ ଆଲୁଙ୍ଗ୍‌ନା ବିଷୟବକ୍ ଜୁଡ୍ ।

ବାନି (ଗୁରୁଦ୍ୱର) ଡେମ୍‌ସେକ୍ ଏଡଲ୍‌ସିତ୍ ଡେମ୍‌ତ:

- ଗୁଲାଇନେନ ଅମୁନା'ନା ଦରକାର
- ଗୁଲାଇନେନ ବରସ୍ ମାରି ଅମୁନା'ନା ଗାରି.
- ଗୁଲାଇ ଅମୁ'ନା'ନା ପୁଲ୍‌ଲ ମିସ୍‌ସେକ୍ ପାଇଟି ।

ଡଙ୍ଗ୍‌ରତକା ବାନି ଡେମ୍‌:

- ମୁଜଣ୍ଡା ମାରି ମାନ୍‌ନା ପାଇଟି
- ବିଡ୍‌ରେ ମାରି ବାରେନା ପାଇଟି
- ସୁରୁଇ ସୁରୁଇ ମାରି ଲୁବୁ' ଲୁବୁ'ନ୍ ପାଇଟି
- ସୁଗାର୍ ମାରି ମିସ୍‌ସି'ତା ପାଇଟି

ବାଡିବାଡି ଡେଙ୍ଗ୍‌ସି'ତା ଉୟା:

- ସୁଲ୍/ବାସ୍ତବ ମାଗ'କୁନ୍ ଡାଉ (ସୁଷ୍ଟ)/ଅମୁର୍ତ୍ତ ମାଗ'କୁନ୍,
- ମା ଗ'କୁନ୍‌ଗାର୍ ମମାନାଗ୍‌ବଗ୍ ।
- ସକ୍‌ବା'ଇ/ମାଗ'କୁନ୍ କସ୍‌ଟ ପ୍ରତ୍ୟୟ ମାଗ'କୁନ୍

ଆଲୁଙ୍ଗ୍‌ନା ଇସାପ୍‌ରେ ଡେମ୍‌:

- ସତଇ ସାଜିବନ୍‌ବକ୍ (ବାସ୍ତବ ଜୀବନ) ନା ମାଗ'କୁନ୍ ବାଗ୍‌ବକ୍ ଡେଙ୍ଗ୍‌କୁନ୍ ପାଇଟି
- ନିଜେ ମାଗ'କୁନ୍ ସୁଗ ଜିନ୍‌ସୁ ମାରି ମା ସାଡେଙ୍ଗ୍‌କୁନ୍ ବେବାର
- ସତଇସା ମାଗ'କୁନ୍ ସୁସୁ'ନା ପଗ୍ ମାରି ଜିନ୍‌ସୁ ବେରଙ୍ଗ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା
- ଅକ୍ଷର ମାରି ସବ୍‌ଦ ସୁଖ ପ୍ରତିକର୍ମା ଜିନ୍‌ସୁ ବୁରଙ୍ଗ୍ ଅମାଗତ୍

ମୁଲ୍‌ନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପାଇଟି ଅରେଇଁ ପୁଲ୍‌ଲ ଆପାବଇ ପୁଲ୍‌ଲ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା

ଗୁଲାଇ ନେନ ଡୁମ୍ ଅଙ୍ଗ୍‌ମାରି ମା'ଏ ବୁରଙ୍ଗ୍ ସାରଲଙ୍ଗା ।

ନିଜେନ୍ ଏଡ୍‌ବାର ମାରି ମାଗକୁନ୍ ସୁସୁପୁଲାଇ ମାରି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍‌ଲାର୍ ପୁଲାଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସାର୍‌ଦାନାଇ ।

ଆଗୁଲାଇନେ ପାଇଟିବଗ୍ ଉଇପୁଲାଇ ଅସାର୍‌ଦାନାଇ ମାରି ମା'ଏ ଡିଡେମ୍ ନା' ଡିଡି ବାଃ ଡିଲସେକ୍ ସାର୍‌ଦା ଡେମ୍‌ନାଇ ।

ଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେ ପାଇଟିବ ମିସ୍‌ତା ଗୁଡୁନା ଯେ' ଜୁଡପେ । ମିରିସା' ଜୁଃ ଡେଙ୍ଗ୍‌କୁନ୍ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ରେପ୍‌ଡେ କୁ' ମାରି ସୁଡୋଇ ବେଃ । ବାନିବାହ୍ ମାନ୍ ବେବାର ମାରି ଅଗୁରନା ଅମୁନା ପୁଲାଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗ୍ ।

ପାଇଟି ଡିଡେମ୍ ବେଲା ଆଗୁଲାଇନେ ମୁସ୍ ମୁହ୍‌ମୁହ୍ ଡେମ୍‌ସେକ୍ ସଅଜବାଇ ମାରି ବାନି ଡେମ୍‌ସେଗ୍ ମୁଁ

ଗୁଲାଇନେନ୍ ଉଲାଇ ଅମୁନନା ଗୁଲାଇଗାରି ମାରି ଆ' ବିସଇ ଜୁଲସେକ୍ ପାଇଟି ଡେମ୍ ।

ବରଷ ଇସାବ୍ରେ ସାଲ୍‌ବାଟ୍ ଅମା'ଗ୍‌ନା ବୟସାନୁ ରୂପ ବିକାଶଗତ ସୂଚକ

ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫ ବରଷ	୫-୬ ବରଷ
-------------	---------	---------	---------

ଏରିନା ମାରି ତିତିତେଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍ ଅପୁସାଇକ୍‌ନା ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା (ସୁଲ୍ ମାଂସପେଶୀ ଚାଳନା)

<p>ଉରିଙ୍ଗ୍</p> <p>ଉରନା</p> <p>ସମାନ ବୁଙ୍ଗ୍ ବୁଙ୍ଗ୍‌ନା</p> <p>କେ'ଲଙ୍ଗ୍</p> <p>ଡିଡାଲମାରି ଜୁଜର୍</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ସଲ୍‌କେ ମୁଲ୍ ସଲ୍‌କେ ବାୟକ୍‌ନ ଗାରବାଗ୍‌ବକ ଉରିଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଉରିଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଉଇନା ବାଦ୍‌ଲାଲବାର ଗଙ୍ଗତୟା ● ସଲ୍‌କେ ଅ ଉର ଗଙ୍ଗତା ମାରି ସୁନ'-କ୍‌ନ ବାନି ସୁଗ, ବାନି ଆଡେଙ୍ଗ୍‌ନାସା ଉର ଆଡେବାଇତା ● ଉଇତି ବେଲା ପୁଲାଇ ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍ ମୁଖ୍ୟ ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍ ବକ ସମାନ ବୁଙ୍ଗ୍‌ବୁଙ୍ଗ୍ ପୁଲାଇ ଗଙ୍ଗତା ● ଇୟାର ପୁଚତ'ନାଙ୍ଗ୍ ଟାନ୍‌ନି' କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ସିସେନ୍‌ଗ୍ ଉଇତି ସୁଲୁଙ୍ଗ୍ କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ● ରେ'ବଡେ ବେଲା ମଡିଗ୍ ସେକ୍ ମୁଲ୍ ଟାନ୍‌ବକ୍ ମୁଲ୍ ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍‌ବକ କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ● ଆସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଗୁଲାଇ ଜୁନରାଗ ବକ ଇୟାଆର ଗିତାସୁଙ୍ଗ୍ ବୁଙ୍ଗ୍‌ସେକ୍ ଜୁନରାଗ ଡିଡାଲମାରି ଜୁଜର୍ ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ● ଅତକ୍ ତଙ୍ଗରେ ମଡେଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଅଲୁରେ ସିସେନ୍‌ଗ୍ ମାରି ତୁରଗୁ' ଉରିଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତ । ମାରିରେ'ବଡେ, ଆଉରିଙ୍ଗ୍'ନା ଗଙ୍ଗଗଙ୍ଗନା ବୁରଙ୍ଗ ଉରିଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଉଇନା ତେଡେମ ଗଙ୍ଗତା ● ଉରନା ବାଦ୍‌ଲାଲବାର ଗଙ୍ଗତା ମାରିଉରନା ବୁରଙ୍ଗ କେ'ଲଙ୍ଗ୍‌ବାର ଉରକ'ନ ଗୁଲାଇ ପାଇତି ତେମତା ● ରେବଡେ ବେଲସ ମୁଲ୍‌ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍ (ମୁଖ୍ୟ ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍) ବକ ସମାନ ବୁଙ୍ଗ୍ ବୁକ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଇୟାଆର ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍ ବକ ସୁଲ୍ ରେବଡେ ଟାନ୍ ମଡିକ୍‌ନବକ୍ ପାଟ । ବାର'ବଗ ଉରିଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ● ୨-୩ ପୁଚ୍‌ତ'ନାଙ୍ଗ୍‌ନାନଡି ଆଲୁଙ୍ଗ୍, କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତ ମାରି ସିସେଙ୍ଗ୍‌ଗାର ଡିକ୍‌ନ ଆଗୁଲାଇ (ଟାୟାର, ଗିଗେଇ, ପେଡି) ଗୁଲାଇ ବାଗବଗ୍ କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ● ଇୟାଆର ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍ ବେବାର ତେମ ସେକ୍ ରେ'ବଡେ ବେଲା' ସବ୍‌ସେକ୍ କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଅପ'ଗଙ୍ଗତା ● ମୁଲ୍ ଜୁନରାଗବକ୍ ମୁଲ୍ ଗିତାସୁଙ୍ଗ୍ ବୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଜୁନରା'ଗ ବଗ୍‌ବଗ୍ ଡିଡାଲ ଗଙ୍ଗତ । ମାରି ଜୁଜର୍ ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ● ବାନି ଅତକତଙ୍ଗରେ ମଡେଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ସଲ୍‌କେ ମାରି ବାଟିବାଇ/ମଡାଲବାର ଗାରିବକ୍ ବିଡାୟସେକ୍ ଗିତାସଂଗିତା ସୁ' ମିଲାଇ ସେକ୍ ଉରିଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଅଲୁରେ ଉରିଙ୍ଗ୍‌ନା ସୁରି ବାଦ୍‌ଲାଲତ ।। ● ସଲ୍‌କେ ମାରି ବାଙ୍ଗ୍‌ଟି ଟୁଙ୍ଗ୍‌ଟି ଗାରିବକ୍ ଉର ଗଙ୍ଗତ । ଉର ଉରିଙ୍ଗ୍‌ନା ଅଉନାତ ମାରି ଡାଉ ଉରନା ଆର । ଜିତା (ପ୍ରତିଯୋଗିତା) ବକ୍ ବାଣ୍ଡା (ଭାଗ) ରୁଙ୍ଗ୍‌ତା।। ● ରେବଡେ ବେଲା ସବ୍‌ସେକ୍ ମୁଲ୍‌ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍‌ବକ୍ ସମାନ ବୁଙ୍ଗ୍‌ବୁଙ୍ଗ୍ ସେକତ ତତଙ୍ଗ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଇୟାଆର ତିଗ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍‌ବକ୍ ମୁଲ୍ ଆଡକି ତେଙ୍ଗ୍‌କ୍‌ନ ମୁଲ୍ ରେ'ବଡେ ଟାନ୍ ମଡିକ୍‌ନ ବକ୍ ମାଟାବାଗବକ୍ ଉରିଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ● ୩-୪ ପୁଚତନାଙ୍ଗ୍‌ଟାନ୍‌ନାନଡି ଆଲୁ' କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତ । ମାରି ବାନି (ଅତି ସହଜରେ) ସିସେଙ୍ଗ୍‌ଗାର ଡିକ୍‌ନ ବାଗବକ୍ କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା)। ● ସଅଜରେ ଅଇଁ ଜାସା ସୁଲୁଙ୍ଗ୍ ସୁରୁଲ୍ ସୁରୁଲ୍ କେଲଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ● ମାଲ ମାଗ କୁନସୁଗ (ଆଡୁ-ବିଶ୍ୱାସ) ବୁରଙ୍ଗ ଜୁନରାଗ ସୁରୁଲ୍ ସୁରୁଲ୍ ଡିଡାଲ ମାରି ଜୁଜର୍ ଗଙ୍ଗତା
--	--	--	--

ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫ ବରଷ	୫-୬ ବରଷ
ବାଇଙ୍କ ବାରନା	<ul style="list-style-type: none"> ମୁନାରେମନା ସାଣ୍ଡଉଙ୍କ୍ ଲେଲେଇନ୍ ବେଲା ଦୋଳିବକ୍ ବାଇଙ୍କବାର ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ମସାଣ୍ଡଉଙ୍କ୍ ସେକ୍ ଲେଲେଇ' ବେଲା ମାରି ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗିନା ବୁରଙ୍ଗ୍ ତଙ୍ଗ୍ ତଙ୍ଗିନା ବେଲା ଦୋଳିବକ୍ ବାଇଙ୍କବାର ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ମସାଣ୍ଡଉଙ୍କ୍ ସେକ୍ ତଙ୍ଗସେକ୍ ଦୋଳିବକ୍ ବାଇଙ୍କ ଗଙ୍ଗତା
ରାମଫୁ	<ul style="list-style-type: none"> ସୁନ'କୁନ୍ ସୁଗ ମୁଇ ଗାରିଅ ବଲ ରାମ ପୁ ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଇ ଟାନବକଅ ବଲରାମପୁ ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ବାନିଅ ୬-୭ ଫୁଟ ସୁଲୁଙ୍ଗ୍ ମୁଇଟାନବକ୍ ବଲରାମ ପୁ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ବ୍ୟାଟ୍- ବଲମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ ଗଙ୍ଗତା
ବା'ତି	<ul style="list-style-type: none"> ବାଜାବୁରଙ୍ଗ୍ ମିଶାୟସେକ୍/ମିରି ସେରନା ତିତିନା ମିଶାୟ ସେକ୍ ବାତି ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ବାଜାୟକୁନ ଇସାବରେ ବା'ତିଲ'କୁନ ବୁରଙ୍ଗ୍ କେ'ଲଙ୍ଗ୍ ବାଇଙ୍କବାର ସୁଗ ତିତି, ତେଗସୁଙ୍ଗ୍ ଅତକ ତଙ୍ଗରେ ତିଡ଼େମ ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଇମିମେ ସିସେରନା ବୁରଙ୍ଗମିମେ ମେଗସେକ୍ ଗଙ୍ଗତା

ଏରିଇସାବନା ମାରି ତିତିତେଗସୁଙ୍ଗ୍ ଅପୁସାଇକନା ମାଗ୍ମାଗ୍ (ସୁଷ୍ଟମାଂସପେଶା ଚାଳନା)

ସୁଗସୁଗ	<ul style="list-style-type: none"> ସୁ'ଡଙ୍ଗତାର ବା ଆସୁତା ମୁନା'ବା'ଇ କାଶା ବିଡରେ ଅଗାଇ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ସୁଡଙ୍ଗ'ବା'ଇ ତାର ବା ଆସୁତା ଡାଉବା'ଇ କାନା ବିଡରେ ଅଗାଇ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ସୁଡଙ୍ଗ'ବା'ଇ ତାର ବା ଆସୁତା ଅତକତଙ୍ଗରେ ବେଡ'କୁନ୍ କାନା ବିଡରେ ଅଗାୟ'ସେକ୍ ନମୁନା ଅରେଇଁ ଗଙ୍ଗତା ।
ପଟ'ଅରେଇଁ ନାଲ/ରଙ୍ଗ ବେବେ	<ul style="list-style-type: none"> ସାରଦାଗସେକ୍ ବାବାଇ ଗଙ୍ଗତା ବାଇତ, ଜୁଲ'ସେକ୍ ବାଟିବାଇତ ମାରି ରଙ୍ଗବେ'ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ଟପା ମିସାୟ ସେକ୍ ପଟ' ଅରେଇଁତ ଉ'ସାରାମ୍ ତେଙ୍ଗକୁନ'ସୁଗ ପଟ' ଅରେଇଁତ । ପଟ'ବକ୍ ବାନି ତେମ' ସେକ୍ ରଙ୍ଗବେ'ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ରେବ୍‌ତେ ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଗ ପଟ'ମାରି ବାନି'ବା'ଇ ରଙ୍ଗ ବେବେ ଗଙ୍ଗତା ।
ଗାରତ ମାରି ଗ'ତ	<ul style="list-style-type: none"> (ଅନିୟମିତ) ଉଷ୍ଟ'ଇସା' ସୁଗ ଉଲା'ଗ୍ ପୁରୁଗ୍‌ତ, ଗାରତ ମାରି ବାନି ତେମ'ସେକ୍ ଆଣ୍ଡଲସା ମୁନା' ପଟ'ବକ୍ ସିନିଗ୍ ଅଗି' ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ବର୍ଗ'କ୍ଷେତ୍ର, ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର ମାରି ତ୍ରିଭୁତାକାର କ୍ଷେତ୍ର କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ସରଳ ଆକାରାଲେ ଆକାଗଜ ସଲକେ ଗୁଗ'ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଆ ଗୁଲଙ୍ଗ୍‌ଉଲାଗ ଡାଉଡାଉଡେମ'ସେକ୍ ମାରି ପାଲ ପାଲବା'ଇ ଆକୃତି ସୁଗ ଗାରତ / ଗୁଗ' ଗଙ୍ଗତା ମାରି ବାନି ତେମ'ସେକ୍ ଡାଉ ଡାଉ ପଟ'ବକ୍ ଅଗି ଗଙ୍ଗତା ।

ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ବରସ୍	୪-୫ ବରସ୍	୫-୬ ବରସ୍
ଗୁଲଙ୍ଗୁଳା'ର ପୁରୁଗତ	<ul style="list-style-type: none"> ମୁନା'ରେମନା ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗ ରୁଙ୍ଗସେକ୍ ଗିତା'ତି ମାରି ପୁପରମତି ବୁରଙ୍ଗ (ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗସେକ୍ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର / ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର ସୁଗ ଆଉଲୀ'ର ପୁରୁଗ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁନା'ରେମନା ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗସେକ୍ ଜଟିଳ ଆକାରନା ଉଲୀ'ର ପୁରୁଗ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଆଉଲୀ'ର ରେ'ବତେ ଜଟିଳ ଆକାର ଇସାବରେ ବାନିଡେମ'ସେକ୍ ପୁରୁଗଗଙ୍ଗତା ।
ତୁରୁଗପାଲଟି	<ul style="list-style-type: none"> ଆ ତୁରୁଗ ଜଗତା'ଗ' ସେକ୍ ମିସାଲତ ଜିକଲ' ସେକ୍ ପାଲ ତେମତ, ମାରି ମାରମୁସ ମୁଲବକ୍ ମିସାୟ' ସେକ୍ ମୁଲ ବାଟି ତେମତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ମିସାୟ'କୁନ୍ ତୁରୁଗ ପାଲପାଲ ସରଳ ଆକୃତି ଡିଡେମ୍ ଗଙ୍ଗତା । ମାରି ରଙ୍ଗସାରି, ଉଲୀ'ର ବେତ' ସେକ୍ ସଜାଇତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ମିଶାୟ'କୁନ୍ ତୁରୁଗ ରେ'ବତେ ମାଗ'କୁନ୍ ସୁଗ ମାରି ଜଟିଳ ଆକାର ମାରି ଜିନ୍ସୁ ଅରେଇଁ ଗଙ୍ଗତା ।

ସାମ୍ ମାଗ୍-ମାଗ୍ନା

ଅଙ୍ଗ'ସେକ୍ ମା'ଗ୍ନାଲ	<ul style="list-style-type: none"> ମୁସଅ ଆମୁଲ ସୁନ'କୁନ୍ ତୁମ' ସୁଗ ମା'ଗ୍ନତ ମାରି ତେମତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁସଅ ୨ଟା ନାନ୍ତି' ୩ଟା ସୁନ' କୁନ୍ ତୁମ' ସୁଗ' ଡିଡେମ୍ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁସଅ ଲଙ୍ଗେଇ ବାରେ' ବତେ ସୁନ'କୁନ୍ ତୁମ' ସୁଗ ତେମତ ।
ଉ'ସାରାମ୍ ସୁକ୍ତ	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଲ ଡାଉ ମାରି ବାନି ମାଗ'କୁନ୍ ଉ'ସାରାମ୍ ନା ବାନି ବାନିବା'ଇ ତୁମ୍ ସୁକ୍ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ଉ'ସାରାମ୍ ବକ୍ ଡିକୁନ୍ ସୁଗ ଉ'ସାରାମ୍ ତେଙ୍ଗୁ' ତେଙ୍ଗୁ ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଡାଉମୁନା' ମାରି ତେଙ୍ଗୁତେ ଉ'ସାରାମ୍ ବକ୍ ଡିକୁନ୍ ସୁଗ ମୁଲ ଉ'ସାରାମ୍ ସୁକ୍ତ ।
ଶବ୍ ଉଷ୍ଟାର	<ul style="list-style-type: none"> ଏଁରିନା ମୁଖ୍ୟ ଅଙ୍ଗଲେ ତିଅ ମାରି ପରିବେଶବକ୍ ଡିକୁନ୍ ଜିନ୍ସୁଲେ ସମ' ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଇମି ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଏଁରିନା ରେ'ବତେ ଅଙ୍ଗମାରିତିଅ ମାରି ପରିବେଶବକ୍ ଡିକୁନ୍ ଜିନ୍ସୁନା ଇମିମାରି ବେବାର ଡିଡେମ୍ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଏଁରିନା ରେ'ବତେ ଅଙ୍ଗମାରିତିଅ ମାରି ପରିବେଶବକ୍ ଡିକୁନ୍ ଅଇଁଜା ଜିବଜକ୍ତ / ଜିନ୍ସୁନା ଇମି, ବେବାର ମାରି ପାଲଟି ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ।
ଏତଲ'କୁନ୍ ସୁଁସୁଁଗଙ୍ଗତା	<ul style="list-style-type: none"> ନିଜରନା ଏତଲ'କୁନ୍ ଶବ୍, ଖଣ୍ଡବାକ୍ୟ ମାରି ସରଳ ବାକ୍ୟବକ୍ ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ମୁଲ ଡାଉ ମାରି ସରଳ ଗୁରୁସିନେର / ମିମେ ସିନେର ଉଇ'ତି ମିମେ ବୁରଙ୍ଗ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ମାସା ଏତଲକୁନ୍ / ମାଗ'କୁନ୍ ବାନି (ପୂର୍ଣ୍ଣ) ବାକ୍ୟବକ୍ ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ମୁଲ ଡାଉ ମାରି ସରଳ ଗୁରୁ ସିନେର / ମିମେସିନେର ମିମେ ମେଗସେକ୍ ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଏତଲକୁନ୍ ଜଟିଳ ବାକ୍ୟବକ୍ ବାନି ମାଗ'କୁନ୍ ସୁଗ (ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ) ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଦଳ ବକ୍ ସାର ଲଙ୍ଗ ଅ'ଶ ରୁଙ୍ଗତା । ମୁଲ ସରଳ ମାରି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ମୁନା ଗୁରୁ ସିନେର ମିମେ ସିନେର ବାନି ମେଗସେକ୍ ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ।

ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫ ବରଷ	୫-୬ ବରଷ
ପଢ଼ବାରନା ମା'ରତ	<ul style="list-style-type: none"> • ସମ'ତ'କୁନ୍ ପଚ'ବକ୍ ତିକୁନ୍ ଆଜିନ୍ସୁ ସମତ'ସେକ୍ ସୁକ୍ତ ମାରି ମାଇନା ଇମି ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । • ମୁଇସୁଗପର୍ ମିଶାଇତ । • ପରିବେଶବକ୍ତିକୁନ୍ ସାଧାରଣ ମାଲା'ଗକୁନ୍ (ଧୂନି) ମାରି ଜିନ୍ସୁ ବକ୍ମାମାତିତା (ପ୍ରଭେଦା)ମାଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> • ପଚ'ବକ୍ ତିକୁନ୍ ଜିନ୍ସୁ ମାରି ଆ(ଚରିତ୍ର) ଇଜତ୍ ଭାଉ ବାକ୍ୟବକ୍ ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । • ପାଲପାଲପର୍ ମାରି ଆକାରଲେ ମିଶାଇତ ମାରି ପଚ'ବକ୍ ତିକୁନ୍ ମା' ମା' ପାଲପାଲ୍ ତିତା ତୁରତ୍ତ । (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆକାର) • ମାଲା'ଗକୁନ୍ ତୁରନାନ୍ତି ସିସାପ୍ ତେନ୍ତା ମାରି ମାଲାକୁନା ମାଗ'କୁନ୍ ଆଜିନ୍ସୁ ମାଗତ । • ପାଲପାଲ୍ ନମୁନା ମାରି ଆକାର ଇସାବରେ ବେଡ'କୁନ୍ ଆବିୟୁଲେ (ଧାରାବାହିକ) ବାନି ତେମ୍' ସେକ୍ ଜଡ଼ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> • ଆପର୍ ଜୁଲ'ସେକ୍ ଆବିସୟବସୁ ମା'ଡ଼ଗତ ମାରି ମୁଇ ଏତଲ'ସେକ୍ ଉ'ସାରାମ୍ ଅରେଇଁତ । • ମାଇୟ ଇମି ଲେକ୍ତ ମାଇନା ରୁପ ସମ'ଗଙ୍ଗତା ମାରି ପଚ'ବୁରଙ୍ ଶବନା ଲେକ୍ବାର୍ ମିଶାଇତ । • ମାଲାଗୁନା ଦିବଜକ୍ତ ପିରିମାରି ଜିନ୍ସୁଲେ ମାଗତ ମାରିରେମଲେନ୍ ଅଇଅକୁନ୍ ଆରେମ୍ ମାଗତ । • ବିୟୁ ଜଡ଼ଲ'ସେକ୍ ପାଲପାଲ୍ ଆକାର, ସନମୁନା, ଜିବଜକ୍ତ, ପିରି ମାରି ଜିନ୍ସୁ ଅମା'ଗତ ।
ଲେକ୍ବାରନା ମାଗତ	<ul style="list-style-type: none"> • ମ'ବ'ତୁଙ୍ଗସେକ୍ ବାଇତ ମାରି ଅଇ'ଜାଗା ବିୟୁ ଜଡ଼ତ । 		

ସାମାଜିକ-ଆବେଗିକ୍ ଦକ୍ଷତା

ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା	<ul style="list-style-type: none"> • ମାଇନଗାରି ମାସାତେଙ୍ଗନା ମାଇୟ ବିଚାର ତେମ୍ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> • ଦିରେ ଦିରେ ପାଲରେମନା ସୁନ'କୁନ୍ ମାରି ଜୁଲ'କୁନ୍ ବିଚାର ରୁଙ୍ଗସେକ୍ ପାଇଟି ତେମ୍ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> • ପାଲରେମନା ବାଗ୍ବର୍ (ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ମନୋଭାବ) ଅସୁଇ ଗଙ୍ଗତା ।
ମାଇନା ପାଇଟି	<ul style="list-style-type: none"> • ସାଇୟ ସୁସୁମ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ପାଲରେମନା ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗସେକ୍ ଇଗ୍ସାମ୍ତିଅ ବେବାର୍ ତେମ୍ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> • ମା' ଇୟ ସୁମ୍ତ, ପାଲରେମନ୍ ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗସେକ୍ ଉମପ' ତୁଙ୍ଗତୁଙ୍ଗ ଗଙ୍ଗତା ମାରି କୁଗତ ମାରି ଇଗ୍ସାମ୍ତିଅ ବେବାର୍ ତେମ୍ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> • ନିଜେନା ସୁସୁମ୍ନା, ତୁଙ୍ଗତୁଙ୍ଗନା ମାରି ଇଗ୍ସାମ୍ନା ତିଅନ ପାଇଟି ନିଜେଅ ତେମ୍ତ ମାରି ପାଲରେମନ୍ ବାଗ୍ବର୍ ବାନି ମନ୍ ଅସୁଇ'ତ ।
ଆବେଗନା ପରିପ୍ରକାଶ	<ul style="list-style-type: none"> • ଅଇଜାଗାବାନି ମୁକୁ ଆବେଗ ଅକୁ ଗଙ୍ଗତା । ମାଇନା ଆବେଗ ପ୍ରଖର ମାରି (କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ) ଉଇତିଅ ତେନ୍ତା । 	<ul style="list-style-type: none"> • ଆ ଅବସ୍ଥା ଜୁଲ'ସେକ୍ ମାଇନା ଆବେଗ ଅକୁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> • ପାଲପାଲ୍ ବାଇ ଅବସ୍ଥା ଇସାବରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଆବେଗ ଅକୁଗଙ୍ଗତ । ମାରି ଅଇ'ଜାସା ଆଆବେଗ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତେମ୍ତ ।

ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫ ବରଷ	୫-୬ ବରଷ
ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ ମାରି ଗୁରୁ-ଗୁରୁନା ଅସମ (ସଂପର୍କ)	<ul style="list-style-type: none"> ଗୁଳାଇନେ ବୁରଙ୍ଗ ମିସ୍‌ବାର ନା ବାନି ବାଙ୍ଗତା ମାରି ମୁଇ ଡାଉବା'ଇ ଦଳବକ୍ ମିସ୍‌ସେକ୍ ମାଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ପାଲ ଗୁରୁଲେ ବୁରଙ୍ଗମିସ୍‌ସେକ୍‌ମାରି ମୁନା' ମୁନା' ଦଳବକ୍ ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ ପୁଲାଇ ବାନି ବାଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ପାଲ ଗୁଳାଇନେ ବୁରଙ୍ଗ ମିସ୍‌ସେକ୍ ମାଙ୍ଗ-ମାଙ୍ଗନା ଅରେଇଁ (ଯୋଜନା) ଗଙ୍ଗତା; ମାଲନା ଜାଇଲକ୍ ତୁତୁର ଗଙ୍ଗତା ମାରି ମାଲନା ପାଲି ସିସାବ ପଡେକ୍ ଜାଗତ୍ ।
ସ୍ଵାଧୀନତା ମାରି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ରତା	<ul style="list-style-type: none"> ସ୍ଵାଧୀନ ଇସାବରେ ପାଇଟିଡିଡେମ୍ ପୁଲାଇ ଗଙ୍ଗତା, ମାରି ମାଲପାଲ ରେମନା ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗନା ରୁଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ସ୍ଵାଧୀନ ଇସାବରେ ପାଇଟି ଡେମ'ସେକ୍ ମାଲନା ଦକ୍ଷତା ବିସୟନା ମାଗ' କୁନ୍ (ଧାରଣା) ଆରେଇଁତ ମାରି ପାଲରେମନ୍ ଉଇଡି ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ ଆସ୍ ଡେମ୍‌ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ସ୍ଵାଧୀନ ଇସାବରେ ପାଇଟି ଡିଡେମ୍ ପୁଲାଇ ଚେଷ୍ଟା ଡେମ୍‌ତ ମାରି ପାଲରେମନା ହସ୍ତକ୍ଷେପ ବାନି ଆବାମ୍‌ତା

ବୌଦ୍ଧିକ ଦକ୍ଷତା

ଜୁନା'ଇ ମାରି ମନେବୁଙ୍ଗନାଇ	<ul style="list-style-type: none"> ମୁସଅ ଜୁଲ'କୁନ୍ ୩-୪ଟା ଜିନ୍‌ସୁ ମନେ ବୁଙ୍ଗତ ମାରି ବୁଝଇକୁନ୍ ଜିନ୍‌ସୁ ମାଗତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁସଅ ଜୁଲ'କୁନ୍ ୪-୫ଟା ଜିନ୍‌ସୁ ମନେ ବୁଙ୍ଗତ ମାରି ବୁଝଇକୁନ୍ ଜିନ୍‌ସୁ ମା'ଗତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁସଅ ୫-୬ଟା ଜିନ୍‌ସୁ ମନେ ବୁଙ୍ଗସେକ୍ ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ବୁଝଇକୁନ୍ ଜିନ୍‌ସୁ ସମାଃ ଗଙ୍ଗତା ।
----------------------------	---	--	--

ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫ ବରଷ	୫-୬ ବରଷ
ପାଲପାଲ ଡିଡେମ୍‌ନା	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଇଁ ଅମାଗନା (ରଙ୍ଗ ବା ଆକାର) ସୁଗ ଦିନସୁଲେ ମିସାଇତ ମାରି ପାଲପାଲ ଡିଡେମ୍‌ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଇଁ ଉଣ୍ଡଲ, ଉଣ୍ଡଲ ଉୟାର ଅମାଗନା (ରଙ୍ଗ ଆକାର ବା ଉଉୟ) ସୁଗ ଆ' ଦିନସୁଲେ ମିସାଇବାର ଗଙ୍ଗତ । ମାରି ପାଲପାଲ ଡିଡେମ୍‌ ଗଙ୍ଗତା । ଡାଉଗାରି ମୁନାଃ ବୁଙ୍ଗ ବୁଙ୍ଗ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ମିରିସା ଉୟାର ଅମାଗନା (ରଙ୍ଗ ଓ ଆକାର) ସୁଗ ଦିନସୁଲେ ମିସାଇବାର ଗଙ୍ଗତା ମାରି ପାଲ ପାଲ ଡିଡେମ୍‌ ଗଙ୍ଗତ । ମାରି ପାଲ ପାଲ ଡିଡେମ୍‌ ଗଙ୍ଗତା; ଡାଉଗାରି ମୁନାଃ, ମୁନାଃ ଗାରି ଡାଉ ଡେମ୍‌ ସେକ୍ ବୁଙ୍ଗବୁଙ୍ଗ ଗଙ୍ଗତା ।
ଇସାଅ ଏଡବାରନା	<ul style="list-style-type: none"> ୩/୪ଟା ଦିନସୁ ଡିକିନା ସୁଗବାଇ ମାରି ଅରେଇଁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଇସାଅ ଦିନସୁ, ପଟ୍ ଉସାରାମ୍ ମାରି ଡେଙ୍ଗକୁନା ଏଡ'ଲ ସିତା ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଇସାଅ ସିସେଁଗାରି ଏଡବାର ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଡିରଗି ଡିରଗି ଡେମ୍‌କୁନୁଲେ ଏଡ'ଲସିତା ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ।
ଗଟଲକୁନା ବୁଜାସୁଜା	<ul style="list-style-type: none"> ଗୁଲାଇ ଦିନସୁ ମାରି ମାଇନା ଅଂଶ ବିଡରେ ମିସବାରନା ମାଗମାଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଅଲୁବାଇ ଗଟଲକୁନ୍ ବୁଜାସୁଜା ଡିଡେମ୍‌ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଗୁଲାଇ ଦିନସୁ ମାରି ମାଇନା ଅଂଶ ବିଡରେ ମିସବାରନା ମାଗମାଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି କସଟବାଇ ଗଟଲ କୁନ୍ ବୁଜାସୁଜାନ୍ ଗାରି ଅତୁର ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଆ' ଗଟନା ମାଗମାଗ୍ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଗଟନା ବୁଜା ସୁଜାନା ପାଲପାଲ ଗାରି ତୁରସିତା ଅତୁର ଗଙ୍ଗତା ।
ସିସେଁନୁଗନା- ଗାଣିଡିକ୍ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଅମାଗନା	<ul style="list-style-type: none"> ମୁନାଃ- ଡାଉ, ରେପଡେ - ଉନା ଗୁଲାଇ ମୌଳିକ ପ୍ରତ୍ୟୟ ସୁଗ ଦିନସୁଲେନ୍ ବିଡରେ ପାଲ ପାଲ ମାଗମାଗ୍ ଗଙ୍ଗତା । ୧ ଗାରି ୫ ପନଡେକ୍ ଲୟରନା ବାବାଇନା ଆ'ରୁପ୍ ଅନୁରୁପ୍ ଅଇଡିନ୍ ଦିନସୁ / ପଟବେର ଅମାଗନା ମିସାଇବାର ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ରକମ୍ ସିଲେଇଁ ମାରି ଆଡିନସୁଗ ୩ ନାନଡି ୪ଟା ପାଉସବ ଡେଙ୍ଗୁ ଡେଙ୍ଗୁ ସୁଗ ଆ' ଦିନସୁଲେ ବୁଁ ବୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ୫ ପନଡେକ୍ ଲୟର ଏଜା ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଲୟର ସିନ୍ ସମ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ରକମ୍, ସିଲେଇଁ ମାରି ପରିବେସ-ସୁଗ ୪-୫ଟା ପାଉସ ଡେଙ୍ଗୁ ଡେଙ୍ଗୁ ଦିନସୁଲେ ବୁଁ ବୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ୧୦ ପଡେକ୍ ଲୟର ଏଜା ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଲୟର ସିନ୍ ସମ ଗଙ୍ଗତା ।

ମୁଖ୍ୟ ବିଭାଗ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫ ବରଷ	୫-୬ ବରଷ
ପରିବେଶ ଗତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷନାଥମାଗ	<ul style="list-style-type: none"> ପରିବେଶ ବିସୟନା ମାରି ତିତେମନା ବ' ଟାନ୍ ମାରି ବେଲା ବିସୟନା ମୌଳିକ୍ ଅମାଗ୍ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଟାନ୍ ବେଲା ମାରି ପରିବେଶ ବିସୟ ନା ଆ'ତଥ୍ୟ ମାଗ୍ମାଗ୍ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଟାନ୍ ବେଲା ମାରି ପରିବେଶ ବିସୟନା ଆ' ତଥ୍ୟ ବାନି ସୁଗ ମାଗ୍ ମାଗ୍ ଗଙ୍ଗତା । ମାରି ଆକନା ବେବାର୍ ତେମସିତା ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ।
	ଅରେଇଁ ନା' ମାରି ବାନିବାଇ		
ଆରେଇଁପୁଲାଇ ଏଡ଼ବାର	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଇଁ ପ୍ରଶ୍ନନା ଉନ୍ନର ୧-୨ ଡାଡ଼ିବ ବିବେ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ଏଡ଼ଲସିତା / କଲପନା ତେମସିତା ମୁଇଁ ପ୍ରଶ୍ନନା ଉନ୍ନର ୨-୪ ଡାଡ଼ିବ ବିବେ ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ଏଡ଼ଲସିତା / କଲପନା ତେମସିତା ପ୍ରଶ୍ନନା ଉନ୍ନର ରେପ୍ତେ ଅମୁନାତସେକ୍ ବିବେ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଏକ୍ ନି' ରେପ୍ତେ ସୁଗ ମୁଇଁ ଗଗ୍ନା ବୁଜାସୁଜା ତିତେମ୍ ଗଙ୍ଗତା ।
ସୃଜାତୁକ ପର୍	<ul style="list-style-type: none"> ବାନି ବା'ବାଇ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ବାଟିବାଇ ବା'ବାଇ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> କ୍ଲେୟନ୍ ବେରଂ ବୁଜ୍ବାର ଗଙ୍ଗତା ମାରି ପର୍ ଅରେଇଁ ଗଙ୍ଗତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ପାଲ୍ ପାଲ୍ ରକମ୍ବାଇ ଜୁଜ୍ସିତା ପର୍ ଅରେଇଁ ଗଙ୍ଗତା ।
ଜାନି ବୁଜ୍ବାର	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଲ୍ନି ତିକୁନ୍ ଆ'ଦିନିସ୍ ବାନି ମାଗସିତା ମାରି ସେମୁଗ୍ ସାରି ବୁଲୁସୁଇଁ ଲିଲାପ୍ ଆକନ୍ ଗୁଲାଇ ଜୁଲସିତା ସାରଦାତେନ୍ତା 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଲ୍ନି ଇକୁନ୍ ଆଦିନିସ୍ ବୁଲ୍ବାର ବାନି ମାରି ସେମୁଗ୍ ବୁଲୁସୁଇଁ ସାରି, ଲିଲାପ୍ ଆକନ୍ ଗୁଲାଇ ଜୁଲସିତା ସାରଦା ତେନ୍ତା 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଲ୍ନା ଦିନିସ୍ ତିକୁନ୍ ବ' ବୁଲ୍ବାର ମାଲ୍ ସାରଦା ତିତେମ୍ ତେନ୍ତା ମାରି ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବୁଲୁସୁଇଁ ସାରି, ଉଲାଇ ତରିମ୍ ବୁଂତ ।
	ମାଗ୍ମାଗ୍ ପୁଲାଇ ନିଜର ନା ମୁନ୍		
ମାଗ୍ମାଗ୍ମା ନିଜର ନା' ମୁନ୍	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଲ୍ନି ତିକୁନା ଆ'ଦିନିସ୍ ମାଙ୍ ମାଙ୍ (ଖେଲବାର) ବେରଂ ମାଗ୍ ମାଗ୍ ପୁଲାଇ ମୁନ୍ ତେମତା ମାରି ଆ' ତିମେବାଇ ଦିନିସ୍ ଜୁଲସିତା ସାରଦା ତେନ୍ତା 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଲ୍ନି ତିକୁନା ଆ' ଦିନିସ୍ ମାଙ୍, ମାଙ୍ ବେରଂ ମାରି ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ତେମସିତା ମାଗ୍ ମାଗ୍ ପୁଲାଇ ମୁନ୍ ତେମତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ମୁଲ୍ନି ତିକୁନା ଆ'ଦିନିସ୍ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ତିତେମ୍ ପୁଲାଇ ମୁନ୍ ବେତ ଆ' ମ'ମାନାଗ୍ ମୁଲ୍ନା ଦିନିସ୍ ମାଗ୍ ମାଗ୍ ପୁଲାଇ ତୁର ବୁଲ୍ତ ।

ସିଦ୍ଧେନ୍ଦୁଗୁନା-ଇସ୍କୁଲ୍ ମାଗ୍ ମାଗ୍ ପାଇଚିନା ପ୍ରସଙ୍ଗନା ସୁଗ ବିଷୟ

ପ୍ରାକ୍-ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରସଙ୍ଗଭିତ୍ତିକ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ

ଗୁଲାଲନେ ବୁରଙ୍ଗ ପାଇଚିନା ଜଙ୍ଗନା ପାଲପାଲ୍ ବିଷୟ ମାରି ପ୍ରସଙ୍ଗ ବାଗବକ୍ ଡେଙ୍ଗସେକ୍ ଅରେଇଗିତା । ଗୁଲାଲନେନା ମାଗ୍ କୁନ୍ ବିତରେ ମାରି ମାଗ୍ମାଗ୍ନା ଦକ୍ଷତା ଏତଲ୍ ସେକ୍ ମୁଇ ବିଷୟ, ବା ଜିନ୍ସୁନା ଆମାଲ ଅମା'ଗତ ।

କ'ନ୍ ଉଲା'ଗବକ୍ ବେଡ୍ କୁନ୍ ପାଇଚି ଗୁରୁନା ଉନ୍ତୁ ଚାରବେରତି (ପରିବେଶ) ବକ୍ତିକୁନ୍ ଜିନ୍ସୁ, ଜିବଜନ୍ତୁ ମାରି ଗଚ୍ନା ବାଗବଗ୍ ବେଡ୍ ତା । ଆପାବ'ଇ ସା ନିଜେ ଗୁରୁନା ଚାରବେରତି (ପରିବେଶ) ବକ୍ ଡିକୁନ୍ ଜିନ୍ସୁ, ବିଷୟ, ମାରି ପ୍ରସଙ୍ଗ ବାଗବଗ୍ ପାଇଚି ଡିଡେମ୍ ଗଙ୍ଗତା । କ'ନ୍ ତୁମ୍ ଡିଡେମ୍ ବେଲା ଆପାବ'ଇ ଆଲୁଙ୍ଗ ଡିକୁନ୍ ଗୁଲାଲ କୁତ ।

ବିଷୟଲେ ଗୁରୁନା ଉନ୍ତୁ ଚାରବେରତିନ୍ (ପରିବେଶ) ତୁରତ ।

ଗୁରୁ ମାଲଅ ଆ ଡିଅନ୍ରେମ୍ ମା'ଗତ ମାରି ପାଲ୍ରେମ୍ବୁରଙ୍ଗ ସମ'ତା ମା'ଗତ ।

ମାସା ସୁନକୁନ୍ ତୁମ୍/ବିଷୟନା ଗୁଲାଲ ଅମା'ଗ୍ ପୁଲା'ଇ ଆମାଲ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପାଇଚି (ମିରି-ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍, ଉ'ସାରାମ, ସିନେର, ମିମେ, ପଚ୍ ପଡ୍ବାର୍ ପୁଡ୍ଲା ମାଙ୍ଗ୍ ଗୁଲାଲ) ବୁରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଫଳିତ ଡେମ୍ତ ।

ଗୁଲାଲାନେନ୍ ଆସ୍ ଚିନ୍ତୁଲ୍ ସେକ୍ ମାସା ମୁଇଜିନ୍ସୁ ମାରି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୁଇଁ, ଇୟାର୍ ଆଚ୍ ପଡେକ୍ ସଲାଲତ ।

ଗିଡିନ୍ସୁଗ୍ ଆଗୁବୁ ନିଜେନ୍ ସିରି ବିଷୟରେ ଅମାଗ'ଲ, ଆପାବ'ଇ ସିରିନ୍ ବିଷୟରେ ମା'ଏ ବୁରଙ୍ଗ ବାନ୍ ଅଇଁତ, ସିରିନ୍ ସୁଗଡିକୁନ୍ ସିନେର ମିମେ ମେତା, ଚାଚି ଅସୁୟ'ସେକ୍ ସିରିନ୍ ବିଷୟନା ସୁଁତ, ସିରିନା ଜିନ୍ସୁ ମାମାଲେ ସୁଁତ ।

ଗଡ୍ କୁନ୍ କାଡ୍ ବୋଡ୍ ଜଡ୍ଲ୍ ସେକ୍ ରେମ ଅରେଇଁତ, ପୁଡ୍ଲା ମାମାଙ୍ ଡେମ୍ତ, ପଚ୍ ଅସୁୟ'ସେକ୍ ପଡ୍ବାର୍ କ'ନ୍ ଗୁଲାଲ । ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ପାଇଚି ଲେ ବୁରଙ୍ଗ ମୁଇ ବିଷୟନା ଗୁଲାଲ ଅମା'ଗତ ।

କ'ନ୍ ଉଲାଗବକ୍ ୧୨ ଆକେ ପୁଲା'ଇ ବେଡ୍ କୁନ୍ ପାଇଚି / କ'ନ୍ ଉଲା'ଗବକ୍ ଆଲୁଙ୍ଗନା ବିଷୟ/ପ୍ରସଙ୍ଗ/ଗଚ୍ନା ବେଡ୍ ତା ।

୧ ନିଲ୍, ନିଲ୍ ନାଡିଅନ୍ରେମ୍ମାରିଉଗମ୍ରେମ୍ ୧ ଉନ୍ତୁ ଚାର ବେରତିନ୍ ନିଙ୍ଗନିଜେ (ପରିବେଶ)

ନିଙ୍ଗନା ସିରିମାରିଡିଡି ତେଗ୍ସୁଙ୍ଗ୍ ଆଡିଅନ୍ରେମ୍ ମାରି ମାଗ୍ କୁନ୍ କୁନ୍ ପରପ୍ ମାରି ଜାତୀୟ ଦିବସ୍ କାଦି, ଉମ୍ପ ସେଣ୍ଡି, ଡିଅ ପାଲ୍, ପାଲ୍ ପାଇଚି/ବେବାର୍

ସେମ୍'ଗ, ସାରିମାରି ବୁଲୁସୁଇଁ ମା'ଲେ', ଜିବଜନ୍ତ, ପିରି; ଡାଉବୁବୁ, ଗାଡି ମଟର ଡିଅନ୍ ଆଲ୍ମାଲ, ରେଡିଓ ପନ୍

ମୁଲ୍ନା (ପ୍ରକୃତି)

ଉଇଡା'ଗ, ଡା'ଗ୍ ସିଁ, ଆକେ, ମୁମ୍ରେଡ'ଗ, ଡା'ଗ୍ ଉଇଡା'ଗ, ମାରି ସୁଙ୍ଗ, କେ' ତୁଙ୍ଗ, ମାରି ସୁଁରା'ଗ, ଇଆଁସିଙ୍ଗ, ଲିଙ୍ଗଡାଗ, ମାରି ଗୁଁଅଁ ବେଲା ।

ସିରି ମାରି ବଲ୍ବୁଗ ବୁଙ୍ଗନା ବଲ୍ବା'ର

ଅଗୁରନା ସିରି ଅଗୁର କୁମାଗ, ସୁମାଗ ସି, ନିରାପଦ ବାତାବରଣ ।

ଅଙ୍ଗନୂପାଡ଼ି ତିଅ ମୁଲନା ଇସକୁଲ ଅମାକପୁଲାଇ, ପାଲ୍, ପାଲ୍ ପାଇଟି ଲେକ୍ଲ କୁନୁ

ଅଙ୍ଗନୂପାଡ଼ି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପ୍ରାକ୍-ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିବରଣୀ

■ **ଏଁରି ଉରିଗଉର ଗୁଜପୁଲାଇ ପାଇଟି** ● **ମୁନା ବାରିନାସେଲି-ମାରି ସାଲବାଟ**

ଏଁରି ମୁନା ତାଉ ବାରିନା ସେଲି ଯଥା ତିତିସୁଜା, ତିତି ବୁଲି, ଇଁସାଗ ରେଡ଼ିସାଂ ମାରି ଏଁରିନା ମଜା ଗୁଲାଇ ଚାଲନା ଗୁଲାଇ ମିସସିତା ମୁନା' ପୁଲାଇ ଆଲୁବଗ୍ ପାଇଟି ତିତା ।

- ଉରିଂ
- ଉର
- ଅପଡ଼ୁ
- ସୁସବ
- ଅଡ଼ ସୁଂଗନାଇ ସୁନାଇ
- ଡିଡ଼ାଇ
- ତପାକ
- ତାୟକଡ଼
- ଗିଗେ ମାଂମାଂ
- ବାଲ୍ ଗେରେ
- ସମାନ ତେମସେ ପାଇଟିତେମ
- ସମାନ ତେମସେମିମେ

● **ତାଉବାଇ ସେଲି ସାଲବାରନା ମାରି ମୁନା'ନା**

ତାଉବାଇ ସେଲି ଯଥା ଉଷୁଆଇଟି ମାରି କ ଚଟିରଉଇ ମାରି ଅଁଗନା (ନିୟନ୍ତ୍ରଣ) ମାରି ମ' ମାରି ତିତି ମିସାଇବାର ପୁଲାଇ ଗିତିନା ପାଇଟି ତିତା ।

- ଉଲାଇ ଗିଗାର ମାରି ସିନିଗ୍ ଅଗି
- ଉଲାଇ ପୁଲାଇ ଅ ସେଡ଼ ବାନି ରକମ୍ ତିଡ଼େମ
- ସୁ' ସୁକ
- ସିଏ ବୁରଂ ପାଇଟି ତେମ
- ଆସକା ଗୁଣ୍ଡି ସୁ'କ୍ ସୁକ୍
- ମଇନା ବାଇ ଅରଇ ନାଇ
- ବାଇ ମାରି ଲେକ୍ବାର
- ତୁବୁକ୍ ମିଶାୟ ସିତା ଅରଇ

- ବାଲି ମାରି ତାକବ୍ ମାଜାନାଇ
- ତାଉ ଜିନସୁ ଗୋଟାଇ ନାଇ
- ମୁତା ତାକ୍ ଆମୁଇଁ ମୁତା ବକ୍ ତାକ୍ କିବ୍

■ **ସୁଁସୁନା ବୁଦି ମୁନା ପୁଲାଇ ପାଇଟି**

ଆରିନା ମାନସିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବୁରଂନାଇବାରେ ଡିକିକୁନୁ ବସୁନା ବୁଦି ବୁଝନା ଗିତିନା ସୁଁସୁନା ବୁଦି ପାଇଟି ଆକ ତିତା । ଜୁଜୁ ଅଂଅ ସିକ୍ବାର ମନ ବୁଂବୁ ସିତା ଗଟନା ମାରି ବାନି ପୁଲାଇ ସୁଁସୁନା ପାଇଟି ଆଲୁ ବାଗ୍ବକ୍ନା ଗୁଲାଇନେ ମାଏନା ବାରେ ଡିକିକୁନୁ ବୁରଂ ସମତ ମାରି ମାକ୍ତ

● **ପାଁସହିୟନା ମୁନା ପୁଲାଇ ପାଇଟି**

ପାଲ ପାଲ ପଟ, ବସୁ, ଅକ୍ଷର ସମ ମାରି ମିସାଇବାର ପାଲ ପାଲ ସବ୍ଦ ମାରି ମାଏନା ତିତା ପାଲ୍ ମାଗନାଇ, ବାରବାନି ଦିନିସୁ ଆଲାମ୍ ସେକ୍ ମାଗନାଇ, ତୁଗଂମାରି ମୁରାଇଁ ଅସମ ମାରିମାଗନାଇ ପାଲ୍ପାଲ୍ ତୁଗଂ ମାରି ମୁରାଇବାଇ ବିତ୍ରେ ପାଲ୍ ଅମାକ୍ତ

● **ମନ ମାରି ଅସୁରନାଇ**

ପଟ୍ ମାରି ବସୁ ବିତ୍ରେ ଅସୁଅନାଇ । ବୁ' ଉଇକୁନୁ ଅଂଗବାଆବସୁ ମାଗ୍ ମାଗ୍, ମନନା ମାଂମାଂ, ସବଦ ନା ମାଂ ମାଂ, ଉସ୍ରାମ ସୁଁଗ୍ସୁଁ, ସିନେର ସିସେର

● **ପାଲ ପାଲ ତିଡ଼େମନା**

ପଟ, ବୁଲୁସୁଇଁ, ସାରି ମାରି ବସୁ ମିସାଅ ସେକ୍ ତିଡ଼େମ, ରଜା, ରକମ ମାରି ତିଲାଇ ବରଲା ବାଟି ସୁଗ ବସୁଲେ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ତିଡ଼େମ, ମୁଇଁ ବସୁ ମାରି ମାରମୁଇ ବସୁ ମିରି ପାଲ ମାଗନାଇ ପାଇଟି ସୁଗ ବସୁଲେ ପାଲ୍ ତେମନାଇ

● **ଇସାଥ ଏଡ଼ବାରନା**

ବୁଲୁସୁଲୁ, ସାରି, ଉଲାଇ କନ୍ ଗୁଲାଇ ବେବାର୍ ଡେମସେକ୍ ପର୍ ଡେମ୍ ଡେମ୍ । ଆଉସ୍ରାମ ଇସାୟ ସୁତ ସୁନୁସୁସୁ ଏଡ଼ସେକ୍ ପାଇଟି ଡିଡେମ୍ । ପର୍ ଉଲାଇ କୋଡ଼ଲ ସେକ୍ ଉସ୍ରାମ ସୁତ । ଇସାନା ପାଇଟି ମୁଇଁ ମାରି ମୁଇଁ ଏଡ଼ଲ ନାଇ

● **ସନିନା ବିଡ଼ାଇବାର (ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ)**

କୋଡ଼ୁବାରନା, ମାସା'ଡ'ନା ମାରି ମାଗ୍ମାକ୍ ପୁଲାଇ ଆଦିନ୍ସୁ ମିସାଇ ନାଇ ଅଲୁବାଇ ସନି ବିଡ଼ାଇ ନାଇ ।

● **ମୌଳିକ ପ୍ରତ୍ୟୟ ବିକାଶ**

ରଙ୍ଗ, ରକମ୍ ମାରି ଡିକନ ରକମ ବାଇ, ରଙ୍ଗ ଡେମନାଇ ମବୁଡୁଙ୍ଗ ସୁଁଗ ସୁଗ ନା, ଉସ୍ରାମ, ମବୁଡୁଙ୍ଗ ମା° ମା° ସିଡ୍ ଅରିୟ ନାଇ, ଉଲାଇ ଗାର ନାଇ, ମାରି ବାଟି ନାଇ, ରଙ୍ଗ ମିସାୟ ସେକ୍ ଡିମେ ରଙ୍ଗ ଡେମନାଇ ।

● **ପ୍ରାକ୍-ଗାଣିତିକ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଧାରଣା**

ମିମେନା ସିନେର, ଉସ୍ରାମ, ମୁଇଁବକ୍ ଅଇଁନାଇ, ମବୁଡୁଙ୍ଗ ମା° ମା°, ସିରେନାଇ ମାରି ସମାନ ଡେମନାଇ, ସାର ବେର ଡି କୁନାଇ ନମ୍ବର ମା° ମା° ମୁଇଁ ଏକ୍ ମାରି ଦସ ବାଙ୍ଗ୍ସା ଏଜାନାଇ, ବାଲି ମା° ମା°, ରକମ, ଡିକେନ୍ ରକମ, ସିଲାଇ, ଲେଜି, ଡିଉର, ଅଇଡିନା ମାରି ସୁଲୁଁ ମାକ୍ମାଗନାବୁଦି । ନମ୍ବର କୋଡ଼ନାଇ, ତାନ, ବେଲା ମାରି ରେମ କାମ୍ମାଗନା ବେଲା, ମାରି ନାପବାରନା ବୁଦି

(ସାର ବେରଡି) ପରିବେଶ ଗତ ପ୍ରତ୍ୟୟ ସମନ୍ୱୟ ଧାରଣା

ସାର ବେରଡି କୁକୁନାଇ, ମବୁଡୁଁ ମାରି ମୁଣ୍ଡକ୍ସିତା, ଅଇନା ଗୁବୁ ଗିସିଂ, ଗିତାଲାକ୍, ସେ ମୁକ୍, ଉଲାଇ, ମା'ଲେ ମାରି ବୁଲୁ ସୁଇଁ ନା ଉଲାଇ, ଡାକ୍ ମାରି ବାଲି ମା° ମା° ଗମନା ଆଡ୍ ବୁଲବାର, ମାଇନା ଡିଅ ରେମ ମାରି କୁରୁୟ ରେମ୍ ଅମାକ୍ ପରପ୍ ସୁନ୍ଦର ଡେମନାଇ, ପୁଡୁଲା ମା° ମା°, ପର୍ ଉଲାଇ ।

■ **ସାମ୍ ବିକାସ (ସାଲବାଟ)**

ଗିଡିନା ପାଇଟି ସୁଗ ସାମ୍ନା ବିକାସ ଡେଡା

● **ଅଁଗ୍ନା ଅଁଗ୍ନା**

ଉସ୍ରାମ, ମବୁଡୁଙ୍ଗ୍ମାରି ରୁଣ୍ଡସିତା ସୁଁ ନାଇ, ସିନେର ମାରି ମିମେନା ସିନେର, ସବ୍ଦ ଅସିଅ ମାରି ପାଲ୍ ପାଲ୍ମେତା

● **ସୁଁଗ ସୁଁନା ଅଂଗନା**

ଉସ୍ରାମ, ମବୁଡୁଁ ସୁଁଗ୍ସୁଁ, ମେତା, ପୁଡୁଲା ମା° ମା° ପର୍ପଡ଼ବାର, ଗିନାସୁଁ ମବୁଡୁଁ ମା° ମା° ସାରବେରଡି କୁଁ କୁଁ ।

● **ସବ୍ଦ ବଦ୍**

ପର୍ ପଡ଼ବାର, ଅଗସାଲାକ୍ ପାଇଟି, ଉସ୍ରାମ, ଅଁଗ୍ନା ଇସାପ୍ନା ଇମି ସୁତ । ସାରବେରଡିନା ଇମି ସୁତ ।

● **ମୁଲ୍ନା ପଡ଼ବାର**

ଉଲାଇ ମା° ମା°, ପର୍ ପଡ଼ବାର, ଉୟାର ସବ୍ଦ, ସୁଁଗ୍ସୁଁନା ଉଲାଇ ମିଲାଇବାର, ସିରେ ନାଇ ମାରି ଡରିପ୍ ନାଇ

● **ମୁଲ୍ନା ଲିକ୍ ବାରନା**

ସିଡ୍ର ଡେମ୍ ନାଇ, ରଙ୍ଗ ଡେମନାଇ, ବାଇନାଇ, ଟପା କୋଡ଼ନାଇ, ବୁବାଇବାର ଡେମନାଇ, ଉଲାଇ ଗାରନାଇ ସିନିଗ୍ ଅଗିଡ଼ସେକ୍ ଉଲାଇ ବାଟି ନାଇ ।

■ **(ବୁଲୁ) ସାମାଜିକ-ଆବେଗି ମାରି ସାଲବାଟ୍ ଡେଡା**

ଆଲୁନା ପାଇଟି ବିଡ୍ରେ କୁଲୁନା ମାରି ଆବେଗିକ ସାଲବାଟ୍ ଡେମନ୍ତ ।

- ଅଙ୍ଗନଝାଡ଼ି ଡିଅବୁରୁ ଅସମ
- ମବୁଡୁଁ ମା' ମା°ଗ୍
- ଗୁଲା-ଆଗୁଲା ବିତରେ ଅଇଁଡ
- ଆଡୁ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଓ ଆଡୁ ବିଶ୍ୱାସ
- ବାନିବାଇ ଅଗୁରୁ ନା ସାଲବାଟ୍
- ଆବେଗର ପରିପ୍ରକାଶ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

- ଗୁପାସିଂ ଡିଡେମ୍ନା
- ଗିଗେଡ଼ିଡ଼େମ୍ନା
- ଗୁଲାଜନେନ ପୁଲାଜ ଇମି ଉଲାକ
- କିଲାସ ଲାଇନା ଡିଅ ସଜାଇବାର
- ସାରବେରତି ବୁଲବାର
- ଇଗସାମ ଡିଅ ବ୍ୟବରନା
- ମିନେ
- ମିନେ ନା ସିନେର
- ଉସ୍ରାମ
- ମ' ବତୁଂ ମାଜ୍ ମାଜ୍
- ମାନ୍ଦା ମାନ୍ଦା ମାଂ ମାଂଗ୍
- ପୁଡୁଲା ମାଂ ମାଂଗ୍
- ସୁନକିନସୁଗ ପାଇଟି
- ପର୍ ଅରୟ
- ପର୍ ଜୋଡ଼ଲ ସେକ୍ ଉସ୍ରାମ ସୁଁ
- ଦରପନ୍ ସାରମ୍ବ ପାଇଟି
- ବୁଲବାର

■ **ସୃଜନଶୀଳତା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧ ଅ'ମୁନା ପୁଲାର ପାରଟି**

● ପର୍ ଅରୟ ନାଇ	● ଗୁଲଂ ଉଲାଗ୍ ପାଇଟି
● ରଜ୍ ବିବେ	● ତୁବୁଗ୍ ପାଇଟି
● ପୁଡୁଲା ଅରଇ	● କାବାଡ଼ିଡ଼େମ୍ନା
● ଅପାବଇନା ଡିଅ ସଜାଇବାର	● ଉସ୍ରାମ୍ ବରତି ଡିଡେମ୍
● ଗୁରୁଜା ଉଲାକ୍ ଗିଗାର ମାରି ସିନିଗ୍ ଅଗି	● ଗୁଡ଼ି ଉଡ଼ାଇବାର
● ଅଲିକ୍	● ମୁଲିନି ଡିକୁନା କୁକୁନା
● ମିନେ	● ଅକୁନା

■ **ଶିକ୍ଷଣ ଆଗ୍ରହ ଓ ମନୋବୃତ୍ତି ପାରଟି**

- ମାନ୍ଦା ମାନ୍ଦା ଅଇଁନା
- ଗୁଲାଜନେନା ବାନି ଡିଡ଼େମ୍ନା ମାଂମାଂଗ୍, ମିଶେ ମିସେର ଉସ୍ରାମ
- ଗୁଲାଜନେନ୍ ସମ୍ପର୍କ
- ମାଂଗ୍ ମାଂଗ୍, ମିଶେ ବିଡ଼େରେ ସିକ୍ବାର

ମୂଲ୍ୟାଧାର/ଉପାଦାନ / ସରକାର ଦିନସ୍ତ୍ର ବେବାର ଡେମସିତ / ଅମାଗ୍ନା ପାଇଟି ମାରି ଅମାଗ୍ନା ଦିନସ୍ତ୍ର ଅରେଇଁତ ।

ପରିବେଶ ସମ୍ବଳ / ସ୍ୱଚ୍ଛମୂଲ୍ୟ / ବିନାମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଆପାବଇ ନିଜେନା ଚାନ୍ଦବଗ ବାଂକୁନୁ ବସ୍ତ୍ର ବେବାର ଡେମସିତା ସିକ୍‌ବାରନା ଦିନ ସୁ ମାରି ସିକ୍‌ବାରନା ପାଇଟି ଅରେଇଁ ଗଜାତା । ଆଲୁ ଅଇଜାନା ମୂଲ୍ୟାଧାର ମାରି ପରିବେଶନା ବାଂକୁନୁ ଦିନସ୍ତ୍ର ବିସୟନା ସୁନକୁନ୍ ବେଡ଼ତା

● **ସୁରଲବେର/ଡାଉବିରେ ବାରତାକୁନୁ**

ରଙ୍ଗ, ରକମ ମାରି ଲିଂଗି ମାଗ୍ ମାଗ୍ : ରଙ୍ଗ ରକମ୍ ଲିଂଗି ମାରି ଆଲମଅସିତା ବାଂଖାତା, ବାରବାନି ରକମ୍ ବାଇ ସକାର ଡେମତ ଆଗୁଲୁ ଉରାଗ ବାଗ୍‌ବଗ୍ ସିନିଗ୍ ପାଇଟି ଡେମତ, ଆଡ଼ବା ସୁରଲବେର ବୁଅଁସିତା ଅ'ଉକତ : ବିରେ ରାମ୍ପୁଡ଼ସିତା ଡାଗ୍‌ବଗ୍ ଶଇ ମାରି ବଂରି ଅରେଇଁତା : ଅଜନ ଡିଡେମ ସୁଗ ବେବାର ଡେମତ : ଡିଅ ମାରି ଡିଂଜାବୁର ସଜାଇବାର ଡେମତ ମାରି ଏଜାତ ।

● **ତୁବୁଗ୍ ମାରି ଲଦି**

ଲଦି ଲମୟସିତା ବାଟି ବାରବାନି ରକମ୍‌ବାଇ, ପୁତଲା, କୁପି ଡିଅକର୍ଷି ନକିତାବଲା, ପିଟା ଗୁବୁଗ୍ ଗିସିଙ୍ଗ ଗୁଲାଅ ଅରେଇଁତ ଅଜନ ଡେମନା ଅଂରଇନା ଡିନେସଙ୍ଗ ନା ସପା ଇଚ୍‌ଲା ଅରେଇଁତ ।

● **ମଜି/କାଦିପିଦି**

ମଜିସମ ରଙ୍ଗମାରି ରକମ୍‌ବାଇ ସମନାଇ ମାରି ସଜାଇନାଇ ଡାଉ-ମୁନା ମାଗ୍‌ନାଇ ଏଜାନାଇ ଆଡ଼ବା ବୁଝାସିତା ଆକାର ଅରେନାଇଁ କାଦିମାରି ଅକାଦି ମଜିବଗ୍ ମାଂ ମାଂ ନା ମାଗ୍‌ନାଇ ଉଲଗ ବାଗ୍‌ବଗ୍ ସିନିଗ୍ ବେଡ଼ସେତା 'କଲାଜ' ପାଇଟି ଡେମନାଇ ମଜି କୁଲସେତା ସେମୁଗ୍ ବୁଲୁ ମାରି ସାରିନା ସୁଅଁନା ଡେମନାବ ଡାଗ୍‌ବ ଅଡ଼ାଗ୍‌ସେ ଅତୁର ସାଗ୍‌ନାଇ ଆଡ଼ବା ମଜି ବୁଝା ନାଇସା ମାଗ୍‌ନାଇ ।

● **ଉଲା'ଗ୍**

ରଙ୍ଗମାରି ରକମ୍‌ବାଇ ମାଗ୍‌ନାଇ, ଉଲଗ ସମନାଇ ମାରି ବାଂଖାନାଇ, ଏଜାନାଇ ସକ୍‌ସଗ୍‌ନାଇ ବାସାନା ଡୁଗ୍‌କୁନୁ ଅଡୁଗ ମାରି ରକମ୍‌ବାଇ କୁନାଇ, ସେମୁଗ ବୁଲୁସି ସାରି ବିସୟନା ମୁନା ଉଲଗ ବାଗ୍‌ବଗ୍ ବାନାଇ କୁତମାରି, କାଦିମାରି ଅକାଦି ଉଲା'ଗ୍‌ଗାରି ମାମାଙ୍ଗନା ମାଙ୍ଗାନା'ଇ, ଉଲାଗ, ଟଲା, ମାରି ପ'ମୁଲ' ଡେମନା'ଇ, ଉଲା'ଗ୍ ନା ଡା'ଗ୍ ରଙ୍ଗ ଅରେଇଁନା'ଇ, ଡିଡିରସାନି ଡେମନା'ଇ, ନାଡ଼ିଆ ଉଲା'ଗ୍‌ନା ଉଆସି ପିପେ'ନାମାରି ଡେମନା'ଇ

● **ସାରି** - ରଙ୍ଗ କୁଗ୍ କୁଗ୍ ମାରି ରକମ୍‌ବା'ଇ ସମ'ନା'ଇ ସାରିଗାର୍ ସେମୁଗ୍ ମାରି ବୁଲୁସୁଇଁ ସୁସୁନା ମା'ଗ୍‌ନା'ଇ, ସାରିସୁଗ୍ ସୁଗ୍‌ନାଇ, ସାରି ତୋଡ଼ା ଅରେଇଁନାଇ ସାରିବୁରଙ୍ଗ ଡିଅ ସଜାଇନାଇ । ସାରି ବୁରଙ୍ଗ କୋଲାଜ ପାଇଟି ଡେମନା'ଇ । ଶ୍ରେଣୀ ବାଂଖାନା'ଇ ।

● **ବୁଲୁସୁଇଁମାରି ମା'ଲେ'** - ରଙ୍ଗ ମାରି ରକମ୍ ମାରି ମାଗ୍‌ନା'ଇ, ସୁବୁବାଇ ମା'ଗ୍‌ନା'ଇ, ବୁଲବା'ଇ, ବୁଲୁକୁନ୍ ମା'ଗ୍‌ନା'ଇ ମାରି ସୁସବା'ଇ ମାରି ବାନିବା'ଇ ବୁଲୁସୁଇଁ ସମ'ନା'ଇ; ମା'ଲେ'ନା ଅଅଁତି ବୁରଙ୍ଗ ଡାପ୍‌ଲ'ସେକ୍ ପାଇଟି ଡେମନା'ଇ । ବୁଲୁସୁଇଁ, ସେମୁଗ୍, ସାରି, ମାରି ମନଜି ବିସୟରେ ମା'ଗ୍‌ନା'ଇ ।

● **କାମ୍‌ଟିସଙ୍ଗ/କାମ୍‌ଟି ସଙ୍ଗ ତୁବୁଗ୍‌ପା'** - ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସିଲେଇଁବା'ଇ କାମ୍‌ଟିସଙ୍ଗ୍ ସଜାୟ' ବୁଝା'ଇ ମାରି ମାପ୍‌ନା'ଇ; ଏଜାନା'ଇ, କାମ୍‌ଟିସଙ୍ଗ୍‌ବକ୍ ରଙ୍ଗ'ବେ' ନାଇ, ପାଲ୍‌ପାଲ୍‌ନା ଲମ୍‌ର ତୁପାନା'ଇ, ମୁନା' ମାରିଡାଉ ସୁଗ ସଜାଇ; ଡ୍ୱାଗ୍ ମାରି ଅଅ'ମ ଅରେଇଁ ନା'ଇ; ବାଲିବାଗ୍‌ବଗ୍ କାମ୍‌ଟି ସଙ୍ଗ ଆଡିଲ' ସେକ୍ ଡିଅ ଅରେଇଁ, କାମ୍‌ଟି ସଙ୍ଗ ଜଡ଼ଲ ସେକ୍ ଆକାର / ଡିଜାଇନ୍ ଅରେଇଁ ନା'ଇ; କାଡ଼ିସଙ୍ଗ୍ ବୁରଙ୍ଗ କୋଲାଜ ପାଇଟି ଡେମନା'ଇ;

କାନାବା'ଇ କାଡ଼ିସଙ୍ଗ ବୁରଙ୍ଗ କା'ସନା ଡା'ର ସୁରୁ'ତ; କାମଟି ସଙ୍ଗନା ମଇନାବା'ଇ ଅରେଇଁତ ଡା'ରବକ୍ ଅଗାଇତ ।

● **ନାଡ଼ିଆ କୁରପା (ସକେର)** - ଇୟାଆର ନାଡ଼ିଆ କୁରପା ବୁରଙ୍ଗ ବୁଗଡ଼ିଙ୍ଗ ବୁଗନା'ଇ; କୁରପାବକ୍ ଡା'ର ଡନା'ଇ; ଲେଙ୍ଗିଡ଼େ ଡେମ୍‌ନା ଅରେଇଁନା'ଇ; ସାରଲଙ୍ଗ ପୁଲାଇ ଅରେଇଁନା'ଇ କୁରପାବକ୍ ଡାଗଡାଗ'କୁନ୍ ବାଲି ବୁରଙ୍ଗ ତୁରୁ'ସଙ୍ଗ ଅରେଇଁ; କୁରପା ବକ୍ ରଙ୍ଗବେ'ନା'ଇ ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗନା, ପୁତଲା ଅରେଇଁନା'ଇ ।

● **ବାଲି** - ଡିଅ ଅରେଇଁ; ବାଲି ବାଗବଗ୍ ସଲକେ, ମୁଲୁଙ୍ଗ ମଡ଼ା'ଇଗାର ବାଇତ; ସାରି, ଉଲା'ର କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ଅରେଇଁତ; ଆବାଲି ପାଲପାଲ ରଙ୍ଗ ଡେମ୍‌ନା'ଇ; ଗୁଲଙ୍ଗ ଉଲା'ରବକ୍ ସିନି'ର ଅଗିତ'ସେକ୍ ରଙ୍ଗବାଇ ବାଲିବୁରଙ୍ଗ ବାମି ଅରେଇଁନା'ଇ; ବାଲି ବକ୍ ଅପ'ନା'ଇ; ବାଲିବକ୍ କାନା ଡେମ୍‌ନା'ଇ; ଆବାଲି ଅଡାଗଡାଗ'ସେକ୍ ନାଡ଼ିଆ କିପରି, ଡାବାବକ୍ ପାଲ ପାଲ ବା'ଇ ଜିନ୍‌ସୁ ଅରେଇଁନା'ଇ; ବାଲି ଡନା'ଇ; ପୁତଲାବକ୍ ବାଲି ମାରି ସୁଙ୍ଗନା ଗୁଣ୍ଡ ଅଗାଇତ/ସୁରୁଙ୍ଗତ; ଡାବାବକ୍ ସୁରୁଙ୍ଗ'ସେକ୍ ଲେଙ୍ଗିତ ।

● **ଡା'ଗ** - ପୁଣ୍ଡିକ୍ ଲାବର କାଁସ୍ କାହାଳୀ ବେଡ଼'ସେକ୍ ଡା'ର ଅସୁରୁଙ୍ଗ, ତ; ଡା'ର ତୁଙ୍ଗତ; ଡିଡିବକ୍ ଡାଗ୍ ଡୁଣ୍ଡନା; ଡା'ରବକ୍ ରଙ୍ଗ ମିସାୟ'ସିର୍ ରଙ୍ଗ ଅରେଇଁତ; ଡା'ରବକ୍ ଇଆବ୍ ମାରି ଲେଙ୍ଗି ବା'ଇ ଜିନ୍‌ସୁଝାଗ୍'ସେକ୍ କୁତ ।

● **ବାଗବଗ'ର ଉଲା'ର** - ଗୁଲଙ୍ଗ ଉଲା'ର ନାନଡ଼ି ପର୍ ଗଡ଼'ସେକ୍ ବୁଙ୍ଗତ; ଉଲା'ର

ପୁରୁଗ୍; ଗାରତ; ମାରି ଡାଉଡାଉ ଉଲା'ରବକ୍ ସିନି'ର ଅଗିଡ଼'ସେକ୍ ବୁଙ୍ଗନା'ଇ; ଡିକାଇନ୍ ଡେମ୍‌ସେକ୍ ଅରେଇଁ ନା'ଇ; ଉଲା'ରବକ୍ ରଙ୍ଗବେ'ନା'ଇ; ଉଲା'ରଗାର୍ ଗୁଡ଼ି, ଡାବ୍‌ନା ମାରି ପ'ମୁଇ ଅରେଇଁତ; ଉଲା'ରଗାର୍‌ଡଙ୍ଗା, ପଙ୍ଗା, ସିମିଇ ମିଣ୍ଡିପ, ଉମ୍‌ପ', ଗୁଲାଇ ଅରେଇଁତ; ଅଅଁତି ପୁତଲା ଅରେଇଁନା; ବଲ୍ ଅରେଇଁନା'ଇ; ଡା'ର ଅଡାଗଡାଗ'ସେକ୍ ଲିଲା'ଇନା (ମଣ୍ଡ) ଅରେଇଁ ତ; ପାଲପାଲ ବା'ଇ ଗାରତ; ମୁକୁଟ୍ ଅରେଇଁତ ।

● **ଗୁଗଳି (ତୁକୁରା କନା)** ରଙ୍ଗ ମା'ଗତ; ବଲ୍, ରିଙ୍ଗବଲ୍, ପୁତଲା, ମାଗ'କୁନ୍ ମୁନା (ଅନୁଭୂତି ମୁଣା) ପୁତଲା ମାରି ପୁତଲା ପୁଲାଇ ଉମ୍‌ପ' ଅରେଇଁନା'ଇ; ବିନ୍ ମୁନା (ବିନ୍‌ବ୍ୟାଗ) ଅରେଇଁ; ଲୁମୁଇମାରି ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଅମାଗ୍ ।

● **ମୋକା** - ମୋକାଗାର୍ ପୁତଲା ଅରେଇଁନାଇ, ବଲ୍ ଅରେଇଁନାଇ

● **କିରାଇଁ** - ପାଲ ପାଲ ବା'ଇ କିରାଇଁ ସମ'; କିରାଇଁତୁଗ୍‌ତୁଗ୍; କିରାଇଁ ଉନା'ଇ; କିରାଇଁ ବାଗବଗ୍ ଉରନା'ଇ; ମାରି ଡିରିଗ୍‌ନା ଗାର୍ ମାଇ ତରିମ'ସେକ୍ ମା'ଗତ; କିରାଇଁ ତୁନା'ଇ; କିରାଇଁ ବୁରଙ୍ଗ ପିରି'ନା ଝା'ର ଅରେଇଁ ନାଇ; ବାଲିଡିଅ ବାଗବଗ୍ କିରାଇଁ ବୁଙ୍ଗନା'ଇ ।

ବିଶେଷ ଦ୍ରବ୍ୟ :

ଆପାବ'ଇ ମାଇନ୍ ଟାନ୍‌ବକ୍ / ମାଇନ୍ ରାଇଜବକ୍ ବାବାମ୍‌ନା ଜିନ୍‌ସୁ / ଟଙ୍କା ଅଡ଼ମ'ସେକ୍ ମାରି ଉଙ୍ଗମ୍‌ନା ରେମ୍‌ନ୍ ବୁରଙ୍ଗ ସାଷୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ମାରି ଡିମେ ଡିମେ ବା'ଇ ଜିନ୍‌ସୁ ଲେ ମାରି ମାଗ୍‌ମାଗ୍ ନା ପାଇଟି ଅରେଇଁତ ।

ଉଠୁର ସିସେରନା

(ପ୍ରାଚୀନ ସଙ୍ଗୀତ)

“ପେ ଅରେଅଁପେ”

ପେ ଅରେଅଁପେ

ପେ’ ଅରେଅଁପେ ଡାଉବାଲପିରି

ଡାଉବାଲ ସେମୁରବ ଲେଇତା

ପେ ଅରେଅଁପେ କନ୍ କେତୁଙ୍ଗ ରାଇଜ,

ଆରି ଆକେ ମା’ମୁ ଡଡଡ

ଆ’ ଅଅଙ୍ଗଲ ପେ’ ଅମାଗଡପେ,

ପୁକୁରୁ ପୁକୁରୁ ଉରି,

ପେ’ ଅସାରିଲପେ ରଂବାଲ ଲି’ବର

ଡାଉ ଡାଉ ବନିବାଲ ସାରି

ଡାଉ ଅଅଙ୍ଗୁନି ନ’ଜା ଆମଗତି

ଆରି ତୁତୁନ’ନ’ ।

ଡାଉମନ୍ ନି’ନା ବେ’ବେଃ’ବପୁ

ତୁର ଲଗେବେ ବୁତୁ ପୁଲା

ଆପେ ସୁଣ୍ଡ

ସୁଣ୍ଡ ସୁଣ୍ଡ

ଆ’ୟ ନାଇନା ସୁଣ୍ଡ

ଆ’ବା ନାଇନା ସୁଣ୍ଡ

ଆ’ଗୁଲ ଆ’ଗୁଲଏ ସୁଣ୍ଡ

ଆ’ତୁରୁୟ ଯ’ସା ସୁଣ୍ଡ

ସୁଣ୍ଡ ସୁଣ୍ଡ

ଆ’ କେତୁଙ୍ଗ ସୁଣ୍ଡଲା

ଆ’ ଦେବତା ସୁଣ୍ଡଲା

ଆ’ ସେମୁରନାଇନା ସୁଣ୍ଡ

ଆ’ ଡାଗ ଉଇଡାଗ ସୁଣ୍ଡ

ସୁଣ୍ଡ ସୁଣ୍ଡ

(କନ୍ ବିଡ୍ରେନି’ ମୁୟ ଉଠୁର ସିସେର ନା ସିନେର ଦିନକେ ସେରତ ଗୁଲାଇନେ । ସିସେ’ନା’ ଅଇଜା ଦିନ ବାନି ସିସେର ମାଗ ସିତା, ତିରଗୁ ମାରମୁଇଁ ଉଠୁର ସିସେରନା’ ସିନେର ସେରତ)

ଓଡ଼ିଆଭଜନା ସିନେର୍ ମାରି ଜନମ୍ ଦିନନା ସିନେର୍

ସ୍ଵାଗତ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଜନ୍ମଦିନ ସଙ୍ଗୀତ

ଓଡ଼ିଆଭଜନା ସିନେର୍ (ସ୍ଵାଗତ ସଙ୍ଗୀତ)

କୋଇଲି କୁହୁ, କୁହୁ, ମାଲାବତୀ
ଲାଟାବର ଲାଟାସିଂସୁତା....
କୁକୁ କେଅଁ କେଅଁ ମାଲାବତୀ
ମଇନା ପା'ଡୁବକ୍ ମେତା....
ନା'ଇନା ସୁନା ବାଇଲର - ନା'ଇନା ତିମେ ବାଇଲକ୍
ନା'ଇରୁଇ ମିସ୍ତା
ନା'ଇ ମାଜ୍‌ସିତା ତୁଡ଼ିନା'ଇ
ନା'ଇ କେତୁନା ମୁମରତକ୍
ନା'ଇ ଡାଉ ଡାଉ ସାରି
ତୁଡ଼ିନା'ଇ ମାଜାନା'ଇ
ଆଜିବନ୍ ସାର୍‌ବା ଡେନ୍ତା
ନା'ଇନା ସୁନା ବାଇଲ'ର - ଅତିମେ ସୁନା ବାଇଲକ୍

-୦୦୦-

(ଅଜାନ୍‌ବାଡ଼ି ତିଅବର ବରସନା' ଉଣ୍ଡଇ ଦିନ୍‌ବସା ତିମେବାଇ ଗୁରୁଲେ
ସାଗନା, କନ୍ ସ୍ଵାଗତ୍ ସିନେର୍ ସେରତା।)

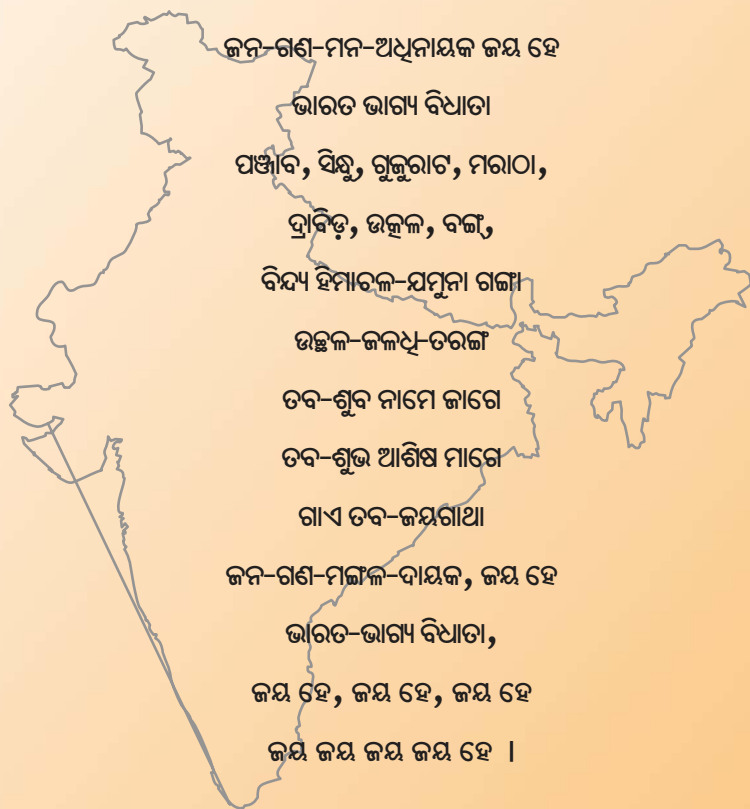
ଜନମ୍ ଦିନନା ସିନେର (ଜନ୍ମ ସଂଗୀତ)

ଅ'ଇକା ଗୁରୁନା ଜନମ୍ ଦିନ୍
ମାଇ ପୁଲା'ଇ ସାର୍‌ବା ନା'ଇନମନ୍
ବାନି ଜନମ୍ ଦିନ୍.... ବାନି ଜନମ୍ ଦିନ୍ (୨ଥର)
ସୁନାରେମ୍ ଆମାଇ ଆଶିଷବେତ
ବାଇଲ'ଗେ ଆମାଇ ଆଲାଦ୍ ଡେମ୍‌ତା।
ବାନି ଜନମ୍‌ଦିନ୍... ବାନି ଜନମ୍ ଦିନ୍ (୨ଥର)

-୦୦୦-

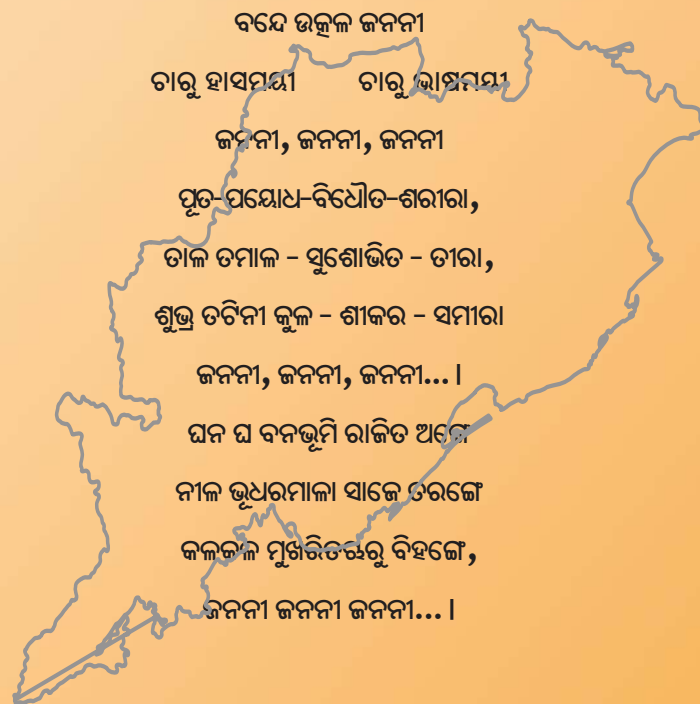
(ଅଜାନ୍‌ବାଡ଼ି ତିଅବର ଗୁରୁନା' ଜନମ୍‌ଦିନ୍ ତିଡ଼େମ୍‌ବ
କନ୍ ଜନମ୍ ଦିନନା' ସିନେର୍ ସେରତା।)

ଜାତୀୟ ସଂଜ୍ଞୀତ

-୦୦୦-

ଦେଶ ବନ୍ଦନା

-୦୦୦-

ଆର୍ଦ୍ଧେ - ୧

କୂର୍ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂର୍ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ସାରଦାଗ୍ ସିତା ଝାଲତ ଅଜ୍ଞାନଝାଡ଼ି କର୍ମୀ ତିଅବକ୍ ତିକୁନ୍ ଗୁଲାଲନେ ବୁରଙ୍ଗ ଆତିନେ ବାଲ ଗୁଲାଲନେ ସାରି ବେଡ଼ଃ ସେକ୍ ମାରି ସାରଦାଗ୍ ସେକ୍ ସିସେରସେର ସେକ୍ ଆମାଏ ଝାୟତ । ● ଅଜ୍ଞାନ ଝାଡ଼ି ତିଅ ବୁରାଗ୍ ଅସମ,- ଦିଦି ମାଲ ଆତିନେ ବା'ଇ ଗୁଲାଲନେ ତିରେରୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ତିଅବକ୍ ଡୁକୁନ୍ ଲେଡ଼ଗ୍, ଲଗ୍ସାମ ଉଇନା ତିଅ, ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ନା ଚାନ୍ ଗୁଲାଲ ବୁରା ଆମାଗ୍ତ । କାନା ଚଟା ବାଲ ଆଗୁଲାଲ ନେନା ଅବାମନା ଜିନ୍ସୁ ମାଗ୍ସେକ୍ ମାଗ୍ ମାଗ୍ନା ପାଇଟି ଅଡ଼େମ୍ତ । ସାଗ୍ କାନାବାଲ ଆଗୁଲାଲନେ ଜିନ୍ସୁ ଅତାରାମ ସେକ୍ ବଇରା ବାଲ ଗୁଲାଲନେ ମୁନା ତୁମ ସୁନନ୍ତ ଆଚଟା ବା'ଇ ଗୁଲାଲନେ ଉଇ ସାସାପୁ ପୁଲା'ଇ ଗୁଲାଲ ଜୁଲଃ ସେକ୍ ପାଇଟି ତେମ୍ତା । ● ଇମି ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ ଦିଦିଲେ ଆଗୁଲାଲ ଗୁଲାଲନେ ତାଡେକ୍ ବା'ଇ ଅଲେଇତ ମାରି ମାଲ ସିସେନୁଗ୍ମାଲନା ଇମିସୁନ ସେକ୍ ମା'ଇନା ଉଡ଼'ନା ଆଗୁଲା ନନା ଇମିମା ତ'ସେକ୍ ଅଗସ୍ଲାଗତା (ନିଜ୍ଞାନା ଇମି....ନନା ଇମିମା ?) । ଡିକ୍'ନା ତେମ୍ ସେକ୍ ଆଗୁଲାଲ ଗୁଲାଲ ନେନ୍ ଇମି ସୁଁସୁଁ ପୁଲାଲ ସାରଦା ତେମ୍ତ । ତୁରଗୁ' ଗୁଲାଲ ଗୁଲାଲନେ ପୁଲାଲ ଇମି କାର୍ଡ଼ି ବାଣ୍ଡାତ । ଇମି କାର୍ଡ଼ିନା ଇମି ଗୁକୁ * ମୁଇଣ୍ଡା ମୁଇଣ୍ଡା ଗୁଲାଲଲେନା ଇମି କାର୍ଡ଼ିନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପର୍ ବେ'ତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ସାରଦାଗ୍ ସିତା ଝାୟତା - କୂର୍-୧ ବ ବେଡ଼ତ । ● ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ନା 'ନିନା ଇମି ରେଲଗାଡ଼ି' ଆପାବଲ ଉୟାର୍ ପର୍ (ସିଗ୍ନାଲକାର୍ଡ଼ି) ଅରଇଁଡ଼, ମୟଁ ପାରାଗ୍ସିଏ ମାର୍ ମୁୟଁ ବନିବାଇ, ଆ'ଗୁଲାଲନେ ରେଲଗାଡ଼ିସୁଗ୍ ଆ'ତିନା ରାମ ଅସବସିତା ଅତନ୍ତ । ଆପାବଲ ସୁନ୍ତ ଆପାରାଗ୍ସିଏ ପର୍ ଅସିୟନା ପେ, ତଙ୍ଗ୍ ବେତପେ, ପାରାଗ୍ସିଏ ମାର୍ ବନିବାଇ ପର୍ ସଗ୍ସିତା ଆପାବଲ ସିନେର ସେରତ । (ଛୁକ୍, ଛୁକ୍ ଛୁକ୍ ରେଲଗାଡ଼ି ନିନା ଇମି ଛୁକ୍ ଛୁକ୍ ତିଡେମ୍ ନିନା ପାଇଟି । ଲ' ଗୁଲାଲନେ ସୁରି ସୁରି ସାବା, ଗାଡ଼ିବ କା' ଲେଇତା, ସିସେଇଁ ଗାରି ଗାଡ଼ି ତନ୍ତନା ଚାନ୍ ତିତା । ମିସିନ୍ କାଦି ସୁମ୍ତ, ନାଲନା କାଦି ସୁମ୍ତ ନାଲ, ଛୁକ୍ଛୁକ୍ ଛୁକ୍) ପାରାଗ୍ସିଏ ପର୍ ଅସିୟନା ଗୁଲାଲନେ ଉରତ । ବନିବାଇ ପର୍ ଅସିୟନା ଗୁଲାଲନେ ତଂତା । ତିକନା ମାଙ୍ଗ୍ତା । ● ଉ'ସାରାମ୍ 'ବୁଦାଲନା ବୁଲୁକୁର୍ ସୁସୁମ୍ନା' ମିସିଂ ବୁଦାଲନା ତିତା ମାଏନ୍ ତିଅବଗ୍ ସାଗ୍ଡିକିଗା । ତିତା ତେଂ ବୁଲୁକୁର୍ ସଗ୍ସିତା ସାଗ୍ଡିକିଗା । ବୁଦାଲନା ଯ୍ ଆ'ବୁଲୁକୁର୍ ମୁୟ ତୁୟା ବିତ୍ରେ ବୁଅଁ ତିକିଗା । ଆ'ବୁଲୁକୁର୍ ଜୁଲସିତା ବୁଦାୟା ବୁଲୁକୁର୍ ଲୁବତା । ଯ୍ ତେଙ୍ଗ୍ ଗେଡ଼ାଗ୍ ଉଇଗାସା' ବୁଦାୟା ତୁୟା ବିତ୍ରେ ତିତି ଅଗାୟ ମାରି ମୁଚେକ୍ ବୁଲୁକୁର୍ ଆବାର ସିତ ଅତୁରଡ଼ି ତ'ସା ଆତୁରତା । ତୁୟାନା ଡାଉବାଇ କାନା ତିକିଗା । ରେବ୍ତେ ବୁଲୁକୁର୍ ଆବାରନା

କୁଟ୍ - ୧
୩-୪ ବରଷ

● **ମିମେ ମେଗ୍‌ସେକ୍ ସିସେର “ଲ ନା’ଇ ଉରିଙ୍ଗନା’ଇ”**

ଲନା’ଇ ଉରିଙ୍ଗନା’ଇ (୨ ଥର)
ବାଇରେ ବାଇରେ ଉରିଙ୍ଗନା’ଇ ।
ତଙ୍ଗୁ ତଙ୍ଗୁ ଉରିଙ୍ଗନା’ଇ ।
ଉରିଙ୍ଗ ଉରିଙ୍ଗ ସେକ୍ ନା’ଇମାରି
ଗୁରୁଙ୍ଗ୍‌ସେକ୍ ଉରିଙ୍ଗନା’ଇ ।

ଆଗୁଲାଇନେ ତା ଡେକ୍ ବା’ଇ ଡେମ’ସେକ୍ ଅତଙ୍ଗ’ ସେକ୍ ବାଗ୍‌ବକ୍ ବେଡ୍‌କୁନ୍ ମିମେ ମେଗ୍‌ସେକ୍ ଆସିସେର ସେର’ସେକ୍ ଗୁଲାଇନେ ବୁରଙ୍ଗ୍ ମିଶ୍ ସେକ୍ ମିମେ ମେତ ।

● **ଉ’ସାରାମ୍‌ନା ତୁମ୍ “ବୁଦାଇନା ବୁଲୁକୁର ସୁସୁମ୍‌ନା”**

କୁଟ୍ - ୨ ବକ୍ ବେଡ୍‌ତା ।

● **ମିମେନା ସିସେର “ଲ ନା’ଇ ମାଗାନା’ୟ”**

କୁଟ୍ - ୨ ବକ୍ ବେଡ୍‌ତା ।

● **ରଙ୍ଗବାଇ ଅମାଗ ନା’ଇ ।**

ଆଗୁଲାଇନେ ୪ଟା ବାଇ ଉଲାକ୍‌ବ (ରଙ୍ଗବାଇ, ଇନ୍ତେଡ଼ାବାଇ ସାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗ ବାଇ ମାରି ପାରାକ୍‌ସିଏ) ଉଲାକ୍ ଗୁଙ୍ଗସେକ୍ ଆରନା ମିରି ରଙ୍ଗ ଡିତା ଅମାଗତ ।

 ଗୁଲାଇନେ ଅମାଗ୍‌ନା ଉଲା’ଗ୍ ବାଞ୍‌-୧ ନା ଉଲାଗ ୧, ୨, ମାରି ୩ ଡେମ୍‌ତ ।

କୁଟ୍ - ୨
୪-୫/୬ ବରଷ

ଆତୁରତା ? ଗିତିନ୍ ବେଲା ବୁଦାଇନା ତିତା ଉଇଡେଙ୍ଗ୍ କିଗା ଆ’ବୁଦାୟା । ଜୁଲସିତା ସୁନ, ବୁଦାୟ ମୁୟ ବୁଲୁକୁର ରୁଂ, ନ’ନା ତିତି ତୁରତା । ତିତା ଡେଙ୍ଗ୍‌ନା ତୁମ୍ ଅଅଁସିତା ବୁଦାୟ ମୁୟ ବୁଲୁକୁର ସଗା ସା’ ମାଇନା ତିତି ତୁରଗା । ମାରି ମୁସ୍ ତିତି ଅଗାୟସିତା ମାରିମୁୟ ବୁଲୁକୁର ରୁଅଁ । ଅଇ’କା ବୁଦାୟା ଉୟାର ବୁଲୁକୁର ସୁମସିତା ସାରଦା ଡେଙ୍ଗା । ତିତା ସୁନ ବୁଦିଡିଗ୍‌ନା ସାଲାକି ସାବ୍‌ତା ।

● **ଅଗସ୍‌ଲାଗ୍**

- ❖ ବୁଲୁକୁର କା’ ରୁଅଁ ବୁଅଁ ?
- ❖ ବୁଦାୟା ବୁଲୁକୁର ସୁମ୍‌ଡି’ ଡ’ସିତା ମା’ ଡେମ୍ ?
- ❖ ଆବୁଦାୟା ଜୁଲସିତା ତିତାଡେଙ୍ଗ୍ ମା’ଡସୁନ ?
- ❖ ବୁଦାୟାମିରି ତୁୟା ଗାରି ବୁଲୁକୁର ଅତୁର ?

● **ମିମେନା ସିନେର “ଲ’ ନାଇ ମା° ଆନାଇ”**

ଲ’ନାଇ ମା° ଆନାଇ (୨) ବାର
ଉୟାର ତିତି ଲେନାଇ
ଉୟାର ତିତି ଲେନସିତା ଆ’କେତୁଙ୍ଗ୍ ଜୁନାଇ
ଲ’ ନାଇ....
ଆ’ଡିନାରାମ୍ ଆଲାମ୍‌ନାଇ ବାଗ୍‌ବଗ୍ କେଲ୍‌ଆନାଇ
ବାଗ୍‌ବଗ୍ କେଲ୍‌ସିତା ପାତମ୍‌ଡାଗ୍ ଲାଇସାନାଇ

କୂର୍ - ୧
୩-୪ ବରଷ

● **ଡା'ର ମାଜ୍ ମାଜ୍**

ଅଜ୍ଞାନବାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ମୁଇ ମୁନା'ବାଇ ଉକ୍ତୁଇଁ ବକ୍ତା'ର ବୁଜ୍ତ । ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଟାନ୍‌ବକ୍ ଡାଉ ଡାଉ ମୁନା' ମୁନା' ପଡ଼ି ନଡ଼ିଆନା କିରପି କ'ନ ଗୁଲାଇ ବୁରଙ୍ଗ ମବୁ'ତୁଜ୍ ଡା'ଗ ତକ୍ତଙ୍ଗରେ କିକିପ୍ ପୁଲାଇ'ଇ ସୁତ୍ । ମାରି ନାଇନ୍ ରାଇଜ ବକ୍ ବାମବାମନା ରଙ୍ଗ ଅଲତା, ପାରାଗ୍ ସେକ୍ ସାଜ୍ ସାଜ୍ କ'ନ ପୁଲାଇ'ଇ ଡାଗ୍ ବକ୍ ମିଶାୟ୍ ସେକ୍ ରଙ୍ଗ୍ ତେମତ ।

● **ମ ବୁ'ତୁଙ୍ଗସେକ୍ ସାରଲଙ୍ଗ**

ଦିଦି ମୁଇ ତିଅନରେମନା ପର୍ ଅସୁୟ୍ ସେକ୍ ତିଅନ୍ ରେମନା ବୁରଙ୍ଗନା ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍ଲାଗ୍ତ ।

- କ'ନ୍ ବିତ୍ରେ ବା ଯା ?
- କ'ନ ବିତ୍ରେ ଯଜ୍ ଯା ?
- କ'ନ୍ ବିତ୍ରେ ବୁୟାଜ୍ ଯା ?
- କ'ନ ବିତ୍ରେ ତୁନା ଯା ?
- ବୁୟାଜ୍, ତୁନାଲେ ବୁରଙ୍ଗା ଯେ ମା ମାଜ୍ତ ଯେ ?
- କନା ଅତୁର ସେକ୍ ଦିଦିବଇ ଗୁଲାଇ ମୁଁ ସୁଁ ଗଅଁ କିନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପ୍ରଶ୍ନସା ଅଗସ୍ଲାଲତା

● **ମ ବ'ତୁଙ୍ଗସେକ୍ ବାଇନା'ଇ**

ଦିଦି ଆଗୁଲାଇନେ ରଙ୍ଗବା'ଇ ଚକ୍‌ବେ'ତ ମାରି ପିଣ୍ଡା ବକ୍ ମାରି କଲାପଟାବର୍ ମ ବ'ତୁଙ୍ଗସେକ୍ ବୁବାଇ ପୁଲାଇ'ଇ ସୁତ୍ ।

 ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ପାରଟି ବାଖା-୧ନା ଉଲାଇ ୪ ତେମତ ।

● **ସିସେନୁଗ୍ନା ମାଜ୍ ମାଜ୍**

ସିସେନୁଗ୍ ତିଅନରେମନା ମୁଇ ଗୁଲାଇ ପର୍ (ବା, ଯଜ୍ ବୁୟାଜ୍, ତୁନା) ଆଗୁଲାଇନେ ଅସୁଇ'ତ । ତୁରଗ୍ ପାଲ୍ ମୁଇ ରେମନା ପର୍ ମ ତୁକୁ ମାର୍‌ମୁଇ ପର୍ ଅସୁଇ'ତ

କୂର୍ - ୨
୪-୫/୬ ବରଷ

ଲ'ନାଇ....
 ତେକ୍‌ସୁ ତୁ'ଗ୍‌ସୁ ବେନାଇ ଯ'ସୁ କିରିମ୍ ନାଇ
 ଆକୁଡ୍‌ଗ୍ ବବ୍ ଅସୁନାଇ ତେକ୍‌ସୁ ସଲକ୍ ବୁ'ଗ୍‌ନାଇ
 ଲ'ନାଇ....
 ପାତମ୍ ଡାଗ୍ ନାଇ ଲେଇସାନାଇ ଆଲୁ'ବବ୍ ଅସୁନାଇ
 ସୁଶ୍ରୁଗ୍‌ସିତା ନାଇ ପାର୍‌ସିକ୍‌ବାର୍ ଲେୟାନାଇ
 ଲ'ନାଇ ମା' ଆନାଇ....

● **ବଲ୍ ରାମ୍‌ନା ମାରି ସୁସବନା**

ଆପାବାଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ମୁଇ ଦାଡ଼ିବଗ୍ ଅତଡ଼ମାରି ବାଲ୍‌ଟି ବିତ୍ରେ ବଲ୍ ରାମ୍‌ସା ସୁତ୍ । ଆପାବଇ ଆ'ମିଣ୍ଡା ବଲ୍ ରାମ୍‌ ପାଲାଇ ସୁତ୍ ମାରି ଆ'ପାଲଗୁଲାଇନେ ସୁସବ ପାଲାଇ ସୁତ୍ ।

● **ରଙ୍ଗ୍ ଅମାଗ୍‌ନା**

କୂର୍-୧ ବ ବେଡ଼ତା
 ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ଉଲାଇ ବାଖା-୨ ନା ଉଲାଇ ୧,୨,୩ ମାରି ୪ ନା ତେମତ ।

● **ମାଜ୍ ମାଜ୍ ଡାଗ୍**

କୂର୍- ୧ ବ ବେଡ଼ତା

● **ମ' ବତୁଙ୍ଗ୍ ଅଇଁନା**

କୂର୍- ୧ ବ ବେଡ଼'ତା

କୂଟ - ୧	କୂଟ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ

ମାରିକା ଆଣ୍ଡ୍ରାଡ୍ ସେକ୍ ଅଗସ୍ତାଗତ । (ଡି'କ'ନା ଦିଦି ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପର୍ ସା ବେବାର ଡେମ୍ତ)

● **ବାଲି ମାଲ୍ ମାଲ୍**

ଦିଦି ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପଡ଼ି ଜିନ୍ସୁ ଅରେଇଁନା ଜିନ୍ସୁ, ନାଡ଼ିଆ କିର୍ପି ବୁରଙ୍ଗ ମ ବ'ଡୁଙ୍ଗ ବାଲି ମାଲ୍ ମାଲ୍ ପିଲା'ଇ ସୁନ୍ତ । ଆବାଲି ଉଇଁତି ଅଡାଗ୍ଡାଗ୍ ଗ' ବେଡ଼'ନା ଗୁଲାଇନେ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ମାଲ୍ ମାଲ୍ନା ଜିନ୍ସୁଲେ ଅରେଇଁତି । ଗୁଲାଇନେ ମାଲ୍ ମାଲ୍ ବେଲା ଦିଦି ଆଗୁଲାଇନେ କୁକୁ କୁତ । ମିରିକି ଗୁଲାଇନେ ବାଲି ଅତକ୍ ତଙ୍ଗରେ ଅଡ଼' ଆସୁଙ୍ଗତ ମାରି ମା'ଏନା ମ', ତୁମ', ଲୁଚ୍ଚର, ମାରି ଇନ୍ ସେମିବକ୍ ଗାଇ ଆଉଇତା ।

● **ଦର୍ପଣ ମାଲ୍ ମାଲ୍**

ଦିଦି ମାଇନା ଅଙ୍ଗନ୍ଡ଼ାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ମୁଇ ମୁନା'ବା'ଇ ଦର୍ପଣ ନା ସିସେନ୍ନୁ'ଗ ଅକୁଗ୍ସେକ୍ ବା ମିରି ଗିସେଗ୍ତା ମାରି ଯଙ୍ଗ୍ ମିରି ତୁଡତ, ତି'ତିନା ତିଡେମ୍, ପୁଲା'ଇ ସୁନ୍ତ । ପାଲ୍ରେମନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ପାଇଟି କୁଲ'ସେକ୍ ମା'ଗଡ଼ ଗୁଲାଇବେ ଗୁଡୁନା କୁଲସେକ୍ ଦର୍ପଣ ବକ୍ ଯୁତ ।

● **ସଲକ୍ ମାରି ବାଗ୍ଟି ଗାରବକ୍ ଉରିଙ୍ଗ**

ଦିଦି ପିଣ୍ଡାବକ୍ ସମାନ ମାରି ମୁଲୁଙ୍ଗ ମଡ଼ା'ଇ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ମାର ବାୟ'ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ଗାର ବାଗ୍ ବଗ୍ ଅତକ୍ ତଙ୍ଗରେ ଆଡେଙ୍ଗ୍ସେକ୍ ଗାରବାଗ୍ବଗ୍ ଉରିଙ୍ଗ ପୁଲାଇ ସୁନ୍ତ । ଉରିଙ୍ଗ୍ ବେଲା ଗୁଲାଇର ବା'ତିଲସେକ୍ ଆଗୁଲା ସାରଦା ଡେମ୍ତ ।

● **ଉ'ସାରାମ୍ ତୁମ୍ ଲିଙ୍ଗିମ୍ ମାର କୁକୁସାଗ୍**

ଲିଙ୍ଗା'ଗ୍ ବେଲା, ଲିଙ୍ଗିମ୍ ମାଇନା କେରଙ୍ଗ୍ ବିଡ଼'କୁନ୍ ଲିଉଙ୍ଗ୍ ବକ୍ ଚାତା ସବ୍ସେକ୍ ବୁଲ୍ବାର ଉଇକୁଗା' । ମାଇନା ଲିଉ'ଙ୍ଗ୍ କୁଣ୍ଡାଗାର ଡିକିଗା' । ଲିଙ୍ଗିମ୍ ଲିଉଙ୍ଗ୍ବକ୍

ଡାଉବାଇ ତିଅନ୍ ମେ ମାରି ମୁନାବାଇ ତିଅନ୍ରେମ୍ ନା' ପର୍ ଅସିୟସିତା ଡାଉବାଇ ମାର୍ ମୁନାବାଇ ଆ'ଡିଅନରେମ୍ ଅ'ସମତ ।

● **ମିମେନା ସିନେର୍ "କନା ନିନା ତିଅନାରେମ"**

କନା ନିନା ତିଅନା ରେମ (୨)

ନେମ୍ସା ନାଇନା ତାସ ଲେଉଁ ବିରି ଡେମ୍ତ ।
ନି କଙ୍ଗ୍ ତିଅସାରୁ ପାଇଟି ଇସାଓ ଡେମ୍ତ ।
କନା ନିନା ତିଅନା ରେମ ।

ନେମାଂ ଉଇତା ସିସେର୍ ନେମିଂ ଉଇତା ସିସେର୍ ମୁଁନା'ବା ଗଇତାଂ ଗୁଗଇ ନେଝାଙ୍ଗ୍ ଡାଗ୍ ରୁଙ୍ଗ୍ତ । କନା ନିନା ତିଅନା ରେମ୍"

ମୁନା କଙ୍ଗ୍ ତିଅବଗ୍ କେରଂ ରିକ୍ଡାର୍ ସୁର୍ତ
ଆ'ଡାଉ ଗୁଲାଇନେ ସେରସିତା ଅମାଂତ ।

କନା ନିନା ତିଅନା ରେମ

କାକା ଉମ୍ପୁକ୍ ମାଂଇମିଂ ଉଇତା ସୁଅଁ ଉଲାଗ୍
ତିତା ଯାଃ, ତିଅବଗ୍ ଲାଇସିତା ତିଅ ସାରୁ ଜାଗତ
କନା ନିନା ତିଅନା ରେମ"

● **ମାଲ୍ ମାଲ୍ନା "ବୁଦିବାଇ ରେମସୁନ"**

ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ସକ୍ବାଇ ସୁନସିତା ତିଡିନ୍ବାଇ ତିଡେମ୍ ପାଲାଇ ସୁନ୍ତ ।
-ୟଂ ମିରି ଗିସେ ତା ?
ତିତାଲା ମିରି ଉରିଂଗତ ? ଗୁଲାଇ

କୂର୍ - ୧
୩-୪ ବରଷ

ସାଧାରଣ କୁଲ'ସେକ୍ କୁକୁସାଗ୍ ମୁଇ ଲାଟାବକ୍ ତିପା'ଗା । ଲଟିମ୍ ସା ଆକୁକ୍ସା'ଗ୍ କୁଲ' ମାରି ଏତଲ' ଆନିଙ୍ଗ'ଅଇ'କା କୁକୁସା'ଗ୍ ସୁମ୍ତ । ସା' ଲଟିମ୍ ଲିଉଙ୍ଗ'ବକ୍ 'ଇକ୍ସେକ୍ କୁଲ' ଉଙ୍ଗ୍ ମୁଇ କାନାଗାର୍ ଗାଲଗା' । ସା' ନିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗ୍ ସ'ବ୍ତିଙ୍ଗ୍ ତ'ସେକ୍ ଏତଲ'ମାରି ଲିଉଙ୍ଗ୍ ବିତ୍ରେ ଇ'ଗା । ଉଇବେଲା ଆଚାତା ସୁନ' ନ ଆକାଡିକଲା । ଯାସା ସାଗ୍ନା ସୁତ୍ତନ ମାଇ ଦଶଗଡ଼ିଆ (ଦଶଟା ତେଗସୁଙ୍ଗ୍ ଡିକ୍ତନ୍ ସୁସବ୍) ସୁସବ୍ ଉଇଗିତା । କୁକୁସା' ଲାଟାଗାର୍ ତୁର କୁଲ' ଲଟିମ୍ ଆଣ୍ଡା ଗିତିନ୍ ସା ଚାତା ଉତ୍ତୁ ଦିରେ ଦିରେ ଉଇଗା । ମାରି ଆଚାତା ଅଗସ୍ଲାଗା, ଏ ମୁଇ ତେଗସୁଙ୍ଗା, ଇୟାର ତେଗସୁଙ୍ଗା ତୁର ଉଇଗା' । ଚାତା ସୁନ' ମାଇ ଦଶଟା ତେଗସୁଙ୍ଗ୍ ଡିକ୍ତନ୍ ସସବ୍ ଉଇଗିତା । କୁକୁସା' ଏତଲ୍ ନିଙ୍ଗ୍ତ ୪ଟା ବାଇତେଗସୁଙ୍ଗ୍ ମାଇ ଦଶଟାବାଇ ତେଗସୁଙ୍ଗ୍ ସସବ୍ ଉଇଗିତା, କ'ନ ବେଶି ବପୁ ବା'ଇ ଆନିଙ୍ଗ'ସା କ'ନ ରେମ ସବ' ରୁଙ୍ଗ'ତା ତ'ସେକ୍ ବ'ତୁଙ୍ଗ'ଜା ମାରି ତୁଙ୍ଗା । (ବୁଦ୍ଧି ତିତାନା ଉପାୟ ମିଲ୍ତା)

- ପ୍ରଶ୍ନ
- ❖ ଲଟିମ୍ ଲିଉଙ୍ଗ୍ ଆରି ଉତ୍ତୁ ଡିକିଗା' ?
 - ❖ ଲଟିମ୍ ଉଇବେଲା ମାସବ୍ ସେକ ଉଇକିଗା' ?
 - ❖ ଲାଟା ବିତ୍ରେ ଯା ମାରି ମା ପିଲା'ଇ' ତିପା'ଗ୍ଡିକିଗା' ?
 - ❖ କୁକୁସାଗ୍ ଆଚାତା ମାଡ଼'ସେକ୍ ଅଗସ୍ଲା'ଗା ?
 - ❖ କୁକୁସାଗ୍ ମା ପିଲାଇ ବୁ'ତୁଙ୍ଗ'ସେକ୍ ତୁଙ୍ଗା ?
- (ଦି ଦି ବଇ ଆ' ଗୁଲାଇନେ ଏତ୍ବାର୍ ପୁଲାଇ ବେ'ତ ମାରି ଉସାରାମ୍ନା ମୁଖ୍ୟବାଇ ସୁଁ ସୁଁ ସା' ସୁତ୍ତ ।)

କୂର୍ - ୨
୪-୫/୬ ବରଷ

- **ତୁବୁଗ୍ ପାଇଟି-**
ଡିଅବାରେ ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ତୁବୁଗ୍ ଲମୁଇ ଡେମସିତା ବାଟି, ଉଲି, ଉଁସୁକ୍ତାଗ୍, ପାଙ୍ଗ୍ଲୁ, ଉଁକୁଇ ଗିସିଂ ଅରେଇ ପାଲାଇ ସୁତ୍ତ ।
 - **ଉସାରାମ 'ଲଛିମ୍ମାର୍ କୁକୁସାଗ'**
କୂର୍-୧ବ ବେଡ଼ତା
 - **ଅଗସ୍ଲାଗ୍ -**
 - ❖ ଲଛିମ୍ନା ଲିଉଁ ଆରି ଡିକିଗା ?
 - ❖ ଲଛିମ୍ ମା' ସଗସିତା ଲିଉଁ ବଗ୍ ଉଇକିଗା ?
 - ❖ ଜା' ଲଟା ବଗ୍ ରୁକ୍ସାଗ୍ କିଗା
 - ❖ ଲଟିମ୍ଲା ଚାତା ବୁଅଁ ସିତା ଆରି ଉଇକିଗା ?
 - ❖ କୁକୁସାଗ୍ ଆଛାତା ମା' ତ ଅଗସ୍ଲାଗା ?
 - ❖ ଛା ତା ଆକୁକୁ ସାଗ୍ ମା' ତ ସୁନ ?
 - ❖ କୁକୁସାଗ୍ ମା' ସା ବୁତୁଂ ସିତା ତୁଂଗା ?
- (ଦି ଦିବଇ ଆ' ଗୁଲାଇନେ ଉସାରାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ସା' ସୁତ୍ତ)

ଆର୍ଦ୍ଧ - ୨

କୂଟ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂଟ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମ ବଡ଼ୁଇ ସୁସୁନା ଦିଦି ବୁଇ ଆଗୁଲାଲନେ ମାଇନା ସିରି ଅସୁଅ ସେକ । ପଟ୍ ଅସୁଅସେକ୍ ଗୁଲାଲ ସିରିନା ତିତି ତିକ୍ସୁଗ ଅମାଗ । କାନାବାଇ ଗୁଲାଲନେ ସିରି ତିରାମ୍ ସେକ୍ ତିତି ଅଲାୟ ସେକ୍ ସୁନତ । ✎ ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ନା ଉଲାକ୍ ବାଞ୍ଚାଏନା ଉଲାକ୍ ୫ ତିଡେମ୍ । ● ଉର ଉରନା ପାଇଟି ଦିଦି ବଇ ଆଗୁଲାଲନେ ଡାଉ ଡାଉ ଦଲ ବାଞ୍ଚାକ୍ ସେକ୍ ସୁମ ମୁଇଁ ଦଲ ଗୁରୁଲେ ଅନତନତ ସେକ୍ ମାରି ୨୦/୩୦ ତିତି ସୁଲୁଁ ଗୁଲାଲ ଗୁଲା ପୁଲାଲ ମୁଇଁ ମୁଇଁ ବଲ/ସାରି ସାରଦା ଜିନିସ୍ କୁତ ମାରି ଆଗୁରୁଲେ ମୁଇଁୟ ମୁସ ଉରୁର ସେକ୍ ଜିନିସ୍ ରୁଅଁ ସେକ୍ ମାଇନା ତାନ ସାବା ସେକ୍ ସୁନତ । ● ଜୋଡ଼ନାଇ (ପଜଲ) ଦିଦିବୁଇ ମୁଇଁ ଗୁଲାଲ ସିରିନା ପଟ୍ ୩/୪ ଗଡ଼ସେକ୍ ଆଗୁରୁଲେ ସୁତ । ଗିତିନସୁଗ ମାରି ପଟ୍ ଗଡ଼ସେକ୍ ଜୋଡ଼ନାଇ ● ବଲ୍ ଅଡ଼କ୍ ସୁଁ ନାଇ ଦିଦି ବଇ ଆଗୁରୁଲେ ମୁଇଁ ତାନ ମାରି ବାଲ୍ତି ବିତ୍ରେ ବଲ୍ ଅଡ଼ ସୁଁ ପୁଲାଲ ସୁନତ ● ମିମେନା ସିନେର କ'ନା ନିଗ୍ନା ବବ୍ କୂଟ ୨ ବ ଗିତିନା ସିନେର ତିତା 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମ' ବଡ଼ୁଇ ସୁସୁନା ଅଙ୍ଗନଝାଡ଼ି ଦିଦିଲେ ମା'ଏନ୍ ସିରି ଅସୁୟ'ସେକ୍/ଉଲା'ଗ୍ ବକ୍ ଅରେୟଁ କୁନୁଁ ପଟ୍ ଅସୁୟ' ସେକ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସିରିନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ପିଲାଲ ସୁତ । ମିରି, (ମ', କିରିମେ, ଅଅଁତି, କୁତୁରୁଗ, ସୁନୁକ୍ତି, ତିନାରମ୍ - ଲୁଏରତମ, ଲେ'ଆଙ୍ଗ, ଗିନେ ଗୁଲାଲ) ✎ ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବାଞ୍ଚା - ୧ ଉଲା' ୫ ମାରି ୬ ଡେମ୍ତ । ● ଆଗୁଲାଲର ସମାନ୍ ତିଡେମ୍ ଦିଦିଲେ ଆଗୁଲାଲନେ ସଲକ୍ ବୁବାଇବକ୍ ଅତ୍ତିତ । ବବ୍ବକ୍ ବବ୍ବକ୍/ ଇୟାଆର ତିତିବକ୍ ବିନବ୍ୟାଗ୍ ୧୦/୨୦ ପୁଟବକ୍ ବୁବାଇ (ବାଗ୍ବଗ) ଉରିକ୍ ପୁଲାଲ' ସୁତ । ● ଗିନାସୁମ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଲାଲ ମା'ରତିକ୍, ସିରିନା ବାଗ୍ବଗ୍ ତିତିକ୍ ସୁଁ ଗୁଲାଲନେ ନିକ୍ ଯା ?.... (ବ'ବ) ତୁମ୍ ବିତ୍ରେ ତିତିକ୍, ମା ସୁମ'ନା ଗିତିନା ଗୁଲାଲ ଲୁସୁଇ' ଡେମ୍ତିକ୍ ସୁନ'ୟୁ ନିକ୍ ଯା ?.... (ଗିନେ)

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● ରଙ୍ଗ ବାର' ନାଉ

ଦିନି ବଇ ଆଗୁବୁଲେ ଏରିନା ଗୁଲାଇନା ତିତି ତିକ୍‌ସୁଁ ଥାଲୁ ପର୍ ତିଡେମ ରଙ୍ଗ ବାଇ ସେକ୍ ବୁର' ମ' ବୁଡୁଙ୍ଗ୍ ସେକ ରଙ୍ଗ ବେନାଇ ସୁଁତ

ଗୁବୁଲେ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବାଖା ୧ନା ଉଲାଗ ୨ ତେମ୍ତ ।

● ଉସ୍ତାମ ଗିସାଗ ମାରି ଚପି

ରେପ୍‌ତେ ଯିଁ ବେଲା । ମୁଇଁ ଚପି ସୁଁଗ୍ ସୁଁଗା ଉଇରେମ ମୁଇଁ ଲାତାମୁବ ଚପି ବୁୟସେକ ସୁଁଗ ସୁଁଗ ଉଇଁଡେଂକା । ଯିଁ ବେଲା ଉରିଙ୍ଗ ଉରିଙ୍ଗ ସେକ୍ ଲାକାର ଉଇଗା । ଉଇ ଉଇ ଗାରିବ ମୁଁଇ ମୁନାବାଇ ତଗାର ସେମୁଗ୍ ତିତା । ମାଇ ଆତିନ୍ ସେମୁଗ୍ ଥାଲୁ ଚପି ଲାତାମୁ ବୁୟଁ ସେକ୍ ତିକ୍ ସୁଙ୍ଗ ବାଟିକ୍‌ସେ ଲାଇଗା । ସେମୁଗ୍ ନା ଲୁଡାକ୍ ବାନି ଉଇଡାକ ବାଜାସା ଚପି ସୁଁଗ୍ ସୁଁଗା ଲେମଗା । ଗିତିନ୍ ସେମୁଗ୍ ବାଗ୍‌ବକ୍ ରେପ୍‌ତେ ଗିସାଗେ ଲାଇଡିଗା । ମାଏଁ ଚପି ରୁଅଁ ସେକ୍ ମାଏଁ ବବ୍‌ବ' ଅଲୁଗା । ସା ସେମୁଗ୍‌ବ ତାଇଗା । ଅଲପଡିଗାସା ଚପି ସୁଁଗ୍ ସୁଁଗା ମୁରାଗା । ଚପି ଜୁଲସା ଆଲାତାମୁ ମୁଇଁସା ଚପି ଆଖା । ସେମୁଗ୍ ବାଗ୍‌ବକ୍ ଜୁଲସା ଗିସାଗେ ମାଏଁ ନ ଚପି ଅଲୁଗିତା ଲୁଡସା ମାଏଁ ଆବେତ । ସା ସୁଁଗ ସୁଁଗା ମୁଇ ବୁଦି ପାନ୍‌ସଲ' । ସା ମାଏଁନ ଚପି ଅଡକ୍ ସୁଅଁ । ସା ଗୁଲାଇର ଗିସାଗେ ଚପି ଥାଲୁଁ ଅଡକ୍‌ସୁଅଁ

(ବୁଦିତିକିନା ବୁଦି ସାପ୍‌ତା)

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ମିମେ ସିସେର୍ “କନ୍ ନିଙ୍ଗନା ବବ୍”

କ'ନ୍ ନିଙ୍ଗନା ବ'ବ, ଇଆଁ, ଲିଙ୍ଗଡାଗ୍ ଗୁଲାଇ ଯୁ'ଡେଡିଙ୍ଗ୍ ସ'ବଡିଙ୍ଗ୍ ଉଷ'ଇ ଚାତା ।

ନିଙ୍ଗ୍ ଉଷଇ ସବଡିଙ୍ଗ୍ ଚାତା.... ।

କ'ନ୍ ନିଙ୍ଗନା ମ', ମ' ଜୁଲ'ନା ଗୁଲାଇୟୁଡିଙ୍ଗ୍, ମାସା ଆଡିତା ନିଙ୍ଗନା ମାସା ଆଡିତା.... ।

କ'ନ୍ ନିଙ୍ଗନା ଇସେ'ମି, ଉଇ ସାସାବଡେଡା ଉଇଡାଗ୍ କ'ନ ଜିବନଡିକୁ ପଡେକ୍ କ'ନ୍ ନିଙ୍ଗନା ଜାବନଡିକୁ ପଡେକ.... ।

କ'ନ୍ ନିଙ୍ଗନା ତୁମ', ମାସା ସୁମଡିଙ୍ଗ୍ ଗୁଲାଇ ଅବଡ ଗିନେ ଗୁଲାଇ ସାସାଲ' ସୁଙ୍ଗଡିଙ୍ଗ୍

ମାଇ ଗୁଲାଇ ସାସାଲ୍ ସୁଙ୍ଗଡ.... ।

ଲୁଡୁର ବେ'ତ ମାରି, ଉଲା'ଗ୍ ମୁଇ ଲ'ଗ୍‌ନା ଥାଲୁଙ୍ଗ୍ ଗୁଲାଇ ନିଙ୍ଗ୍ ଅଙ୍ଗଡିଙ୍ଗ୍

ମାସାନିଙ୍ଗ୍ ଅଙ୍ଗଡିଙ୍ଗ୍

କନ୍ ନିଙ୍ଗନା ସୁଲ'ଇ, ମାଶା ସୁମଡିଙ୍ଗ୍, ମାସାଉ'ଡିଙ୍ଗ୍ ଗୁଲାଇ ଆକା ମିଶତା ନିଙ୍ଗନା ଗୁଲାଇ ଆକା ମିଶତା.... ।

ଗିତାସୁ ଇୟା'ଆର କ'ନା....

ରାଇଜ ଗୁଲାଇ ଉରିଙ୍ଗଡିଙ୍ଗ୍ ଗିତାସୁ ବକ୍

ଅତନ' ସେକ୍

ନିଙ୍ଗନା ଗିତାସୁ ବକ୍ ଅଡନ' ସେକ୍.... ।

ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ଉଲା'ଗ ବାଖା ୨ନା ଉଲାଗ ୨ନା ତେମ୍ତ ।

କୁଟ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● **ଅଗସ୍ତ୍ୟ**

- ❖ ଚପି ସୁଁରସୁଗା ତରି ଉଇଡେଁକା ?
- ❖ ଗିସାଗେ ଆୟ ଡିକିଗା ?
- ❖ ଗିସାଗେ ଚପି ରୁଅଁ ସେକ୍ ମା'ଡେମ୍ ?
- ❖ ଚପି ସୁଁର ସୁଗାଁ ମିର୍ ଡେମ୍ ସେକ୍ ଚପି ବାଜା ?

● **ମାଜ୍ ମାଜ୍ - “କଲିଆ ମାଜ୍ କଲିଆ ମାଜ୍ ବେଲା ମା ପୁଲାଭ”**

(ଅମାକ ପୁଲାଭ ସୁଁର ସୁଁର ନା)

ମୁଇଅଁ ଗୁଲା କଲିଆ ଡେନଡା ଆଗୁଲାଭର ଗିସିଙ୍ ଡେନଡା । ମାଏଁ ମୁଇଁ ଦାଡ଼ିବ ତନଡା । ଆଗୁରୁଲେ ଆଗସଲାକ୍ “କଲିଆ ମାଂ କଲିଆମାଂ ବେଲା ମାଂ ପୁଲାଭ ?” କଲିଆ ମାଂ ସୁନଡ “ଲେମ ପୁଲାଭରେ ମେ ଲେକ ପୁଲାଭରେ ମେ ! ଗୁଲାଭନେ ଲେମନା ଅସୁଇତ । ଗିତିନ୍ ସୁଗ ମାଜ୍ ମାଜ୍ ଡେମଡ ମୁରାଗା ଗୁଇଡ଼ା, ଦାନ୍ତନ୍ ଗେଇତ, କୁମାଡ଼ାକ୍ ସକା ଅଲୁକ୍ନା କନା ଗୁଲାଭ ଡେମଡ, ଶୁଇବେଲା କଲିଆ ମାଂ ସୁସୁମ୍ ପୁଲାଭ ସୁନନା ଗିତିନ୍ ବେଲା ଗୁଲାଭନେ ଉର୍ ଉର୍ ହୁନଡା ଗିତିନ୍ ବେଲା କଲିଆମାଂ ଆଜା ସବନା ତିରାମନା ଗିତିନ୍ କଲିଆ ମାଂ ଡେନଡା ।

କୁଟ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● **ମାଜ୍ ମାଜ୍- “କଲିଆ ମାଜ୍ କଲିଆ ମାଜ୍ ବେଲା ମା ପୁଲାଭ”**

କୁଟ୍ - ୧ ବକ୍ ବେଡ଼'ଡା ।

● **ମିମେନା ସିସେର୍ “ଉନକୁର୍ ମୁରା'ଗ୍ ସେକ୍ନିଙ୍ ଦାନ୍ତନ୍ ଗେଁଡିଙ୍”**

ଉନକୁର୍ ମୁରାଗ୍ସେକ୍ ନିଙ୍ ଦାନ୍ତନ୍ ଗେଁଡିଙ୍
 ସୁସୁମନା ସିସେନ୍'ଗ୍ ତିତି ଗୁ'ଇତିତିଙ୍
 ସେନଲା' ବାଗ୍ବଗ୍ ସାର୍ଦାଗ୍ସେକ୍ ଲେ'ଡିଙ୍
 ମାସା ବେ'ଡ'ନା ଯଙ୍ ଲେ'ଇସେକ୍ ସୁମଡିଙ୍
 ସୁମ'ସେକ୍ ଲଲକୁନ୍ ଅଡ଼'ଆସୁଙ୍ଡିଙ୍
 ରେ'ବ୍ଡେ ଡିଙ୍ଗନା ଆଶେୟ' ବେ'ଡିଙ୍
 କାଦିବକ୍ ଆୟଙ୍ ଅଲେ' ଆବେ'ଡିଙ୍
 ଉମପ' ସେଷ୍ଟି ତମଡା'ଗ୍ପ' ଡେମଡିଙ୍ଗିନିଙ୍
 ଆ ମୁନା'ଡିଙ୍ କିରିମେ ନିଙ୍ଗନା
 କିରିମେ'ନା ମୁରକି ରଗ୍ନା ତିଅ ।
 ମ'ବକ୍ ଆବେ'ଡିଙ୍ ଲଗ୍ସେରା ଡା'ଗ୍
 ଅଗିଗେବ'ସେକ୍ ନିଙ୍ ଉଡିଙ୍ ଡା'ଗ୍
 ବ୍ୟାୟାମ୍ ଡେମଡିଙ୍ ମିଷ୍ଟିୟ୍ ଉନକୁର୍
 ମାଙ୍ଡିଙ୍ ଗୁଲଡିଙ୍ ବାଲଲ'ଗେ ବୁରଙ୍ଗ
 ଉଶୁଇସା ମାସା ପାଲଡି ନିଙ୍ଗନା
 ବଂଶ ମଡେଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଇସା ଅଡ଼ମଡିଙ୍ ନିଙ୍ ।

(କାନା, ଚଟା, ବଇରା, ବା'ଇଆ ଗୁଲାଭନେ ଉମପ' ତୁଙ୍ଗତୁଙ୍ଗସା, ଦାନ୍ତୁନ୍ ଡିଡେମ୍

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● **ମିମେନା ସିନେର**

ଉତ୍ତର ମୁରାଗସେ ଦାନ୍ତନ ଗେଇଟି

କୂର୍-୨ ବ ଡିତା

● **ଉଲାଇ କୁର ଅରୟ ନାଇ**

ଦିଦି ବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଡାଉ ଡାଉ ଦଲ ଡେମ । ସା ଆମୁଇ ଦଲ ଅୟାସୁଗ ଉକୁସୁଇଁ ଉଲାଇ ବେଡ଼ ମାଏଁ ଉଲାଇ କୁର ବୁଡେ ଡେମ । ମାରମୁଇଁଅଁ ଦଲ ଲାମୁଇ ନା ଉଲାଇ ବେଡ଼ ସେକ୍ ପ'ମି ଅରୟ ମାରମୁଇଁ ଦଲ ଆୟ ଦିଦିବଇ ସିତ୍ର ଡେମ୍ ସେକ୍ ବୁକୁଲ ବୁନାଇଁ

● **କୋଲାଇ (ସିନିଇ କୁର ଅଗିଇନା)**

ଦିଦିବଇ ଗୁଲାଇ ଉଲାଇବ୍ ବ'ରିନା ସିତ୍ର ଅରୟସେକ୍ ଆଗୁବୁଲେ ବେଡ଼ ଗୁବୁଲେ ଗିତିନା ସିଣ୍ଡବ ସିନିଇକୁର ଡିତିମ୍ନା ଉଲାଇ, ସାମେ ରିକ୍ଡ଼ାର କେରଙ୍ଗ, ଗୁମାକ୍, ଗାଆକ୍ ଅଗିଇତ

 ଗୁବୁଲେ ଅଗୁର ନା ଉଲାଇ ନା ବାଞ୍ଚନଟ୍ ୧ ଉଲାଇ ୨ ଡେମ୍ଡ

● **ପାଲ ବାଇ ସମତସେକ୍ ବୁୟ**

ଦିଦିବଇ ଅଇଜା ସୁଗ ରେମ ବ'ବ ନା ପଟ୍ ଡେମ ଗୁଲାଇ କାର୍ଡବ୍ ୪ଟା ବ'ବନା ପଟ୍ 'ଡେମ ସା' ଗିତିନା ଗାଟା ବ'ବ' ସମାନ ଡିତା ମାରି ମୁଇଁ ମାସା ଲୁନୁତୁର ଇସେମି ତୁମ ମାରି ମ' ଆଡ଼ିତା ସା ଗୁଲାଇନେ ପାଲସିତ୍ର ସମସେକ୍ ସୁଁତ ।

 ଗୁବୁଲେ ଅଗୁର ନା ଉଲାଇ ନା ବାଞ୍ଚନଟ୍ ୧ ଉଲାଇ ୮ ଡେମ୍ଡ

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

କ'ନ ଗୁଲାଇ ମିମେ ମେଗସେଗ୍ ଅତାରାମ'ସେକ୍ ଅସୁଇ'ତ)

● **ଇସାଥ ଏଡ଼ବାରନା**

ଦିଦି ଆ ଗୁଲାଇନେ ବାନିବା'ଇ ଶିଖ୍‌ବାରନା ପଟ୍ଡୁକୁନ୍ ଅଇ'ଜା କାର୍ଡ୍ (୪-୫) ବେଡ଼ ସେକ୍ ମାରି ସିମି'ଇ ଜାନ୍ ତୁରଗୁ' ମା ପାଇଟି ଡେଡ଼ା ଗିତିନ୍ ସୁଗ ଇସାଥ ଅରେଇଁ ପୁଲାଇ'ଇ ସୁଡ଼ ।

● **ବୁବୁ'ମାରି ଜନଗରାଇ ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ**

ଦିଦି ଆଗୁଲାଇନେ ବାନିଶିଖ୍‌ବାରନା ମାରି ବାନି ମଡ଼ିକ୍ ସେକ୍ ବାନି ମଶିଖ୍‌ବାରନା ପଟ୍ଡୁକୁନ୍ ପାଟା ବେ'ତ । ଗୁଲାଇନେ ଆଡିନ୍ ଗୋଟି ପାକାୟ'ସେକ୍ ମାଙ୍ଗତା । ଆରନା ବାନି ପାଇଟି ବାମ୍ତା ଆତା ଜନଗରାଇ'ବକ୍ ଡା'ଇ'ତା । ମାରି ଆରିନା ବାନି ପାଇଟି ଆଡେଡ଼ା ବାମ୍ତା ଆତା ବୁବୁବକ୍ ଅସୁମ୍ତ ଡିକ'ନା ମାଙ୍ଗତା ।

● **ମୁଇଉଇ'ଡି ଟାନ୍‌ବକ୍ ଗାରମାରି ବାଙ୍ଗଟି ଗୁଙ୍ଗଟି ଗାର୍ ବାଇନାଇ**

ଦିଦି ପିଣ୍ଡାବକ୍ ପାଲପାଲବା'ଇ ପଟ୍ ଅରେଅଁସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ମାଇନା ବିଡ଼ରେ ବାଙ୍ଗଟି ଗୁଙ୍ଗଟି ଗାର୍ ବୁବାଇ ପୁଲାଇ'ଇ ସୁଡ଼ ।

● **ତୁକୁନ୍ ଅମାଗ୍**

ଦିଦି ବ'ରିନା ପଟ୍ ଅସୁୟ'ସେକ୍ ଆରନା ଜିନସୁ ବାଗ୍‌ବଗ୍‌ଡିତା ମାରି ଆରନା ଜିନସୁ ବ'ରିନା ବିଡ଼ରେ ଡିତା ଆଗୁଲାଇନେ ସୁଡ଼ ।

 ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ବାଞ୍ଚନଟ୍ ୨ନା ଉଲାଇ'ଗ୍ ୮ ଡେମ୍ଡ ।

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● ଉତ୍ସାହନା ସିସେର, ଜା' ମୁନା ଜା' ଡାଉ

ତିତିସୁନ' ନି' ମୁନା ବେଡ଼ାଗଂ

ସୁଲଇସୁ'ନ ନି' ମୁନା ବେଡ଼ାଗଂ

ତିକ୍‌ମୁଜ୍ ସୁନ ନି' ମୁନା ବେଡ଼ାଜ୍ ଡାଉ

କିଆଁ ନି' ବେତିଂ ସୁମତୁନ'

ନି'ପୁଲାଇ ସୁଲଇପୁଲାଇ

ସୁମସେତ ଲାଇତୁନ

ଲାଇବେ ବାଇ.....

ତିକ୍‌ସୁଜ୍ ସୁ'ନ ଉରିଗଂ ତୁପେ

ଲାଇନା କିଆଁ ମିରିବାମତା

ସୁଲଇ ସା ନି' ନା କିଆଁ ବାଜତୁପେ

ଜାଗାଇତ ବପୁ ବୁଂ ବୁରଂ ନା

ତିତି ତିକ୍‌ସୁଜ୍ ମିସିସିତା ଡେମ୍ ନାଇ

ରୋଜବ୍ ଡେମ୍ ପାଇତି ଡେମ୍ ନାଇ

ମୁସିଂ ନି' କୁତୁକିଂନା ଆନ

ମାରି ପାଇତି କୁତୁନ

ମାଇନା ପାଇତି କୁତୁନ୍ ବେଡ଼ଇ.....

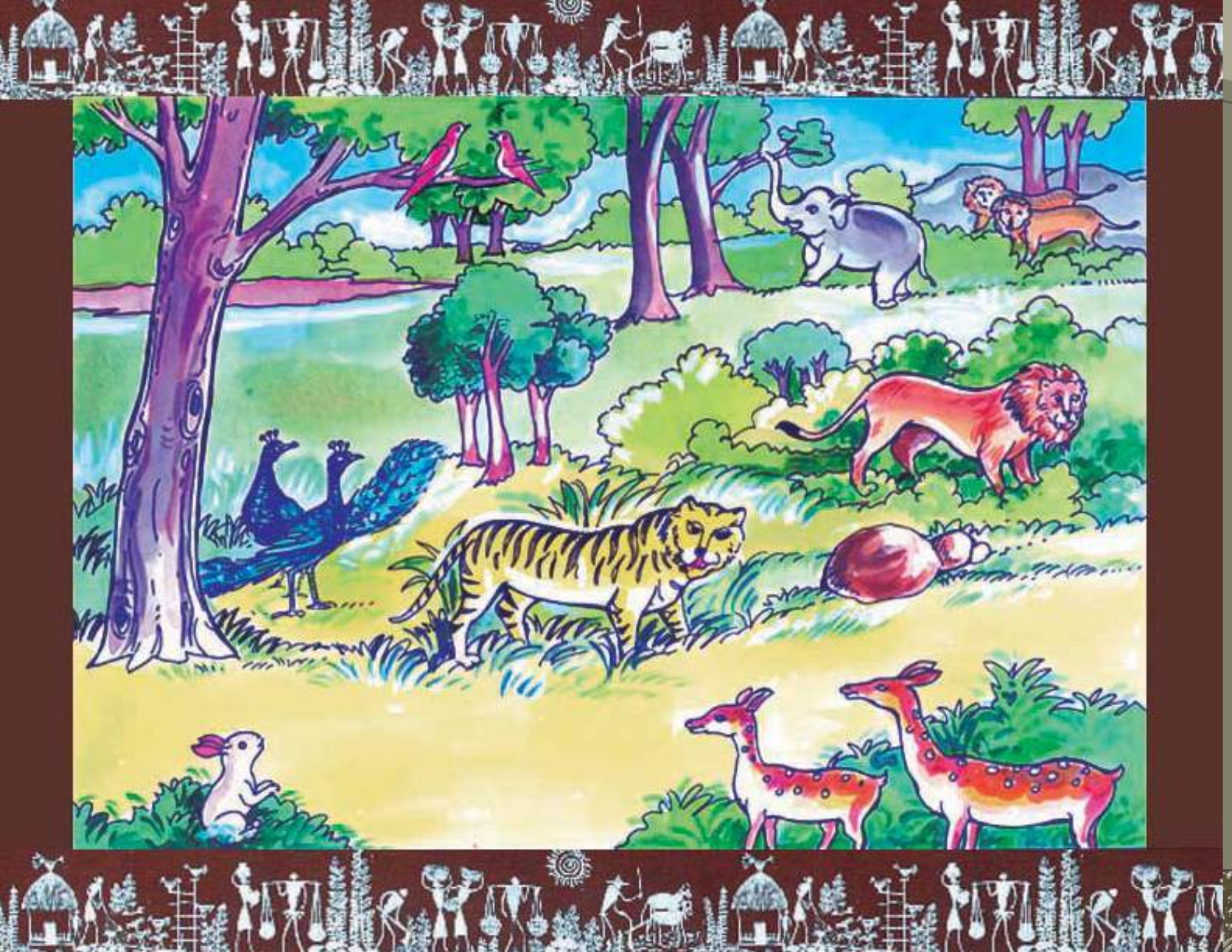
କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ଉ'ସରାମ ତୁମ' ଜା ମୁନା

କୂର୍ - ୧ ବକ୍ ବେଡ଼'ତା

ଦିଦି ଉ'ସରାମ୍ ସୁନ' ଅଡ଼'ମନା ତୁରଗୁ' ଆଲୁଜ୍ ତିକ୍‌ନ' ପ୍ରଶ୍ନଲେ ଆଗୁଲାଇ
ଗୁଲାଇନେ ଅଗସ୍‌ଲାଇଗତ ।

ଆର୍ଦ୍ଧ - ୩

କୂର୍ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂର୍ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> <p>● ମ'ବୁତୁଙ୍ଗ ସୁଁ ସୁଁ ନା</p> <p>ଆପାବଇ ପାସଟା ଗିମେ ଗୁସନା ମୁନା, ମୁନା ପଟ୍ ସଲବ' / କୁଡ଼ବ ଅଗିଡ଼ ସିତା ଗଇତା°, ଗିସିଂ, କଡ଼, ଗିରେମ୍ ପୁଇନା ଇମି ସୁଡ଼ ।</p> <p>ଆ' କାନାବାଇ ଗୁଲାଇନେ ପଟ୍ ଅତାରାମ ସିତା ଗିମେ ଗୁସନା ଇମି ସୁଡ଼ ।</p> <p> ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର୍ ଉଲାଗ୍ ବାଞ୍ଚାନା-୧ ନା ଉଲାଗ ୯ଡେମତ ।</p> <p>● ମୁଲ୍ନି ତିକିକୁନ୍‌ଆ' ଦିନ୍‌ସୁ ବାନି ଅବୁ</p> <p>ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ବାଇରେ ଖାୟରୁଜ୍‌ସିତ । ଆ' ଗିମେଗୁସ ଅ'ସମତ । ମାଏନା ମାଲାଗନା' ମାରି ରଂଗ୍ ଅମାଗତ । ବଇରା, କନ୍ଦାବାଇ ଆ' ଗୁଲାଇନେ ତିତି ଅସିୟସେ ମୁଲ୍ନି ତିକୁନା ଆ'ଦିନ୍‌ସୁ ଅମାଗତ । ଆ' କାନାବାଇ ଗୁଲାଇନେ ତିତି ଅ' ତାରାମସିତା, ସୁନ ସିତା ଆ' ଗିମେ ଗୁସ୍ ଅ' ସମତ ।</p> <p>● ମାଜ୍ ମାଜ୍ 'ମୁଂଗୁର୍ ନନ୍ ତାଗ୍‌ବଗ୍ ସା'ଗିତିଙ୍'</p> <p>ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଗୁରୁଂ ଦାଡ଼ି ଅତନ୍ତା ମଜା ଆ'ମିଣ୍ଡା ଗୁଲା ଅତନ୍ତ ମାଜ୍ ମୁଂଗୁର୍ ତେନ୍‌ତା ପାଲ୍‌ଗୁଲାଇନେ ଗୁରୁଂମଜା ସାଗ୍‌ସିତା ମୁଂଗୁର୍ ନନ୍ ତାଗ୍‌ବଗ୍ ସା'ଗିତିଙ୍' ସୁଡ଼ । ମୁଂଗୁର୍ ତେଜ୍‌କୁନ୍ ଗୁଲା ଆଜା ଆଲାମତ ମାଜ୍ ମୁଂଗୁର୍ ତେନ୍‌ତ ।</p> <p>● ଉସାରାମ୍ ଉନା 'ଗିରେମ୍ ପୁଇନା ବଲ୍ଲୁଗ୍‌ସାମ୍ ସୁସୁମ୍‌ନା'</p> <p>ମତିମାରି ସନକି ଇମିବାଇ ଉୟାର ଗିରମେପୁଇଡ଼ିକିଗା । ମିସିଂ ମୁଇ ସାକାର୍‌ନା ତିଅବଗ୍ ଗାଇସିତା ବଲ୍ଲୁଗ୍‌ସାମ୍ କୁଗ ରୁଂଗା । ମାଇପା ବଲ୍ଲୁଗ୍‌ସାମ୍ ସଗସିତା ମଇ ସେମୁଗ୍‌ଆଲୁ ଉଇଗା । ମିରି ସୁମତ ? ମତି ସୁନ ନିଂ ମୁନାବାଇ ମୁଡୁଗ୍ ରୁ'ଡ଼ି ।</p> 	<ul style="list-style-type: none"> <p>● ମ'ବ ତୁଙ୍ଗ ସୁସୁଁନା</p> <p>ଦିଦି ମୁଇ ଗୁଲ୍‌ଜ୍ ଉଲା'ଗ୍ ବକ୍ ଅଇଜାଟା ଜିବ୍‌ଜନ୍ତୁଲେ ମାରି ପିରି'ଲେନ୍ ପଟ୍ ଅରେୟ୍‌ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ଅସୁୟ'ସେକ୍ ମା'ଏନ୍ ଇମି ମାରି ମା'ଏ ମିରି ମାଲାଗତା ଗୁତୁନା ଆଗୁଲାଇନେ ଅମା'ଗତା ମିରି (କୁକୁମ୍, କୁକୁସାଗ୍, ଗିସାଗ୍, ଆତି, ଘୋଡ଼ା, ଗିସିଙ୍, ମଇନା ତିକ୍‌ନା ମାମା ପିରି, ଜିବଜନ୍ତୁ ଲେନା ଇମି ଅସମ'ତ । ମାରି ନା'ଇନା ଜାତୀୟ ଜନ୍ତନା ପଟ୍ ଅସୁୟ'ସେକ୍ ଇମିଅମା'ଗତ ।</p> <p> ତଟା, କାଶାବା'ଇ ଆଗୁଲାଇନେ ପଟ୍ ଅରେୟ୍‌କୁନ୍ କାଡ଼ିଲେ ଅତାରାମ'ସେକ୍ ଜିବ୍ ଜନ୍ତ ମାରି ପିରି'ଡେନା ଇମି ଅମା'ଗତ ।</p> <p>ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର୍ ପାଇଟି ଉଲା'ଗ୍ ବାଞ୍ଚା, ୨ନା ଉଲା'ଗ୍ ୯ ଡେମତ ।</p> <p>● ମୁଲ୍‌ନାତିକୁନ୍ ଗୁଲାଇ କୁକୁ</p> <p>ଦିଦିଆଗୁଲାଇନେ ବାଇରେ ରାଇଜ ତିଅଉଜ୍' ବୁଲାଇବାର୍ ରୁଜ୍‌ସେକ୍ ଆଜିବଜନ୍ତ ମାରି ପିରି'ଲେ ଅସମ'ତା ମାରି ମା'ଏ ମାଲା'ଗନା ଯା ଆରିଡିତାଯାମା ସୁମତ କ'ନ୍‌ଗୁଲାଇ ଅମା'ଗତ ।</p> <p>ତଟା, କାଶା, ମାରି ମ ଅନଜ୍ ବା'ଇ ଗୁଲାଇନେ ମାସା ଅବୁଗଡ଼ିଙ୍'ସେକ୍ ପରିବେଶ ନା ଗୁଲାଇ ଅମା'ଗତ ।</p> <p>ତଟା, କାଶା ବା'ଇ ଆଗୁଲାଇନେ ମିରିସା ଡେମେ' ଜିବଜନ୍ତୁ ମାରି ପିରି, ଡେନ୍‌ନା ଅତାରାମ'ସେକ୍ ମା'ଏନା ଅମାଗ'ସେକ୍ ସୁଡ଼ ।</p>

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ସନ୍ଧି ସୁନ ନିଂ ମୁନାବାଇ ମୁତୁରାକୁଠି । କନ୍ ବେଲା ସେମୁର ବାଗବର ଗିସାର ଡିଗସିତା ମାଇପାନା ଇଷ୍ଟିମନା କୁ'କୁ ଡେଜା । ଆ' ବଲୁଗସାମ୍ କୁଲସିତା ଗିସାରନା ତୁମଗାରି ବୁନୁଜତୁର ତୁରଗିତା । ମିରି ବଲୁଗସାମ୍ ସୁମଡିଜା । ଗିସାର ସେମୁଗଗାରି କରଗା । ଆ'ଗିରେମପୁଇ ପା' ସୁନ, ପା'ଉୟାୟ ଅଜନ୍- ଡିଡେମନା ରୁଅଁସାନା । ନିଂ ଆ'ବଲୁଗସାମ୍ ସମାନ ବାଖାଲ ବେ'ତିଂ । ଗିରେମ ପୁଇପା' ଅଜନ୍ ଡିଡେମନା ରୁଅଁବେଡ଼ । ଗିସାର ଆ' ବଲୁଗସାମ୍ ଉୟାର ବାଖା ଡେମସିତା ଉୟାର ଗାରି କୁଅଁ । ମୁଇଗାର ମୁନାବାଇ ମୁତୁରା-ଡିଗାସା' ଲେ'ଗିର ସେ ଆଲୁ ଡିଗା । ଗିସାର ସେବ୍ ତ' ରେପଡେ ଗାରନା ସେତୁଗସେ ସୁମବେଡ଼ ସା' ମିସାଲ ଗାରି ଲେ'ଗିର ଉଇଗା । ଗିସାର ମାରି ସେତୁର ସୁମବେଡ଼ । ଡିକନା ସୁମ ସୁମ ସିତା ଗୁଲାଲ ବଲୁଗ ସାମ୍ ସୁମବେଡ଼ ମାରି ସେମୁର ବାଗବର ଡାଇଉଇଗା । ମଡିମାରି ସନିକି ଆ'ବଲୁଗୁରୁ ଅବୁର ସେ' ଡିଅଗାରି ଉଇଗା ।

● ମିମେନା ସିନେର “କା’ ଆରିଡିତା”

କୂର୍-୨ ବ ବେଡ଼ତା ।

● ମାଲ୍ ମାଲ୍ “କା’ ଆରିଡିତା”

ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ଉୟାର ମାୟା ଡେମଡ଼ । ଆ'ମୁନା, ମୁନା ଗୁଲାଲନେ ଗିମେ ଗୁସନା ପର୍ ବେ'ତ । ଆ' ଡାଉ ଗୁଲାଲନେ ମାଏନା ଡିଅନା ପର୍ ବେ'ତ । ଆ'ମୁନା ଗୁଲାଲନେ ଗିମେ ଗୁସନା ଆ'ଡିଅ ସିରେପାଲାଲ ସୁଡ଼ । ମାଏ' ଡାଉ ଗୁଲାଲନେ ସ'କିନା ଡିଅନ୍ ପର୍ ଡିକୁନ୍ ବୁରଂ ମିସାଲତ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁରନା ଉଲାଗ୍ ବାଖା-୧ନା ଉଲାଗ୍ ୧୦ ଡେମଡ଼ ।

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ଜାନା ଅଅଁଜା ?

ଦିଦି ୧୦ଟା ଜିବଜନ୍ ମାରି ପିରି ମିରି କି ଗ'ଇତାଜା, ଗୁସ', ଗିସିଜା, ଅଁସ, ଗିରେମେ ପୁ'ଇ, କୁକୁସାର ଆଡି, ଗିମେ', ଗିସାର, ଘୋଡ଼ାନା ପର୍ ମାରି ମା'ଏନା ଅଅଁନା ପର୍ ଇୟାଆର ଧାଡ଼ିବକ ବୁଜା' ସେକ୍ ଯା ଯା ବୁରଜା ମିଶତା ସମ'ତ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ପାରି ବାଖା - ୨ ଉଲା'ଗ୍ ଉଲା ୧୦ ଡେମଡ଼ ।

● ଜା ମା' ସୁମଡ଼ ?

ଦିଦି ଆ ଗୁଲାଲନେ ଜିଉଜ୍ ମାରି ପିରିଡେନ୍ ପର୍ମାରି କାଦିନା ପର୍ ଅସୁୟ'ସିତ୍ ଯା ମା ସୁମଡ଼ ଅମା'ଗତ ।

● ଉସାରାମତୁମ୍ “ଗିରେମ ପୁର'ନା ବୁଲୁଗ' ସାମ୍ ସୁସୁମ”

କୂର୍ - ୧ ବକ୍ ବେଡ଼'ତା ।

ପ୍ରଶ୍ନ -

- ❖ ଯା ବୁଲୁଗ୍ ସାମ୍ ରୁଜା' କିଗା ?
- ❖ ମା'ଏ ଆ ବୁଲୁଗ୍ ସାମ୍ କୁଲସେକ୍ ମା ଡେମ' ?
- ❖ ଗିସାର ମାବକ୍ ବୁଲୁଗ୍ସାମ୍ ବାଖାଲ ?
- ❖ ତୁରଗୁ' ଗିସାର ମା ଡେମ' ?

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● **ଲିଡ଼ସିତା ଅଗିନୀ**

ଗିମେ ଗୁସନା ମୁନାବାଇ ପର୍ ଗୁଲଂ ଉଲାରବ' ଅରେଅଁ ସିତା ଅଅଁତି, ସାରି, ଉଲାର ମା'ଲେ ବେରଂ ଲିଡ଼ସିତା ଅଗି ପାଲାଲ ସୁତ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାର ବାଝା-୧ ନା ଉଲାର ୧୧ ତେମତ ।

● **ପଇଲ (ମିସାର ବାରନା)**

ଆପାବଇ ବାରବାନି ନା ମୁତୁର ମୁତୁର ବାଇପର୍ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ବେଡ଼ସିତା ପିରି ଅରେଇଁତ' ସୁତ ।

● **ମୁନା-ତାଉ ଅ'ମାରନା**

ଆପାବଇ ଗିନୋ ଗୁସନ୍ ପର୍ ଅସୁଇତ ମାରି ମୁନା-ତାଉ ଅ'ମାରତ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ନା' ଉଲାର ବାଝା-୧ନା ଉଲାର ୧୨ ତେମତ ।

● **ଆଲାମନା ଉଲାର (ସର୍ଗିକାଡ଼ି)**

ଆପାବଇ ଆଲାମନା ଉଲାର ବିତ୍ରେ ଆରନାଲୁମୁଇ, ସୁଡ଼ଂ, ସୁଲଗରାଗ, ଝାର ଝାର ଆ'ଗୁଲାଲ ଉଲାର ଆ'ଗୁଲାଲନେ ଅ'ଆଲାମତ ।

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● **ମୁର ଡିକୁନ୍ ବାଝାନା**

ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ଇଙ୍ଗେଦଲବକ୍ ବାଝାତ ମାରି ଝଟା ଲାଟା ବକନା ଜିବଜତ୍ ଝଟା ଡିଅବକ୍ ବ'ରଲଂକୁନ୍ ମାରି ଜାତୀୟ ଜୀବଜତ୍ ମାରି ପିରି' ପର୍ ବେଡ଼'ସେକ୍ ଆମୁଇ ପର୍ ଲାଟାବକନା ଜୀବଜତ୍ ମାରି ମାର୍ ମୁଇଦଲବ'ରଲଂକୁନ୍ ଜୀବଜତ୍ ତ'ସେକ୍ ମାର୍ ମୁଇ ଦଲନା ଜାତୀୟ ଜୀବଜତ୍ ପିରିନା ପର୍ ତୁତୁର ପୁଲା'ଇ ସୁତ ।

● **ଆରନା ଆସ୍ତା ?**

ଦିଦିଲେ ଆଗୁଲାଲନେ ୧୦ଟା ଜୀବଜତ୍ ମାରି ପିରି'ଡେନ୍ ପର୍ବକ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ (ତିତି ତେଗସୁଜା) ଜିନିସ୍ ମଡ଼ିକୁନ୍ ପର୍ ବେ'ତ । ଆରନା ଜିନ୍ସୁ ଆସ୍ତା ମାରି ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲା'ଇ ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ସାଶୁଜାତ ।

● **ବିନ୍ଦୁ ଜୋଡ଼ନା'ଇ**

ଦିଦି ଜୀବଜତ୍ ମାରି ପିରିଡେନ୍ ମାଗ'କୁନ୍ ସୁଗ ପର୍ବକ୍ ବିନ୍ଦୁ ବେଡ଼'ସେକ୍ ବାସାଗତି ନାନନ୍ଡ଼ି ସୁସୁମତି ଗାର ଯୋଡ଼ବାର ପୁଲା'ଇ ସାଶୁଜାତ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ପାରଟି ଉଲା'ର ବାଝା-୨ ନା ଉଲା'ର-୧୧ ତେମତ ।

● **ରେ'ବତେ-ଉଇ'ତି**

ଦିଦିଲେ ଅଇ'ଜା ଜିବଜତ୍ ମାରି ପିରି ଲେନ୍ପର୍ ଆକାଡ଼ି ରେ'ବତେ ମାରି ଉଇ'ତି ଇସାବରେ ବୁଜାସେକ୍ ଆରନା ରେ'ବତେ ମାରି ଆରନା ଉଇ'ତି ତୁତୁର ପୁଲା'ଇ ସୁତ ମାରି ତୁତୁରବକ୍ ସାଶୁଜାତ ।

କୁଟ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● ମିମେନା ସିନେର 'ଗୁଲୁମାଂ ମାଂ ଗୁଲୁ

ଗୁଲୁ ମାଂ, ମାଂ ଗୁଲୁ
ଲୁହୁର ଇୟାର ଅତନସିତା କୁବୁଡ଼ି କୁବୁଡ଼ି ଉରତବେ
ପୁପୁସାରା ସୁମତ ବେ, ତଂର ତଂକା ଜୁଲି, ଜୁଲି
ଉଇତି ସାଲା ଅଅଁନା ଲାଟା ଆଲୁଂ ରୁକ୍ସାଗ୍ ଉଇତନ ।
ରେବ୍ତେ ବୁତୁଂ ବାଇ ନ ରେବ୍ତେ ସାଲାକି
ଇସାଅ ଉଇତନ ଉରୁଉସେ ।

ଗୁଲୁ ମାଂ, ମାଂ ଗୁଲୁ

● ଗୁଲାଉର' ମିସ୍‌ସେକ୍ ଡେମନା ପାଇଟି ଅଲୁଡେନତା

ମୁଇ ଲାଟାବଗ୍ ଗୁବୁଡ଼େ ଡିକିଗା । ଆତା ଆ'ଆସାଡ଼ ଆକେ ଅହୁର ବେଡ଼ନା ପାଲ
ଆକେ ଡାଗ୍ ଆବାମତ । ଗିତିନ୍ ସା ସୁଲୁଂ ଡିକିକୁନୁଂ ପାରାଗ୍ ଗାରି ଆ'ଡାଗ୍ ଉଷୁଂ
ପାଲାଇ ଗୁଲାଉର' ଅଁୟ । ମୁନା, ମୁନା ବିରେଲେ ଡୁଗ ସିତା ଡାଗ୍ ସା'ସା'ନା କାଲ
ଡେମ୍ । ପାରାଗ୍ ଗାରି ଆଡିନ୍ କାଲବଗ୍ ଡାଗ୍‌ସାଗା । ଆ'ନା ଆ'ଗୁବୁଡ଼େ ଡାଗ୍‌ସା'
କଷ୍ ଆଡେନ୍ତା । ପାରାଗ୍‌ ସୁଲୁଂଡାଗ୍ ଗୁଲାଉଗାରି ଡାଗ୍ ବର୍ଡି ଡେଜା । ଗିତିନ୍
ଲାଟା'ବ ଗୁବୁଡ଼େ ଡିକୁପାଲାଇ ବାନି ଡେଜା । ଗୁବୁଡ଼େ ଡାଗ୍‌ମାରି କାଦି ବାଜ୍‌ସେ
ସାରଦାଡେଜ୍ ସେ ସାରଗୁଲ୍ ସେ ଡିତା । କ'ନା ଗୁଲାଉ ଗୁବୁଡ଼େନା ସକ୍ତିରେ ଡେଂଗା ।
ମାୟା ମିସ୍‌ସେକ୍ ମାସା ପାଇଟି ଡେମନା ଉସାସ ଡେନ୍ତା

● ଅ'ଗସ୍‌ଲାରନା (ପ୍ରଶ୍ନ)

- ❖ ଗୁବୁଡ଼େ ମିରି ଡାଗ୍ ରୁଅଁ ?
- ❖ ମା' ଡେଜାସା ଗୁବୁଡ଼େ କଷ୍‌ରେ ଡିକିଗା ?
- ❖ ଅଇକା ଗୁବୁଡ଼େ ମିରି ଡି'ତା ?

କୁଟ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

✍ ଗୁଲାଉନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ଉଲା'ଗ୍ ବାଏ-୨ନା ଉଲା'ଗ୍ ୧୨ମାରି ୧୩ ଡେମ୍ତ ।

● ମିମେ ସି ସେର "ଜା ଆରିଡୁତା"

ଗିମେ' ଗଇ'ଡାଜ୍ ଶାଲୁଗ'ଇବକ୍
କୁକୁସାଗ୍, ହାତି, ଲାଟାବକ୍
ଘୋଡ଼ାଡିତା ଘୋଡ଼ାଶାଲବକ୍
ଗିରେମ୍ ପୁଇ ଡିତା ଡିଅବକ୍
ପିରି, ସେମୁ'ଗ୍ ଲାଗ୍‌ଲାଗ୍‌ବକ୍
ଆ'ଡଜାଡିତା ଡା'ଗ୍ ବକ୍
ଶୁକ୍ ଡିତା ଯଜ୍‌ନା ବୁଲିବକ୍
ଆକେ ମାମୁଁ କୁ
ଡିଅବକ୍ ଡିତା ଗୁସ'
ମାଇବେସି ଚାଲାକି
ମ ସମ'ରେମ୍ ମାଇ, ଡିଅ, ନାନଡ଼ିୟନ, ଅତୁରତ ।

● ଉ'ସାରାମ ତୁମ୍ "ମଜାଲା ବୁବୁଗାରି ମିରି ରକ୍ଷା ବାଜା"

ମଜାଲା ମିସିଜ୍ ଡାଗ୍ ଅଅ'ମ୍ ସବ୍‌ସିଡ଼ ଗୁ'ଉଇଉଇଗା' ଲାଟାବକ୍ ବୁଡୁଲ' ବୁଡୁ'ଲ'
ମୁଇ ଲାଗ୍ ଲାଗ୍ ବକ୍ ଡେଲ' । ଆଡିନ୍ ଲାଗ୍ ଲାଗ୍‌ବକ୍ ମୁଇଁ ମୁନା'ବା'ଇ ରାଜାଲା'ବୁ
ଡିକିଗା' । ଆମଜାଲା ଲା କୁଲ'ସିତା ଅ'ବଡିଜ୍ ଡ'ସିଡ଼ ଉର'ଜାଗା', ମଜାଲାଲା
ବୁ'ଡୁଜ୍ ସେକ୍ ଉର'ଡୁଜା' । ବୁବୁ'ସା ଆ ମଜାଲାଲା ଗୁଡାଜ୍ ଗୁଡାଜ୍ ଯନ' ରୁଜା'
ମଜାଲା ବୁ'ଡୁଜ୍‌ସେକ୍ ସେଟ୍ ସେଟ୍ ଡଗ୍ ସେକ୍ ଉର'ଉଇଗା' । ମଜାଲା
ଉର'ଉଇବେଲା ମୁଇ ମୁନା'ବା'ଇ କାଲ୍ ସୁସବ୍ ବାଜା' ସା' ମଜାଲା ଆଡିନ୍

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

କାଲ୍ ବିତ୍ରେ ଗାଈଉଗା' ସା' ଗିତିନ୍ କାଲ୍ ବିତ୍ରେ ମୁଈ ଗିବେସ ସିସେନୁର୍
ଲଗଡାଈ ସେକ୍ ବିତ୍ରେ ଡିକିଗା' ସା ଆମଙ୍ଗାଲା ବିତ୍ରେ କୁଲ୍'ସେକ୍ ମଙ୍ଗାଲାନା
ଡିନାରମ୍ ବାଗବଗ୍ ଡା'ଇସିର୍ କାଲ୍ଗାର୍ । ତୁରଗା', ତୁରଗା'ସା' ଇନଗାରି ବୁବୁ
/ ରାଙ୍ଗାଲା ବୁବୁ ସା'ଗସିତା ଆ ଗିବେସ ଅମୁର୍ ସି'ତା ଲୁଲୁବ୍ ତାନଡ଼'ଙ୍ଗା',
ଗିବେସସା ମାଇନା ଜୀବନ୍ ବୁଙ୍ଗ୍ ବୁଙ୍ଗ୍ ପୁଲା'ଇ ବୁବୁ' ବେରଙ୍ଗ୍ ରିମ୍' ସେକ୍
ଇୟାୟ ଗୁଈ'ଗା' । ସା' ମଙ୍ଗାଲା ଖାଲ୍ ଗାର୍ ତୁରସେକ୍ ଡିଅଗାର୍ ଉଈଗା' ।

ପ୍ରଶ୍ନ -

- ❖ ମଙ୍ଗାଲା ମାସା' ଲାଟାବକ୍ ଉଈକିଗା' ?
- ❖ ଲାଟାବକ୍ ଯାୟା ଡିତା ?
- ❖ ଲା'ଲା'ବୁ ଆରି ଡିକିଗା' ?
- ❖ ମଙ୍ଗାଲା ଆରିଡିକିଗା' ?
- ❖ ମଙ୍ଗାଲାନା ମିରି ବୁବୁନ୍ ଗାରି ରକ୍ଷା ବାଙ୍ଗା ?

● ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗ୍ ଗିମେ' କୁକୁସା'ର୍

ଦିବି ଆଗୁଲାଈନେ ମୁଈଷ୍ଟା କୁକୁସା' ମାରି ଏକ୍ଟୁ'ଗ୍ରେମେ ଗିମେ ଡିଡେମ୍ ପୁଲାଈ ସୁଡ଼
ମାରି ଗିମେ ଡେଙ୍ଗ୍‌କ୍‌କ୍‌ନ୍ ଗୁଲାଈନେ ତୁରଗୁ ତୁରଗୁ ତଙ୍ଗ୍‌ସେକ୍ ଇସାବ୍ ବକ୍ ସ'ବ୍‌ସେକ୍
ତଙ୍ଗ୍‌ତା । ମାରି କୁକୁସା' ଡେଙ୍ଗ୍‌କ୍‌କ୍‌ନ୍ ଗୁଲା ମାରି ଗିମେ ଡେଙ୍ଗ୍‌କ୍‌କ୍‌ନ୍ ଗୁଲା ପାଟା
ଡେଡା, କୁକୁସା ସୁଡ଼ କୁକୁସା'ର୍ ମୁନା' କି ପାଟା ମୁନା ଡ'ନା ଗିମେଡେ ସୁଡ଼ ପାଟା
ମୁନା ଡ' ସେକ୍ ସୁନ'ନା କୁକୁସାଗ' ଆଗିମେ ଯନ'ୟ'ନ ସେକ୍ ସିତା ତାରାମତା
ଡିକିନା ଆଜା ତା ରାମ' ନା ମାଈ ଗ'ଇତା, ଇସାବକ୍ ଅଡୁ'ରଡ଼ ଡିକ'ନା ମାଙ୍ଗ୍‌ତା ।
ତୁରଗୁ କୁକୁସା ଆଗୁଲାଈ ଗିମେ ତାରାମ୍' ତାରାମ' ସେକ୍ ସୁମଡ଼ ।

କୂର୍ - ୧	କୂର୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
	<ul style="list-style-type: none"> ନିମ୍ନେ ବିଷେଷ ଝୁମୁରୁ ଝାଳି ଝୁମୁରୁ ଝାଳି ବଉଳା, ସାକସେକ୍ ସୁନ' ଗଇ'ତାଙ୍ଗ ଅଇ'ଜା କିରାଇବେ, ଦାତିକୁ ଖୁଇ ବେ'ତିଙ୍ଗ ରୁଙ୍ଗା ଗିସାଗ୍ ସବ୍‌ଗିତା ଉଁସୁଇଁ ସରଲଇଁ ଆଗଇ'ତାଙ୍ଗ ସୁନ' ତୁଡଲ' ସେକ୍ ନିଙ୍ଗନା ସରଲଇଁ ରୁଙ୍ଗା ଦାତିକୁଇ ଉଇତି ବେ'.... । ସୁନ' ଆମାଇ ବଉଳାଗଇତାଙ୍ଗ ଦାତିକୁଇ' ନ ପୁଲାଇ ଆଣ୍ଡାବେ ଆଣ୍ଡା ଆଗୁଇତିନ, ମୋଗୁଇମଡାଗନ ଦାତିକୁଇ ପୁଲାଇ' ନସାବନା ସୁମ୍‌ତନ ନ ଇୟାଆର୍ ତାୟା'ଗ୍

ଅମାଗ୍ନା (ସୂଚକ)

୩ଟା ଆକେଁ ଡମନା ଗୁଲାଜନେ ଆଲୁଁ ଡିକିନା ମାଗ୍ତ

କୂର୍ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂର୍ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ସଲକେ ଗାର୍ବ ଉରିଜଗଜାତା, ଉର୍ଗଜାତା ମାରି ମାଲ ରେପ୍ତେ ଉରିଜତ, ଉନା ଉରିଜାତ । ● ମାଜନା ଇମିକାଡ଼ି ସମ ଗଜାତା । ● ମାଜନା ଇମି ମାରି ତିଅନ୍ରେମନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଜାତା ● ସୈନା ଗୁଲାଜ ତିତି ତେକ୍ସୁଁ ନା ଇମି ମାରି ପାଇଚି ସୁଁ ସୁଁ ଗଜାତ । ● ସାର୍ଗା ରଙ୍ଗ ସମ ଗଜାତା । ● ମୁଇ ଡାଉବାଇ ଉସାରାମ୍ ଅଅଁସେକ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଗଜାତା ● ମୁଇ ମିମେ ସିସେର୍ନା ଉଇଚି ମେଗ୍ସେ ସେର୍ଚ । ● ପାସ୍ତା ଗିମେ ଗୁସନା ଇମି ସୁତ ମାରି ମାଏନା ମାଲାଗ୍ନା ମାଗ୍ତ । ● ଲୁମୁଇ-ସୁଡ଼ଙ୍ଗ, ଝାର୍ଗା, ସୁଲଡାଗ୍ବାଇ ମାରି ମୁନା-ଡାଉ ଅସି ମାଗ୍ତ । ● ଅଇଜା ବାନିବାଇ ଅଗୁର ପାଇଚି ମାରି ଅଲି ଆଣ୍ଡାବାଇ ଅଗୁର ପାଇଚି ପର୍ କାଡ଼ିବକ୍ ଅସିତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ବାନିବାଇ ସିସେଁଇ-ତୁରଗୁ ଉଇତା ମାରି ତୁରଗୁ ଡାକ୍ ଉଇତା । ● ଅଜାନବାଡ଼ି ତିଅବଗ୍ ପାଲ ଗୁଲାଜନେନ୍ ଇମି କାଡ଼ି ସମଗଜାତା । ● ମାଜନା ତିଅନ୍ ରେମନା ଗୁଲାଜରେମନ୍ ଇମି ମାରି ଅଜାନ୍ବାଡ଼ି ତିଅବଗ୍ ପାଲ ଗୁଲାଜନେନା ଇମି ସୁଁସୁଁଗଜାତା ● ସୈନା ବିତ୍ରେ ଡିକୁନ ଜିନ୍ସୁନା ଇମି ମାରି ପାଇଚି ସୁତ । ● ରେପ୍ତେ କାଇଲା ମାରି ଇକି କାଇଲାବାଇ ସମତ । ● ଆ'ଉସାରାମ୍ ବାନି ଅଜାତ ମାରି ଉୟାଆର୍ ଉସାରାମ୍ ସୁତ । ● ଉୟାଆର୍ ମିମେ ସିସେର୍ ବାନି ମିମେସୁଗଡ଼ିତେମ୍ ଗଜାତା । ● ୧୦ଟା ଗିମେ ଗୁସନା ଇମି ମାରି ପିରିନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଜାତା । ● ଲୁମୁଇ-ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଝାର୍ଗାବାଇ ମାରି-ସୁଲଡାଗ୍ ବାଇ ଡାଉ-ମୁନା ଜିନ୍ସୁ ସମ'ତ । ● ଅଇଜା ବାନିବାଇ ଅଗୁର ପାଇଚି ମାରି ଅଲି ଆଣ୍ଡାବାଇ ଅଗୁର ପାଇଚି ମାରାତ, ସୁଁ ସୁଁଗଜାତା ମାରି ପର୍ବଗ୍ ମାରି ମାଏନ୍ ଜିବନ୍ ବଗ୍ ଅଜୁ ଗଜାତ ।

କୃତ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ଡେମାନା, ମାରି ସେମୁଗ୍ ଡେମାନା, ଉଇଡାଗ୍ ସାଗା, ସେମୁଗ୍ ଡେଗଂସେକ୍ କଲେ କଲେ ଅପୁଇ ସାଗା । ରେପ୍ତେ ଉଇଡାକ୍ ସାଗା ରେପ୍ତେ ଅପୁଇ ସାଗା ନା ।

ଲିଡ଼ସେକ୍ ଡିଡେମନା

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଲନେ ଉୟାର/ଇଜିଇ ଦଲ ଡେମ । ଉଲାକ୍ ମୁଇ ଗିଗେ ଡେନଡା । ଆତିନା ଗିଗେବ ମୁଇ ମୁଇ ସାରି ସୁଗସେକ୍ ଲିଡ, ମାରି ବୁଟ ଲିଡ଼ ସେକ୍ ସାରି, ସେମୁଗ୍ ଡେମଟ'

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁରନା ଉଲାକ ବାଷା ୧ ନା ଉଲାକ୍ ୧୩ ବ ଡେମଟ

ଲେସିଙ୍ଗ୍ ସେପ୍

ସେମୁଗ୍ ଉଲାକ ସାରି ବୁଲୁସୁଇ ମାରି ମା'ଲେ ମା' ସିଡ଼ ଉଲାକ୍ ଅରୟ ସେକ୍ ଡାଉ ଡାଉ କାନା ଲସେଗ୍ ଜୋତାନା ଗିଗେ ଅଗାଉଟ ।

ଡୁଗ୍ ମାରି ମୁରାଉଁ

କୃତ୍ ୨ ବ ବେଡ଼ତା

ମିମେନା ସିନେର ମୁରାଲ ମା' ପୁସାର

ଗୁଡ଼ ନା ମିଟା ସିନି ନା ମିଟା ଏଲେମ ସୁଁ ମିଟା

ମଇନା ନାଲ....

ମାଲିଲପ ମିଟା ସୁମ ନାମିଟା ଅବୁଦି ମିଟା

ମଇନା ନାଲ....

କୃତ୍ - ୨

କୃତ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ

ମାଗ୍ ମାଗ୍ ବନିବାଇ ପିଟା

ଦିଦି ବଇ ଆଗୁଲାଲନେ ଉୟାର ଦାଡ଼ିବ ଅଡନ । ମଜା ମୁଇଁ ବଲ୍ ବୁୟଁ । ଆଗୁଲାଲନେ ସେମୁଗ୍, ଉଲାକ୍, ସାରି ଡେମ୍ । ବୁଲୁସୁଇ ମାରି ମା'ଲେ ଇମି ବେଡ଼ । ଦିଦି ବଇ ବାତିଲ ସେକ୍ ଆମୁଇଷ୍ଟ / ସେମୁଗ୍ / ସାରି ଖୁଅ ସା ଉୟାର ଦାଡ଼ିନା ଗୁଲା ଯାୟ ଉର୍ ଉର୍ ସାଗସେକ୍ ବଲ ଉଁ ନଡା ଜା ସିସେଇ ରୁଅଁଡା ମାଲ ଜିନଡା

କୋଲାଜ (ସିନି'ବୁର' ଅଗିରନା)

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଲନେ ଉଲାକ୍, ସାରି ବେଡ଼ସେକ୍ ଡାଉ ଡାଉ ସେଡୁଗ୍ ସେକ୍ ଅଗି'ପୁଲାଲ ମୁଇଁ ପଟ ଡିଡେମ ପୁଲାଲ ସୁନ । ପାଲ୍ ପାଲ୍ ରୁଷାୟ ସେକ୍ ସେମୁଗ୍ ଉଲାକ୍ ସାରି ପଟ୍ ଡେମ୍ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ନା ଉଲାକ୍ ବାଷା ୨ ନା ୧୫ ଉଲାକାନା ଡେମ

ଅବୁଦି ଜ୍ଞାନ ପୁଲାଲ ଆମାବଗ୍

ଦିଦିବଇ ମୁଇ ଡାବାବ ମାଞ୍ଜିଉନ' ସେକ୍ ଡାକ ବେଡ଼' ସେ ଆଗୁଲାଲନେ ଅସୁଇ'ଡ ।

ଲେସିଙ୍ଗ୍ ସେପ୍

କୃତ୍-୧ ନା ବେଡ଼ସିଡା । ଗିତିନା ଆଗୁଲାଲନେ ଲେସିଙ୍ଗ୍ ଅଗାଅସେକ୍ ବାନି ତନୁ ଲସେକ୍ ଡିଡେମ ବେଲା ଆଦିଦିବଇ କୁ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ନା ବାଷା ୨ ନା ୧୬ ନା ଉଲାକ ଡେମ ।

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧
୩-୪ ବରଷ		୪-୫/୬ ବରଷ	
<p>ପୁସ୍ତକ ନା ପୁସ୍ତକ ଚିତ୍ରିତା ପୁସ୍ତକ ଆଗେରନ୍ ପୁସ୍ତକ ମଇନା ନାଲ....</p> <p>ସିଏଁର ରାଏ ପୁସ୍ତକ ଲେୟନା ପୁସ୍ତକ ପାଟାଲୁମନାପୁସ୍ତକ ମଇନା ନାଲ....</p> <p>ଲିୟନା ପୁସ୍ତକ କାର୍ଲ୍ଲା ପୁସ୍ତକ ଇନ୍ତିବ୍ ଝିମ ପୁସ୍ତକ ମଇନା ନାଲ....</p> <p>ସୁମିଲ ସାର ପୁସ୍ତକ ସୁମକୁନୁବାନି ଡେନ୍ତା ଏଇବକ୍ ଡୁକୁଗା ମଇନା ନାଲ....</p> <p>ଗୋଲମରିସ୍ ପେରଡ୍ ମରସିଂ ପେରଡ ସିରେମରପେରଡ ମଇନା ନାଲ....</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ମୁରାଲ ପୁସାଲ ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସତଇସା ସାରି ତରିମ ଉଲାକ ଆନାପସାର, ଗୁଲଙ୍ଗ ସାର, ତୁରକୁମସାର, ଲେୟନା ଉଲାକ, ଅଡୁଙ୍ଗ ଅସିଅ । ଆଗୁଲାଇନେ କୁଲାପ ଉଲାକ, ତୁଲସୀ ଉଲାକ ଲେୟନା ଉଲାକ ଚିତ୍ରିତା ଉଲାକ ଗୁଲାଲ ସୁମସେକ୍ ମୁରାଲ ପୁସାଲ ଅମାକ'ତ : ● ମିମେନା ସିନେର ଗୁଡ୍ ମୁରାଲ ସିନିମୁରାଲ କୁଟ୍-୧ବ' ଡିକିଗା ● କନ ବୁର୍ ସତଇସନା ଗୁଲାଲ ବୁଲୁସୁଇଁ ଅସମଡ୍ ● ଲାବ୍ ମାରି ଉନା ଅମାଗ୍ ଦିଦିବଇ ସତଇସା ସାରି ଉଲାକ ବୁଲୁସୁଇ ମା'ଲେ ଉନା ରେପ୍ତେ ବୁୟଂ ଆଗୁଲାଇନେ ଆରନା ଉନା ଆରନା ରେପ୍ତେ ଅସିଅ । ● ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁରନା ଉଲାକ୍ ବାଏ ୨ ରୁ ୧୭ ନା ଉଲାକ ଡେମ୍ । ● ଆଲାମ୍ତ ମାଗ ଦିଦି ବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସତଇସା ସାରି ବୁଲୁସୁଇଁ ସରଲେଇ, ନାଡ଼ିଆ, ସେ ମୁଗ୍ ଆଗୁରୁଲେ ଆଲାମତ ସେକ୍ ଲୁମୁଇବନ୍ ନା ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ସୁଲଡ଼ବାଇ ଅମାଗ । 		
<ul style="list-style-type: none"> ● ଜୋଡ଼ନାଲ (ପଇଲ) ଦିଦିବଇ ସେମୁଗ, ସାରି, ବୁଲୁସୁଇ ମାରି ମା'ଲେ ପର୍ ଗଡ଼ସେକ୍ ମିଶାଇବାର ପୁଲାଲ ସୁଁତ । ● ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବୁଂ ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ପାଂସଗା ବୁଲୁସୁଇ, ସାରି ମାରି ମା'ଲେ ନା ପର୍ବେଡ଼ସେକ୍ ପାଲ ପାଲବୁଂ ପୁଲା ସୁନ । ସା ସତଇସା ବୁଲୁସୁଇଁ ସାରି ମାରି ମା'ଲେ ପାଲ ପାଲ ବୁଂତ । <p> ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁରନା ଉଲାକ୍ ବାଏ ୧ ରୁ ୧୪ ଉଲାକ୍ ଡେମ୍ତ</p>			

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● **ବାଲି ନା ମାଲ୍ ମାଲ୍**

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସାରି, ଉଲାକ ବେଡ଼ସେକ୍ ମବୁତୁମ ବାଲିବ ତିଅ ଅରଣି
ଉଲାକ ବଲବୁତ

● **ମିମେ ନା ସିନେର ଲିଂଡାକସୁନ**

କୂର୍ ୨ ବ ତିତା

● **ଉସ୍ତାମ କୁରକ୍‌ମାରି ଗୁଲୁ**

କୁଇକ୍ ମାରି ଗୁଲୁ ଉୟାୟ ବାଇଲକ୍ ତେଜା । ମାଜତା । ମିସିଂ ଗୁଲୁସୁନ ବାଇଲକ୍
ଆନା ଉରୁଉର ସେର୍ ମାଜା ନାଇ । ସିସେଇନା ତାଲ୍ ସେମୁର୍ ଜା ସିସେଇ ଆଲାମନା
ମାଏଁ ଜିନ୍ତା । ସା କୁଇକ୍ କଲେ କଲେ ଉରିଅଂକା । ଗୁଲୁ ରାପ୍ତେ ଉରକା ।
ସାମାଏଁ ଗାରିବ ଲେମଗା । ଗିତିନ୍ ବେଲା କୁଇ ଲୁଗୁ ଲୁଗୁ ଉରିଜ୍ ସେକ୍ ତାଲ
ସେମୁର୍ବ ତେଲ । ଗୁଲୁମୁରାକ୍ ସେକ୍ କୁଲ ସା କୁଇକ୍ ସିସାଇ ଗିତା ।

● **ଅଗସଲାକ**

- ❖ ଗୁଲୁମାରି କୁଇକ୍ ମା' ତେମ ନାତ ଅୟଁ ?
- ❖ ଗୁଲୁ ମିରି ଉରିଜା ?
- ❖ କୁଇକ୍ ମିରି ଉରିଜା ?
- ❖ ଗୁଲୁ ସିସାଇ ଉରିଜା ସେକ୍ ମା' ତେମ ?
- ❖ ଗୁଲୁ ମୁରାକ୍ ସେକ୍ ମା' କୁଲ ।
- ❖ ଜା ଜିନ୍ତା ?

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● **ମିମେନା ସିନେର ଲିଂଡାକ ସୁନ**

ଲିହଡାକ ସୁ'ନ ଆତୁବୁକ୍

ତୁମୁକ୍‌ସୁନ ଆଲିଂଡାକ୍

ନ ଲୁ'ବୁକ୍ ଲୁ'ବୁକ୍ ଉଇୟା

ବେଡ଼ଂ ନାଇ

ତୁବୁକ୍ ସୁ'ନ ଆ ତୁର ସା'କ୍

ନ ଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇ ମଇନାନାଇ....

ତୁରସାକ୍ ସୁ'ନ ଆ ଉଲାକ୍

ଡାକ୍ ଡାକ୍ ଉଇୟା ମଇନାନାଇ....

ଉଲାକ୍ ସୁ'ନ ଆସେମୁର୍

ନ ମୁନାକ୍ ମୁନାକ୍ ଉଇୟା ମଇନାନାଇ....

ସେମୁର୍‌ସୁଁନ ଆସାରି ସାରିକ୍ ସାରିକ୍ ଉଇୟ ମଇ....

ସାରି ସୁ'ନ ଆବୁଲୁସୁଇଁ ବୁଲୁକ୍ ବୁଲୁକ୍ ଉଇୟା....

ୟଂଗାସୁ'ନ ଆସାରି ମୁନାକ୍ ମୁନାକ୍ ଉଇୟା

ମୁନାକ୍‌ନା ନନା ଗୁଲାଇନେସୁଁତ

ମୁନାବାଇ ଗିଡାକତମୁନା....

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ଲ' ନମ୍ବର ଏଜାଲ' ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସତଇସା ସାରି, ଉଲାକ ବୁଲୁସୁଇଁ, ମା'ଲେ ରିଅଁସେକ୍ ୧,୨,୩, ବୁଂତ । ଗିତିନ୍ ସୁଗ ଆଗୁବୁଲେ ବୁଂତ । ● ଉସ୍ରାମ "ଲ' ତାଇ ଆଗିବି ଅବୁରଲ" କୁଟ ୨ବ ଡିକିଗା ଅଗସଲାଗ୍ <ul style="list-style-type: none"> ❖ ଲାଟାବି ଆମ୍ ଡିକିଗା ? ❖ ଲାଟାବି ମିର ଜିବନ ବାଜା ? ❖ ଜା' ଆଲାଟାବି ଅତାବ୍‌ସେକ ସାଗା ? ❖ ଡିଉର ବାଇ - ଡିଲାଇ ବାଇ ●ଡିଉର-ଡିଲାଇ ଅମାଗ୍ ଦିଦିବଇ ଡିଉରବାଇ ସେମୁଗ୍ ମାରି ଡିଲାଇ ବା ସେମୁଗ୍ ସାପୁନ୍ ନା ସେମୁଗ୍ ମାରି ପାଇଲୁମ୍ ନା ସେମୁଗ୍ ଅସିଅ ଜା ଡିଉର ମାରିଜା ଡିଲାଇ ସୁଁତ । ଗୁଲାରେନେ ଅଗୁର ନା ଉଲାକ୍ ବାଖା ୧ନା ୧୫ ତେମତ । ● ଉନତୁ ସୁଲୁଂ ମାଗ ଦିଦିବଇ ସେମୁଗ୍ । ମାରି ଉଲାକ ଉନତୁ ମା'ମା' ଡିତା ମାରି ସୁଲୁଂ ଜା'ଜା' ଡିତା ସୁଂତ ଉଲାକ୍‌ବ ସାରି ସେମୁଗ୍ ନାପଟ୍ ଜୁଲ ସେକ୍ ଉନତୁ ମାରି ସୁଲୁଂ ନା ଅମାକତ । ଗୁଲାରେନେ ଅଗୁର ନା ଉଲାକ୍‌ବ ବାଖା ୧ନା ଉଲାକ ୧୨ ତେମତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ଉସ୍ରାମ କୁଇକ୍ ମାରି ଗୁଲୁ କୁଟ ୧ ବ ଡିତା ● ନମ୍ବର ଏଜାନା ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସତଇସା ସାରି ଉଲାକ ବୁଲୁସୁଇଁ ମା'ଲେ ବେଡ୍'ସେକ୍ ସୁଁତ । ମୁଇଁ ଲେକା ସାରି ସମ' ଉୟାରନା ଉଲାକ ସିରେତମ । ଗିତିନ୍ ସୁ'ଗ ପାନ୍‌ସଟା ଅଇତା । ● ଇସାଅ ଏଡ୍‌ଗା ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଡାଉମୁନା ଉଲାକ୍ ମାରି ସାରି ବେଡ୍‌ସେକ୍ ମୁନାରେ ଡାଉ ବୁଂନା'ଇ ଗୁଲାରେନେ ଅଗୁର ନା ଉଲାକ୍ ବାଖା ୧ନା ଉଲାକ ୧୨ ତେମତ । ● ଉସ୍ରାମ "ଲ' ତାଇ ଆଗିବି ଅବୁରଲ" ମୁଇଲାଟାବକ୍ ଆସେସକ୍ ଇ'ତାଇ ତୁପା ଗିତିନ୍ ସେମୁଗ୍ ଆଲୁଂ ମୁଇ ଲାଟା ବି ଡିକା । ମିସିଂ ରେମଲେ ଗୁଉଜ୍‌ସାଗା ସା ଲାଟା ବି ସେମୁଗ୍ ଆଲୁଂ ଇଗା । ଗିତଦିନ୍ ବେଲା ଆସେମୁଗ୍ ବାଗ ବକ୍ ତୁକୁନ୍ ରେପ୍‌ତେ ଇଡାଇ ଆରେମଲେ ଆବସେକ୍ ଯ'ନ । ରେମଲେ ବୁଂତୁଂ ସେକ୍ ତୁଜା । ସା ମିସିଂତୁମୁଗ୍ ରେମଲେ ଆଇଡାଇ ବୁବାସାଗା ଗିତିନ୍ ବେଲା କିରଗ୍‌ସେକ୍ ଲାଟାବି ଲାଗ୍ ଲାଗ ଗାର ତୁର ସେ ଆରେମଲେ ଅବବେଡ୍ ସା ରେମଲେ ବୁଂତୁଂସେକ୍ ଅନ୍ତୁର ତୁଜା ।

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ଅଗସ୍ୟାକ

- ❖ ଲାଟାରି ମା'ସା ଉଗା ?
- ❖ ଇନ୍ଦ୍ରା ଆଜା ଅବ ?
- ❖ ସୁଅଁସବ୍ ସେକ୍ ଜାସାଗା ?
- ❖ ମାସା ବୁଡୁଙ୍ଗ୍ ସେ ଡୁଙ୍ଗା ?

● ରାଜିନା ସାରି, ବୁଲୁସୁର୍ ମାରି ସେମୁଗ୍

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ପଦମ୍ ସାରି ଉଲି ମାରି ତଗାର ସେମୁଗ୍ ପଟ ଅସିଅସି ସେକ୍ ଆ ରାଜିନା ଉସେକ ଅସୁଇତ ।

ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ନା ଉଲାଇ ବାଖା ୨ ନା ୧୯ ଉଲକ ତେମ୍ତ ।

● ମାଜ ମାଜ ସାରି ସାରି ମା'ସାରି

ଗୁଲାଇନେ ବ ବିତ୍ରେ ମୁଇଣ୍ଡା ପାଲ ଡିତା ଏନୁକ୍ ଦଲକ ସୁର୍ ସାରି ଇମି ବେତ ଗିତିନ୍ ସୁଗ ମଦାର, ଗୁଲଜ, ମାଇଇସା ଇମି ସୁଠି । ମା'ସାରି ମା' ସାରି ଗିତିନ୍ ଗୁଲା ସାରିନା ଇମି ସୁଠି । ଗିତିନ୍ବେଲା ଅଁ ଅଁ ସୁଠି ଆଗୁଗୁଲେ ଉରୁଉର ଡୁନ୍ତା । ଗୁଲା ଆଜା ଉର୍ ଉଇସେକ୍ ସବ୍ତ ମାଏ ସର ତେମ୍ତ ।

ଆର୍ଦ୍ଧ - ୫

କୂର୍ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂର୍ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମ ବତୁଙ୍ଗସେକ୍ ସାରଲଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ଦିଦି ମୁଇ ଡୁଇଁ ଉଲାର୍ ବକ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ତିଅନ ପଟ୍, ମିରି, ଲାଦତିଅ, ପିରିସୁଙ୍ଗ୍ ଚିନ୍ତିଅ ତିଅନଟାନ, ପିଷ୍ଟା, ରାଙ୍ଗରାଙ୍ଗନା ବାଙ୍ଗରା, ଲେମ'ନା ବାଙ୍ଗରା ପଟ୍ ଅସୁୟ'ସେକ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ଅମା'ଗତ । ✎ ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର୍ ପାଇଟି ଉଲା'ର୍-୧ ନାଉଲା'ଗ ୧୭ ତେମ୍ତ । ● ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ "ତିଅବକ୍ ଯା' ଦିଦି ସିସେନ୍'ର୍ ପିଷ୍ଟାବକ୍ ୧୦/୧୫ଟା ଗାର୍ ବାୟ'ସେକ୍ ତିଅ ଅରେଅଁ ବୁଙ୍ଗତ । ମାରିଆ ମୁଇଷ୍ଟା ଗୁଲା ମ'ବକ୍ ତୁଲ'ସେକ୍ ଆମାଲ ଆରନା ସା ମୁଇ ତିଅବକ୍ ଇକ୍ସେକ୍ ତନା ତ'ସେକ୍ ସୁତ । ଗିତିନଗୁ ଆତିନ ଗାର୍ ମଜନ'ଗ ମୁଇ ତିଅବକ୍ ଉଇତା । ଗାରଜଗ'ନା ମାର୍ ମୁଇଷ୍ଟା ଗୁସା'ର୍ ସେକ୍ ଗିତିନ ସୁଗ ତେମ୍ତ । ତିକ'ନା ଗୁଲାଲ ଗୁଲାଲନେ ମାଙ୍ଗତା । ● ମୁନାନାନଡ଼ି ଡାଉବା'ଇ ବୁଙ୍ଗନା'ଇ ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ତିଅନା ଇଙ୍ଗେଗ ପଟ୍ କାର୍ଡିବକ୍ ବେଡ୍'ସେକ୍ ଆମାଲ ମୁନା'ନାନଡ଼ି ଡାଉବା'ଇ ବୁଙ୍ଗ ବୁଙ୍ଗ ପୁଲା'ଇ ସୁତ ମାରି ଦିଦିଲା ଆଗୁଲାଲନେ ସାନଡୁଙ୍ଗତ । ✎ ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର୍ ପାଇଟି ଉଲା'ର୍ ନା ବାଖା-୧ ନା ୧୮ ତେମ୍ତ । ● ସିସେନ୍'ଗୁଡ଼ିକୁନ୍ ଜିନ୍ସୁ ଅକୁନା'ଇ (ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ) ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ଉଙ୍ଗମ୍ ବିତ୍ରେ ଖାୟ'ରିଙ୍ଗାସେକ୍ ଉଙ୍ଗମ୍ବକନା ତିକୁନ୍ ତିଅଲେ ଅସୁଇ'ତ ବା ଆଗୁଲାଲନେ ତିଅଲେ ଜୁ ଜୁ ପୁଲା'ଇ ସୁତ । ମାରି ଜୁଲ'ସେକ୍ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମବତୁଙ୍ଗ ସେକ୍ ସାରଲଙ୍ଗ ଦିଦିବଇ ତିଅନା ବାରବାନି ଦିନ୍ସୁ ସିତ୍ର ମାରି ତିଅନା ଅଡ଼ା କୁଡ଼ା (ଟେବୁଲ୍, କର୍ସି, କଟ୍, ବେଷ୍ଟି, ବାଲ୍ଡି, ମଗ୍, ନକି ଗୁଲାଲ) ସିତ୍ର ଅସିଅସେକ୍ ଗିତିନା ଆଗୁଲାଲନେ ଅସୁଇତ ମାରି ତିଷ୍ଟେମ୍ନା ଅମାକ୍ ଗିତିନା ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍ଲାଗକ୍ । ପ୍ରଶ୍ନ- ❖ ପାସ୍ଟା ଅଡ଼ା କୁଡ଼ତା ନା ଇମି ସୁଁ । ❖ ପାସ୍ଟା ତିଅନା ଇମି ସୁଁ । (ଲାଦତିଅ, ଆନାସୁଁ କୁରାଙ୍ଗିମୁ ଟାଲଲତିଅ, ଚିନ୍ତିଅ, ଆଦିବାସନାଡ଼ିଅ) ● ମାଂମାଂ (ବିତ୍ରେ - ବାଉରେ ମାଂ ମାଂ) ଦିଦିବଇ ତିଅନା ଆଲୁ ଆମୁଇ ବାଟି ବାଉତ ମାରି ଆଗୁଲାଲନେ ଦାଡ଼ିବ ଅତଂତ ମାରିସୁଁତ ନିଂ ବିତ୍ରେ ସୁନନା ଯେ ବାଟି ବିତ୍ରେ ଅପଡ଼ୁଘେ ମାରି ବାରେ ସୁନନା ବାରେ ଅପଡ଼ୁଘା । ମାତର୍ ବାରେ ସୁନନା ବିତ୍ରେ ଅପଃ ନା, ଆମାଲ ପାଲ୍ ଗୁଲାଲ ନେ ମା' ସୁଁତ ଗିତିନା ତେମ୍ତ । ଆପାବଇ ଆକା ଆଗୁଲାଲନେ ସାଡୁଂତ । କତଲସେକ୍ ସିରେ ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ୧୦ଟା ଉଲାର୍ କାର୍ଡି ବେତ ମାରି କାଡ଼ାଲ - ପିଟା ଡଂଡୁର, ବାଲ୍ଡି, ମଗ୍, ପାଟା, ଜରକା, କର୍ସି, ସିମା, ତାଲି ଗୁଲାଲ, ମିଶାୟ ସିତା କଡ଼ବାର ସୁନତ ✎ ଅଗୁର୍ ଉଲାର୍ ପାଇଟି ୨ ନାଁ ୨ ୧ତେମ୍ତ

କୂର୍ - ୧	କୂର୍ - ୨ କୂର୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ
<p>ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ସା'ରତା । ସା'ରନା ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ମା କୁଲ'ପେ, ମା ଅଙ୍ଗ'ପେ ତ'ସେକ୍ ଅଗସ୍ଲାଗତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ପକଲ (ଅତକ୍ ତଙ୍ଗରେ ଡେକ୍‌କୂନ୍ ଯୋଡ଼ନା'ର) <p>ଦିଦି ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ମୁଡୁରୁ ମୁଡୁରୁ ବା'ଇ ଆଗୁଲାଲନେ ବେ'ତ ଆମାଲ ଯୋଡ଼ଲ'ସେକ୍ ତିଅ ଅରେଇ ପୁଲା'ଇ ସୁତ । ଆକା ଆଗୁଲାଲନେ ଦିଦି ସାଶୁଙ୍ଗତ ।</p> ବାଲିମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ <p>ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗନା ଜିନସୁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍, ତୁରୁଗନା ମା ମାଲେ ବେଡ଼' ସେକ୍ ଆମା'ଏ ମ ବ'ଡୁଙ୍ଗ ବାଲିମାଙ୍ଗତା, ମାରି ମା'ଏ ତୁରୁଗନା ତିଅ ଅରେଇତ । ମାରି ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗନା ପାଇଟି ଯୁତ, ମିରିକି ମା'ଏ ଆରିମତ ମାରି ଆ ବୁନୁର'ତା ।</p> ପଟ୍ ଉଲାଗ୍ <p>ମୁଇ ଉଙ୍ଗମନା ପଟ୍ ଅସୁୟ'ସେକ୍ ମା କୁଲ'ତ ପେ ତ'ସେକ୍ ଅଗସ୍ଲାଗତା ମାରି ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲା'ଇ ସୁଁତ ।</p> ରଙ୍ଗବିବେ <p>ଦିଦି ମୁଇ ମାସା ପଟ୍/ତିଅନ୍ ପଟ୍ ଅରେୟ'ସେକ୍ ଆମା'ଏ ତାଡେକ୍ ବାଲ ଅଲେଇ' ସ'ସେକ୍ ରଙ୍ଗ ବେ' ମାରି ମୁଇପଟ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ବେଡ଼'ସେକ୍ ରଙ୍ଗବିବେ' ପୁଲା'ଇ ସୁତ ।</p> 	<p>ମୁଲନାଶି ତିକୂନ୍ ବାନି କୁକୁ</p> <p>ଆପାବୟ ଆଗୁଲାଲନେ ସାରବେରତି ତିକୂନ୍ ବୁଲ୍‌ବାର ରୁଙ୍ଗତା ବାରବାନିନ୍ ତିଅ ଅକୂତ ଅଙ୍ଗନୱାଡ଼ି ତିଅବ୍ ମା କୁଲପେ ମାରିଆ ଅଅପେ ତ ଅଗସ୍ଲାଗତା</p> <ul style="list-style-type: none"> କୋଲାଜ - ଅଗିନା <p>ଆପାବଇ ଆଗୁଲାଲନେ ଯାର ମାଦା ବାଖାଲ ସିତା ତାଉ ମୁନା ତିଅନା ପଟ୍ ବେତ ର° ଉଲାଗ ବାଇଉର ଗୁଲ° ଉଲାକ୍ ବେତ । ଗୁଲ° ଉଲାକ୍ ତାଉ ତାଉ ଡେମ ସିତା ଆଡ଼ିଅ ଅଗିଡ଼ ସୁତ ।</p> <p><i>✍</i> ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍-୨ ନା ୨୨ ଡେମ୍‌ତ ।</p> ତୁବୁକ୍ ପାଇଟି <p>ଆପା ବେି ଆଗୁଲାଲନେ ତୁବକ୍ ଅଁସି ସୁତ ।</p> ମ୍ୟାଟିଂ ଉଲାଗ୍ <p>ଆପା ବେି ଆମରନା ଟାର ବୁର° ପଟ୍‌ନା ଉଲାଗ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ବେ'ତ ମାରି ଯାର ସିରେନା ଆପା ବଇ ସାଡୁ°ତ ।</p> <p><i>✍</i> ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ ବାଖା ୨ନା ୨୪ ଡେମ୍‌ତ</p> ରଙ୍ଗଲୁ ସୁଇ ବାଲ <p>ଅପା ବେି ସାରମନା ତିମଣ୍ଡିସୁ° ବଗ୍ ତିଅନା ପଟ୍ ଅରେଇତ ଲୁସୁଇ ବାଲ ତିଡେମ । କୋଇଲା ଲୁସୁଇ, ଇଟା ଲୁସୁଇ, ଉ°ସରକୁନ୍ ଲୁସୁଇ, ସା°ସା°ଲୁସୁଇ, ତରଲା ଲୁସୁଇ, ବ୍ୟବହାର ଡେମ୍‌ତ ।</p>

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨	କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<p> ଗୁଲାବନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ଉଲା'ର ବାଧା ୧ନା ଉଲା'ର ୧୯ ଡେମ୍ବତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ମିମେ ସିସେର “କୁବେକୁ” କୁରେ କୁ, କୁ, ନା'ଇନା ଜାତୀୟ ପତ୍ତକା କୁ ତଙ୍ଗିତା ମାଇ ଇଙ୍ଗେରଙ୍ଗବକ୍ ମନ୍କାଡ଼ିତା ଅସକ ଗାଦି ତ'ନାଙ୍ଗିତା ଉୟାଙ୍ଗତୁତୁ ପାରାଗ୍ ସିଏ ରଙ୍ଗ୍ ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ତୁଲୁଇ'ରଙ୍ଗ ମନ୍କା ତିତା ତିନାତା ଅଇଜା ବାନି । ଜିରେ କୁ, କୁ । ମିମେ ସିସେର “ନା'ଇନା ପତ୍ତକା” ନାଇ'ନା ପତ୍ତକା ଇଙ୍ଗେ ରଙ୍ଗ୍ବା'ଇ ଝୁକ୍ତା ଦିରେ ଦିରେ ତ'ନାଙ୍ଗ ବନିବାଇ ମନ୍କା ତୁଲୁଇ' ପାରାଗ୍ସିଏ ଆଲୁଙ୍ଗ୍ 		<ul style="list-style-type: none"> ମିମେନା ସିସେର ଗିଗା ମାଲାଗା ଗା ଗା ଗିଗା ମାଲାଗା ଗା ଗା ମୁରାଗା ମୁରାଗା ଅରଲେ ଜଲକା ରୁଗ୍ କୁଲଃ ବେ ତିରାଗା ତିମେ ବାଇ ଇଁଡେ ଡାଗ୍ ବାଇ ସାଗାସିଂ ଜଲକା ଗାରି ସାବତା ଇୟାଁ ବାଂଗା ତିଅ ଗୁଲାଇ ପରଡ଼ା ଅଇଜା ତିନାତା । କନା ଝଲକା ଗାରି, ଉଇଡାଗ୍ ଆସାବତା ତିଅ ବିଡ୍ରେ ବାନି ଡେଂଗା ଇୟେରି ବାନି ଡେନ୍ତା । ଲିଂଡାଗ୍ ଡାଗ୍ ଗୁରବେ ଉଇଡାଗ୍ ଜଗ ସାବତା ତିଅ ଡାଗ୍ ଡାଗ୍ ଉଇଗା ବେ ଡାଗ୍ ପାକ୍ସୁର ବାମତା ମାରି ଉଁଷ୍ଟାଇ ସାବତବେ ବାଟିବାଇ ଆକେଁ ତିନାତା ଜଲକା ଗାରି କୁଲ କୁବେ ଆକେଁ ମାରି ସାବତା ସଂଖ୍ୟା ମାଂ ମାଂ ଆପା ବଇ ଆଗୁଲାଇ ଗୁରଂ ଅଲାଇତ ମାରି ଏ ଜାଡ଼ ସୁକ୍ତ । ଉଁ ଉଁ ପଂଡେ ଏ ଜଲ ବେଲା ପଞ୍ଚ ଗୁଲାବନେ କୁଡ଼ିକିଲା ଡ'ସୁକ୍ତ । ମିରିକି ପ୍ରଥମନା ଗୁଲା-ମୁୟାଁ, ଦିତୀୟନା ଗୁଲା-ୟାର, ତୃତୀୟନା ଗୁଲା-ଇଁଗିଇ, ଚତୁର୍ଥନା ଗୁଲା-ଉଁଉଁ, ପଞ୍ଚମ ନା ଗୁଲା 	

କୂର୍ - ୧	କୂର୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<p>ତୁଳୁ'ଇ ବିତ୍ରେ ଗାଦି ମୁଇ ଡିତା ଡିନାତା ଜଲମଲ୍ ଭାରତ ନା'ଇନା ତୁକୁ'ର ଯଙ୍ଗ ପତ୍ତା ନା ଇମି ବୁଙ୍ଗ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ଲୟର ଏଜା ଦିଦି ମା'ଏନ୍ ଅଙ୍ଗନଘାଡ଼ି ଡିଅ ଅସୁୟ'ସେକ୍ ଆତା ଅଇ'ଜାଟା ପାଟା ମାରି ଅଇ'ଜାଟା ଜଲକାଡିତା ଅଗସ୍ଲାଗତ । ✍ ଗୁଲାଜନେ ଅଗୁର ପାରି ଉଲା'ଗ ବାଷା ୧ ନା ଉଲା'ର ୨୦ ତେମତ । ● ପରପ୍ ଡିଡେମନା ଅଙ୍ଗନଘାଡ଼ି ଡିଅବକ୍ ଆରନା ଆରକେ ମା ପରପ୍ ତେନ୍ତା, ଦିଦି ଗୁତୁନ୍ ପରପଲେନନା ଆଗୁଲାଜନେ ଅମା'ଗତ । ମାରି ଅଙ୍ଗନଘାଡ଼ି ଡିଅବକ୍ ଡିଡେମ୍ ନା ପରପ୍ ମିରିକି, ଗଣେଶ ପୂଜା, ଡିକ'ନା ମାମା ପରପ୍ ● ଉ'ସାରାମ୍ ତୁମ "ଗିଗାମାରି କଇଲା" ମୁଇ ଲାଟାବକ୍ ଗିଗା'ମାରି କଇଲା ଇୟାୟମିଶ୍ ସେଗ୍ ଡିକିଗା' । କଇଲାନା ମାଇନ୍ ଜନମଦିନ୍ ସା'ଗା, ଆଗିଗା ଖୁୟ' ନିକ୍ ସେଲି ରାଜତିକ୍ ଇୟାୟ ମିଶ୍ ସେକ୍ ସୁମ୍ନାଙ୍ । ଗିଗା' ମାରମୁଇଦିନ୍ କଇଲାନା ଜନମଦିନବକ୍ ମୁଇ ସାରି ସବ୍ ସେକ୍ ଇଗା ଆ କଇଲା ବେ'ଡ଼' । ଗିଗା ଉଇସେକ୍ ମାଗ' କଇଲା ରାଜ' କୁନ୍ ସେଲି ବାଗ୍ ସ୍ ଅଗ'ତା ସା ଆ ଗିଗା' କୁଡୁଗିତା । କଇଲା ଆ ଗିଗା' ସୁନ, ବାଇଲକ୍ ଲ କିୟାଙ୍ ସୁମ୍ନାଙ୍ 	<p>ମଲୟ, ସଷ୍ଟନା ଗୁଲା - କୁଗୁଲା ଡ ସନ୍ତା ମାରି ସସ୍ତମ ନା ଗୁଲା ମୁଇଗାରି ତାଷ୍ଟମ୍ ତେମତ୍ । ଡିକନା ମା° ମା° ତେନ୍ତା । ଜା ସୁସୁ° ଆଗ°ତା ଆମାଲ୍ ଆପା ବଇ ସାତୁ°ତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ମନ ବର୍ ଡିକିନା ଅବୁ ଆପା ବଇ ଡିଅନା ଯାର ଉଲାଗ୍ ରୁ°ତା ସିସା'ଇନା ପଟବର୍ ପାଟା, ଝଲକା, ଖୁଟ, ଟେବୁଲ, କୁର୍ସି, ଡିକି କୁନ୍ନୁ° ତୁରଗୁନା ଡିଅନା ପଟବର୍ ପାଟ ଝଲକା ଆଡ଼ିତା । ✍ ଆପା ବେ ଆଗୁଲାଜନେ ସୁନ୍ତ ଆରିନା ପଟ ଆଡ଼ିତା । ଗୁଲାଜନେ ଅଗୁରନା ଉଲାଗ୍ ବାଷା ୨ ନା ପୂଷା ୨୫ ତେମତ । ● ଉସାରାମ୍ନା ଗିଡେ ମାରି କଇଲା ମିଶ୍ଟିବ ବେଲା ଗିଡେ ବିରେ ଆଲୁ° ତୁରସିତା ପକ୍ ପକ୍ ଅପଃ ଗିତା । ଗିଡିନ ବେଲା ଆଡିନ୍ ଡିତା ଉଇଗା କଇଲା । ଆ' କଇଲା କୁଲସିତା ମାରି ଅପଃ'ଗା । କଇଲା ସୁନ ଆ'ଗିଡେ, ତୁ'ଡୁଲ ତୁ'ଡୁଲ ସିତା, ଅମଃ ଅପଃ ସିତା ରକ୍ ସଗଟି ଡ ବାବଲ ତୁନ ? ମାଗତୁନ ନି° ଅଇକା ଉଇତି° ଗିଡେ ସୁନ ରେବତେ ରୁତ କଇଲାସା ସୁନ ଗିଡେନା ତୁମ ଅଅସିତା ଖାରାବ୍ ତେଜା । ହାଁ ଅଇକା ପରାକ୍ଷା ତେମନାଇ ଉର୍ ଉର୍ ଉଇଆନା° ମୁନା ଇତାବ୍ ଜାଗ । ଜା ସିସାଲ୍ ତେଡ୍ କଇଲା ନା ତୁମ ଅଅସିତା ଗିଡେ ରାଜି ତେଜାଗା । ଇୟାୟ ଉଡୁ ତ°ଗା । ଗିଡେ ସୁନ ମିରି ସୁନ ତୁନ ଡିଡିନ୍ । ଉର୍ ତଡ°ଗା ଗିଡେ ଆମାଜନା ଗୁଡ଼ା ବାଗ୍ ବଗ୍ ଲଗା । କଇଲା ସିସାଲ୍ ଡିଡି° ଡ'ସିତା

କୂଟ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ଆଣ୍ଡଲ ସେ'ବ୍ ଉଇତା । ଇୟାୟ ସୁସୁମ୍ ଲେଇ'ଗା' । କଇଲା ମୁଇ ତାଲିବକ୍ ସେଲି ରୁଙ୍ଗ' । ଗିଗା'ନା ତୁମ୍ ତୁମା ବା'ଇ ମାରି ଉ'ଇସୁର୍ ମାଇ ତାଲିନା ସେଲି ସୁସୁମ୍ ଆଗଙ୍ଗା । ସା' କଇଲା ଗୁଲାୟୁ ସୁମ୍'ସୁଙ୍ଗ' । ଗିଗା' ସା' ଚିନ୍ତାଲା' ର' କଇଲା ଆନସା ବେ'ଡିଙ୍ଗ' ।

ଗିଗା'ସା ଆ କଇଲା ସୁମ୍ ନିଙ୍ଗା ସା ଜନମ୍'ଦିନ୍ ଏର'ଗା ନସା'ବା ସେଲି ଡଇଡିଙ୍ଗ' ଇୟାୟ ମିଶ୍'ସେକ୍ ସୁମ୍'ତିନା'ଇ । କଇଲା ସା' ସାରଦାଗ୍'ସେକ୍ ମୁଇ ସାରିସବ' ସେକ୍ ଉଇଗା' । ଗିଗା ସେଲି ମୁଇ ଡାଉ ବା'ଇ ଗାରି ଡିକ୍'ନ ଉକ୍'ଇ'ବକ୍ ରୁଙ୍ଗ' ମାରି ସୁମ୍'ଲ' ବାଇଲକ୍ ସୁମ୍'ନାଙ୍ଗ' । କଇଲାନା ତୁମ୍ ଉକ୍'ଇ'ବକ୍ ଆଗାଇତା, ମାଇ ସର ତୁମ୍'ବକ୍ ବୁନୁଇ'ତୁର୍ ଲୁଗ'ସେକ୍ ଡିଅବକ୍ ଉଇଗା' ।

(ଆବାଇଲକ୍)

ପ୍ରଶ୍ନ :-

- ❖ ଜା ଜା ବାଇଲକ୍'ଡିଗା' ?
- ❖ କଇଲା ମା ବକ୍ ସେଲି ବେଡ୍ ?
- ❖ ଗିଗା' ମା ବକ୍ ସେଲି ବେଡ୍ ?
- ❖ ଗିଗା ମା ପିଲା'ଇ କଇଲାନା ଡିଅବକ୍ ଉଇଡିଗା' ?
- ❖ କଇଲା ମା ପିଲାଇ ଗିଗା'ନା ଡିଅବକ୍ ଉଇଗିଗା' ?

କୂଟ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

ଭରଣା । ଆମାଇ ଲାଗ୍'ଗା ଗୁଡ଼ା ବାଗ୍'ବଗ୍ ମା ଲଗ୍'ବେ ଡକ୍'ନ ସୁଗ । କଇଲା ରିତାବ୍ ସେମୁଗ୍ ଡିଡେ ବେଲା ଲାକାର ଉଇଗା । କଇଲା ଆଗିଡେ ଆରି କଣ୍ଡେ ଡେଲା ଡସିତା ଆଣ୍ଡାଇଁ କେଗା । ଗିଡିନ୍ ବେଲା କଇଲାନ ଗୁଡ଼ା'ବଗ୍ ପଡ଼ସିତା ଇତାବ ସେମୁଗ୍ ବଗ୍ ଡେଲ । ଆ କଇଲା ସେନା ଗୁଲାଇର ସୁନ୍ତ ବୁଦ୍ଧି ବାଇ ମାତର ଗିଡେ ଆମାଇ ବାନା ଉଇଗା । (ବୁଧି ଜାନା ବଖୁ ମାଇନା) (ଉସାରାମ ବେଲା ଆପା ବଇ ପଟ ବ୍ୟବହାର ଡେମତ)

ପ୍ରଶ୍ନ :-

- ❖ କଇଲା ଆରି ଡିକିଗା ?
- ❖ ଜା ଜା ଉର କିଗା ?
- ❖ ଜା ଇତାବ ସେମୁଗ୍ ବଗ୍ ସିସାଇଁ ଡେଲ ?
- ❖ ଗିଡେ ମିରି ଇତାବ ସେମୁଗ୍ ଉଡୁ ଡେଲ ?

ଆର୍ଦ୍ଧେ - ୨

କୂର୍ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂର୍ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମ' ବତୁଙ୍ଗ ଅଇଁନା ଆପାବଇ ଗାଡ଼ି, ସଗଡ଼, ଉଡ଼ାଜାନ, ରେଲଗାଡ଼ି ପର୍ ଡିକ୍କୁକିନା ମୁନାବାଇ ଗୁଲ୍ ଉଲାଇ କୁଡ଼ବ ଅଗିଡ଼ ସିତା ଆ' ଗୁଲାଇନେ ସୁକ୍ତ । ଆରନା ଗାଡ଼ି ଆରନା ଲଇନବ' ଉଇତା । ତାରୁ ଲଇନ ରେଲଗାଡ଼ି ଉଇନା ଲଇନ । କେତୁକ ଉଇନା, ତାଗ୍‌ବ ଉଇନା ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଅମାଗ'ତ । ✎ ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ଉଲାଇ ବାଖା-୧ ନା' ଉଲାଇ ୨୧ ତେମତ । ● ନାଇ ତିଷ୍ଟେମ୍ ଗନ୍ତନାଇ (ଆମେଗଡ଼ିପାରିବା) ତ-ଅ-ବେ.... ତ-ଅ-ବେ.... । ସୁଲୁଂରାଜିବ ବୁଲି ଇୟାନାଇ ବେ ।। ନାଏନ୍ ସୁଗ ଅଇଜା ଗୁଲାଇନେ । ରାଜି ପାଲ ରାଜି ଡିତା ବେ ।। ନାଏଁ ଗାଡ଼ିବ ଉୟାନାଇ ବେ । ନାଏଁ ରେଲ୍‌ବ ଉୟାନାଇବୋ। ନାଏଁ ଜାଜ୍‌ବସା' ଉୟାନାଇ ବେ ବାୟ ।। ମାଏଁ ବେରଂ ଲେଅନାଇ ମଇତର । ଗୁଲାଇକୁଷ୍ଟା ମୁଇୟ ଡେଜ୍‌ବେ । ତ-ଅ-ବେ.... ତ-ଅ-ବେ । ସୁଲୁଂ ରାଜିବ ବୁଲି-ଇୟାନାଇ ବେ ।। ଝାଗ୍ ଝାଗ୍ ଇୟାନାଇ ଉଡ଼ାଜାହାଜବ ଝାଲ ଝାଲ ଇୟାନାଇ କଷ୍ଟାକ୍ ବାଗ୍‌ବଗ୍ ବେ । ଆ'ଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେ ସୁମବ ବୁୟାମ୍ ନାଇ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମ' ବୁଡ଼ଂ ଅଇନା :- ଆପା ବୈ ଆଗୁଲାଇନେ ଆଗାଡ଼ିଲେ ମାରି ଆଗାଡ଼ି ଅତନା ଗୁଲ୍ ପଟ ଅରାଁ ସିତା ଅସମତ ଜା ଆରିନା ଲଇନ ବଗ୍ ଉରିଂତ ମିମେନା ସିସେର୍ ଚକଲ ଘାଇଁ କୂର୍ ୧ ବଗ୍ ବେଡ଼ ତା ● ମାଂ ମାଂ ଆପାବଇ, ଆପାବଇ ତରିଉଇତନ୍ । ଗୁଲାଇନେ ଗୁରୁ ତତା ମାରି ଆପାବୈ ମଂଜା ତତା । ଗୁଲାଇନେ ଅଗସୁଗତା ଆପାବୈ, ଆପାବୈ ତରି ଉଇଷ୍ଟେତୁନ ? ଆପାବୈ ସୁକ୍ତ ଆଟବଗ୍ ଉଇଷ୍ଟେତା । ଇନ ଗାରି ଗୁଲାଇନେ ଆରି ଉଇଷ୍ଟେତୁନ ତ'ସିତା ସୁନ ଆପାବଇ ସୁନ ଆରିନା ଗାଡ଼ିଲେ ଇମି ସୁନନା ଗିତିନ ମାଲାଇ କୁନୁଂ ଅଅସିତା ଗୁଲାଇନେ ମେତା । ମାରି ଗୁଲାଇନେ ଆପାବୈ ସୁକ୍ତ ନାଇ ପୁଲାଇ ମା ରୁଂତନ ତ' ଆଗସୁଲାଇଗତ । ଆପାବୈ ଅଇଜା ଲାକା ବଖା ତି' ତେମନା ସୁନନା ଅଇତିନା ବଖାତା । (୨ ଯାର ୨ ଯାର ୩ ଇଜିଇଁ ୩ ଇଜିଇଁ) ● କୋଲାଇ ଆଗୁଲାଇନେ ମୁନା ରକମ ବାଇ ତଜାପଟ ବେଡ଼ଃ ସିଂତା ଆଗୁଲ୍ ଉଲାଇ ସିନିଗ୍ ଅଗିଡ଼ ସିତା ସୁକ୍ତ । ✎ ଆଗୁଲାଇନେ ଅଗୁରନା ଉଲାଇ ବାଖା ୨ ପୃଷ୍ଠା ୫ ତେମତ ।

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨ କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ
<p>ଗୁଲାଲ ଶିସେରାଗିଁ ନାଲ ମୁଇଁୟ ଡେମାନାଲବେ ମୁଇଁୟ ତିଅନ ରେମ୍ ଅରେଇ ନାଲ ଆବୁଇଁ ନାଲଁ ଜାତି ଦରମ, ଡ-ବେ-ଡ....ଡ.ବେ.ଡ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ମାଗ ମାଙ୍ଗନା “ଅସୁରନା” ଗୁଲାଲନେ ଡାଡ଼ି ଡେଇଁସିତା ଉରତ । ମିଷ୍ଟାଗୁଁଲା ପାରାଗ୍ ସିଏ ବାଲ ଜାଗଲି ଅସିୟନା ଡାଡ଼ିବ ତିକୁନା ଗୁଲାଲନେ ଛୁକ, ଛୁକ ଛୁକ ଡ’ସେ ରେଲଗାଡ଼ି ସୁଗ ସୁନ ସିତା ବାଙ୍ଗିଟି, ଟୁଙ୍ଗିଟି ଉରତ । ପାଲ ମିଷ୍ଟାଗୁଁଲା ବନିବାଲ ଜାଗଲି ଅସିୟନା ଗାଡ଼ି ଡେବବେ’ତ । ତିକନା ମାଙ୍ଗତା । ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ ବାଞ୍ଜା-୧ ନା ଉଲାଗ୍ ୨୨ ଡେମ୍ତ । ● ଗଡ଼କୁନୁଁ ପଗ୍ ମିସାଉବାର (ପଇଲ) ବାସ୍, କାର, ଉଡ଼ାଯାନ, ରେଲଗାଡ଼ିନା ଆ’ପଗ୍ ୨/୩ ବାଞ୍ଜା ଗଡ଼ସିତା ମିଶାୟବୁଁତ । ଗୁଲାଲନେ ଆତିନିତା ସିରେଲ ସେ’ ଆରନା ବାଞ୍ଜା ଯାନା ମିସ୍ତା । ତିକନା, ଗାଦି, ବାସ୍ନା ଆଲୁଁ ବାଗ୍‌ବଗ୍‌ନା, ତୁରଗୁନା ଆଗ୍‌ତୁନା ଗଡ଼ସିତା ସା’ ବୁଅଁବୁଁ’ତ । ଆତିନ୍‌ସା’ ମିସାୟ ସେ ଗାଡ଼ି ଅରେଇଁତ । ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ ବାଞ୍ଜା-୧ ନା ଉଲାଗ୍ ୨୩ ଡେମ୍ତ । ● ମାଗ୍ ମାଗ୍ “ଅ’ମିଁ, ଅ’ମିଁ ତରି’ଉଇଡେଡନ” କୁଟ୍-୨ ବ’ ବେଡ଼ତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମୁନା ଡାଉ ଅମାଗ୍ ମୁନା ବାଲ ମାରି ଡାଉ ବାଲ ଗାଡ଼ିଲେନା ପଟ ଅଁସୁଇତ ମୁନା ମାରି ଡାଉ ଅମାଗ୍ତ । ● ଗ୍ରାପିକ୍ ଗୁଲ୍‌ନା ନିୟାମ୍ ଅପା ବଇ ଗ୍ରାପିକ୍ ଗୁଲ୍‌ନା ଗାରିନା ନିୟାମ୍ ଅମାଗ୍ତ । (ଗାରି ଉରିଁ ବେଲା ବାସାଗ୍‌ତି ଗାରି ଉଇଜୁର ସିତା ଗିତିବେଲା ସିସାଲଁ ତୁରଗୁ ବୁଲସିତା ପୁଫ) ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁରନା ଉଲାଗ୍ ବାଞ୍ଜା ୨୬ ପୃଷ୍ଠା ଡେମ୍ତ । ● ମିମେନା ସିସେଇ “ନିଁ ଡେଁତି ଗାଡ଼ି” ନିଁ ଡେଁନିଁ ଗାଡ଼ିବେଃ ବା’ସାଗ୍‌ତି ଗାରଜଗ୍ ଉଁତିବେ ଗାରଜଗ ଉଇତିଁ ଗାରି ବଗ୍ ଉଇତା କୁଁକୁର କୁଲନିଁ ବନି ତାରସଂ ଅଁଅଉନା ଲବେଡ଼ ନିଁ ଉର୍ ଆକା ତଁ ବେଡ଼ନିଁ ଡ’ଗା ସାଂ ସାଂ ବାଲ ଗୁଇଁ ଗୁଇଁ ଗୁଇଁ ଡ’ଗା ଜୁବେ ପାରାଗ୍‌ସିଏ ବାଲ ଉରିଁଓଜିଁ ଅଇକା

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧
୩-୪ ବରଷ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମୂଲନି ତିକୁନ ଆ'ଦିନ୍ସୁ ଅଜୁନା ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ବାରେ ଖାୟ ରୁଲ୍‌ସିତା ପାଲ୍ ପାଲି ଗାଡ଼ିଲେ' ଅସିତ । ମାରି ଲଇନ୍ ବଗ୍‌ନା ନିୟମ୍ ଅମାରା'ତ । ● ଉସାରାମ ଉ'ନା “ଶୁକ୍ରିମାର ବୁଦାୟନା ଜାତ୍ରା କୁଜୁନା” ଶୁକ୍ରିମାର ବୁଦାୟ ଉତ୍ସାହନଗ୍ ନୁବୁ'ଲୁ ଡିକିଗା । ମାଇପା ତର ଉଇନା ସା' ଉତ୍ସାହନୁଗ୍ ଉଇତା ଉଲାଗ୍, ସୁଅଁ, ସିସାମ୍, ଅଇକେର, ଅଇରିଗ୍ ଗୁଲାଇ ମିସିଂ ମାଇପାମା ଜା' ସାଗ୍‌ସିତା ଆମାଇପା ଖଇର-ପୁର୍ ଯାତ୍ରା ଅଜୁ ଖାୟ ରୁ'ଗତିଙ୍ ଡ'ସୁନ । ଶୁକ୍ରିମାର ବୁଦାୟ ସାର୍‌ଦା ତେଲ୍‌ସେ' ସକା ଜଙ୍‌ୟା ଆଲ୍‌ଗ୍‌ସେ' ତୁରଗା । ଜା' ତେଙ୍ ଗୁଲ୍‌ପାଡ଼ା ଖାୟରୁ'ସେ' ଗାଡ଼ିବ ଅଲେଇସ ସିତା ଖଇରପୁର୍ ଇଗା । ଖଇରପୁର୍ ଶୁକ୍ରିମାରି ବୁଦାୟା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଗାଡ଼ି, ମଟର ସାଇକେଲ, ସାଇକେଲ, ସିସେଗାଡ଼ି, କାମାଣ୍ଡର, କୁଲସିତା ଅବୁଦି ସାର୍‌ଦା ତେଜା । ଜା' ତେଙ୍ ଆଶୁକ୍ରି ମାର୍ ଆ'ବୁଦାୟ ଯାତ୍ରାବଗ୍ ଖାୟ ରୁ'ଗା । ମାଇପା-ଉଷ୍ଟା' ଯାତ୍ରା କୁଲ ଆଡ଼ିତା । ଗିତିନ୍‌ସା' କୁଲସିତା ଅବୁଦି ସାର୍‌ଦା ତେଜା । ଜା' ତେଙ୍ ଆମାଇପାରେପ୍‌ତେ ମାଙ୍ ମାଙ୍‌ନା ପରି, ଗାଡ଼ି, ସାରି, ବାଟି ସବବେଡ଼ । ଆମାଇପା ଯାତ୍ରାବଗ୍ ଜା' ତେଙ୍ ଲଡୁ, ଜିଲାପି, ବଡ଼ା, ପିଟା ଅସୁମସିତା ମାରି ଗାଡ଼ିବ ଅଲେଇସ-ସିତା ଖାୟ ରୁ'ଆ । ଶୁକ୍ରିମାର ବୁଦାୟା ସାର୍‌ଦାତେଜା । <p>ଅ'ଗସ୍‌ଲାଗ୍‌ନା - (ପ୍ରଶ୍ନ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ଜା' ବେରଂ ଯା, ଯା, ଯାତ୍ରାକୁ'କୁ ଇଗା ? ❖ ଜା' ମାଇପା ପାଲାଇ ମା'ମା' ସବବେଡ଼ ? ❖ ମା'ର୍ ମା'ବ ଲେଇଗ୍ ସେ ଉଇଗା ? ❖ ଜାତ୍ରାବ' ମା'ର୍ ମା' ମା' ସୁମ ? 	<ul style="list-style-type: none"> ● କିଲାସ୍ ବାଖା ଆପାବଇ ଆଗୁଲେଇନେ ତବଗ୍‌ନା ଗାଡ଼ି କେତୁ'ନା ଗାଡ଼ି ମାରି ଡାଗ୍ ବଗ୍ ଉରି'ଅ କନା ଗାଡ଼ିନା ପଟ ଉଲାଗ୍ ବେତ, ମାତର ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସିରେ ଡସୁଡ଼ । ✍ ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁରନା ଉଲାଗ୍ ବାଖା ୨ନ ପୃଷ୍ଠା ୨୬ ତେମତ । ● ଗୁଲ୍ ଉଲାଗ୍ ପୁଲା'ୟ ଆପା ବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଗୁଲ୍ ଉଲାଗ୍‌ନା ଡଙ୍ଗା ଅ'ର'ଇ'ତ ଅମାଗ୍‌ତ । ● ମାଂ ମାଂ - ସିଗ୍‌ନାଲ୍ ମାଂ ମାଂ କୁଟ୍ ୧ ବଗ୍ ବେଡ଼ତା ● ମିମେନା ସିସେର କେଁ କଟର କେଁ କଟର ଉରି'ତ ଗଇତାଂ ନାଗାଡ଼ି ଘୁଁ ଘୁଁ ଉଡ଼ଜାନ ଅକେତୁ' ଉଡ଼ାତା ବେ ସାଇକଲ ଉରି'ତ ସରସର, ମଟର ଗାଡ଼ି ଉରି'ତ ଘର ଘର ଭୁ ଭୁ ଭୁ ଉରି'ତ ଡାଗ୍‌ବନା ଗଡ଼ି ମୁକ୍‌ସିଂ ତୁରତ ବେ । ● ମାଂ ମାଂ “ଆରି ଆଣ୍ଡା” ଆପାବେ ଅଇକା ଗାଡ଼ିଲେନା ଗୁଲାଇ ପଟ ମାରି ପାଲ ଗାଡ଼ିଲେନା ତେକ୍‌ସୁଙ୍ଗ୍ ଗାଡ଼ ଦେନାଗାଡ଼ି ହ୍ୟାଣ୍ଡଲ୍ ସୁ' ସବନା ମ'ଡ଼ିକି ଆଗାଡ଼ି ଅସୁଇ ଆଗୁଲାଇନେ ମାରି 		

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ରଙ୍ଗବେ'ବେ ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଗାଡ଼ି ଗୁଡ଼ା ବର ରଙ୍ଗ ଅଗି' ପାଲାଇ' ସୁନ୍ଦ । ✍ ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁରୁ ଉଲା'ର ବାଝା-୧ନା' ଉଲାଗ ୨୪ ଡେମ୍ବତ । ● ପାଲ୍‌ସିରେ (ଅଲଗାବାଛ) ଆପାବଇ ସାର, ପାଂସ୍‌ଟା ପଟ୍ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ବେତ । ଆରନା ପାଲ୍‌ଡ଼ିତା ଆତିନା ସିରେ ପାଲାଇ ସୁନ୍ଦ । ଉ'ସାରାମ୍ ଉ'ନା "ଲଲୁବାଜା ଇନାମ୍" ବକ୍ ବେଡ଼'ତା । ✍ ଗୁଲାନେ ଅଗୁରୁ ଉଲାଗ ୧ନା ୨୫ ଡେମ୍ବତ ● ଉସାରାମ୍ ସୁଁସୁନା-ଲାଲୁ ବାଜା ପ୍ରାଇଜ୍ କୁଟ୍ ୨ ବକ୍ ବେଡ଼'ତା 	<p>ଅମାଗ୍ ।</p> <p>✍ ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁରନା ଉଲାଗ ୨ ପୃଷ୍ଠା ୨୮ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ମୂଲନା ଅମାଗ୍‌ନା ଆପାବେ ଆଗୁଲାଇନେ ବାରେନା ପରିବେଶ ରୁଁସିତା ବାରବାନି ଗାଡ଼ିଲେନା ନିୟା ସିଧା ସଲକ୍ ଗାରିବା ସୁନ୍ଦ । ● ସରଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଡୋମିନା ଆପାବେ ଗାଡ଼ିନା ଡୋମିନ ଉଲାଗ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ବାଷ୍ଟ୍‌ଟ ମିଷ୍ଟା ଗୁଲା ଉଲାଗ୍ ବୁଁତ ସୁନ୍ଦ ମାରି ଆତିନା ଉଲାଗ୍ ଆରିନା ଗାଡ଼ି ଡିତା ତ ଅଗସ୍‌ଗା । ସୁନା ଉଲାଗ୍ ବର ଡିକି କୁନ୍ନୁଁ ଯାର ଗାଡ଼ିନା ଇମିଡୁଡମ୍ ବେଲା ଜାନବର ଡିତା ମିସାଇନାଇ ତ'ସୁନ୍ଦ । ● ଉସାରାମ୍ ଲାଲୁ ବାଜା ପୁରସ୍କାର ମୁଇ ଲାଟା ଡିକିଗା । ଲାଟା ମାଜାଗାରି । ଗାରିବର ଇସାୟ ରେମ ମାରି ଗାଡ଼ି ମଟର । ମାରିବର ଉଁତୁ ଉଲି ସେମୁଗ୍ ଉଁତୁ ମୁଇ ଜଂଲୁ ଡିକିଗା । ମାଇନା ଯାର ଗୁ'ପା ଡିକିଗା ମିଷ୍ଟା ଇମି ଲାଲୁ ମିଷ୍ଟାନା ବାବୁ । ମିସିଂ ମିଷ୍ଟିଗ ବେଲା ଜଙ୍ଗଲୁ ସୁନ, ନିଂ ଉଇତିଂ ଗି'ସାଗ ତିତାନ୍ ଦୁକାନବର ସିତାପୁଲ, ଉଁସୁଗ୍ ଡାଗ୍ ମାରି କୁଡ଼େ ବୁଲୁ ରୁଁତିଂ । ପେ ବାରେ ଆଉଇଗା ଗାରି ଉଷ୍ଟି ଚାୟବର ରାଂଲାବୁ ଡିତା । ଜଂଣ୍ଡାଇ ଡୁଁଗାସା ଲାଲୁଲା ବୁଲବାର ଡୁଁସୁଗା । ଲାଲୁ ମାରି ବାଲୁ ଯାୟ ବୁଲବାର ତୁରଗା । ଗାଡ଼ି ମଟ୍ଟ୍ ପେଁ ପେଁ ଡିମଃ ସିତା ଗାରିବଗ ଉରିଂତା । ଲାଲୁ ଗାରିବର ପଟାସିତା ଉଷ୍ଟି ଗାରି ଉଇଗା । ସା ରାଂଲାବୁ

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

କୂଟଳା ସଂସୁର୍ ତେୟଁ ଆଲୁଁ ତିରିକ୍ କିଗା । ଲାଲୁ ମକୁନୁ ରଂଲାନା ବାଗ୍ ବଗ୍ ଅପଗ୍ ବେଡ୍ ସା ରଂଲା ପିଡ଼ିଂ ବେଡ୍ । ରଂଲା ସେଂ ଡ ମାଲଗା ଏଗୁଲୁ ନ ଅକନା ଟେମ୍ପର ଆନ ଲୁବ ଉଁତିଂ । ଲାଲୁ ରେବ୍ତେ ବୁଦ୍ଧିବାଇ ଲାଲୁ ସୁନ ଆନିଂ ସୁମନା ଆନନା ସୁଲୁଇ ବୁସୁତା ? ଇନ ଗାରି ଲାଲୁ ସୁନ ଗାରି ଉଷ୍ଟ ମୁଇ ଲାଟା ତିତା । ଆତା ଏଲାମ୍ ତିତା ନିଂ ବୁରଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ସାବା । ଲାଲୁ ଗାରି ବଗ୍ ଉର ଉର ଡୁଁଗା । ରଂଲାବୁ ଗୁଁ ଗୁଁ ସାଲାଇ ସିତା ସିସାବ ବେଲା । ରାଲି ଗାଡ଼ି ଜଗ ବେଡ୍ । ରଂଲା ଆତା ଗଇ ଉଇଗା ଲାଲୁଲା ଆସିକିଲି ଆସିବକ୍ରି ତେଂସିତା ଇଗା । ଆ'ଜଂଣ୍ଡାଇ ଗୁଲାଇ ତୁମ ସୁନ । ଉଁତୁସିଂ ଡାଣ୍ଡରସିଂ ରେମଲେ ଅଁଅ ମାରି ଲାଲୁଲା ନା ଭଲ । ମିଣ୍ଡିବ ବେଲା ଗିମେ ଗୁସଲେନା ପାସାଦି ଲାଇଗା ଗୁଲାଇର ସାଗା । ଲାଟାନା ରାଜା ସିଂହ କୁକୁସାଗ୍ ଗିବେସଂ ନା ଗୁଲୁଗୁ ବଗ୍ ମୁଇ ବାନିବାଇ ଅରିତାଲ୍ ତୁଲ ବେଡ୍ ଗୁଲାଇର ବାତିଲ ହାତୀ ଲାଲୁ ଆଗୁଡ଼ାଁ ଅଲାଇ ସିତା ଲାଟାବଗ୍ ଅବୁଡଲ ରୁଅଁ ଇନଗାରି ଗୁଲାଇ ସୁନ ଲାଲୁ ରେବ୍ତେ ବୁଦ୍ଧିବାଇ ।

ପ୍ରଶ୍ନ :-

- ❖ ଗୁଲୁନା ଅଣ୍ଡାଇନା ଇମି ମା ତିକିଗା ?
- ❖ ରଂଲା ଲାଲୁ ମା'ଡସୁନ ?
- ❖ ଗୁଲୁ ମିରି ରଇକା ବାଁଗା ?

କୁଟ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ମିମେନା ସିନେରେ: ଅକ୍ଷର ସିନେର

ଆପାବଇ କନ୍ ଆ' ଅକ୍ଷର ସିନେରେ ସେରତ ମାରି ଆଗୁକୁଲେ ସିସେର୍ ପୁଲାଇ ସୁତ୍ତ । ଆପାବଇ ଆରନା ଅକ୍ଷର ସମା ପୁଲାଇ ସିକାଇତ ଆତିନା ବାର ବାର୍ଗାପାମ୍ ସିସେରେ ପୁଲାଇ ଶିକାଇତ ।

- ଅ - ଅମେଲ ବେ'ଡ଼ି ଅସେର ବେଡ଼ି ।
- ଆ - ଆକେ ଲେୟାବେ ଆକେ ଡଗାବେ ।
- ଇ - ଇସ୍କୁଲ୍ ସାବାବେ ବାଇସ୍କୁଲ୍ ସାବାବେ ।
- ଉ - ଉରୁର ଉରୁର ସାବାବେଲ୍ ପଡ଼ ପଡ଼ ସାବାବେଲ୍ ।
- ଏ - ଏରୁ ସୁମ୍ ସାବାବେ ଲ ତାଙ୍ଗଡାଇସୁମ୍ ସାବାବେଲ୍ ।
- ଓ - ଓ ବାଇଲକ୍ ଲ'ବେ ଓ ମଇତରୁ ଲ'ବେ ।
- କ - କନା ନିନା ତିଅବେ କନାନିନା ସାରୁବେ ବାୟ ।
- ଖ - ଖର୍ବ' ଲାୟା ନାଙ୍ଗବେ । ଖର୍ବ ଡଗାନାଙ୍ଗ ବେ ।
- ଗ - ଗୁଇସୁଙ୍ଗାଗ ଉୟାନାଗ ବେ, ଗୁଇତିଡାଗ ଉୟାନାଗ ବେ ।
- ଘ - ଘର୍ ଘର୍ ଡ' ଗାଡ଼ି ସାବତାବେ । ଘର୍ ଘର୍ ଡ' ମଟ୍ର ସାବତା ବେ ।
- ଚ - ଚପଲ୍ ସ'ସବ୍ ଉଇୟାନାଗବେ, ଚଷମାସ'ସବ୍ ଉଇୟାନାଗବେ ।
- ଛ - ଛତା ସ'ସବ୍ ଉଇତିଙ୍ଗବେ, ଛତା ମ'ମୟା ଉବତିଗବେ
- ଜ - ଜ'ବ ଉରିଙ୍ଗିଙ୍ଗ ବେ, ଜ'ବ ପରିତିଙ୍ଗବେ ।
- ଝ - ଝର୍କା ଗାରି କୁଡିଙ୍ଗବେ । ଝର୍କା ଗାରି କେଡିଙ୍ଗବେ ।

କୁଟ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

- ଟ - ଟଙ୍କ ଉରିତି ବେ ଟଙ୍କ ଉରଗତି ବେ ବାଇ ।
- ଠ - ଠକଠକ୍ ଅଲୁତାବେ ଠକଠକ୍ ଅଲାତାବେ ବାଇ ।
- ଡ - ଡବାଇଲଗ୍ ବାସୁଡ଼ି ଡ ବାଇଲଗ୍ ବାସୁଡ଼ା ବେ ବାଇ ।
- ଢ - ଢସୁ'ସୁମନା ବେ ଢ'ଉଡାଗନା ବେ ବାଇ
- ତ - ତ'କର ଉରିନା ବେ ତ'କର ପରିନା ବେ ବାଇ ।
- ଥ - ଥରି ସୁମନା ବେ ଥରି ଉଡାଗନା ବେ ବାଇ ।
- ଦ - ଦୁଲି ବାଇ ସୁମନା ବେ ବାଲି ବାଇ ସୁମନା ଏବ ବାଇ ।
- ଧ - ଧନ୍ ଆବାମତାବେ ଧର ଆବାମତା ବେ ବାଇ ।
- ନ - ନ ସୁଗ ଡିଡିବାଇ ନସୁଗ ତେକସୁ ବାଇବେ ବାଇ ।
- ପ - ପରାୟ ଉଘାନା କରାୟ ଉଘାନା ବେ ବାଇ ।
- ଫ - ଫାଲଗୁ ବାଇ ବାରସୁନତା ଫାଲଗୁ ବାଇ ବାରଗା ମତା ।
- ବ - ବାନି ସୁମ ନା ବାନି ଉ'ନା ନବ ବାଇ ।
- ଭ - ଭୁତୁ ବାଇ ମାଇ ଭୁରା ବାଇ ମାଇ ବେ ବାଇ
- ମ - ମ ସୁନୁମ୍ ବାଇ ମାଇ ମଉଡାଗ୍ ବାଇ ମାଇ
- ଯ - ଯର ଯରଡ଼ ଡାଗ୍ ଗୁରତା ଯର ଯରଡ଼ ଉଲତାଗତା ବେ ବାଇ ।
- ର - ରମାଲାଲ ଗଇତା ରମାଲାଲ ବୁତେ ବେ ବାଇ
- ଶ - ଶମାନ ବାଇ ସେମୁଗ୍ ଶମାନ ବାଇ ଲାଗ୍ ଲାଗ୍
- ସ - ସନକିଲା ମିମେଡେଡାବେ ସନକିଲ ସିସେର୍ ଡେଡା
- ହ - ହମା ଲବେ ସୁମନାଇ ହମା ଲବେ ଉଡାଗ୍ ନାଇ
- ଲ - ଲବେ ତୁରାନାଇ ଲବେ ଗାଇ ଆନାଇ

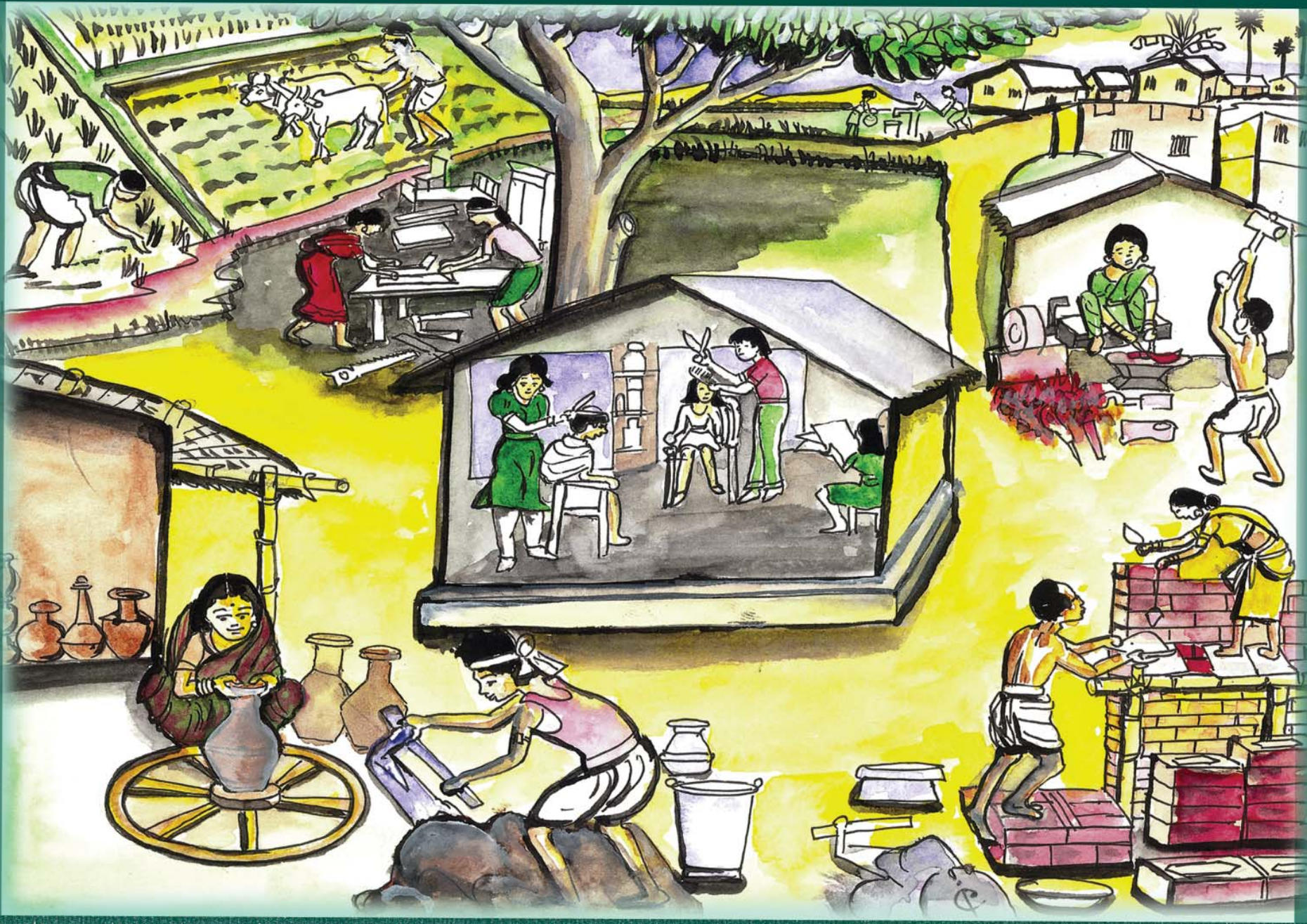
ଅମାଗ୍ନା (ସୂଚକ)

୬ ଆର୍କେବ୍ ଗୁଣାରେ ଆଲୁ ବେଡ୍‌କୁନ୍ ଗୁଣାରେ ମାଗ୍ନା

୬ମାସ ଶେଷରେ ପିଲାଟି ତଳେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିବ

୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ଝଟା ସେପୁଗ, ଝଟା ସାରି, ଝଟା ବୁଲୁଥିବା ମାରି ଝଟା ମା'ଲେ ନା' ଇମି ସୁସ୍ଥିରତା ମାରି ପଚା ସମତ । ● ଅଭୁଗ୍‌ସିତା, ସାକଲସିତା ଝଟା ବୁଲୁଥିବା ମାରି ସାରି ସମତ । ● ଝଟା ଗାଡ଼ି ଗଢ଼ାଣା ଇମି ସୁତ, କେତୁ'ବ, ତୁରୁଗ୍‌ବ ମାରି ଡାଗ୍‌ବ ଉଇନ' ଗାଡ଼ିଲେନା ଇମି ସୁତ ମାରି ପଚା ଅରେଇତ । ● ନିକରନା' ବାସାଗତି ମାରି ସୁସୁମତି ଅସି ଗଙ୍ଗା । ● ଆ' ଇଜିଏ ଦିନସୁ ଡାଉନି' ମୁନା ସକା ବୁଜତ । ● ତେଉର-ତେଉର, ଉନା-ରେବ୍‌ତେ, ଲୁମୁଇ-ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ବାଲ ମାଗ୍‌ତ ମାରି ଅସମତ । ● ଗାଟା ଆର୍କେ ସିସେଁ ସୁନକୁନ୍ ଉ'ସାରାମ୍ ମୁଇ ସୁସ୍ଥି ଗନ୍ତା । ● ଗାଟା ଆର୍କେ ସିସେଁ ତେଙ୍ଗକୁନ୍ ମୁଇ ମିମେନା ସିନେର ସେରସେ ମେତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ଅନ୍ତତଃ ୧୦ ଟା ସେମୁଗ୍ ସାରି, ୧୦ଟା ସୁତ ମାରି ୧୦ଟା ଡିଅନା ରେମଲେନା ଇମି ସୁତ ପଚା ଅସମତ । ● ଭୁ'ଗ କୁନ୍ ଅଭୁଗ୍ ସିତା ସାକଲ ସିତା ୭ଟା ସୁତକୁନ୍ ମାରି ବୁଲୁଥିବା ସମତ । ● ଅନ୍ତତଃ ୮ଟା ଗାଡ଼ିଲେନା ଇମି ସୁତ, କେତୁ' ବଗ୍‌ନା ତୁରୁଗ୍‌ନା ମାରି ଡାଗ୍ ବୁଗ୍‌ନା ଉରିଂଓ କୁନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗିତା ପଚା ଅସମତ । ● ଗାରିବଗ୍ ଉରି' ବେଲା ବାସାକ୍ତି ସୁ'ସୁମତି ଅସୁଇତ ଲନସ୍ତ୍ର ଉରି'ନା ସୁଁ ସୁଁ ଗିତା । ● ୪ଟା ମାର୍ ଝଟା ଦିନସୁ ଡାଉବାଲ ସିସାଲ୍ ବୁଅସି ମୁନା ବାଲ ବୁ'ତ । ● ତେଉର, ପେଟକା - ଉଇତିଓ - ରେବ୍‌ତେ- ଲୁମୁଇ - ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ମାରି ଉତୁ - ସୁଲୁ' ଅମାଗ୍‌ନା ପଚା ବସୁ ଚିହ୍ନଟ ତେମସିତା ତେମତ । ● ମଲୟ ଅକ୍‌ର ସମତସିତା ଅକରନା ସିସେର ଗଂତା ● ଉନୁଇତେନ୍ ଆର୍କେ ବଗ ସୁନ କୁନ୍ ମୁଇ ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଗଂତା ● ଉନୁଇତେନ୍ ଆର୍କେ ବଗ ତେ'କୁନ୍ ଉସାରାମ୍ ଠିକ୍ ମିମେନା ଅସୁଇ ଗିତା

ଆର୍ଦ୍ଧେ - ୭

କୂଟ - ୧	କୂଟ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମ'ବତୁଙ୍ଗସେକ୍ ସାରଲଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗନୃତ୍ତି ଦିଦି ଅଇଁ ପଟ୍ ଅସୁୟ' ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇର ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ ରେମ୍ ମିରି ବାଡ଼େଲ, ତମଡ଼ା' ପରେମ୍ ବବ୍ ଗୁଗରେମ୍ କୁୟିକ୍, ପାଣ୍ଡଲ ସିଲାଇବାର ରେମ୍, ଉମ୍ପ'ସିଲାଇବାର ରେମ୍ କ'ନ୍ ଗୁଲାଇରେମନା ବିଷୟ ଅମା'ଗତ । ● ଏଡ୍ଲ ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ (କାନ୍ତିକ ଖେଳ) ଦିଦି ଆଗୁଲାଇର ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗରେମ୍ ବେବାର୍ ତିଡେମନା ଜିନ୍ସୁ ପଟ୍ ବୁରଙ୍ଗ, ମିରି, ମୁଟଲା, ଦାନ୍ତନ, ଉମ୍ପ' କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଅସୁୟ' ସେକ୍ ମାଲନା ବେବାରନା ମିନେ ମେଗସେକ୍ ଅସୁଇ' ପୁଲା'ଇ ଆ ମୁଇଣ୍ଡା ଆ ମୁଇଣ୍ଡା ଖୁୟ' ସେକ୍ ମାରି ପାଲଗୁଲେ ଗୁତୁନ୍ ଗୁଲା ଯାନ୍ ମୁନା'ରେମନା ମେଗା'ନି ମାଲନା ଇମି ସୁତ । ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ପାଉଟି ଉଲା'ର ବାଖା - ୧ନା ଉଲା'ର ୨୭ ଡେମ୍ତ । ● ବାସାର୍-ସୁସୁମ୍ ଅମା'ର ଦିଦିଲେ ମୁନା'ରେମ୍ ବେବାର୍ ତେଡେମନା ଜିନ୍ସୁ ଲେ ଆଗୁଲାଇନେ ବାସା'ଗତି ଗାରମୁଇ ମାରି ସୁସୁମ୍ତି ଗାରିମୁଇ ପଟ୍ ସସବ୍ ପୁଲାଇ' ସୁତମାରି ବାସା'ଗତି ଗାରି ମାଟିତ୍ର ତିତା, ମାରି ସୁସୁମ୍ତି ଗାରିକ୍ ପଟ୍ବକ୍ ମାରି ତିତା ସୁଁସୁଁ ପୁଲାଇ ସୁତ । ● ଲମ୍ବର ଅମା'ର ୧-୫ ପଡେକ୍ ଦିଦି ଲମ୍ବର କାଡ଼ି ମିରି ୧ଟା କାଁତରାଇ ୨ଟା ମୁଟଲା, ୩ଟା ଉଜୁଇଁ ବେଡ଼ସେକ୍ ଆକ'ନା ଯା ବେବାର୍ ତେମ୍ତ ମାରି ଅଇଁ ଜା ଲେଖା କାଡ଼ିବକ୍ ତିତା ଆଗୁଲାଇନେ ଅମା'ଗତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମ'ବତୁଙ୍ଗସେକ୍ ସାରଲଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗନୃତ୍ତି ଦିଦି ଅଇଁ ପଟ୍ ଅସୁୟ' ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇର ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ ରେମ୍ ମିରି ବାଡ଼େଲ, ତମଡ଼ା'ଗପ୍'ରେମ୍, ବବ୍ ଗୁଗ'ରେମ୍, କୁୟିଗ୍, ପାଣ୍ଡଲ ସିଲାଇବାର ରେମ୍ ଉମ୍ପ'ତମଡ଼ା'ର ରେମ୍ କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ରେମନା ବିଷୟ ଅମା'ଗତ । ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ଉଲା'ର ନା ୨ନା ୨୯ ଡେମ୍ତ ● ଶ୍ରେଣୀ ବାଖନା ଦିଦି ପାଲ ପାଲ ବା'ଇ ଆରେମଲେ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗରେମ୍ ନା ପାଲଟିଲେ ରୁଙ୍ଗସେକ୍ ପଟ୍ କାଡ଼ି ଅରେଇଁତ । ମାରି ମାଲ ବୁରଙ୍ଗ ପାଲପାଲ ପଟ୍ କାଡ଼ି, ଗାଡ଼ିଗୁଡ଼ା ନା ପ୍ରଶ୍ନ ପିରିଲେନ୍ କାଡ଼ି ମିଶାୟ' ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ବେଡ଼'ସେକ୍ ଆରେମ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗନା ରେମନା ପାଲଟି ପଟ୍ କାଡ଼ି ତୁତୁର ପୁଲାଇ ସୁତ । ● ଲମ୍ବର ଅମା'ର ୧-୧୦ ପଡେକ୍ ଦିଦିଆଗୁଲାଇନେ ୧ନାନ୍ତୁ ୧୦ ପଡେକ୍ ଲମ୍ବର ଅମା'ରନା କାଡ଼ି ମାରି ପଟ୍କାଡ଼ି ୧ଟା କାନ୍ତରାଇ ୨ଟା ମୁଟଲା, ୩ଟା ଉଜୁଇଁ, ୪ଟା କରତ, ୫ଟା ପାଣ୍ଡଲ ତିକ'ନା ବେଡ଼'ସେକ୍ ଆକ'ନା ଯାଲେବେବାର୍ ତେମ୍ତ ଅଗସ୍ଲାଗତ ମାରି ଲମ୍ବର ବୁରଙ୍ଗପଟନା ଯୋଡ଼ି, ଯାବୁରଙ୍ଗ ଯାଡେଡ଼ା ତୁରତ । ● ଟାନ୍ ତୁକୁନ୍ ଅମା'ର ଆଗୁଲାଇନେ ପାଲପାଲ ଟାନ୍ନା ତୁକୁନ୍ ଅମା'ର ପୁଲା'ଇ ଦିଦି ପଟ୍ କାଡ଼ି ଅସୁଇ'ତ । ମିରି, ଟେବୁଲ ଆଲୁଙ୍ଗ ଟେବୁଲ ବାଗ୍ବଗ, ସେମୁଗ୍ ଗୁଡ଼ାଙ୍ଗାଗାରି, ସେମୁଗ୍ ସିବେଁ ରେମନା ବାସା'ଗତି, ମାରି ସୁସୁମ୍ତିଗାର୍ ମା ଜିନ୍ସୁ ତିତା ଅମା'ଗତା । ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ପାଉଟି ଉଲା'ର ବାଖା-୨ନା ଉଲା'ର ୩୦ ଡେମ୍ତ ।

କୃତ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

 ଗୁଳାଭଙ୍ଗେ ଅଗୁରୁ ପାଇଟି ବାଘା - ୧ନା ଭଲାର୍ ୨୮ ମାରି ୨୯ ଡେମ୍ବତ ।

● ମିମେ ସିସେର୍ “କୃତ୍ସିର୍ ବୁୟାଙ୍ ଗାଦି ଅପୁର”

କୃତ୍ସିର୍ ବୁୟାଙ୍ ଗାଦି ଅପୁ’ଇତ

ଅରେ’ଇତ ଅଇ’ଜା ଉକ୍ତୁର୍, କଣ୍ଡି

ଡାବୁ/ଟାକା ମୁଇ ରୁଜାତନ କି ?

ଉକ୍ତୁର୍ ମୁଇ ବେ’ତନକି ?

କାର୍ମା ବୁୟାଙ୍ ମାମା ଅରେଇଁ ଡେଡା

ରେ’ବ୍ତେ ସୁଲେଙ୍ ସେକ୍ଡା’ଗ ଜରାଗ୍ ଡେଡା ।

ଟାଲ ଟାଲ ଡ’ସେକ୍ ବୁଗ୍‌ବୁଗ୍ ଡେଡୁନ ଲୁଆ,

ଅରେଇଁ ଡେଡୁନ, ଅରେଙ୍, ଉଁସ

● ସୁନ’କୁନ୍‌ସୁଗ ମାଙ୍‌ମାଙ୍

ଦିଦି ଆଗୁଲାଭନେ ଡାଡେକ୍ ବା’ଇ ଅଲେ’ଇ ସ’ସେକ୍ ଅଇ’ଜା ଡିକୁନ୍ ଟାନ୍‌ନା

ଅମା’ଗ୍ ପୁଲା’ଇ ଆଗୁଲାଭ ଗୁଲାଭନେ ସୁଁଡ ।

❖ ମୁଟଲା ପଟ୍ ଟେବୁଲ୍ ବାଗ୍ ବଗ୍ ବୁଙ୍ ।

❖ ପାଣ୍ଡଲ ପଟ୍ ଆଲୁଙ୍ ବୁଙ୍ ।

 ❖ କରତ ପଟ୍ ଟେବୁଲ୍ ବାଗ୍‌ବଗ୍ ବୁଙ୍ ।

ଗୁଲାଭନେ ଅଗୁରୁ ପାଇଟି ଭଲାର୍ ବାଘା ୧ନା ଭଲାର୍ ୩୦ ଡେମ୍ବତ

● ଅତାରାମ୍‌ନା ଅମା’ଗ୍

ମୁଇ ମୁଣା ଅରେଇଁ ଆତା ପାଲ୍‌ପାଲ୍ ବା’ଇ ରକମ୍ ରକମ୍ ବା’ଇ ତାରାମ୍‌ସେକ୍

ମାଗ୍ ମାଗ୍‌ନା ଜିନସୁ ମିରି ସୁଁଙ୍ ଉଇତି, ତୁବୁଗ୍ ବାଟି, ଉମ୍‌ପ’, ବିରେ, ତିତିମ୍,

କୃତ୍ - ୨

କୃତ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ

● ମିମେ ସିସେର୍ “ଦ ନାଭନା ଦେଶ୍ ପୁଲାଭ”

ଦ ଦେଶ୍ ପୁଲା’ଇ ନା’ଇ ଡେମ୍‌ନା’ଇ ପାଇଟି, ଉଁସ୍ ସ’ବ୍‌ସେକ୍ ତୁବୁ’ଗ୍ ଗୁଡ୍‌ସେକ୍-
ମନ୍‌ଜି ବି’ନା’ଇ, ରେ’ବ୍‌ତେ ରେ’ବ୍‌ତେ କେରଙ୍ ସା’ମେ ଆରେମ ବେ’ନା’ଇ,

ନା’ଇ ଡେମ୍‌ନା’ଇ କେରଙ୍ ସା’ମେ

ଡିଡେମ୍‌ରେମ୍

ଦ ଦେଶ୍ ପୁଲା’ଇ.....

ସିନେଲଙ୍ ଯନ’ଗ୍ ଅରେଙ୍ ସେକ୍, ଦେଶ୍ ସେବାବକ୍,

ନାଲ ପାଇଟି ଡେମ୍‌ନା’ଇ

ନାଲ ଅମ୍‌ନା’ ନା’ଇ

ଦ ଦେଶ୍ ପୁଲା’ଇ, ରାଲଜ ପୁଲାଭ

ରଂଗ ସ’ବ୍‌ସେକ୍ କ’ନ ରାଲଜ, ଦେଶନା ପଟ୍

ଅରେଇଁ ନା’ଇନା’ଇ ଆକ’ନ ଦେଶ ନା ପଟ୍

ନା’ଇ ଡେମ୍‌ନା’ଇ ପଟ୍ ଅରେଇଁ ରେମ୍ । ଦଦେଶ ରାଲଜ ପୁଲାଭ....

ନା’ଇ କ’ନ୍‌ଦେଶ୍, ରାଲଜନା ଡାଉରେମ୍

ନା’ଇ ଅରେଇଁନା’ଇ ଆକ’ନ୍ ରାଲଜ ରାମନା ରାଲଜ,

ନା’ଇ ଡେମ୍‌ନା’ଇ ଇଜାର୍, ଯମାନ୍

ଦଦେଶ୍, ରାଲଜ ପୁଲାଭ....

● ଏଡ୍ ତୁକୁନ୍ ମାରି ସିସେନୁଗ୍‌ଡିକୁନ୍ ବାଦି କୁ
(ସ୍ମୃତି ଓ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ)

ଦିଦିଲେ ଆରେମ ସାଷୁଙ୍‌ଡିଡେମ୍‌ନା ରେମନା ୪-୫ଟା ପଟ୍ ଆଗୁଲାଭନେ ଅସୁୟ୍
ସେକ୍, ଆଡିନି ମୁଇ ଅତିପାଡ୍ ସେକ୍ ଜା ଆଷ୍ଟା ଅଗସ୍ ଲାଗ୍ତ ।

 ଗୁଲାଭନେ ଅଗୁରୁ ପାଇଟି ଭଲାର୍ ବାଘା-୨ନା ଭଲାର୍ ୩୧ ମାରି ୩୨

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧
୩-୪ ବରଷ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<p>ଡିକ'ନା ମାସା ନା'ଇନ୍ ଉଙ୍ଗ ଗାର୍ ବାମତା ଆତିନା ମୁନା ବିତ୍ରେ ବୁଙ୍ଗ'ସେକ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ମୁଇଣ୍ଡା ମୁଇଣ୍ଡା ଝାୟ'ସେକ୍ ମୁନା ବିତ୍ରେ ତିତି ଅଗାୟ'ସେକ୍, ମୁନା ବିତ୍ରେ ଡିକୁ ଜିନ୍ସୁ ମକୁନ୍ନୁ, ତାରାମ' ସେକ୍ ମାଲନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲା'ଇ ସାରଦା ତେମତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ଉ'ସାରାମ୍ ତୁମ' ବୁଲୁଗସାମ୍ ସେମୁଗ <p>ମୁଇ ଉଙ୍ଗମ୍ ବକ୍ ତକ୍ରି ମାରି ଅଅଁଡେଙ୍ଗ୍ ଡିକିଗା' ତକ୍ରିଲା ଇସାଅ ମୁଇସାକାର ଲେନ୍ବକ୍ ଇକ୍ସେକ୍ ପାଲଟି ତେମତ, ମା'ଏ ମାସା ବେଡ୍ନା ଇୟାୟ ଯଙ୍ଗ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ମାରି ଉଁଉଁ ତେଙ୍ଗ୍ । ଉଁଉଁଡେଙ୍ଗ୍ ମୁନା'ଗା, ଆୟଙ୍ଗ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ସୁନ' ଯଙ୍ଗ୍ ଆନିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗମ୍ନା ଗଇ'ତା ଲୁଡ୍'ବେକ୍ ନିଙ୍ଗ୍ ଗଇ'ତାଙ୍ଗ୍ ଗୁଗଇ' ଉଇତିଙ୍ଗ୍, ଉଙ୍ଗମ୍ନା ଗଇତାଙ୍ଗ୍ ଲୁଡ୍'ବେଡ୍'ସା ଅଅଁଡେଙ୍ଗ୍ ଇସାଅ ଗୁଗଇ ଉଇଗା' । ଯଙ୍ଗ୍ଡେଙ୍ଗ୍ ଗୁଗଇ'ନା କିୟାଙ୍ଗ୍ ଲୁଡ୍' ସେକ୍ ଆ ଅଁ ଅଁ ତେଇ' ରୁଙ୍ଗ୍ ବେଡ୍'ନା ମାଇ ସୁମ' ସେକ୍ ମାର୍ ଗଇତାଙ୍ଗ୍ ଗୁଇତ ।</p> <p>ମିସିଙ୍ଗ୍ ପରପ୍ ତେଙ୍ଗା' ସା' ମୁଇଡିଅନ୍ରେମ୍ ବଲୁ'ଗସାମ୍ (ପିଠା) ବେଡ'ସା ଆଅଁଅଁ ତେଙ୍ଗ୍ ରୁଙ୍ଗ୍ ବେଡ୍', ସୁସୁମ୍ ବେଲା ଉଇତି, ତେଅଁଲୁ'ଗବକ୍ ଲ'ଗା, ସା'ମାଇ ଗୁଡ୍' ଗୁଡ୍' ଆଗଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ସୁନ' ଏରଗା' ତୁରସା'ଗଡିଗଲା ଆଣ୍ଡଲ ଗୁୟ' ସୁଙ୍ଗ୍ଡିଙ୍ଗ୍ । ମାର୍ମୁସିଙ୍ଗ୍ ଉଇଗାସସା' ତୁରସା'ଗଡିଗା । ମାରିସୁନ୍ ଏରେଗା' ମୁନା'ଗ୍ ସେକ୍ ସାରିକିଲା ଆଣ୍ଡଲ ଗୁୟ' ସୁଙ୍ଗ୍ଡିଙ୍ଗ୍ । ମାର୍ ମିସିଙ୍ଗ୍ କୁଲସା' ସାରିଗିତା । ମାରି ସୁନ୍ ଏରଗା' ସୁ'ଉକିଲା ଆଣ୍ଡଲ ଗୁୟ' ସୁଙ୍ଗ୍ଡିଙ୍ଗ୍ । ମାର୍ମୁସିଙ୍ଗ୍ ଗଇ'ତାଙ୍ଗ୍ ସ'ବସେକ୍ ଗୁଗଇ' ଉଇଗାସା' ପିଠା ସେମୁ'ଗବକ୍ ସୁ'ଉଗିତା । ସାରଦାଗ୍ ସେକ୍ ମାଇ ଗଇତାଙ୍ଗ୍ଏ ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ବେଣ୍ଡାୟ ସେକ୍ ସେମୁଗ୍'ବକ୍ ଡା'ଇସେକ୍ ପିଠା ମଇସ' ମଇସ' ସୁମ'</p> 	<p>ତେମତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ଅତାରାମ' ସେକ୍ ଅମାର୍ଗନା <p>କ'ନ୍ ମାଗ'କୁନ୍ ମୁଇ ମୁଣା ଅରେୟାତା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ରକମ୍ ରକମ୍ ବା'ଇ ମାରି ତାରାମବାଇ ଜିନ୍ସୁ ଯିରି-ସୁଙ୍ଗ, ଉମପ' ମନଜି ତୁବୁଗ୍ ବାଟି, ଚକ୍ ମାମାଲେ ନା'ଇନା ରାଇଜବକ୍ ବାମ୍ ବାମ୍ ନା ଗୁଡୁନା ମୁନା ବିତ୍ରେ ବୁଙ୍ଗସେକ୍ ଆଗୁଲାଲନେ । ମୁଇଣ୍ଡା ମୁଇଣ୍ଡା ଝାୟ'ସେକ୍ ମୁନାବକ୍ ତିତି ଅଗାୟ'ସେକ୍ ମୁନା ବକ୍ ଡିକୁନ୍ ଆ ଜିନ୍ସୁ ଅତାରାମ'ସେକ୍ ମାଲନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲା'ଇ ସାରଦା ତେମତ ।</p> ଚକ୍ଲେଟ୍ ସୁସୁମ୍ ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗ <p>ଦିଦି ୪ ନାନ୍ଡି ୫ ପୁଟ୍ ବାଗବଗ୍ ଅଇଜା ଚକ୍ଲେଟ୍ ତୁଲ'ବେ'ତ ମାରି ଆଗୁଲାଲନେ ଅପ'ସେକ୍ ତୁମ' ବୁରଙ୍ଗ୍ ଆ ଚକ୍ଲେଟ୍ ଅସିଡ୍'ସେକ୍ ରୁଙ୍ଗ୍ ରୁଙ୍ଗ୍ ପୁଲା'ଇ' ସୁଡ୍ ।</p> ନାଇନା ଚାରବେରଡିନା କୁ କୁ <p>(ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ)</p> <p>ଦିଦି ଆକ'ନ୍ ଆକେଁ ଆଗୁଲାଲନେ ବାନି ଅମା'ଗ (ବାସ୍ତବ ଅନୁଭୂତି) ଆର୍କେ ମିସିଙ୍ଗ୍ ଉଙ୍ଗମ୍ ବକ୍ ଡିକୁନ୍ ଆରେମ ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗ୍ ରେମନା ପାଲଟି ତିଅବକ୍ ବୁଲ୍ବାର୍ ଓ'ୟ' ରିଙ୍ଗତା ।</p> <p> ଗୁଲାରେନେ ଅଗୁର ପାରିତି ଉଲା'ଗ ବାଣ-୨ ନା ଉଲାଗ୍ ମାମା ତେମତ ।</p> ମିମେ <p>ଡା'ଗ୍ ବିତ୍ରେ ଗାଇଉଇଡେଙ୍ଗ୍ନା ଆରେମ ମିରି ସାଣ୍ଡୁଙ୍ଗ୍, ଗିତିନା ମିମେ ମେଗ୍ସେକ୍ ଅସୁଇ' ପୁଲା'ଇ ସୁଡ୍ । କାନ୍ ଏରିବକ୍ ସୁଙ୍ଗଡଗନା ମାଡେମତ'ଗେ ମିମେମେଗ୍ ସେକ୍ ଅସୁଇ ପୁଲା'ଇ ସୁଡ୍ ।</p> 		

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ଡିକ୍'ନା ଇସାଅ ସାବ୍‌ସେକ୍ ସୁମତ ମାରି ଏକ୍ସ୍ ଯଜ୍‌ଡେଜ୍ ପିଲାଈ ରୁଜ୍‌ବେ'ତା ।

ପ୍ରଶ୍ନ (ଅଗସ୍‌ଲାର)

- ❖ ଯା ଯା ମୁଇ ବକ୍ ଡିକିଗା ?
- ❖ ଉଅଁ ତେଜ୍ ମା ରୁଜ୍‌ରୁଜ୍ ତେଜା ?
- ❖ ପରପ୍‌ବେଲା ଉଜାମ୍‌ରେମ୍ ମା ବେଡ୍ ?
- ❖ ତୁରଗୁଁ ଗୁବୁଲା ମା ତେମ୍ ?

ଡିକ୍'ନା ଆ ଉ'ସାରାମ୍ ଇସାଅ ଏଡ୍‌ଲସେକ୍ ଅଗସ୍‌ଲାର ନାଇ ।

● ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ସୁସୁମ୍‌ନା ମାଜ୍‌ମାଜ୍

ଦିଦି ୩/୪ ପୁର୍ ତ'ନାଜ୍ ଅଇ'ଜା ଚକ୍‌ଲେଟ୍ ତୁଲ' ବୁଜ୍‌ତ ମାରି ଆଗୁଲାଈନେ ଅପ'ସେକ୍ ତୁମ୍'ବକ୍ ତେଗ୍‌ସୁଗ'ସେକ୍ ରୁଜ୍ ରୁଜ୍ ପୁଲା'ଇ ସୁଁଡ୍ ।

● ସିସେନ୍‌ଗୁ ଡିକ୍‌ନ ବାନି ଅଜୁନାଇ

ଦିଦିଲେ ଆଗୁଲାଈନେ ଆଟେକ୍‌ବକ୍ ମିସିଜ୍ ଅମାଗ' ପୁଲା'ଇ ଉଜାମ୍‌ନା ଉନ୍ନୁ'ଡିକ୍‌ନ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଆଗୁଲାଈର ସାଣ୍ଟୁଜ୍‌ରେମ୍ ରେମ୍‌ନା ଡିଅବକ୍‌ଲେ ବୁଲାଈବାର ରୁଜ୍‌ତା ।

● ମୁଲ୍‌ଲେଖ୍‌ବାର୍‌ନା

ଆଗୁଲାଈନେ ପିଣ୍ଡାବକ୍ ତାଉ ବିରେ/ଚକ୍ ବୁରଜ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଗାର୍ ବୁବାଇ ପୁଲା'ଇ ସୁଁଡ୍

ଗୁଲାଈନେ ଅଗୁର୍ ପାଇଟି ଉଲା'ଗ ବାଖା ୧ ନା ଉଲା'ଗ୍ ୩୧ ତେମ୍‌ତ ।

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ଆ ବାକ୍ୟ ଅଡ୍‌ମ୍‌ତ

ଆଗୁଲାଈନେ ବାଡ୍‌ଇ, କୁମ୍‌ବିଗ୍, ପାଣ୍ଡଇ ସିଲେବାର ରେମ୍, କାରମାନା ଶଇ ସୁକ୍‌ମାରି ମା'ଏ ଗୁଡ୍‌ନ ଶଇ ରୁଜ୍‌ସେକ୍ ମୁଇ ବାକ୍ୟ ଅରେଇଁ ପୁଲା'ଇ ସୁକ୍ । ମିରି-କୁମ୍‌ଗ୍ ଉଜ୍‌ଇଁ ଅରେଇଁତ ।

● ତୁବୁଗ୍ ପାଇଟି

ଦିଦି ଆଗୁଲାଈନେ ତୁବୁଗ୍ ମାରି ଅଟା ମିଶାୟ'କୁନ୍ ବେଡ୍'ସେକ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଜିନ୍‌ସୁ ଅରେଇଁ ପୁଲା'ଇ ସୁକ୍ ।

● ଉ'ସାରାମ୍ ତୁମ୍ "ବୁଲୁଗ୍‌ସାମ୍ ସେମ୍‌ଗୁ"

କୂର୍-୧ ବକ୍ ବେଡ୍‌ତା/ଡିତା

ଉସାରାମ୍ ସୁନ' ଅଡ୍‌ମ'ନା ଦିଦି ଆଗୁଲୁଜ୍, ଡିକ୍‌ନ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍‌ଲାର୍‌ତ ।

ପ୍ରଶ୍ନ :-

- ❖ ବୁଲୁଗ୍‌ସାମ୍ ରୁଜ୍ ସେକ୍ ଆଜା ବିବେ ?
- ❖ ଉଣ୍ଡଇ ଆଗୁଲା ବୁଲୁଗ୍‌ସାମ୍ ବାଜା ?
- ❖ ବୁଲୁଗ୍‌ସାମ୍ ଆରି ଗାଇ ଉଇଗା ?
- ❖ ଗୁବୁଲା ମା ଡିଡେମ୍ ତେଜାଗା ?

● ସିସେନ୍‌ଗୁ ଲେଖ୍‌ବାର୍‌ନା (ଆପର୍ ବର୍ଡି ତେମ୍)

ଦିଦି ପିଣ୍ଡାବକ୍ ତା ତେକ୍ ପର୍ ଅରେଇଁତ ମିରି ଚକ, ଇଲ୍‌ଟା, ଟେବୁଲ୍ ଡିକ୍‌ନା ପର୍ ଆଗୁଲାଈନେ ବର୍ଡି ଗୁଲାଈ, ତାଡେକ୍ ଡିକ୍‌ନ ସମାନ୍ ଡିଡେମ୍ ପୁଲାଈ' ସୁଁଡ୍ ।

ଗୁଲାଈନେ ଅଗୁର୍ ପାଇଟି ଉଲା'ଗ ବାଖା -୨ ନା ଉଲା'ଗ୍ ୩୪ ମାରି ୩୫ ତେମ୍‌ତ ।

ଆର୍କେ - ୮

କୂଟ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂଟ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମବୁତୁ ସୁସୁନା ଦିଦି ବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ପଟ୍ଟନା ଉଲାକ୍ ଅସଥ ସେ ଉସକୁନା, ଆସପତାଲନା, ପନ୍ସାୟତନ ତିଅ, ସିଟି, ବିବେନା ତିଅ ଆଦି ଜା ପାଇଟି ଅଡ଼ମ ଆମାଲ ଅସିଅ । ● ଏତସିତା ମାଲ୍ ମାଲ୍ନା ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଖାୟା ସୁଗ ଜିନିସ ପଣ୍ଡଇ ସପତ ଅଜନ ତିଡ଼େମନା ବେଡ୍ । ମାରି ଆଗୁଲାଇନେ ଆସପାତାଲ, ଡାକ୍ତର ସିବାମତା ଦୁକାନ ସୁଲ୍ ସୁଲ୍ ରେମ ସୁସବରେମ ବାଲ ମିଶେ ଶେତା । ଜତିନା ଆ'ଦିଦିବଇ ଆମାଏଁ ସାଣ୍ଡୁକ୍ତ । ● ମାଲ୍ମାଲ୍ କାନିଲା ମୁଲ୍ ଦାଡ଼ିବ ଅତନ ସେକ୍ ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ମ' କାନିଲା ସୁ'ନ । ସିସେଲ୍ ମୁଲ୍ ତିକ୍ସୁ ତୁରଗୁ ମୁଲ୍ ତିକ୍ସୁ ସିସେଲ୍ ଉୟାରୁ ତିକ୍ସୁ ତୁରଗୁ ଉୟାରୁ ତିକ୍ସୁ ଗିତିନ୍ ସୁଗ ଆଗୁଲାଇନେ ତେମ୍ତ ଦିଦିବଇ ଆମାଏଁ ସାଣ୍ଡୁତ । ● ଜୋଡ଼ନାଲ ମୁନା ଚିଟି ପେଡ଼ିନା ପଟ୍ଟ ସାରାଟା ବାଲ ଗଡ଼ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ମିସାଇବାର ପୁଲାଲ ସୁତ । ଗିତିନା ଆଗୁଲାଇନେ ମା' ପଟ୍ ଅସିଅ । ✎ ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁରନା ଉଲାକ ବାଞ୍ଚା ୧ନା ୩୨ ନା ଉଲାକ୍ ତେମ । ● ବଲ୍ସୁସୁନା ଅଗସ୍ତାକ୍ ଦିଦିବଇ ମାସ୍ଟର, ଡାଗତର, ସିଟି ବେବେ ନାରେମ, ଦୁକାନ ରେନା ନା ପଟ୍ ଅସିଅସିତା ଅଗସ୍ତାକ୍ତା । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମବୁତୁଲ୍ ସୁଁ ସୁଁ ନା ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ପଟ୍ ଅସିଅସେକ୍ ସୁତ । ସା ଉଲାକ୍ ମାସ୍ଟରନା, ଡାଗତର ନା, ସରପନ୍ସ ନା ମାରି ସିଟି ବିବେନା ଦୁକାନ ସୁ'ଗ୍ ସୁ'ଗ୍ । ନ ପଟ୍, ଅସିଅ । ● ଏତସିତା ମାଲ୍ମାଲ୍ ସିଟି ବିବେ ରେମ ଆଗୁରୁ ଲେନା/ଗୁଲାଇନେ ବିତରେ ମୁଲ୍ଣା ସିଟି ବିବେ ରେମ ତେନ୍ତା । ମାଏ ଖାୟ ଖାୟ ଉଇତା “ନିଁ ସିଟି ବିବେ ରେମ । ନିଁ ସିଟି ବିବେ ରେମ ସୁନ ସେକ୍ ଉଇତା । ଆଗୁଲାଇନେ ସୁତ ଉୟ ଉଇତୁନ ? ସିଟି ବିବେ ରେମସୁତ ନିଅଁ ବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ା ଉଇତିଁ । ଗିତିତା ସୁଗ ଆମୁଲଗମ୍ ସୁନ ସେକ୍ ମାର ମୁଲ୍ ଗମ୍ ନା ଲମି ସୁନ୍ତ । (ଆକେମାଏ ନା ପସତ ନା ଗମ୍ନା ଲମି ସୁତ) । ସା ସିଟି ବିବେରେମ ସୁତ । ନିଁ ରିଅଁନିଁ । ଗୁଲାଇନେ ସୁତ ମା' ମା' ରିଅଁନିଁ ? ମାଏ ସୁତ ସିଟି, ଡାବୁ, ଦିନିସୁ ରିଅଁନିଁ । ଗୁଲାଇନେ ସୁତ ଆନେଇବେ' । ମାଏ ସୁତ ଆପେ ମା'ସା ବେତିଁ । ମାଏନା ଦିନସୁ ଆମାଲ ବେତିଁ । ସୁ'ନ ସେକ୍ ମାଏ ଉଇତା । ଦିଦିବଇ ଆମୁନା ଗୁଲାଇନେଲେ ସିଟି ବିବେ ରେମ ତେନ୍ତା । ● ମାମାଲ୍ “ଇଟାବକ୍ ଉରି” ଦିଦିବଇ ଅଇଜା କଣ୍ଠେକ୍ ଇକି ଇକି ତାନ୍ ଅଛୁର୍ ସେକ୍ ଇଲ୍ଟା ବୁଅଁ । ଆଗୁଲାଇନେ ଆତିନ୍ ଇଲ୍ଟା ବାଗ୍ବକ୍ ଉରିଁ ପୁଲାଇସୁନ' । ● ମା' ମା' ପାଲ୍ସିରେ ଦିଦିବଇ ଆରି ଉଲାକ୍ ବେଡ୍ ଆତିନା ସୁଜି, ତରମାମିଟର, ସିଟିପେଡ଼ି ଆରି ପାଲ ପାଲ ସିରେଡ୍, ଗିତିନ୍ ସୁଗ ୪/୫ ଗବେଡ଼ସେକ୍ ଗୁଲାଇନେ ସିରେଡ୍ ।

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ଆସ୍ ତିତେମନା ପରସନ୍

ଆପାବଇ ଡାକ୍ତର, ପଞ୍ଜୁମାଷ୍ଟର, ଦୁକାନବାଲାନ୍, ପର୍ ଅଜୁଲସେକ୍ ଆଗ୍ ତିତେମନା ପରସନ୍ ସୁତପେ ।

- ❖ ମାସ୍‌ଟର ମା' ତେମ ?
- ❖ ଆପେ ସି ବାମନା ମା' ତେମତ ?
- ❖ ପେ ଦିନିସୁ ରୁଅଁତ ଆରେ ଉଇତା ?
- ❖ ଚିଟି ଉଲାକ୍ ଆନାଇ ଜା ରୁଅଁ ବେତ ?

ଗୁଲାଜନେ ଅଗୁରନା ଉଲାକ୍ ବାଝା ୧ନା ୩୩ନା ଉଲାକ୍ ତେମ ।

● **ସିରେତ**

ଦିଦିବଇ ୩ଟା ଉଲାକ୍ ମୁଇଁ ରକମ ବାଇ ପର୍ ସିରେତ ଗୁଲାଜନେ । ମୁଇ ଉଲାକ୍‌ବ ଆଡ଼଼, ଉ଼କୁଇ, ଉଲାକ୍ ଉୟାରବ ତିକ୍‌ସୁର୍ ଗାଡ଼ି ଇକ୍‌ସୁଇ ପଣ୍ଡଇ ଇଜେନ୍‌ ଚିଟିପେଡ଼ି, କଲମା, ଡାଉଉ଼କୁଇ

ଆଗୁଲାଜନା ଅଗୁର ଉଲାକ ବାଝା ୧ନା ୩୪ନା ଉଲାକ୍ ତେମତ ।

● **ମିମେନା ସିନେର ମୁନାନାତାଗ୍‌ତର ତେମିତିଂ**

ମୁନାନା ନିଂ ତାଗ୍‌ତର ତେମିତିଂ

ଆଇସିରେମ୍ ଜୁତିଂ

ଆମାଏ ସିରଂ ବେତିଂ

ଆସିଂ ଇୟଁତି

ସିସାଏଁ ନିଂନା ଗଇଲୁକ୍ କୁକୁର୍ ଆଗୁଲାଜର ତୁନ୍ତା

● **ମାଜ୍ ମାଜ୍ ମଂକୁନ୍ ଏଜା**

ଆଗୁଲାଜନେ ତିତି ତରଗୁଡ଼ାକସେକ୍ ଗୁରୁଂ ତନ୍ତା । ଆମୁଇ ମୁନା ଗୁଲା ମୁନା ବଡ଼ାଉଗଉବିରେ ୩/୪ଟା ତିତିବ ବେଡ଼ । ଆଗୁଲାଜର ଗୁଲା ଗିତିନା ମକୁନୁ ଏହକାଲ ସେଓ ସୁଁତ ମାରି ଆଗୁଅଇର ଅସିୟ ।

କୂର୍ - ୨

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ

● **ମାମାଜ**

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଜନେ ଉୟାର ଦଲ ତେମତ' ଆମୁଇ ଦଲବ' ସିଟି ବିବେ ରେମ୍ ସୁଂ ରେମ ସୁଣ ମିଶେ ମେତା ।

● **ଉୟନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସିରେ**

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଜନେ ଅବୁଦି ଅକର ଉଲାକ ବେଡ଼ସିତ ସି'ତ ।

ଠ	ଠ	ଠ	ଠ
ଠ	ଗ	ଗ	ଗ
ର	ର	ର	ର
ର	ଠ	ଠ	ଠ

ଗୁଲାଜନେନା ଅଗୁର ବାଝା ୨ନା ୩୬ ଉଲାକ ତେମ ।

● **ମିମେନା ସିନେର କୁଷାଆଲୁଂ ଆଗ୍**

ଡିନାଇ ଆଲୁଂ ଲାଇତା ରଏବାର ଆଗ୍

ରଏବାର ଆଗ୍ ଗିତିନ୍ ଗାରି ବକ୍

ସୁଅଁଆଆ ଦୁକାନ ତିଅ ବେଡ଼ାଇ....

ବାଗ୍‌ବକ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଉନାସୁଡିଅ

ଆଟେକ୍‌ବକ୍ ମିସି ଲାଇତା ଆଗ୍

ଆଗ୍‌ବକ୍ ଗୁଜ୍ ତିନେ ପୁକ୍ ଗଇ....

ମାଲିରେମ୍ ମା'ଲେ ରୁଂତ'

ଆଲୁ, ଯିମ୍ ବେଷ୍ଟିଲେ ରୁଂଗତ

ରେମଲେ ସବ' ରୁଂଗତାଲାଇ ବାଇ....

ଆଡିନକ୍‌ସେ ଉଂପ ଦୁକାନ

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨	କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ

- ଡାଗଡର ସିଂରେମ ମିମେ ଡେମ୍ବ୍**
 ମୁଇଣ୍ଡା ଗୁଲା ଡାଗଡର ଡେମ୍ବ୍ ଡାଉବାଇଗୁଲା ମୁଇଣ୍ଡା ଡାଉବାଇଗୁଲା ସୁଲଇ ସିଂକୁନୁ ଡେମ୍ବ୍ ଡାଗଡର ବୁଲା ତିତିନା ଯାରମ୍ ଆଜରେ କୁଡ । ଆଜରେ ବାଟିବାଇ ଜନତର ଅସୁଡ ସେତ କୁଡ । ମାଙ୍ଗମାଙ୍ଗନା ନା ତରମି ମିଟର ଲେୟା ଆଲୁ ବୁନୁତ । ଡାଗ୍ ଡଂସର ଗୁଣ ବିତିବାଇ ସୁରଂ ବେତ । ଗୁଲା ବାନି ଡେମ୍ବ୍ ଡାଉବାଇ ଆଗୁଲରଇନେ ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗବ କୁଡ ।

- ମିମେନା ସିନେର “ସାଗାକୁ ମାଃଲେଃ ସଂଗ୍ସୁଂ ରେମ୍”**
 ସାଗା ମା’ଏଁ ସୁଂ ସୁଂ ସାଗା’ ମଇନା ସାଗା ସାଗା’ ରାୟି ସାଗା’ ବେ । ମା’ଲେ ସୁଂ ସୁଂ ମା’ ଡାଙ୍ଗନାଇ ଆଲୁ ବୁବୁ ସିସେଇଣ୍ଡ । ସାରିଅପ୍ ଡଂସୁକ୍ତାକ୍ କୁମୁଡ଼ା ଆଲୁ ରୁଅଁବେ ବାଇ ନାଇ.... ଇୟମ ବୁରଂ ବାନି ଅରୟ ସେତ ବୁୟତା ବରତିକେ ବାଇ ନାଇ....

ସତଇସା କୁଡ’
 ଆପାବଇ’ ଆଗୁଲାଇନେ ସତଇସା ଅମାକ୍ ପୁଲାଇ ଇସକୁଲ, ଦାଗ୍ଦରଖାନା, ପନ୍ସାୟତ, ପଞ୍ଚଅଫିସ୍, ଆର୍ ବୁଲାଇବାର, ରୁଙ୍ଗତା, ଆତା, ପାଇଟି, ତିଡେମ, ରେମ, ସୁଁତା, ଡୁମା, ଗୁଲାଇନେ, ଅଁରେଇଅକୁନ, ପଟ୍ବକ୍ ଅପାବଇ ଟାନ୍ ବାୟବେଟ୍ ମାରି ଲପାପାବକ୍ ବୁଙ୍ଗସେକ୍ ଷାଞ୍ ବୁଗ୍ସେକ୍ ପଞ୍ଚପେଡ଼ି ବିଡ୍ରେ ସୁରୁଙ୍ଗବେତ ।

- ଉସାମ ବୁଲୁରା ସୁଂଗ୍ ସୁଂଗା ବୁଦି ମାଗ**
 ମିସିଂ ବୁଲୁରା ସୁଂଗ୍ ସୁଂଗା ସାଗା ସା ସୟାରିଲା ବୁଲୁରା ସୁସବ’ ତୁରଗା । ଆପମି’ ୫ ଟଙ୍କା ଡାବୁସୁ’ନ । ଇନଗାରି ଉନା ବୁଲୁରା ବେଡ଼ସା ସୟାରିଲା ଆମାଇ ମା’ସା ଉନା ବୁଲୁରା ବେଡ଼ନ’ । ସାବୁଲୁରାସୁଂଗ୍ ସୁଂଗାଉନା ରୁଅଁନା ବାନି ଡେମ୍ବ୍ ।

ଗୁଲାଇ ରତଂ ବାଇନା ସକା ତିତା ମଇନା ମଇନା ସବା ଡଂପ ବେତାଇ.... ନ କି ତାବ୍ଲା ଦୁକାନ ତିତା ସୁକା ଦୁକାନବଆ କିର ଗିତା ବଡ଼ା ପକଡ଼ି ସୁମ ଉୟାନାଇ ବେଡ଼ାଇ....

- ମାଂମାଂ ଏଡ଼ସିତା ସୁଁ ସୁଁ ନା**
 ଇସକୁଲନା ତିଅ, ତସିଟି ବିବେନା ତିଅ, ଆସପାତାଲା ତିଅ । ପଂସାଡ଼ ତିଅ, ଆଗ୍ନାପବ୍ (m''x m'') ଉଲାଇବ ସିତ୍ର ଡେମ୍ ସେକ୍, କାଇଲାବାଇ ପଟା, ତରମି ମିଟର, ସିଟି ବିବେନା ପେଡ଼ି, ତଟର ସିତ୍ର ଡେମ୍ ସେକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ବାନି କୁଡ । ଅଇଜା ସମୟ ପୁଲାଇ ଦିଦିବଇ ଆମାଏ କୁକୁ ପୁଲାଇ ବେତ । ମାରି ଗିତିନା ଉଲାଇ ମୁନାବ ତୁନୁ ଲୋସେକ୍ ଅଗ ସଲାକ୍ ଅୟା ସୁଗ ଦିନିସ୍ ତିକା ? ଅୟା ସିତ୍ର ତିକା ? ମା’ ମା’ ତି କା ?

 ଗୁଲାଇନେ ନା ଅଗୁରନା ଉଲାଇ ବାଖା ୨ ନା କୁଟ ୩୭ ଉଲାଇ ଡେମ୍ବ୍ ।

- ଡୋମିନେ**
 ସରପଂସ ନା ଇମି, ଡାଗଡର ନା ଇମି, ମାସ୍ତରନା ଇମି ୧୦ଟା ସିତ୍ର ରୁଅଁସେକ୍ ଡୋମି ନେ । ଉଲାଇ ଡେମ୍ବ୍ । ଗୁଲାଇନେ ନା ବଡ଼ରେ ବାଖାତ ଆମୁଲ ଉଲାଇ ସବ୍ସେକ୍ ମଜାବୁତ’ । ମା’ ମା’ କାମ ଉ ମ୍ ସିତ୍ର ତିତା ଗିତିନେ ନା କମ ସୁଁତ’ ।

କୂଟ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ସାମୟାରିଲା ଉନାସୁଗବେଡ଼ । ମାସାଉନା ଡାକ୍‌ବେଡ଼ନ ଏଜା ପୁଲାଇ ଆନ ବାନି ତ' ।

● ଅଗସଲାକ୍

- ❖ ସୟାରିଲା ମା'ସବ ?
- ❖ ବୁଲୁରା ସୁଂଗ୍ ସୁଂଗା ଆମାବେଡ଼ ?
- ❖ ବୁଲୁରା ସୁଂଗ୍ ସୁଂଗା ଅୟାବୁଲୁରା ତେଡ଼ ?
- ❖ ସୟାରିଲା ଅୟା ଡାବୁ ବେଡ଼ ?

● ଲେଖିୟା'ପ୍ ମାଗ

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ମାଙ୍ ମାଙ୍ଗାନା ପାଦା ଅଜନ ଡିଡେମ୍‌ନା ବେଡ଼ ସେକ୍ ମୁଇଁଗାରି ସାରି ମାର୍ ମୁଇଁ ଗାରିବିରେ ବୁଅଁ । ଜାଆଲୁଂ ଡେଗିତା ଗିତିନା ଲେଜି ମା ବଗ୍‌ବକ୍ ଡେନତା ସାୟା'ପ୍ ଡେନତା ।

● ଡାକ୍ ମାଗ୍ ମାମାଗ୍ ବୁଦିନାମାଗ୍

ମୁଇଁ ମୁନାବାଇ ବାଇରା ମାରି ବା ଲତିବ ଦିଦିବଇ ଡାଗ୍ ବୁଅଁ । ଖୁଲତା ଲୁବ୍‌ଡାକ୍ ଉଇତା, ସୁରେଇବେର, ଉଲାଇ, କାମଟି ସଂ କନ୍‌ଗୁଲା ସୁରୁଙ୍ଗା ଜୁଲ ।

● ଗିଗେବ୍ ସେବ ବାଇ, ଲୁମୁଇ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ମାଗ୍‌ମାଗ୍ ।

ଦିଦିବଇ ଆମୁଇ ବାଇରା ବଡ଼ାଗ୍ ବୁଅଁସେଡ଼ ଗିଗେବ ବାଇକି ସେବ୍ ବାଇଡ଼' ଦିଦିବଇ ଆଟବ ଅଜୁଲସେକ୍ ମା'ଲେ ଲୁମି ବାଇ କି ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ବାଇ ଅସିଅ ।

● ମାମାଙ୍ ଡାଉ ବାଇ ମୁନାବାଇ

କୂଟ ୨ ଡିକିଗା

 ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ନା ବାଖା ୧ନା ୩୫ ଉଲାଇ ଡେମତ ।

କୂଟ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ମୁଲ୍‌ନା ମାଗ୍ ମାଗ୍ ନା ଅସିଇ

ଦିଦିବଇ ସତେଇସା ଅମାକ୍ ଇସ୍‌ଜୁଲ ଡାଗ୍‌ତର ତିଅ, ସିଟି ବିନେ ତିଅ, ମାରି ଆଗ୍‌ବ ବୁଲାଅ ସେତା ଗିତିନ୍ କାମ୍ ମା'ଡ଼ ସୁଁତ ।

● ଉସ୍ତାମ ମଙ୍ଗୁଲିନା ସକା ସୁସବ ?

ଅଶ୍ଟାଆଲ ଡସେକ ମୁଇଁ ଉଗମଡିତା, ଗିତିନ୍ ଉଗମବକ୍ ମଙ୍ଗୁଲିଡସେକ୍ ଡାକୁଇଡିକ୍ । ମାଇନା ମାଂ କାମା ଡିଡେମ୍ ପୁଲାଇ ଆନବ୍ରା ଉଇଗା । ସିସାଇ ଅତାଇଲୁପ୍ ସାପ୍‌ତା ଗୁଲାଇରତିମେ ବାଇ ସକ୍ ଉଁପ ଅଲୁକ୍‌ତା ଡସେକ ମଙ୍ଗୁଲି ଲା ମନଦୁଃଖ ଡେଜା । କନ୍‌ବେଲା ମଙ୍ଗୁଲି ନା ବା' ଆମଙ୍ଗୁଲି ଲାସୁନ' ମାଗନ' ମଙ୍ଗୁଲି ଅତାଇଲୁପ୍ ପୁଲାଇ ପେ ମା ସିଟି ତିଅବ ଡାକୁ ଅରୁଂଗତା । ମଙ୍ଗୁଲିଲା ଏତିଗାମିବାଇ ଡାବୁ ସିଟିଡିଅବ ସାଗା । ମଙ୍ଗୁଲିନାବା ଆ ମଙ୍ଗୁଲି ସିଟିଡିଅବ' ଖୁଇୟ ଇଗା । ସା ମାଏ ମି ବାଇ ଡାବୁ ବେଖାଇତ ଅସିଅ । ମଙ୍ଗୁଲିଲା ଗୁଲାଇ ମାଗ୍ । ମାରି ତିମେ ବାଇ ସକା ସବ୍‌ସେକ୍ ଅତାଇଲୁପବ ମଙ୍ଗୁଲିଅଲା ଅଲୁକ୍ ସେକ୍ ତୁରଗା ।

ପ୍ରଶ୍ନ :-

- ❖ ମଙ୍ଗୁଲି ପୁଲାଇ କା'ଡାବୁ ଅରୁଂବୁତ ।
- ❖ ମଙ୍ଗୁଲି ବା' ବୁରଂ ଆରି ଉଇଗା ।
- ❖ ମଙ୍ଗୁଲିଲା ଡାବୁ ମା'ଡ଼େ ଡେମ ।

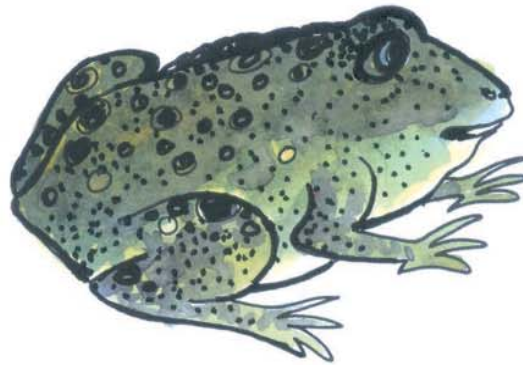
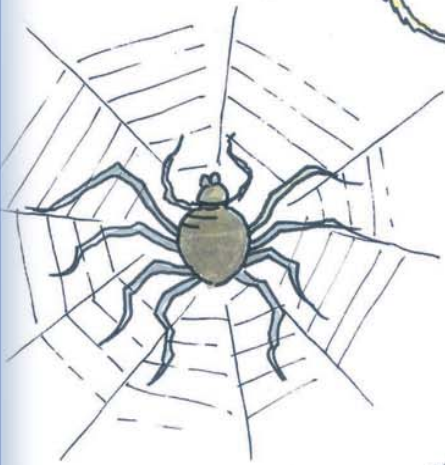
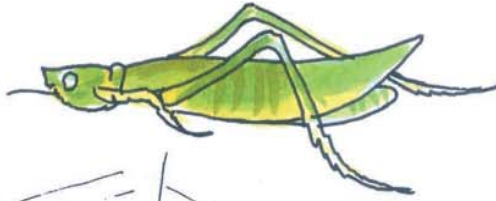
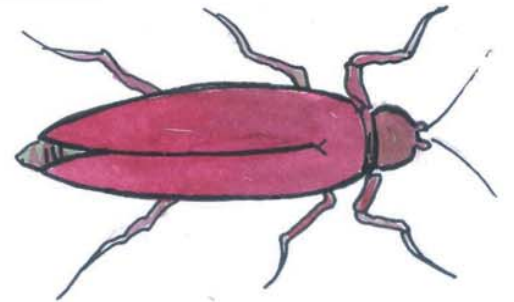
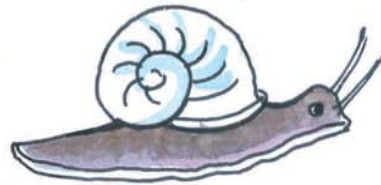
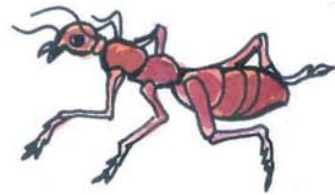
● ଗିଗେବ୍‌ବାଇ - ସେବ୍‌ବାଇ-ଲୁମୁଇ-ସୁଡ଼ଂ ଅମାକ୍

କୂଟ-୧ବ ଡିକିଗା ।

● ମାଂ ମାଂ ଡିଲାଇ-ସିଲାଇଁ ଅମାକ୍

ମୁଇ ସମୟବ' ଦିଦିବଇ ୫ଟା ଗୁଲା ରୁଂତା । ଦିଦିବଇ ବାତିତ ଅଗୁଲାଇନେ ଆଦିଦିବଇ ଗୁରଂ ଉଇତା । ସା ମାରି ବାତିତ ମୁନାବାଇ ଗାରି ନୁ ଡାଉବାଇ ତନ୍ତା ।

 ଗୁଲାଇନେନା ଅଗୁରନା ଉଲାଇ ବାଖା ୨ନା ୩୮ ନା ଉଲାଇ ଡେମ ।

ଆର୍କେ - ୯

କୂର୍ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୂର୍ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<p>ମ' ବତୁଙ୍ଗସେକ୍ ସାରଳଙ୍ଗ</p> <p>ଅଜାନଘାଡ଼ି ଦିଦିଲେ ଡାଉ ବୁରୁଲେନ୍ ମୁଇ ଗୁଲଙ୍ଗ ଉଲା'ରବକ୍ ପର୍ଅରୟ୍ସେକ୍ ନା'ଇନା ରାଇଜକକ୍ତୁକୁନା ଡାଉ ବୁରୁ'ଲେ ଆଗୁଲାଇନେ ଅମାଗ'ସେକ୍ ମିରିକି ବିଏ' ଡରକାଙ୍ଗ୍ ବିଏ' ଆୟୁଙ୍ଗ, କିରିଙ୍ଗେ, ଲିଲାପ, ମାରି ଝିଁ, ଦିଦିଲେ ଡାଉ ବୁରୁ'ଲେନା ବାଗବକ୍ ଆଗୁଲାଇନେ ଡାଉବା'ଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍ଲାଗତାମିରି</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ଯେ ଗୁଲାଇର ବିଏ' ଜୁଲ'ତ ଯେ କି ? ❖ ଆପେ ଉଷକ' ବିଏ' ଡରକାଙ୍ଗ୍ବିଏ', ଆୟୁଙ୍ଗ ଅବ'ଡକି ? ❖ ଯେନ୍ ବିଡରେ ଜା ଲିଲାପ୍ ଜୁଲ'ତପେକି ? ଲିଲାପ୍ ସବ'ତପେ କି ? ❖ ଲିଲାପ୍ ଜାନ'ବାଗବଗ୍ ଲେ'ଇ'ତା.... ଡିକ'ନା । <p> ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ଉଲା'ର-୧ଟା ଉଲା'ର ୩୬ ଡେମ୍ତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ମିମେ ସିସେର “ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଙ୍ଗ” <p>ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଙ୍ଗ, ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଙ୍ଗ ଆରିଡା'ର ରୁଷ୍ଟିଡିତା, ନେନାଡିଅ ଆତା । ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଙ୍ଗ....</p> <p>ମିଶ୍ଟିଗନା ନେ ମାଲା'ଗଡନେ ଆରେମ ଇସେ'ମି ବୁରଙ୍ଗ୍ ସୁ'ଇକ୍ ବେ'ତନେ ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଙ୍ଗ, ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଙ୍ଗ ଗୁଲାଇନେ କିରିଙ୍ଗେନା ଡାବ୍ନା ତୁଙ୍ଗସେକ୍ ତିରେ କିରିଙ୍ଗେ'ନା ସୁଗ ମାଲା'ଗତା ।</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ମ' ବୁତୁ'ଗ୍ ସୁଁସୁଁନା <p>ଆପାବଇ ଡାଉ ବୁରୁଲେନା ପର୍ ଅସି-ୟାସେ ଆଗୁଲାଇନେ ଝିଁ, ଲିଲାବ, ବିସି, ଗିତାଇଁଲାଗ, ବୁଏ, ଡରକାଙ୍ଗ୍ବୁଏ ଟଗଡୁର, ଗିସି, କନ୍‌ଗୁଲାଇ ନାଇଁନା ବଲ୍ ଡେମ୍ତ କି'ବଲ୍ ଆଡେମ୍'ତ ସୁଡ । ଡାଉ ବୁରୁଲେନା ବାଗବଗ୍ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଆଲୁଡିକୁନା ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍ଲାଗତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ଝିଁ ଆନାଇ ମା' ବେତ ? ❖ ଆ' ଝିଁନା' ଡିଅ ମା' ସୁଡ ? ❖ ଟଗଡୁର ନାଇଁନା ମା' କାରାପ୍ ଡେମ୍ତ ? ❖ କିରିସିଁ ନାଇଁନା ମା' କାରାପ୍ ଡେମ୍ତ ? ❖ ଆୟୁଁ ନାଇଁନା ସୁସୁମ୍ନା ଜିନ୍‌ସୁବ୍ ଲେଗ୍ନା ବାନି କି ବଲ୍ ଆଣ୍ଡା ଗୁଲାଇନେ ଯାନ୍ ବାଗବଗ୍ ସୁଡ ଗିଡିନା ଆପାବଇ ମାଏଁ ବେର' ଅଇଁତ । <p> ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ନା ବାଖା-୨ନା ଉଲାଗ୍ ୪୦ ଡେମ୍ତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ମିମେନା ସିନେର 'ମେଲେରିଆ ସି' <p>ଆପାବଇ ମାରି ଗୁଲାଇନେ କିରିସିଁନା' ଡାବ୍ନା ଅଲୁଗ୍ସିତା ମିମେନା ସିନେର ସେରତ । ମେଲେରିଆ ସି ମାରି ବାତ ସି ତର୍ ତରାବେଡ୍ ଆ'ସିରି । ଆ'ରେନା ଡେମ୍ତ ଡେରେ ଯେତେ, କନ୍ ନେନା ବାନିବାଇ ଗୁଣ୍ । ଲ'ରେ ଲ'ରେ ସେରଡ୍, ସେରଡ୍ ଲ' ବୁଗ୍ନାଇ ଆ' କିରିସିଁଲ ।</p>

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

• **ସିସେନୁର ଡିକୁନ୍ ବାନି ଅଜୁନା**

ଦିଦିଲେ ଆଗୁଲାଲନେ ତିରେ ଖାୟ'ରିଙ୍ଗସେକ୍ ଆମା'ଏ ନିଜେ ନିଜେ / ଆମୁଲଣ୍ଡା ଆମୁଲଣ୍ଡା ଡାଉବୁରୁ'ଲେ ଅସୁଇ'ତ । ମାରି ମାଇବୁରଙ୍ଗ୍ ତ'ଗଡୁର ବୁବୁ'ନା କାନା, ବିଏ'ନା କାନା ଗୁଲାଲ ଅସୁଇ'ତ ।

• **ଆ ବିୟୁଲେ ଜୋଡ଼ଲ'ସେକ୍ ପର୍ ଅରେଇଁନା'ଇ**

ଦିଦି ବିୟୁଡିକୁନ୍ ପର୍ ଆଗୁଲାଲନେ ବେଡ଼'ସେକ୍ ବିୟୁଲେ ଜୋଡ଼'ସେକ୍ ପର୍ ଅରେଇଁଅ'ସେକ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ଅମା'ଗତ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅ ଗୁର ପାଇଟି ଉଲା'ର ବାଖା-୧ ନା ଉଲା'ର ୩୭ ତେମତ ।

• **ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ “ବ'ସବାଲ ଦୁରୁବାଙ୍ଗତା”**

ଇଆଁସିଙ୍ଗବେଲାନ ଉନ୍‌କୁର ଇଆଁନା କିରାଇଁ ବାଗବକ୍ ଲେଇ'ସେକ୍ ଚିକ୍ ଚିକ୍ ତାନାଗୁତା । ଗିତାଇଁଲାଗ୍ ସାରଦାଗମନ୍ ବକ୍ ଖାକ୍ ଖାକ୍ ବୁଲୁବାର୍ ଡୋଡ଼ା । ମାଇ ବୁରଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ ପୁଲା'ଇ ବାଇଲକ୍ ତୁତୁରୁ ଡେନ୍ତା । ଗିତିନ୍ ବେଲା ବି'ଏ' ମାଲ ପୁଲା'ଇ କାଦି ତୁତୁରୁ ତୁରଗିତା । ଗିତାଇଁଲା'ସୁନ' ବିଏ' ମାଙ୍ଗ୍ ବାନି ଇଆଁଡ଼'ତା ଆନ ମାଙ୍ଗ୍ ମାଙ୍ଗ୍ ପୁଲାଲ ମନ୍ ଆ ଡେନ୍ତା' କି । ଲ ଇୟାୟ ମିଶ୍‌ସେକ୍ ମାଙ୍ଗାମା'ଇ; ବି'ଏ'ସୁନ' ଆଣ୍ଡା ବିଏ'ମାଙ୍ଗ୍ । ଆନିଙ୍ଗ ବେଲା ଆଣ୍ଡା ନିଙ୍ଗ କାଦି ତୁତୁରୁଉଇଡେନ୍ତିଙ୍ଗ । ମାର ମୁଇ ଦିନ୍ ପୁଲାଲ ତୁର' ବୁଙ୍ଗଡିଙ୍ଗ । ସୁନ'ସେକ୍ ବିଏ' ମାଇନା ଗାରିବକ୍ ତୁଙ୍ଗା ' । ଗିତାଇଁଲା ମାଇନା ତୁମ ତୁଡ଼ଲ' ସେକ୍ ବାନାଉଇଗା' । ଏଡ଼ଲ' ବିଏ'ତା ଅବୁଦି କାବାବାଇ ଡିକ୍'ନ୍‌ବା'ଇ ବେଲାବକ ବିଏ ପାଇଟି ତେମ'ନି ?

ଡିକ୍'ନ୍ ଅଇ'ଜା ଦିନ୍ ଉଇଗା', ଲିଙ୍ଗଡାଗବେଲା ସା'ଗା' । ଅଇଜା ଦିନ୍ ସୁ'ଗ୍ ଇସାଅ ଡା'ଗ୍ ଗୁରୁ ଡା'ଗ୍ ଗୁର । ଗିତାଇଁଲାଗ୍ ପାଲାଲ' କାଦି ଆଡ଼ିତା । ଡା'ଗ୍‌ବକ୍ ଡା'ଗ୍‌ଡାଗସେକ୍ ଅବୁଦି କଷ୍ଟରେ ବିଏ'ବକ୍ ଉଇଗା' । ସୁନ' ବିଏ' ମାଙ୍ଗ୍, ନିଙ୍ଗ

କୂର୍ - ୨

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ

ବିସନାଇ ସୁରଂ ରୁଂ
କିରିଏଁ ଗଇ ଉଇତା
ବାନି ବୁ'ଗ୍‌ନାଇ ଆ' ଉଙ୍ଗ୍‌ମ,
ଲ' ସୁଇଁ ଆ'ଗୁଲାଲର,
ତାର୍‌ସଙ୍ଗ୍ ଉଇଡାଗ୍ ତିଅ ବିଡରେ ବାଇରେ
ମସାରି ଟାନ୍‌ଲ ଲେ ମଡ଼ାନାଇ ।
ମାଗପେ କିରିଏଁ ନାଇନା ସଡରୁ
ସୁଁ ନାଇ ଆ'ଗୁଲାଲରେମ ।

• **ପର୍ ଅରେଙ୍ଗ ନା' ମାରି ରଙ୍ଗ ବେବେନା ପାଇଟି**

ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ଗୁଲଙ୍ଗ୍ ଉଲାଗ୍ ମାରି କ୍ରେୟନ୍ ବେଡ଼ସିତା ଲିଲାବ୍, ସରୁପୁଇ, କୁରୁଲୁଙ୍ଗଡାଗ୍ ପର୍ ଅରେଇଁ ପୁଲାଲ ସୁଡ଼ । ମାରି କ୍ରେୟନ୍ ବେବେ' ରଙ୍ଗଡିଡେମ୍ ପୁଲାଲ ସୁଡ଼ ।

 ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ ବାଖା ୨ନା ଉଲାଗ୍ ୪୧ ତେମତ ।

• **ଆଲୁ-ବାଗବଗ୍ ଅମଗ୍ନା**

ଆରନା, ଆରନା ଡାଉବୁରୁ ମୁନାବୁରୁ ତୁରୁରୁ ଆଲୁ ଆରନା, ଆରନା ତୁରୁରୁ ବାଗବଗ୍ ତିତା ଗିତିନ୍‌ଲେନା ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ସୁଡ଼ ।

• **ସମାନ୍ ସମାନ୍ ବାର ସିରେନାର**

ଆପାବାଇ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ଉୟାର ବାଖା ତେମତ । ମୁଇଁ ଲାଇନ୍‌ବଗ୍ ବାୟକୁନ୍ ଅକ୍ଷରକାର୍ଡ଼ ବାଖାତ ମାରି ମାରମୁଇଁ ଲାଇନ୍‌ବଗ୍ ବାୟକୁନ୍ କାର୍ଡ଼ ବେବେ' ମିସ୍‌ବାରନା ପର୍କାର୍ଡ଼ ବେଡ଼ସିତା ଆ'ଗୁଲାଲନେ ଯଡ଼ବାର ପୁଲାଲ ସୁଡ଼ ।

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨	କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ

ଇୟାଆର ଦିନ୍ ତେଜା' ନିଜ୍ ଆସୁମ୍ତିଜ୍ । ନତ କାଦି ତୁର'ସେକ୍ ବୁଜ୍ତନ୍, ଆନିଜ୍ ଉଇତି ବେଡ୍'ନା ତେମାନା ।" ବିଏ' ଏ ତେଲ' ସେକ୍ ଆଗିତାଇଁଲା ଉଇ'ତି କାଦିବେଡ୍' ମାରି ବୁଜାୟ'ସେକ୍ ସୁନ' ନିଜ୍ ଅଇଜା ବେଲା ଆନ ସୁଁ ସୁଁ ତେଜ୍ନିଜ୍ କାଦି ତୁତୁର ପୁଲା'ଇ ଗିତିନ୍ ବେଲା ନିଜ୍ନା ତୁମ' ଆସ'ବତୁନ୍ ତୁତଲ' ତୁତଲ ସେକ୍ମାଜ୍ ନ' ମାରି ଆନିଜ୍ନ ବକାବା'ଇ ଡ'ସେକ୍ ସୁନ'ନ । ଅଇ'କା ମାଗ'ନ ଯା ବକାବା'ଇ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-

- ❖ ଗିତାଇଁଲା ସାର୍ଦା ମନ୍ବକ୍ ମାଡ଼ିତେମ୍ ତେଜା ?
- ❖ ଗିତାଇଁଲା' ଆଜା କାଦି ଲୁଡ୍ ?
- ❖ ବି.ଏ. ଆମାଜ ମାଡ୍ ସୁନ' ?
- ❖ ଅଇକା ଯା ବକା ବା'ଇ ?

● **ମିମେ ସେସେର, “ନିଜ୍ ତାଉ ଲିଲାପ୍”**

ନିଜ୍ ତାଉ ଲିଲାପ୍
 ତାଉ ସାରି ନିଜ୍ନା ବାଇଲକ୍
 ଉନ୍ତୁର ତେଜ୍ନା ସାରି ସାର୍ନା, ନିଜ୍ ମାଜ୍ ମାଜ୍ ଉଇତିଜ୍ ।
 ସାରି ତିନ୍ତାବୁରବକ୍
 ମାଜ୍ତିଜ୍ନିଜ୍ ସାର୍ଦାଗସେକ୍
 କେଣ୍ଡା କେ କେଣ୍ଡା ଜୁଲ୍ତିଜ୍
 ନିଜ୍ ଉଇତା'ଗ୍ ସୁମ୍ତିଜ୍
 ଦିଦି ଅରେୟ୍ଜୁନ୍ ଲିଲାପ୍ ତିତିବକ୍ ସ'ବସେକ୍ ମିମେ
 ମେଗ୍ ସେକ୍ ସିନେର ସେରତ ।

● **ଲୟର ଅମାଗ୍ନା**

ଆପାବଇ ୧୦ ଜାକ ଲୟର ମାରି ଡାଉବବୁରୁ, ମୁନା ବୁରୁନା ପଟ୍ ସମାନବାଇ ସିରେ ପୁଲାଇ ବେଡ୍ସିତା ଲୟର ଅମାଗ୍ତ ।

 ଗୁଲାଗନେ ଅଗୁର ଉଲାଗନ୍ ବାଖା ୨ନା ଉଲାଗ୍ ୪୨ ତେମ୍ତ ।

● **ମୁନା-ତାଉ ଅମାଗ୍ତ**

ଆପାବଇ ମୁନା ମାରି ତାଉ ତାଉ ବୁରୁନ ମୁନାବୁରୁନା ପଟ୍ କାଡ଼ି ଆଗୁଲାଗନେ ବାଟାତ । ଆ ଉୟର ଗୁଲାଗନେ ମାଏନ୍ କାଡ଼ି ସଗସିତା ମନକାଇ ସାସା ପୁଲାଇ ସୁତ୍ । ମାଏଁ ସଗକିନା ପଟ୍ ଆରନା ମୁନାଆରନାତାଉ ଅଗସଲାଗୁତା ମାରି ସୁଁ ସୁଁ ପୁଲାଇ ସାଷୁ'ତ ।

● **ଇସାଅ ଏତବାରନା**

ଆପାବଇ ତଙ୍ଗସ୍ତରୁ'ନି ଉଲାବ ତିକନ ତିତେମ୍ନା ୪ଟା ପଟ୍ ତେମସିତା ଆଗୁଲାଗନେ ତଙ୍ଗସ୍ତରୁ ଗାରି ଲିଲାବ୍ ମାରି ଲିଲାବ୍ ଗାରି ତଙ୍ଗସ୍ତରୁ ତିତେମବେ ସୁତ୍ । ତୁରଗୁ ଆଗୁଲାଗ ମିସାସିତା ମୁଇଁ ତୁରଗୁ ମୁଇଁ ବୁଜ୍ ବୁଜ୍ ପୁଲାଇ ଆଗୁଲାଗନେ ସତ୍ ।

● **ମିମେନା ସିସେର 'ତାମାଗ୍ ଲିଗ୍'**

ତାମାଗ୍ଲିଗ୍ ତାମାଗ୍ ଲିଗ୍
 ଜଲକା ଗାରି ତିତ୍ନ,
 ମାପୁଲାଇ ନି'ନା ପୁତଲାଗାରି
 ଜୁ ଜୁ ଜୁଲତ୍ନ ।
 ଆପାବଇ ଆଗୁଲାଗନେ ଆ'ମିମେନା ସିନେର ଅମେଲସେ ଅସେରତ ।

କୂଟ - ୧

୩-୪ ବରଷ

 ଗୁଳାଇନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ବାଘା ୧ନା ଉଲା'ର ୩୮ ତେମତ ।

● ଆଲୁଙ୍ଗ ତନାଙ୍ଗନା ଅମାର୍

ଦିଦି ଡାଉରୁକୁ' ମାରି ମୁନା'ରୁରୁନା ଉଲା'ର ଅସୁୟ'ସେକ୍ ଯା ତୁରୁରୁ ଆଲୁଙ୍ଗଡିତା ମାରି ଯା ତୁରୁରୁ ବାଗବକ୍ ଡିତା ତ'ସେକ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ଅଗସ୍ଲାଗତ ।

 ଗୁଳାଇନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ବାଘା-୧ନା ଉଲା'ର ୩୯ ତେମତ ।

● ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସିରେନା

ଦିଦି ପାଲ୍ ପାଲ୍ ମୁନା'ରୁରୁମାରି ଡାଉରୁ'ରୁ ପଟ୍ଟକାଡ଼ି ବେଡ଼'ସେକ୍ ମୁନା'ରୁରୁ ମାରି ଡାଉ ରୁରୁ' ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସିରେପୁଲା'ଇ ଆଗୁଲାଲନେ ସୁଁଡ଼ ।

 ଗୁଳାଇନେ ଅଗୁର ଉଲା'ର ୧ନି ୪୦ ତେମତ

● ଲମ୍ବର ଅମାର୍ଗନା

ଦିଦିଲେ ୭ ପଡେକ୍ ଡାଉରୁକୁ'କାଡ଼ି କୁରଙ୍ଗ୍ ଲମ୍ବର କାଡ଼ି ଯୋଡ଼ଲ'ସେକ୍ ତୁଡୁର ପୁଲା'ଇ ସୁଡ଼ ।

- ❖ ମୁର କୁରୁ'ନା ପଟ୍ ।
- ❖ ଇୟା'ଆର କୁରୁଙ୍ଗ୍ଡାଗନା ପଟ୍ ।
- ❖ ଇଲେଇ କୁସିଗନା ପଟ୍ ।
- ❖ ଚାରଟା ସିରାଙ୍ଗୁଗୁରୁ'ନା ପଟ୍ ।

 ଗୁଳାଇନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ଉଲା'ର ବାଘା-୧ନା ଉଲା'ର ୪୧ ତେମତ ।

● ପୁତଲାନା ମିମେ “ନେ ଗୁଲାଲ ଆୟୁଙ୍ଗ”

ଦିଦିଲେ ଆଗୁଲାଲନେ ଆୟୁଙ୍ଗନା ପଟ୍ଡିକୁନ୍ ଅଅଁତି ପୁତଲା ବେଡ଼'ସେକ୍ ସିସେର ସେର'ସେକ୍ ମିମେ ମେଗ୍ସେକ୍ ଡିଡେମ୍ ପୁଲା'ଇ ସୁଡ଼ ।

କୂଟ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ମିମେନା ସିନେର ‘ନିଂ ଡାଉବାଇ ଲିଲାବ୍’

କୂଟ-୧ବ ବେଡ଼ତା

ଆପାବଇ କନା ଆମିମେନା ସିନେର ଆ'ଗୁଲାଲନେ ଅମେଲସିତ । ଅସେରତ ।

● ଉସାରାମ୍ ଉନା' ‘ବଂସରେମ୍ ଦୁକ ବାମ୍ତା’

କୂଟ-୧ବ ବେଡ଼ତା

- ❖ ଅଗସଲାଗ୍ ପ୍ରଶ୍ନ
- ❖ ଗିଡେଣ୍ଡାଗ୍ ଅବୁଏ ମା'ଡ଼ ସୁନ ?
- ❖ ଉସାରାମ୍ବଗ ବଂସବାଇ ଯା ?
- ❖ ବଂସ ବାଇ ଡେଜାସା ମା' ଡେଜା ?

● ସିନିଗ୍ବେରଙ୍ଗ ଅଗିନ୍ (କୋଲାଇ)

ଆପାବଇ ଲିଲାବ୍ ପଟ୍ ବାଗବର ସିନିଗ୍ବେରଂ ଡେକସୁଁ ଅରେହଁ ପୁଲାଲ ସୁଡ଼ ।

● ମିମେନା ସିନେର “ସାଇନିବର” (ସାଧବ ବୋହୁ)

ବାନିବାଇନା ସାଇନିବର

ଲିଙ୍ଗ୍ଡାଗବନ ମାସା ଉରଡ଼ନ

ବାନିବାଇ ସିରି ନନ୍ ବାନି ତିନାତା

ଲିଙ୍ଗ୍ଡାଗ୍ ତମନା ଆରି ତିତନ ।

ଲିଙ୍ଗ୍ଡା'ଗ ବେଲା ଗାରି ସୁଲ

ଡେକସୁଁ ଡାସଲ ଉଇତା ଲଦିଗିତା

ନ'ନା ଜିଲ୍ମିଲ୍ବାଇ ବାନିବାଇ ଉଞ୍ଜେ ।

<p style="text-align: center;">କୂଟ - ୧</p>	<p style="text-align: center;">କୂଟ - ୨</p>
<p style="text-align: center;">୩-୪ ବରଷ</p>	<p style="text-align: center;">୪-୫/୬ ବରଷ</p>
<p>ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଜ୍, ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଜ୍ କତ୍କାର, ଲରସୁଲକବକ୍ ତୁର' ସେକ୍ ଲେଇତିକ୍ ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଜ୍.... ବୁ'ସ ରୋଗ, ଲରସୁଲ'ଇ, ବିଡ଼'ବେ'ତନେ ସୁମ ନେ ଗୁଲାଇ ଆୟୁଜ୍....</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ମୂଇ ଜିନ୍ସୁ ସିନିଗବୁରକ୍ ଅଗି'ନା (କୋଲାକ) ମୁଗୁର ପଟ୍ଟକ୍ ଗୁଲାଇ ଉଲା'ର ଗାର' ସେକ୍ ଡାଉଡାଉ ଡେମ୍ ସେକ୍ ଗାର' ସେକ୍ ସିନିଗବୁରକ୍ ଅଗି'ତ । ✍ ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର ପାଉତି ବାଧା ୧ନା ଉଲା'ର ୪୨ ତେମ୍ତ । ● ବାଲି ମାଜ୍ ମାଜ୍ ଦିଦି ଆଗୁଲାଇନେ ବାଲିବାଗବଗ୍ ଲିଲାପନା ପଟ୍ ଅରେଅଁ ପୁଲା'ଇ ମାରି ବିୟନା ପଟ୍ ଅରେଇଁ ପୁଲା'ଇ' ସୁତ । ● ମାରମାରନା ପ୍ରଶ୍ନ (ପ୍ରତ୍ୟାଶାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ) ଦିଦି ଆଗୁଲାଇନେ ଡାଉମୁନା' ବୁବୁ'ନ୍ ପଟ୍ଲେ ଅସୁୟ' ସେକ୍ ମିରି-ବୁବୁ', ଗୁବୁ'ଇ, ଗିଡ଼େ', କୁରଲୁକ୍ଡା'ର ଗୁଲାଇ ମା'ଏନ୍ ଇମି ଅମା'ରତ । ଦିଦିଡାଉ ମୁନା'ବା'ଇ ବୁବୁ ଲେନ୍ ବିସୟନା ମାଗ'କୁନ୍ସୁର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଗସ୍ଲାରତ । ❖ ପେନ୍ ବିଡରେ ଯା ବୁବୁ' କୁଲ'ତପେ ? ❖ ପେନ୍ ବିଡରେ ଯା ଗୁବୁ'ଇ' କୁଲ'ତପେ ? ❖ ଡାଉ ମୁନା'କୁବୁଲେ ମିରି କେଲକ୍ତା ? ❖ କୁରଲୁକ୍ଡା'ର କୁଲ'ନା ଆଜା ବ'ତୁକ୍ଲାରତା ? 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମୂଲନିଡ଼ିକୁନା ଜିନସୁ ଅସୁରନା ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ତିରେ ଝାୟରୁକାସିତା ଟକଡୁର, ବୁଏ ତରକାଗିନାଲୁଗ, ବୁବୁକାନା ଗିଡ଼େ, ଉଙ୍ଗମାର (ଲିଙ୍ଗଡାଗ ବେଲାନା ତୁକ୍ବି ସାଇନବଇ) ଗୁଲାଇ ଅସିୟସେ ଅମାରତ । ● ମାରମାରନା ପ୍ରଶ୍ନ (ପ୍ରତ୍ୟାଶାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ) ଉଙ୍ଗମାର ଅବନା, ବୁବୁ ଅବନା ଝଁ ଅବନା ମାରି ଏଁରିବ ତଙ୍ଗସରବୁ ଗିଡ଼ନା ମା' ତିଡ଼େମ୍ ଲାଗତା ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଅଗସ୍ଲାରତା ମାରି ତୁରଗୁ ସୁତ । ବ'ବ'ବ ଗିସି ଡିଗ୍ନା ମା' ତେନ୍ତା ବବ୍ ବନ୍ ଭଗବଗ୍ ମିରି ଜନ୍ତନ ବୁଜନା ଗିସି ଆଡ଼େନତା, ଗୁଲାଇ ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ସୁତ । ● ମାଜ୍ ମାଜ୍ “ଡିଞ୍ଜାବୁରନା ସାରି” ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସାରିନା ଇମି ବେତ । ବାରେ ମୁନା ମୁନାବାଇ ଗୁରୁ ଅରେଅଁ ସିତା ଆତା ଅଇଜା ଅଇଜା ଆଗୁଲାଇନେ ଅତନ୍ତ । ଆ'ସାରତା ଗୁଲାଇନେ ଲିଲାବ୍ ତେମ୍ତ । ଜା' ଗୁରୁ ବାରେ ତନ୍ତା ଆପାବଇ ପେତିଲବା ସାରି ଡେକ୍କୁନ୍ତୁ ଗୁଲାଇନେ କନଗୁରୁ'ନିତା ଗିତିନ୍ ଗୁରୁ'ବ ଉରତା । ଉଁଡ଼ଇ ଆପାବଇ ସୁତ ଡିଞ୍ଜାବରବଗ୍ ୩ ଲଗ୍ ଲାକାର ତ'ନା ଗୁଲାଇନେ ତନ୍ତ । ଗୁରୁ ବାରେ ଡିକୁନ୍ତୁ ଆଗୁଲାଇନେ ଲିଲାବ୍ ଡେକ୍କୁନ୍ତୁ ଗୁଲାଇନେ ଉର୍ର ସୁସବସା' ୟନ ବୁ'ତ । ଯା ସୁସବ ବାନ୍ତା ମାଜ୍ ଲିଲାବ୍ ତେନତା ମାଜ୍ ଲିଲାବ୍ ସୁଗ ମେତା ।

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● ପର୍ ଅରେଇଁନା'ଇ'

ଦିଦି ଆଗୁଲାଲନେ ଚକ୍‌ବେଡ଼'ସେକ୍ ପିଣ୍ଡାବକ୍ ବୁକୁ'ନା ପର୍ ଅରେଇଁ ପୁଲାଲ ସୁତ ।

● ଉ'ସାରାମ୍‌ନା ତୁମ୍ "ଗିସାର୍‌ନା ଡା'ର'ଇ"

ମୁଇ ଲାଟାବକ୍ ମୁନା'ବା'ଇ ସୁଲୁଙ୍ଗା'ଡା'ଗଡ଼ିଗା ସୁଲୁଙ୍ଗା'ଡା'ଗବକ୍ ଗୁଲାଲ ଜନ୍ତଲେ ସା'ସେକ୍ ଡା'ର'ଇ'ତା ଗୁତୁନ୍ ସୁଲୁଙ୍ଗା'ଡା'ଗବକ୍ ମୁଇ ମୁଗୁରଡ଼ିତା । ମୁସିଙ୍ଗ୍ ମୁସିଙ୍ଗ୍ ସୁଲୁଙ୍ଗା'ଡା'ଗବକ୍ ସାସା'ବନା ଡା'ର'ମୁନା' ଜାବଜନ୍ତଲେ ମାଲ ସବ'ସୁମ୍‌ତା ମିସିଙ୍ଗ୍ ଗିସା'ର' ଡା'ର' ଉ' ପୁଲା'ଇ ସା'ଗଗା' ଆମାଲ ଅବୁଦି ଉ'ଡା'ର' ଡୁସୁ'ଗା' । ସୁଲୁଙ୍ଗା'ଡା'ଗବକ୍ ସା'ସେକ୍ ଜୁଲ' ଡା'ର'ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ମୁଗୁର' ମୁଇ ତିପା'ଗସେକ୍‌ଡିତା । ଡା'ଗବକ୍ ଇ'ଗମାତ' ସବ'ସୁମ୍‌ତା ଡା'ର'ଆଡ଼'ନା ଆଡ଼େନ୍ତା । ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ଲେଇସେକ୍ ସେମୁଗ୍ ବା'ଗବକ୍ ଗିସା'ର' ଡା'ଇଗା' । ଆତା ଜୁଲ' ମୁଇ କେଣ୍ଡା ଡା'ଗବକ୍ ଅଗଡୁଙ୍ଗ'ଗିତା । ଗୁତୁନ୍ କେଣ୍ଡାବକ୍ ପଡ଼' ସେକ୍ ଜୁଲ' ସା' ମୁଗୁର' ସା'ଗସେକ୍ କେଟଲ'ତା । ଅ'ଗଡୁଙ୍ଗ୍ ସେକ୍ ଡା'ଗ ଇଡ଼'ନା ମୁଗୁର' ସବ'ସୁମ୍‌ତା । ମନ୍ ଦୁଖବକ୍ ଅତକ୍ ତକ୍‌ରେ ଜୁଲ'ଜୁଲ' ସେକ୍ ଜୁଲ'ସା ଉନ୍ତୁ କେଣ୍ଡା ପାଲି ମୁଇ ପଦ୍ମସାର୍ ବା'ଗବକ୍ ତୁର'ଗିତା । ମୁଇତିତି କେଣ୍ଡା ମାରି ମାର୍ ମୁଇତିତି ଆପଦମ୍‌ସାର୍‌ନା ଚେଣ୍ଡା ବୁରଙ୍ଗ୍ ତୁଗା' ରୁଙ୍ଗା' । ପଦମ୍‌ସାର୍‌ନା ଚେଣ୍ଡା ରେ'ବଡେ ସିଲେଙ୍ଗ୍ । ଗିସା'ର' ଆସାରି ତେଗସୁଗା' ସୁଙ୍ଗା'ସେକ୍ ଚେଣ୍ଡା ମୁଇ ଗାର୍‌ଡା'ଗବିଡ଼ରେ ଅଗାୟ । ମାରି ମାର୍ ମୁଇ ଗାର୍ ତୁମ୍‌ବକ୍ ଅଗାୟ'ସେକ୍ ଡା' ଉ'ଗ୍ ସୁରୁ'ତ'ସା' ଡା'ର' ଚେଣ୍ଡାଗାରି ତୁମ୍‌ବକ୍ ସା'ଗା' । ଗିସା'ର' ସେମୁଗ୍ ବା'ଗବକ୍ ଲେଇ'ସେକ୍ ସୁରୁ'ତ'ସେକ୍ ଡା'ର'ସୁଲ' ବରତି ଇଡ଼ । ମାର୍ ତୁର'ଗୁ' ସାର୍‌ଦା'ଗ'ସେକ୍ କେଣ୍ଡା କେଣ୍ଡା ବଗ୍‌ପଡ଼'ସେକ୍ ଲାଟାବକ୍ ଇ'ଗା । ମୁଗୁର' ଲୁତୁର, ବ'ବି ତାମ୍‌ଲୁୟ' ସେକ୍ ଡିକିଗା' ।

● ଡା'ଉନାନ୍‌ଡ଼ି ମୁନା'ବା'ଇ ବୁଙ୍ଗା'ଇ'

ଦିଦି ମୁଇ ପାଟା'ବକ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବା'ଇ ଲିଲାପ୍ ଅରେଅଁ ସେକ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ଡା'ଉନାନ୍‌ଡ଼ି ମୁନା' ବା'ଇ ବୁଙ୍ଗା' ବୁଙ୍ଗା' ପୁଲା'ଇ ସୁତ ।

● ମାଙ୍ ମାଙ୍ "ଡିନ୍‌ଜା'ବୁର'ନା ସାରି"

କୂର୍-୨ ବକ୍ ବେଡ଼'ତା ।

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

ଡିକନା ମାଙ୍‌ଡ଼ ।

● ପାଲ୍‌ପାଲ୍ ସିରେନା (ଶ୍ରେଣୀବିଭାଗୀକରଣ)

ଡା'ଉବୁକୁ ମାରି ମୁନା'ବୁକୁନା ପଟକାଡ଼ି ବେଡ଼ସିତ । ଡା'ଉବୁକୁ ମାରି ମୁନା'ବୁକୁ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ସିରେ ପୁଲାଲ ଆପା'ବକ୍ ସୁତ ।

ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର' ଉଲା ୨ୟ ଉଲା'ର' ୪୩ ମାରି ୪୪ ଡେମ୍‌ତ ।

● ଉସାରାମ୍ ଉ'ନା 'ଗିସାର୍ ଡା'ର' ଉ'ନା'

କୂର୍-୧ ବି ବେଡ଼'ତା

ପ୍ରଶ୍ନ-

- ❖ ମୁଗୁର' ଆରି ଡିକ୍‌ଡେଜା ?
- ❖ ଡା' ଉ ପୁଲାଲ ଜନ୍ତଲେ ଉଇବେଲା ମୁଗୁର' ମା' ଡିଡେମ୍‌ ଡେଜା ?
- ❖ ଗିସାର୍ ମିରି ଡା' ଉଡ଼ ?
- ❖ ଉସାର୍‌ମ୍‌ନି ପେ' ମା' ମାଗଡେ ?

ସୂଚକ (ଅମାଗ୍ନା)

୯ ଆରବେ ତମକିନ୍ଦୁବ ଗୁଳା ଆକୁ ବେଡ଼ ବୁନ୍ଦୁ ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ମାଗ୍‌ତ'
୯ମାସ ଶେଷରେ ପିଲାଟି ତଳେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିବ ।

୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ଝଟା ଆଗୁଲାଭର ରେମ ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ୍ ରେମନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ମାରି ଆମାଏ ପଟ୍‌ବକ୍ ମାରି ସତଲସା ମା'ଗତ । ● ଝ ପଡେକ୍ ଲମ୍‌ବର ଏଜାମା'ଗତ ମାରି ୧-୫ ଲମ୍‌ବର ପଡେକ୍ ପଟ୍ ଡକ୍‌କ୍ କାଡ଼୍ ଜୁଲ'ସେକ୍ ଆତା ଅଇ'ଜାଟା ପଟ୍ ଡିତା ସୁଁତ । ● ଝଟା ଡାଉବୁବୁ' ମାରି ଝଟି ମୁନା'ବୁବୁନାଈମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତାମାରି ପଟ୍‌ବକ୍ ଅସୁଇ'ଗଙ୍ଗତା । ● ଉଇକ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଆରକେ ଡେଙ୍ଗ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଆରନାସା ମୁଇ ମିମେ ମିସେର ଅଇଜା ମିମେ ମେଗ୍‌ସେକ୍ ସେର'ସେକ୍ ଡିଡେମ୍ ଗଙ୍ଗତା । ● ଉଇକ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଆରକେ ସୁନ'କ୍‌କ୍‌ ଆରନାସା ମୁଇ ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ● ମୁନା'-ଡାଉ, ସିଲେଙ୍ଗ୍-ଡିଲେ'ବା'ଇ, ଉଇ'ଡି-ରେ'ବ୍‌ଡେ, ସୁଲେଙ୍ଗ୍-ରୁଙ୍ଗ୍, ଲୁମୁଇ-ସୁ'ଡଙ୍ଗ୍ ମାରି ଲେଙ୍ଗି-ଇଆଁପକ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ମାଗ୍‌ତ ପଟ୍/ଜିନିସୁ ଜୁଲ'ସେକ୍ ଅମା'ଗତ । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ଝଟା ଉଙ୍ଗାମ୍ ରେମ-ସାଣ୍ଟୁଙ୍ଗ୍‌ରେ ମନାଈମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା, ଆମା'ଏ ପଟ୍ ମାରି ସତଲସା ଅଜୁଗଙ୍ଗତା ମାରି ମା'ଏନା ପାଇଟି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ● ୧୦ ପଡେକ୍ ଲମ୍‌ବର ଏଜାଗଙ୍ଗତା ମାରି ୧-୭ ଲମ୍‌ବର ପଡେକ୍ ପଟ୍‌ଡିକ୍‌କ୍‌କ୍‌ କାଡ଼୍ ଜୁଲ'ସେକ୍ ଆତା ଅଇ'ଜାଟା ପଟ୍‌ଡିତା ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ● ଡାଉ ଡାଉ ବୁବୁ ମାରି ଡାଉ ମୁନା' ବୁବୁ'ନା ଇମି ସୁଁତ ମାରି ପଟ୍‌ବକ୍ ଅସୁଇତ । ● ଉଇକ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଇଙ୍ଗିକ୍‌ ଆରକେ ଡେଙ୍ଗ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଆରନାସା ମୁଇମିମେ ସିସେରନା ବାନି ମିମେ ମେଗ୍‌ସେକ୍ ସେରତ । ● ଉଇକ୍‌କ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଆରକେନ୍ ସୁନ'କ୍‌କ୍‌ ଆରନାସା ମୁଇ ଉ'ସାରାମ୍ ସୁଁତ । ● ମୁନା-ଡାଉ, ସିଲେଙ୍ଗ୍-ଡିଲେ', ଉଇ'ଡି-ରେ'ବ୍‌ଡେ, ତ'ନାଙ୍ଗ୍-ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ସିସେନୁଗ୍-ଡୁରଗ୍‌, ବିଡ୍‌ରେ-ବାଇରେ, ମାରି ଲେଙ୍ଗି-ଇଆବ୍‌ନା ଅମା'ଗ ପଟ୍ ବା ଜିନିସୁ ଅଜୁଲ'ସେକ୍ ମା'ଗତ । ● ଡାଉଦର-ସିବାଙ୍ଗ୍ କୁନ୍‌ରେମ, ଦୁକାନ୍-ସସବ୍‌ରେମ, ଗୁଲାଙ୍ଗ୍-ଗୁଲାଈନେ ଡିକ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଉସାସବା'ଇ ମିମେ ମେତା । ● ଲୁବ୍‌ଡା'ଗ ମାରି ସୁଁଙ୍ଗ୍ ଡଗ୍‌ଡକ୍‌କ୍‌କ୍‌ ଗଟ୍‌ନା ବକ୍ ମା ଡେମ୍‌ତ, ଗୁତୁନା ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ।

ଆକର୍ଷ - ୧୦

କୃତ୍ - ୧ ୩-୪ ବରଷ	କୃତ୍ - ୨ ୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମ' ବୁଢ଼ୁ ସୁସୁନା ଆପାବଳ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ପର୍ ଅସିୟସିତା ତାଗ୍ ଉଇତାଗ୍ ମାରି ତୁବୁଗ୍ ଲୁଡ଼ା'ନା ଅଇତ । ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ ବାଘା-୧ ନା ୪୩ ତେମ୍ତ । ● ମିମେନା ସିନେର 'ସୁନମିସି' ଗିଡ଼େମି' ସୁନ ମିସି ଗିଡ଼େମି' ସୁଁରେ ଯୁଁର ତାଗ୍ ସୁଁ । ତରି ଆନନା ସିରି ଅକନା ତାଗ୍ ସିସାବ୍ ତେନତା ସୁଁ । ୟୁଁରାଗ୍ ସୁନ ଅଇଁ ମି' କିଶାଗ୍ ପାରାଗ୍ ନା' ତାଗ୍ । ଇୟାଁ ବେଲା ତାଗ୍ ତଉଇ ତେଜ୍‌ସେ ଯିଁ ଉଇତା ଡିତା ମାରି ନି'ନା ସିରିବ । ୟୁଁରାଗ, ଯୁଁରାଗ୍ ରିମନଡନା ଲୁଁଲୁଁତାଗ୍ ତେନତାବେ । ଘଡ଼୍ ଘଡ଼୍ ତ' ଅଇତ । ତାଗ୍ ବେରଂ ବେ । ସେବ୍‌ବାଇ ଉଇତାଗ୍ ବାଜାଡ଼'ନା ତାଗ୍ ଗୁରତ ବେ । ଅ'ତାଗ୍ ତାଗ୍‌ଗ ବେତ ଆ'ସେମୁଗ୍‌ଉଲାଗ୍ ମାରି ଆକୁଶା ତୁବୁଗ୍ ବେ । 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମ' ବୁଢ଼ୁ ସୁସୁନା ଆପାବଳ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ପର୍ ଅସିୟସିତା ତାଗ୍, ଉଇତାଗ୍ ମାରି ତୁବୁଗ୍‌ଲୁଡ଼ା'ନା ଅମାଗ୍ତ । ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର ଉଲାଗ୍ ବାଘା-୨ ନା ଉଲାଗ୍ ୪୫ ତେମ୍ତ । ● ମିମେନା ସିନେର "କିଶାଗ୍ କିଶାଗ୍ ଇନ୍‌ତେତାଗ୍ କିଶାଗ୍" କିଶାଗ୍ କିଶାଗ୍ ଇନ୍‌ତେତାଗ୍ କିଶାଗ୍ ସୁଁରେ ଆଡ଼ଜ୍ ଅଇଜାତାଗ୍ ଅକନା ତାଗ୍‌ରେ ଅକନା ତାଗ୍ ଗିତାସୁଁ ତାଗ୍‌ରେ ଗିତାସୁଁ ତାଗ୍ । କିଶାଗ୍ କିଶାଗ୍ ଇନ୍‌ତେ ତାଗ୍ କିଶାଗ୍ ସୁଁରେ, ଆ'ଡ଼ଜ୍ ଅଇଜାତାଗ୍ ଅକନା ତାଗ୍‌ରେ ଅକନା ତାଗ୍ କୁନ୍‌ଡ଼ଗ୍‌ବତାଗ୍‌ରେ କୁନ୍‌ଡ଼ଗ୍‌ବତାଗ୍ କିଶାଗ୍ କିଶାଗ୍ ଇନ୍‌ତେତାଗ୍ କିଶାଗ୍ ସୁଁରେ ଆଡ଼ଜ୍ ଅଇଜାତାଗ୍ ଅକନା ତାଗ୍‌ରେ ଅକନା ତାଗ୍ ଆଘାବ ତାଗ୍‌ରେ ଆଘାବତାଗ୍ । କିଶାଗ୍ କିଶାଗ୍ ଇନ୍‌ତେତାଗ୍ କିଶାଗ୍ ସୁଁରେ ଆଡ଼ଜ୍ ଅଇଜାତାଗ୍ ଅକନା ତାଗ୍‌ରେ ଅକନା ତାଗ୍ ଡିନାରୁଁବ ତାଗ୍‌ରେ ଡିନାରୁଁବ ତାଗ୍ ।

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨	କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ	
<p style="text-align: center;">ଗିଡ଼େ ସୁନ ମାଗନିଂ ଅଇକା ନିଂ'ତ' ଦିସାରି ଗୁରକିନ୍ ଡାଗ୍ ବାଙ୍ଗନା ଆ'ଏରି ମିମେ ଅସୁତିଙ୍ଗ ନିଂ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> <p>ବେଲୁନ୍ ପିପେନା ପାଇଟି</p> <p>ଆଗୁଲାଜନେ ସର' ସର ଆ'ବେଲୁନ୍ ପିପେପୁଲାଲ ଆପାବଲ ସୁତ୍ତ । ମୁଇଁ ପେଡ଼ସିତା ଆଲୁଂ ବୁଂ, ମାର୍ ମୁଇଁ ପେଡ଼ସିତା । ଆଲୁଂ ବୁଂ, ତିନନା ପାଁସ୍ତା ବେଲୁନ୍ ପେଡ଼ସିତା ଆଲୁଂ ବୁଂ' ବୁଂ ପୁଲାଲ ଆପାବଲସୁତ୍ତ । ମାରି ସିଁସେନା ବେଲୁନ୍ ରୁଅଁସିତା ଅଞ୍ଜାଗନାଲ । ମାରି ମୁଇଁ ଅଞ୍ଜାଗନାଲ ତିକନା ୫ଟା ବେଲୁନ୍ ଅଞ୍ଜାଗ ପୁଲାଲ ଆପାବଲ ସୁତ୍ତ ।</p> <p>ମାଙ୍ ମାଙ୍ ଡାଗ୍</p> <p>ଗୁଲାଲନେ ମାଏନ୍ ମନରେ ଡାଗଡ଼ିକୁନ୍ ଡାଉବାଲ ସୁଲୁଂ ଡାଗ୍ ମାଙ୍ ମାଙ୍ ପୁଲାଲ ଆପାବଲ ସୁତ୍ତ । ଆ'ଗୁଲାଲନେ କାନା ତିକ୍ତନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ରକମ୍ବାଲ ଉକୁଇଁ ବେଡ଼ସିତା ପରିକ୍ଷା ତିଡେମ୍ ପୁଲାଲ ସୁତ୍ତ ।</p> <p> ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର୍ ଉଲାଗ୍ ବାଘା-୧ ନା ଉଲାଗ୍ ୪୪ ଡେମ୍ତ ।</p> <p>ବୁଦି ଅମାଗ୍ନା (ବୈଜ୍ଞାନିକ ଧାରଣା)</p> <p>ଇୟାମ୍ବାଲ ସୁତ୍ତୁ ବାଗଲି ଗୁଲାଲ ଆ'ଗୁଲାଲନେ ବେଡ଼ସିତ ଅ'ଡାଗ୍ ଡାଗ୍ ପୁଲାଲ ସୁତ୍ତ ମାରି ଡାଗ୍ଡାଗ୍ନା ଗିତିନଲେ ମିରି ଲେଙ୍ଗି ଡେଙ୍ଗ୍ ଉଇତା ଆପାବଲ ପରାକ୍ଷା ଡେମ୍'ସିତା ଆ'ଗୁଲାଲନେ ଅସ୍ତତ । ତୁରଗୁ ଗୁଲାଲନେ ନିଜେ ଅ ପରାକ୍ଷା ଡେମ୍ତ । ଅଇକାଟା ଜିନ୍ସୁ (ବିଡ଼ି, ସିନି, ତୁରୁଗ) ଡାଗ୍ବଗ୍ ମିସ୍ ଉଇତା । ଅଇକାଟା ଦିନ୍ସୁ (କାମ୍ତିସଙ୍ଗ, ବାନ୍ତୁକିନ୍ ଲୁଆ) ଡାଗ୍ବଗ୍ ଆମିସ୍ତା' ଗିତିନା' ଆପାବଲ ଆ'ଗୁଲାଲ ନେ ଅସୁଇଁତ ।</p> 	<p>କିଷ୍ଟାଗ୍ କିଷ୍ଟାଗ୍ ଇନ୍ତେଡାଗ୍ କିଷ୍ଟାଗ୍ ସୁଁରେ ଆଡ଼ଙ୍ଗ ଅଇକାଡାଗ୍ ଅକନା ଡାଗ୍ରେ ଅକନା ଡାଗ୍ ବବ୍ବ ଡାଗ୍ରେ ବବ୍ବ ଡାଗ୍</p> <p style="text-align: center;">କିଷ୍ଟାଗ୍ କିଷ୍ଟାଗ୍ ଇନ୍ତେଡାଗ୍ କିଷ୍ଟାଗ୍ ସୁଁରେ ଆଡ଼ଙ୍ଗ ଅଇକାଡାଗ୍ ଅକନା ଡାଗ୍ରେ ଅକନା ଡାଗ୍ ରେମ ଅଇତିନା ଡାଗ୍ରେ ରେମ ଅଇତିନା ଡାଗ୍ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> <p>ବେଲୁନ୍ ପିପେନା ପାଇଟି</p> <p>ଆ'ଗୁଲାଲନେ ସର' ସର ବେଲୁନ୍ ପିପେ ପୁଲାଲ ଆପାବଲ ସୁତ୍ତ । ମୁଇଁ ପେଡ଼ସିତା ଆଲୁଂ ବୁଂ ମାର୍ ମୁଇଁ ପେଡ଼ସିତା ଆଲୁଂ ବୁଂ । ତିକ୍ତନା ୭ଟା ବେଲୁନ୍ ପିପେ ପେଡ଼ସିତା ଆଲୁଂ ବୁଂ' ବୁଂ ପୁଲାଲ ଆପାବଲ ସୁତ୍ତ । ମାରି ସିଁସେନା ବେଲୁନ୍ ରୁଅଁସିତା ଅଞ୍ଜାଗ ନାଲ, ମାରି ମାର୍ମୁଇଁ ଅଞ୍ଜାଗ ନାଲ । ତିକ୍ତନା ୭ଟା ବେଲୁନ୍ ଅଞ୍ଜାଗ</p> <p>ବୁଦି ଅମାଗ୍ନା (ବୈଜ୍ଞାନିକ ଧାରଣା) “ଓଡା ମାରି ଲୁବ୍ଡାଗ୍ତା”</p> <p>ଡାଗ୍ ତିକ୍ତନା ଡାଉବାଲ ମୁଇଁ ଉଁକୁଇବଗ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ଦିନ୍ସୁ, ଡାଉବାଲବିରେ, କାମ୍ତିସଂ, ବିଲେଇସିଂ, ସୁତ୍ତୁ, ଡାବୁ ଗୁଲାଲ ଡାଗ୍ବ ସୁରୁ ପୁଲାଲ ସୁତ୍ତ । ଆରନା ଆରନା ଓଡା ଆରନା ଆରନା ଲୁବ୍ଡାଗ୍ତ । ଗୁଲାଲନେ କୁ'ତ । ଗୁଲାଲନେ ପାଲ୍ପାଲ୍ ରଂ'ରୁଇଁ ସେତା ଡାଗ୍ବଗ୍ ମିସାଲତ ମାରି ଡାଗ୍ନା ନିଜରନା ରଙ୍ଗ୍ ମାର୍ ଆକାର୍ ଆଣ୍ଡା, ଗୁଲାଲନେ କୁତ ।</p> <p> ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁର୍ ଉଲାଗ୍ ବାଘା-୨ ନା ଉଲାଗ୍ ୪୬ ଡେମ୍ତ ।</p>	

କୁଟ୍ - ୧

କୁଟ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

୩-୪ ବରଷ

● ଉସାରାମ୍ 'ଉୟାର ଜଡ଼୍ ଗିମେ'

ମୁଇଁ ଉଂଗମବ ପାରାଗ୍ ମୁଇଁ ଡିକିଗା । ଆଡିନ୍ ବାଗବଗ୍ ପାଟା ଡିକିଗା ଉଇ ସିସାବ୍ ପୁଲାଇ । ମିସିଂ ମୁୟ କାଇଲାଇବାଇ ଗିମେ ଆଡିନା ଗାରି ସୁମ୍ପାସାରା ଉଇ ଡେଂକିଗା । ଉଷ୍ଟଗାରି ତୁରୁଗ୍ବାଇ ମୁଇଁ ଗିମେ ଡିଅଗାରି ଇଂଡେଂଗା । କୁତବ୍ ବାଇ ପାଟାବଗ୍ ଉୟାୟ ମୁସ ପୁପୁ ଆଡେଡ଼ା । କାଇଲାଇବାଇ ଗିମେସୁନ, ନ' ତୁରୁଗୁ ସାବା । ନିଂ ଉଇନା ନ' ସାବା । ତୁରୁଗୁ ବାଇ ଗିମେ ସୁନ ନିଂ ଉଇନା ନ' ସାବା । ଡିକନା ଡେଜ୍ସେତ । ଇଷ୍ଟିମ୍ ତାଷ୍ଟଜା । ଡାଉବାଇ ପାଟା ବାଗବଗ୍ ଗିମସିତା ପାଟା ଆଲୁଲଗା । ମାର ମିସିଂ ଆତା ଉୟାୟ ଗିମେ ସିଜ୍ ସାନାମର ଡେମସେତା ସୁସବ୍ ବାଜା । ଉୟାୟ ସିଜା ଡେମ ମିରି ପ'ଡିନାଇ । ମୁଇଁ ଗିମେ ଲାଇଗା ସା' ମାରମୁଇ ଗିମେ ମାଇନ୍ ବାଗବଗ୍ ଆକୁର୍ ସେକ୍ ଇଂଗା ।

ଅ'ଗସ୍ଲାଇଗ୍ (ପ୍ରଶ୍ନ)

- ❖ ଗିମେଡେ ମାସା ଗିମ ?
- ❖ ଗିମେଡେ ଗିମ ସା' ମା' ଡେଜା ?
- ବୁଦି ଅମାଗ୍ନା (ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନଦେବା)
- ଆପାବାଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ବୁଦି ଅମଗ୍ ପୁଲାଇ ଆଲୁଂ ଡିକ୍ଟୁନ୍ ମାଗ୍ ମାଗ୍ନା ଅ'ଗସ୍ଲାଇଗ୍ତା ।
- ❖ ପେନ୍ ବାନା ଇମି ମା ?
- ❖ ପେନ୍ ଉଂଗମ୍ ଇମି ମା ?
- ❖ ପେନ୍ ରାଜିନା ଇମି ମା ?
- ମାଗ୍ ମାଗ୍ନା ଅ'ଗସ୍ଲାଇଗ୍ (ପ୍ରତ୍ୟାଶାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)
- ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ମାର୍ବିନ୍ ଗିତାଡିବ ଉଇଡାଗ୍ ପେଡ଼ସିତା ମାର୍ବିନା ଗୁରୁଂ ଉଇଡାଗ୍ ଡି'ତା ଡ' ଅମାଗ୍ତ ।
- ❖ ଉଇଡାଗ୍ ଗନା ମିରି ଲାଗ୍ତା ?

କୁଟ୍ - ୨

କୁଟ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ ୪-୫/୬ ବରଷ

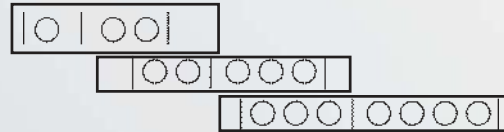
● ଅକର୍ ଅମାଗ୍ନା ଅସୁଇତ (ଅକ୍ଷର ସଂକେତ ଚିହ୍ନଟ କରିବା)

୬ଟା ଅକର୍ ଅଇ ଉ ଟା ଏ ଓ ଆ'ଡମଡ଼ିସୁ'ଇ ବାୟସିତା ମାଇନ୍ ବାଗବଗ୍ ବାସାଗ୍ତି ଗାର୍ ସୁସୁମ୍ପତି ସୁରଇବେର୍/ବାଲି/ ସାରି ଉଲାଇ ସଜାଇବାର୍ ସୁଡ୍ । ଅକର୍ ବେରଂ ଆ'ପର୍ ଯଡୁଲ ସିରେତ ।

 ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର୍ ଉଲାଇ ବାଝା-୨ନା ଉଲାଇ ୪୭ ଡେମ୍ତ ।

● ନୟର ଅମାଗ୍ନା 'ଡୋମିନୋ'

ଆପାବଇ ନୟର ଡୋମିନୋ ବେରଂ ୧ ଗାରି ୧୦ ପନ୍ଡେକ୍ ନୟର ଏଜାନା ଆ'ଗୁଲାଇନେ ସୁଡ୍ । ଉଲାଇଗଲେ ଡିକିନା ଅମାଗ୍ନା ଡିକ୍ଟୁନା ପର୍ବେତ । (୬" X ୩" ଉଲାଇ) ମାରି ଆପାବଇ ଡିକିନା ୧୦ଟା ପର୍ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଯଡୁବାର୍ ପୁଲାଇ ସୁଡ୍ ।

 ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁର୍ ଉଲାଇ ବାଝା-୨ନା ଉଲାଇ ୪୮ କରିବେ ।

● ବୁଦି ମାଗ୍ମାଗ୍ନା (ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ)

- ଆପାବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ବୁଦି ଅ'ମାଗ୍ପୁଲାଇ ଆଲୁଂ ଡିକ୍ଟୁନ୍ ମାଗ୍ମାଗ୍ନା ପ୍ରଶ୍ନ ଅ'ଗସ୍ଲାଇଗ୍ତା ।
- * ପେନ୍ ପଞ୍ଚାୟତ୍ ନା' ଇମି ମା ?
- * ପେନ୍ ଜିଲ୍ଲାନାଇମି ମା ?
- * ନାଇନା ରାଜି ନା ଇମି ମା ?
- * ନାଇନ ରାଜିନା ଇମି ମା ?
- * ପେନ୍ ଉଂଗମ୍ନା ଆର୍ ଆରି ଲେଇତା ?

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

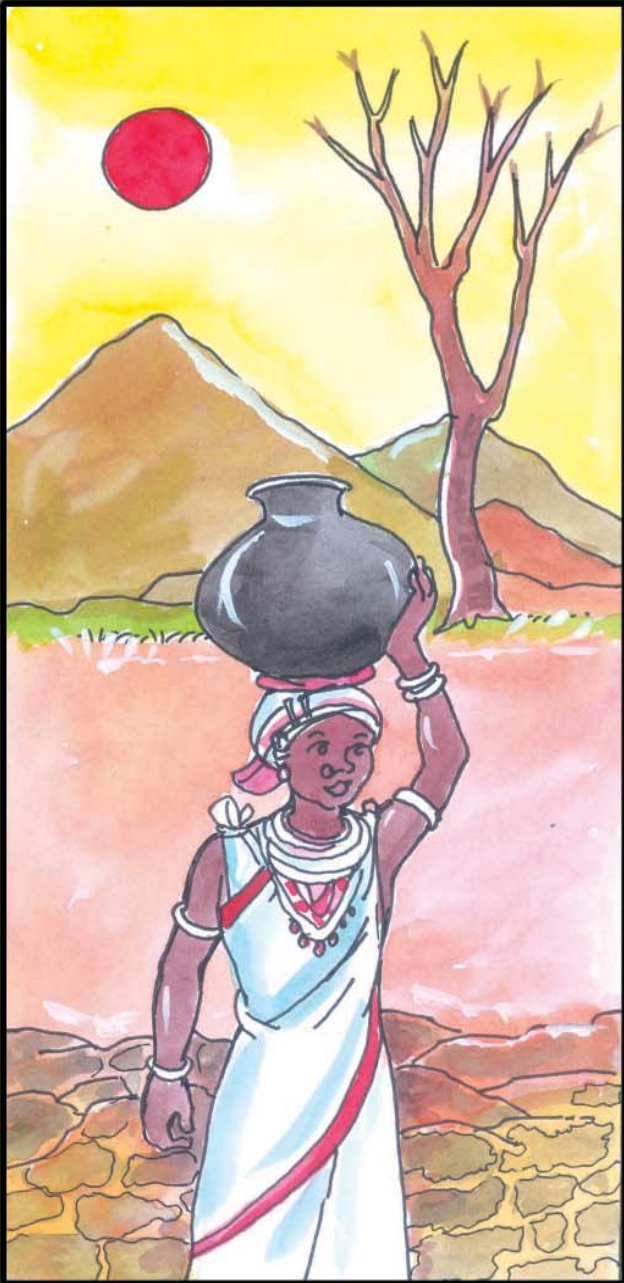
- ❖ ଭାବ ଆଡ଼ିଗନା ମା' ଦେନ୍ତା ?
- ❖ ତୁରୁଗ ନାଲନା ମା' ପାଇଟିବ ସାବତା ?
- **ମିମେନା ମାଙ୍ ମଙ୍ (ଅଭିନୟ ଖେଳ)**
ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଉୟାର ବାଝା ଦେମ୍ତ । ଆ'ମୁନା ଗୁଲାଇନେ ଆ'ଡାଗ୍ ବାରବାନି ଡିଦେମ୍ନ । ଆ'ଗୁଲାଇନେ ମିମେ ପୁଲାଇ ସୁତ । (ଉ'ନା, କୁମାନା, ଦାଡନ୍ ଗିଙ୍ଗେ, ଉମ୍ପତମଡାଗ୍ ଗୁଲାଇ) ମାରି ଡାଉ ଗୁଲାଇନେ - ମୁନା ଗୁଲାଇନେ ମା'ନା ମେ'ଗିତ ଡ'ସିତା ଅଗସ୍ଲାଗ୍ ତା ।
- **ମୂଲ୍ନି ତିକୁନା ଆଦିନ୍ସୁ କୁ'କୁନା (ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ)**
ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଅମାଗପୁଲାଇ ବାରେଡ଼ିକୁନ୍ ଆଦିନ୍ସୁଲେ ଅକୁତ । ଆ'ଗୁଲାଇନେ ବାରେ ଖ୍ଯାୟ ରୁଁ ସେତା କୁଇସାଲ୍, ସୁଲୁ'ଡାଗ୍, କିଷ୍ଟାଗ୍, ପାରଗ୍ ମାରି ଗୁଲାଇ ଗୁରୁଁ ଉଇଡାଗ୍ନା ଅମାଗ୍'ତ ।
- ✎ **ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁରୁ ଉଲାଗ୍ ବାଝା-୧ନା ଉଲାଗ୍ ୪୫ ଦେମ୍ତ ।**
- **ମାଙ୍ ମାଙ୍ 'ମୁଗୁର ନ'ନା ଡାଗ୍ବଗ୍ ସା'ଗିତିନାଲ'**
ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ମୁୟ ଗୁରୁଁବଗ୍ ଅତଡ୍ । ମନ୍କା ମିଷ୍ଟାଗୁଲା ମୁଗୁର ଦେକ୍ସିତା ଡ'ଡା । ପାଲ୍ଗୁଲାଇନେ ମୁଗୁର ନନ୍ ଡାଗ୍ବଗ୍ ସା'ଗିତିନେ ଡ'ସିତା ବିଡ୍ରେ ଅପତା । ମୁଗୁର ଦେକ୍ଜିନ । । ଗୁ'ଲା ଆଜା ଡାରମ୍ତ' ମାଙ୍ ମୁଗୁର ଦେନ୍ତ ।

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

- **ମାଗ୍ ମାଗ୍ନା ପ୍ରଶ୍ନ (ପ୍ରତ୍ୟାଶାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ)**
ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ପୁଷ୍ଟା ଉଷ୍ଟୁ ପୁଲାଇ ଲୁଡା ଡିଦେମ୍ନା ସୁତ । ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଇଁସେମି ମାରି ତୁମ ବନ୍ଦ୍ ଦେମସିତା ମା' ଦେଜାନି ଆମେସିଁ ଅ'ଗସ୍ଲାଗ୍ତ । ମୁନାଗୁଲାଇନେ ମା'ନା ମେ'ଗିତା ଡ'ସିତା ଅଗସ୍ଲାଗ୍ତା
- **ସିଁସେ ତିକୁନା ଆଦିନ୍ସୁ କୁ'କୁନା (ପ୍ରକୃତି ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ)**
ଆ'ଗୁଲାଇନେ ବୁଦି ବିବେ ପୁଲାଇ ବାରେ ବୁଲାଇବାର ଗୁ'ତା ।
- ✎ **ଗୁଲାଇନେ ଅଗୁରୁ ଉଲାଗ୍ ବାଝା-୨ନା ଉଲାଗ୍ ୪୯ ଦେମ୍ତ ।**
- **ମାଙ୍ ମାଙ୍ 'ମୁଗୁର ନନ୍ ଡାଗ୍ବଗ୍ ସା'ଗିତିନେ'**
କୂର୍-୧ବ ବେଡ୍ଡତା ।
- **ମାଙ୍ ମାଙ୍ 'କିଷ୍ଟାଗ୍-ପାଲି'**
ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଗୁରୁଅଁ ଅତଡ୍ ମାରି ସୁତ କିଷ୍ଟାଗ୍ ଡ'ନା ବିଡ୍ରେ ଡଗଇତ, ପାଲିଡ'ନା ଗୁରୁ'ବାରେ ଡଗଇତ । ଆରନା ଗୁଲା ପାଲ୍ଗାରି ଡଗଇତ ଆମାଲ ପାଲ୍ ଗୁଲାଇନେ ମା'ସୁ'ନ ନା' ମାଏ ଦେମ୍ତ । ଗିଡ୍ଡେ ସୁଗ୍ ଡଗଇତ, ଗୁଲୁସୁଗ୍ ଡଗଇତ.... ।

କୂର୍ - ୧	କୂର୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ମ'ବତୁଇ ସୁସୁନା ଅଙ୍ଗନୂଷ୍ଠି ଦିଦିଲେ ଆଗୁଲାକନେ ବେଲାନା ଚାଟି ଅସୁୟ'ସେକ୍ ଇଆଁସିଙ୍ଗ, ଲିଙ୍ଗଡାଗ, ଉଣ୍ଡୁଙ୍ଗ, ଅମା'ଗତ । ୧୨ ଆର୍କେ ମାରି ୭ଟା ବାରନା ଇମି ବିସୟନା ଅମା'ଗତ । ● ଅଗିନ୍ ପାଇଟି ଦିଦି ବ'ଇ ଆଗୁଲାକ ନେ ବେଣ୍ଡି, ରସୁନ, ଆଲୁ, ଉଲାଗ, ବୁଲୁସୁଁଇବୁଲୁପା, ସୁତା, ସୁଗସୁଗ, ମାରି, ରଙ୍ଗବନି, ପାରାଗ, ସିଏ, ଗୁଲାକ, ବେତ, ମାରି, ଉଲାଗ, ବେଡ୍‌ସେଗ, ଅଗିପୁଲାକ, ପାଇଟିବେତ । ଗୁଲାକନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ଉଲା'ର ବାଝା-୧ନା ଉଲା'ର ୪୬ ଡେମତ । ● ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗ "ସୁଁ ସୁଁ ବାରନା ଇମି ସୁଁ" ଦିଦି ଆଗୁଲାକନେ ବାଟିଡେମ'ସେକ୍ ଅଲେଇ'ତ ମାରି ସିନେର ସେରତ, ଗୁଲାକନେ ସା ଦିଦି ବୁରଙ୍ଗସେରତ, ରିଂ ରିଂ ଗେଟାଗେଟିସ୍ ସୁଁ ସୁଁ ବାରନା ଇମି ସୁଁ ? (ପଥମ (ସିସେନୁଗ) ଗୁଲା - ସୋମ୍‌ବାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଗୁଲା - ମଙ୍ଗଳବାର ଡିକ'ନା ରବିବାର ପଡେକ୍ ସୁଁକ୍ । ଡିକ'ନା ମାଙ୍ଗସେକ୍ ଆଗୁଲାକନେ ସାରଦା ଡେମତ ମନ୍କା ଡିକ୍‌ନ ଗୁଲା ସୁଁ ସୁଁ ଆଗଙ୍ଗନା ଦିଦି ଆଗୁଲାକନେ ସାଷ୍ଟଙ୍ଗତା ● ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପ୍ରଶ୍ନ (ପ୍ରତ୍ୟାଶାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ) <ul style="list-style-type: none"> ❖ ଉଣ୍ଡୁଙ୍ଗ ଦିନ୍ ନା'ଇ ମା ତୁଙ୍ଗ'ନା'ଇ ? ❖ ଆଇସକ୍ରିମ୍ ବେଡ୍‌ନା ଆପେମିରି ଲାଗତା ? ❖ ଲିଙ୍ଗଡାଗନା ମା ଡେନ୍ତା ? ❖ ଲିଙ୍ଗଡାଗବେଲା ନା'ଇ ମା ତୁଙ୍ଗ'ତିନା'ଇ ? ● ସିସେନୁ'ର ଡିକ୍‌ନ ବାନି ଜୁଜୁ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ମ'ବ ତୁଇ ସୁସୁନା ଆପାବଇ ଆ'ଗୁଲାକନେ ଇୟାସିଙ୍ଗ ଲିଂଡାଗ୍ ଉଣ୍ଡୁ କନବେଲାନା ଉଲଗ୍ ପଚ୍ ଅମା'ଗତ । ଗିତିନ୍ ବେଲା ମିର୍ ଲାଗତା ନାଇ ମା ଅଲୁକ୍ ତିନାଇ ଆ'ଗୁଲାକନେ ଅମା'ଗତ । ଗୁଲାକନେ ଅଗୁରନା ଉଲାଗ ବାଝା-ନା ଉଲାଗ୍ ୫୦ ଡେମତ । ● ସିରେଲ' ଜଡ୍‌ନା'ଇ ଆପାବଇ ବାରବାନି ବେଲାନା ଉଲାଗ୍ ଅତିନବେଲା ଡେକ୍‌ନୁ ବୁଲୁସୁଁ ତିରେ, ଉଲିଗୁଲାକ ଉଲାଗନା ପଚ୍ ଆ'ଗୁଲାକନେ ବାଝାତ୍ । ବେଲାବୁର ବୁଲୁସି'ବୁଲୁପା ମିସକ୍‌ନ ସିରେଡ'ସିଡ୍ ଆପାବୁଇ ଆଗୁଲାକନେ ସୁକ୍ତ । ● ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗ 'ଦିନସୁ ଜାନବଗ୍ ଡିତା' ଆପାବଇ ଆଗୁଲାକନେ ବାଟିଡେମ'ସେକ୍ ଅଲେଇ'ତା । ମିଣ୍ଡା ଗୁଲା ବାରେ ଉଇତା ବିତେରେ ଡିକ୍‌ବୁନୁ ଗୁଲାକନେ ବେଲା ଉଲାଗ୍ ଶୁକ୍‌ସାଗ୍ ସୁକ୍ତ । ବିତେରେ ଡିକ୍‌ବୁନୁ ଗୁଲାକନେ ବାଟିତ । ବାରେ ଡିକ୍‌ନ ଗୁଲା ଉଲାଗ ତୁରତ ଆରିନ୍ ଗୁଲା ପଚ୍ ସକ୍‌ବୁ'ତ ମା'ଇବ୍ ଉଇନା ରେପେତେ ବାଟିତ୍ । ମାରି ଗାରିସୁଲୁଙ୍ଗ୍ ସାଗନା ପାଲ୍ ଗୁଲାକନେ କଲେ କଲେ ବାଟିତ । ଗୁଲା ଆକନା ଅ'ମାନା ପଚ୍ ତୁରତ ଆର ନା ଗୁଲା ପଚ୍ ସକ୍‌ବୁଜାତ୍ ଆ'ମାଙ୍ଗ୍ ବାଜା ଡନା ମା'ଇ ବାରେ ତୁରତା । ● ମାଗ୍‌ମାଗ୍‌ନା ପ୍ରଶ୍ନ (ପ୍ରତ୍ୟାଶାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ) <ul style="list-style-type: none"> ❖ ଇୟାସିଙ୍ଗ ବେଲା ଆନାଇ ମିର୍ ଲାଗତା ? ❖ ସୁଲାକ'ନା ଆନାଇ ମା' ଡେନ୍ତା ? ❖ ଇୟାସିଙ୍ଗ ବେଲା ନାଇ ମା ସୁମତାନାଇ ? ❖ ORS ନାଇ ମା'ସା ଉତାନାଇ ?

କୁଟ୍ - ୧	କୁଟ୍ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<p>ଦିଦି ଆଗୁଲାଇନେ ଗୁଲାଇ ବେଲା ବାଉରେ ରୁଜ୍‌ତା ମାରି ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବେଲାନା ବୁଲୁସୁଇଁ, ସାରି, ମା'ଲେ' କୁକୁ ପୁଲା'ଇ ସୁତ୍ତ ମାରି ମା କୁଲ'ପେ ଅଗସ୍ ଲାଗତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ପୁତ୍‌ଲାନା ମିମେ (ପପେଟ ସୋ) ଦିଦି, ବୁଲୁସୁଇଁ, ସାରି, ମା'ଲେ' କ'ନ୍ ଗୁଲାଇ ବୁଡୁଇ ବୁରଇ ପୁତ୍‌ଲା ଅରେୟ୍‌ସେକ୍ ମାଇନା ବାନିଡିଡେମ୍‌ନା ଆଗୁଲାଇନେ ଅମା'ଗତ ମିରି ଉଲି ନିଙ୍‌ନା ଇମି, ଉଲିନିଙ୍‌ନା ଇମି ଆ'ର୍‌ରି ବୁଇଡିଙ୍‌ନିଙ୍‌ ବାନି ବାନି ବୁଇଡିଙ୍‌ ମ' ସାରମ' ବୁଇଡିଙ୍‌ ଚକ୍ ଚକ୍ ସାମ୍ । ମିମେ ସିସେର୍ “ଉଇତା'ଗ୍ ସାବ୍‌ତା ଦିରେ ଦିରେ” ଉଇତା'ଗ୍ ସା'ବ୍‌ତା ତିରି ତିରି ପ୍ରଥମଆକେ ଜାନୁୟାରୀ କୁଜରାଗ୍ ଜର୍ତା ଜରଜର ଦ୍ଵିତୀୟ ଆକେ ପେବୁୟାରୀ ଆଡେମ୍‌ତୁନ୍ ନ ସର କର୍ଚ୍ଚ ତୃତୀୟ ଆକେ ମାର୍ଚ୍ଚ ପୁଜାଲ ବାଜାର୍‌ବକ୍ ଦିଲ୍‌ମିଲ୍ - ଚତୁର୍ଥ ଆକେ ଏପ୍ରିଲ୍ ମେଷା ମାଲାଗତା ମେଁ ମେଁ - ପଞ୍ଚମଆକେ ମେ ପାଠବକ୍ ପେ ଆବୁଜ'ଗ୍ ସୁନ୍-ଷଷ୍ଠ ଆକେ ଜୁନ୍ ପାଠ୍ ପଡୁଲା ଏତଲ'ସେକ-ସସ୍ତମ ଆକେ ଜୁଲାଇ ଆଜାନମ୍‌ବକ୍ ଆବେଡ୍ କଷ୍ଟ-ଅଷ୍ଟମ୍ ଆକେ ଅଗଷ୍ଟ ପାଇଟିବକ୍ ଆଡେଙ୍‌ଗାତରତର୍ - ନବମ୍ ଆକେ ସେପ୍ଟେମ୍‌ବର୍ ଡକ୍ତାଲା କୁର୍ କୁର୍ ଦଶମ୍ ଆକେ ଅକ୍ଟୋବର । ଉଜ୍ଜୁଗତାଗ୍ ବିଲେ'ସିଙ୍ ଡୁଲୁଇ ପର୍ ପର୍ - ଏକାଦଶ ଆକେ ନଭେମ୍‌ବର ସୁନା ହଳଦା ଗରଗର - ଦ୍ଵାଦଶ ଆକେ ଡିସେମ୍‌ବର 	<ul style="list-style-type: none"> ସିସେନ୍'ଗ୍ ଡିକୁନ୍ ବାନି କୁକୁ ଆପାବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଗୁଲାଇ ବେଲା ବାଉରେ ରୁଜ୍‌ତା ବାରବାନି ବେଲାନା ମା'ଲେ ସାରି ବୁଲୁସୁଇଁ କୁକୁ ପୁଲାଇ ସୁତ୍ତ । ଆପାବଇ ନା ଡିଅବ ସାଗ୍‌ନା ମା କୁଲପେ ଡସେତା ଅଗସ୍‌ଲାଗତା ତରିନାକୁନ୍ ବାର ବାନି ଦିନସୁଲେ ଡେମଡ୍ । ମିମେ ଆପାବଇ କାରଲା, ଲାକାଜନ, ଅମ୍‌ରୁତ ଉସ୍‌ତାଗ୍ ଭଲ, କୁମୁଡା ମା ଗୁଲାଇନା ଚପି ଅରଙ୍‌ସେତା ଆଗୁଲାଇନେ ଅ'ଜୁତ । ମାଇନା ବାନି ଡେଡେମ୍‌ନା ମିମେ ମେକ୍ ସେତା ଆଗୁଲାଇନେ ଅମାଡ୍ । ସିସାଙ୍-କୁରୁଗୁ-ମାଜା ଅମାଗ୍ ଆପାବୁଇ ମୁଇ ବେଲାନା କାଡ୍ ଗୁଲାଇନେନା ମଜା ବୁଡ୍ । କନା ମାବେଲା ଅଗସ୍‌ଲାଗତା । ଆକନ୍ ମାସାଙ୍ ଆରିନା ବେଲା ଡିକିକା ଅଗସାଗ୍‌ସେତା ଗିଡିନ୍ ବେଲାନା ଉଲାଗ୍ ତୁରୁସୁ' ବୁ' ବୁ' ସୁତ୍ତ ଆଗୁଲାଇନେ । ଇନ୍ ଗାରି, ଗିଡିନ୍‌ବେଲା ତୁରୁଗୁ ଆରିନା ବେଲା ସାବତା ଅଗସ୍‌ଲାଗ୍‌ସେତା ବେଲାନା କାଡ୍ ବୁ'ଡ୍ । ଡିକିନା ଆଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେ କାଡ୍ ଅସମଡ୍ ସିତା ସିସାଙ୍-ତୁରୁଗୁ-ମଜା ବୁ'ବୁ' ଅମାଗତ । ଗୁଲାଇନେ ଅଗ୍‌ର ପାଉଟି ଉଲା'ଗ ବାଂ-୨ନା ଉଲା'ଗ୍ ୫୧ ଡେମଡ୍ । ମିମେନା' ସିନେର୍ “ବଇସାକ୍ ଆକେ ରେବ୍‌ଡେ ଇଆଁ” ବଇସାକ୍ ଆରକେ ରେବ୍‌ଡେ ଇଆଁ ଇଆସିଙ୍ ଲାଗତା ଗିଗେବ, ଗିଗେବ ଆଇସକିରିମ୍, ଖାଇତ ଆ'ନି' ସବ୍ ସବ୍ ଲାଣ୍ଡି ଆରକେ ସିଆରେ ଖାଇତ ତାସବାସ ରେମ ଅଙ୍ ଅଙ୍ ବେଲା ଗଡ଼ି ଜୁଲସେଲା - କେର'ଗ୍ ବିବି ବିନାଇ ।

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● **ବେଲା ମାଗ୍‌ମାଗ୍ “ଅଇ’କା-ତୁଗଲା-ଏରଗା”**

ଆପାବଇ’ ଆଗୁଲାଗଇନେ ତୁଗଲା ମା ମାଙ୍‌ଡିଗା’, ସୁମ’ଡିଗା’ ଜୁଲ’ଡିଗା’ ଏତର୍ ମାରି ଅଇକା ମା ଡେମ୍‌ନା’ ଇଡ଼’ସେକ୍ ଆ’ଗୁଲାଗଇନେ ଅଗସ୍‌ଲାଗତ । ଗୁତୁନଦିନ୍ ଏର’ଗା ମା ସୁମନା’ଇ ମା’ ମାଙ୍‌ନା’ଇ କ’ନ୍ ଗୁଲାଗ ସାରଲଙ୍‌ଡା / ଅଗସ୍‌ଲାଗତ । ଅଙ୍‌ନଂଡ଼ିଡ଼ିଅବକ୍ ବେଡ଼’କୁନ୍ ଆଟେକ୍‌ନା କାଦିନା ଜିନ୍‌ସୁ ଆଗୁଲାଗଇନେ ଅମା’ଗ୍ ପିଲାଇ ଅଇ’କା ମାବାର୍ ମାନାଇନ୍ ଡିଅବକ୍ ସୁମନା’ଇ ତୁଗଲା ମା ବାର୍ ଡିକିଗା’ ନା’ଇମା ସୁମ’ଡିଗ୍‌ନା’ଇ ଏଡ଼ବାର୍ ମାରି ଏର’ଗା ମାନ୍‌ଦିନ୍ ନା’ଇ ମା ସୁମନା’ଇ ଆପାବ’ଇ ଆଗୁଲାଗଇନେ ଦିନ୍‌ନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବେଲା । ମିରି-ଉନ୍‌କୁର, ମୁଣ୍ଡେବେଲା, ବାରଗାତୁରବେଲା, ମିଷ୍ଟିପ, ତୁମୁଙ୍‌ଜା କ’ନ୍ ଗୁଲାଗ ବେଲା, ଅମା’ଗ୍‌ତ ।

● **ଜଡ଼ଲ ସିରେନା**

ଆପାବ’ଇବେଲା ପର୍‌ଗୁଲାଗ୍ ମାରି ସକାନା ପର୍‌ଉଲାଗ୍ ଗୁଲାଗଇନେନ୍ ବିତ୍‌ରେ ବାଞ୍ଚାତ । ମିଷ୍ଟା ଗୁଲା ମୁଇଁୟ ବେଲାନା ଉଲାଗ୍ ରୁଅଁବୁଅଁ ଗିତିନ୍‌ବେଲା ବେବାର ଡେକ୍‌ନ୍ ସକାନା ଉଲାଗ୍‌କାଡ଼ ଜାନବକ୍ ଡିତା ମାଲ ଗିତିନ୍ କାର୍ଡ ରୁଅଁସେକ୍ ବେଲା ଉଡୁ ରୁଅଁ ବୁଂତ । ଆପାବଇ ଆକ୍‌ନା ସାଡୁଂତ ।

● **ଆଗୁଲାଗଇନେ ଅଗୁର୍ ପାଇଟି ଉଲା’ଗ୍ ବାଞ୍ଚା-୧ନା ଉଲାଗ୍ ୪୭ ଡେମ୍‌ତ ।**

● **ଲମ୍‌ର ଅମାଗ୍ ସିନେର ମିମେ’ “ମୁଇ ଇଗା’ ଗୁ’ଉଇ”**

ଆପାବଇ ଆଗୁଲାଗଇନେ ଲମ୍‌ବର ଅସୁୟ’ସେକ୍ ୧ ନାନ୍ ଡି ୧୦ ପଡେକ୍ ଅମା’ଗ୍‌ତ କ’ନ୍ ମିମେ ସିସେର୍ ସେର’ସେକ୍ ଆଗୁଲାଗଇନେ ଅମା’ଗ୍‌ତ ।
ମୁଇ ଇ’ଗା ଗୁ’ଉଗ, ଇୟାଆର୍ ମାଇବୁର୍ ଡିକିଗା’ ।
ଡିନ ମାଇନ୍ ତୁରଗ୍‌ଗୁ ଇ’ଗା’, ଗାରିବକ୍ ଜୁଲ୍ ଜୁକୁସା’
ଚାର୍ ଡାଇ’ଗା ଉଲିସେମୁ’ଗ, ପାଞ୍ଚ ଆଲୁଙ୍‌ଗ ଲଇ’ଗା ।

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

ଆସାଡୁ ଆକେ ଡିମେ ଡାଗ୍ - ଲଗ୍‌ତା ଜର୍ ଜର୍
ବାନ୍‌ପୁନ ଆକେ ବଗ୍ ତାସବାସ - ଡେନ୍ତା ଅର୍ ବର୍
ଅସା ଆକେ ଉଂଗ୍‌ମ୍ ରୁବୁକ୍ କିମ୍‌ର - ଲଦି ବୁସ୍‌ବାସ୍
ଦାସରା ଆକେ କେଡୁଂ - ଇଡେଡା ମର୍ ମର୍
ଦିଆଲି ଆକେ ଡେନ୍ତା ଗିଗେ - ଡାରଗ୍ ଉଲଗା ଠୋ ଠୋ
ପଣ୍ଡ ଆକେ ତାସରଙ୍‌ଗ୍‌ତ - ଡାରଂକେର୍ ଡାରଂ ରିଗ୍
ପୁଷ୍ଟ ଆକେ ରେବଡେ ରୁଅଁ - ଗିନେ ଠକ୍ ଠକ୍
ମାଗ ଆକେ ସୁଅଁ ଡତା - ସୁଅଁ ଗଦ ଗଦ
ପଗୁନ୍ ଆକେ ଉଲି ସୁଡତା - ଡୁକ୍‌ତ ମହ ମହ
ସଇତ ଆକେ ମଲିସାରି - ତୁଲୁଇବାଇ ପର ପର
ଗିଡେ ସୁଡ ଗିଡେଲ - ଅପ ପକ୍ ପକ୍
ବାରଟା ଆକେନା ଏଡଲ ବୁଂଗ ।

● **ଉଲାଗପୁଗ୍‌ଲାଗ୍**

ଆପାବର ଆଗୁଲାଗଇନେ ରଙ୍‌ଗାଈ ଉଲାଗ୍ ବେଡ଼ସେଡା ଡଙ୍‌ଗା ପଙ୍‌ଗା ଓଜନ ଡେଡେମ୍‌ନା ଗୁଲାଗ ଉଲାଗ୍ ପୁକ୍‌ଲାଂଅଁ ସିତା ଅରେଅଁ ସେ ଅସିତ ।

● **ଲମ୍‌ର ଅମାଗ୍ ସିନେର ମିମେ’**

ରୁମ୍‌କୁ ଝୁମା ରୁମ୍‌କୁ ଝୁମା

ଆପାବଇ ଆଗୁଲାଗଇନେ କାର୍ଡ୍ ଅସୁଇଡ୍ ୧ ଗାରି ୧୦ ପଡେକ୍ ଲମ୍‌ର ସଂକେତ ଅସମର୍ ମିମେନା ସିନେର ଅମାଗ୍‌ତ ।
ରୁମ୍‌କୁ ଝୁମା ରୁମ୍‌କୁ ଝୁମା - ରୁମ୍‌କୁ ଝୁମାରେ
ନାଇଁ ମେଡିନାଇ ନାଇଁ ସେରଡିନାଇ - ନିଂନା ଉଦୁରୁଦୁମାରେ
ମୁଇ ମୁଇ ଡେଙ୍ଗ ସେଡା ସାବା - ଉୟାର ଉୟାର ଡେଙ୍ଗସିତା ଲାଇସା ।

କୂଟ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ଛଅ ଜୁଲ୍ ଡୁଡଲ, ବାଇଗିରେ ମାଙ୍ଗ୍‌ସେକ୍ କେଷ୍ଟାବକ୍
ନଅଇଗା ଡଙ୍ଗା ସ'ବ୍ ସେକ୍, ଦଶ ତୁଡୁଇ ଡେକ୍ କିଗା'

ଗୁଲାବନେ ଅଗୁର ପାଇଟି ଉଲା'ଗ୍ ବାଞ୍ଜା-୧ନା ଉଲା'ଗ୍ ୪୮ ଡେମ୍ତ ।

● **ବୁଦି ମାର୍‌ମାର୍‌ନା (ସାଧାରଣଜ୍ଞାନ)**

- ❖ ପେନ୍ ଉଙ୍ଗ୍‌ମ୍ ନାଇମି ମା ?
- ❖ ପେନ୍ ଆପାବ'ଇନା ଇମିମା ?
- ❖ ନନ୍ ଇମି ମା ?
- ❖ ପେନ୍ ବାନା ଇମି ?
- ❖ ପେନ୍ ଜଙ୍ଗ୍‌ନା ଇମି ?
- ❖ ପେନ୍ ରାଜିନା ଇମି ମା ?

● **ଏଡଲ'ସିଡ୍ ମାଙ୍ଗ୍‌ମାଙ୍ଗ୍‌ନା ବାର୍ ଅମା'ଗ୍‌ନା)**

(କାହ୍ନିକ ଖେଳ)

ଆପାବ'ଲେ ଗୁଲାବନେ ବୁରଙ୍ଗ୍ ପାଲ୍ ପାଲ୍ ବାର/ଦିନ୍ ନା ଅଇଁତ । ଅଇ'କା ମାଦିନ୍/
ମାବାର୍ ଡ'ସେକ୍ ଅଗସ୍‌ଲାର୍‌ଗ୍‌ତ ତୁଗ ମା ବାର/ଦିନ୍ ଡିଗା' ଅଗସ୍‌ଲାର୍‌ଗ୍‌ତ ମାରି ସୁଁ ସୁଁ
ପୁଲା'ଇ ସାଣ୍ଡୁକ୍‌ତ । ଏତଲସେକ୍ (କାହ୍ନିକ) ବେଲୁନ୍ ପିପେ' ପୁଲା'ଇ ସୁକ୍ତ । ଅଇ'କା
ବୁଦାର୍ ଡିତା ସା' ସମ୍‌ବାର, ବେଲୁନ୍, ମଙ୍ଗ୍‌ଲ'ବାର୍ ବେଲୁନ୍ ମାରି ବୁଦାରନା ବେଲୁନ୍
ଏଡଲ'ସେକ୍ (କାହ୍ନିକ) ସୁଗ ପିପେ' ପୁଲା'ଇ ସୁକ୍ତ । ମାରି ଅଉଆଗ୍ ପୁଲା'ଇ ସୁକ୍ତ ।

● **ଅକ୍ଷର ଅମା'ଗ୍**

- ଆପାବ'ଇ ପିଣ୍ଡା ବାଗ୍‌ବଗ୍ ଅକ୍ଷର ଅମା'ଗ୍ ପୁଲା'ଇ ଲେ'କଲ' ବେ'ତ ମାରି ମାଇନ୍
ବାଗ୍‌ବଗ୍, ସୁରଇ'ବେର, ବାଲି, ସାରି ବେଡ୍'ସେକ୍ ଅରେଇଁ ପୁଲା'ଇ ସୁକ୍ତ ।
- ଆପାବ'ଇ ଆଲୁକ୍‌ଡିକ୍‌ନ୍ ସୁଗ ଗାର୍‌ବୁବାଇ' ପୁଲା'ଇ' ଆଗୁଲା'ଇନେ ସୁକ୍ତ ।

● **ଉ'ସାରାମ୍ ତୁମ୍ "ତୁଲସି ଇମ୍‌ୟାର୍ ଉଲା'ଗ୍‌ବକ୍ ତୁଗ୍‌ତ"**

○ ≡ ≡ ≡ ((O)) ~ ~ ~ ≡ VVV ΛΛΛ

କୂଟ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

ଡିନି ବକା ଗିନି - ନିଂନା ଉଦୁରୁଦୁମାରେ
ରୁମକୁ ଝୁମା ରୁମକୁ ଝୁମା - ରୁମକୁ ଝୁମାଲେ
ସାର୍ ସାରଟା କିରି ପୁରି - ସୁମନାଇଁ ମିସ୍‌ସିତ
ପାର୍‌ସି ଗଡ୍ ସାଁସ - ନିଂନା ଉଦୁରୁଦୁମାରେ
ରୁମକୁ ଝୁମା ରୁମକୁ ଝୁମା - ରୁମକୁ ଝୁମାରେ
ସଟା ସଟା ସତଇସା ସୁଁ - ସାତ ଲଗ୍ ବାଇଲକ୍
ଆଟଲକ୍ ପଡ୍‌ଲପାଠ - ନିଂନା ଉଦୁରୁଦୁମାରେ ।
ରୁମକୁ ଝୁମା ରୁମକୁ ଝୁମା - ରୁମକୁ ଝୁମାରେ
ନ'ଲକ ନ'ଲକ ଆବୁ'ତୁଙ୍ଗା - ପାଠ ସିକ୍‌ବାର ବେ ମୁନ
ଦସ ଉଇତି ଡୁଡ୍ - ନିଂନା ଉଦୁରୁଦୁମାରେ
ରୁମକୁ ଝୁମା ରୁମକୁ ଝୁମା - ରୁମକୁ ଝୁମାରେ

ଗୁଲାବନେ ଅଗୁରନା ଉଲା'ଗ୍‌ବାଞ୍ଜା ୨ ପୃଷ୍ଠା ୫୨ ଡେମ୍ତ ।

● **ବୁଦି ମାର୍ ମାର୍**

ଆପାବର ଆଗୁଲା'ଇନେ ପୁକ୍‌ଲୀ'ଇ ସିତା ରକମ୍‌ବାର ପୁତଲା ବେ'ତ ଆଡିନା
ଅପୁକ୍‌ତ ମା'ରି କୁକୁ ସୁକ୍ତ । ପଟନା ଗୁଲଙ୍ଗ ଉଲା'ଗ୍ ବାଟି'ବାଇ ଡେମ୍‌ସେତା ଗାର
କୁନ ଉମ୍‌ଆର ବାଟି ମଜାବଗ୍ ଉଡୁର ପୁକ୍‌ତା । ବାଟି'ବାଇ ପୁଲଲଗବ ବାଗ୍‌ବଗ୍
ଗଡ୍ ବାଗ୍‌ବଗ୍ ରେମନା ସିରି ସାରିନା ସେମ୍‌ନୁଁ ଡେମ୍‌ତ ମାରି ବାଟି'ବାଇ ଗୁଲଙ୍ଗ
ଉଲା'ଗ ଗୁଡ୍‌ଗାଗାରି ଆଲୁ' ଚାତା ନା ବୁ'ଡୁ' ରେମନା ସିରି ସାରିନା ଉଁକୁଇଁ ଡେମ୍‌ତ ।

● **ଅକର ସକେତ**

ଆପାବଇ ସ, ଧ, ନ, ପ, ଫ, ଥ ଗୁଲା'ଇ ଅକର ସଂକେତ୍ ଅସୁଇସିତା ଡିଡିନା ସୁର
ବାଇ ବାନ୍‌ନିନା ଶଇ ବରୁ' ଆଗୁଲା'ଇନେ ଉଚାରଣ ଡେମ୍‌ସିତା ଅସମ୍‌ତ । ସ - ସକା,
ସ - ସୁଡା, ସ - ସରଲାଇଁ, ଧ - ଦନ, ଦରପନ

● **ଉସାରାମ୍‌ତୁମ୍ ଗପୁଡି କୁରକ୍**

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

ଲିଙ୍ଗତା'ର ବେଲା । ସତ୍ୟଭାମା ପୁର ଉଚ୍ଚମ୍ବକ୍ ପେନ୍‌ସୁଗ ଡାଉବା'ଇ
 ଗୁରୁଲାଡିଗା' । ମାଲ ମିସିଙ୍ଗ୍ ଇସ୍କୁଲ୍ ଉଇଡେଜା' । ଗୁରୁତା'ରବକ୍ ଗାରି ଲଦି
 ତେଜକିଗା' । ସା' ଗୁରୁନା ତେଗସୁଙ୍ଗ୍ ଗାରିବକ୍ ସୁଲ'ବକ୍ ଲଲ'ଗା' । ମାଲନା
 ସକା, ଉମ୍ପ, ସେଣ୍ଡି ଗୁଲାୟୁ ଲଦି ତେଜକି'ଗା' । ମାଲନ୍ ତୁରଗୁ' ଦସରା ଚୁଟି
 ତେଜା । ଗୁରୁଲା ଆଉଡ଼ଗ୍ନା ଆ ଗୁଲାଲ ଗୁଲାଲନେ ମୁଇବକ୍ ରୁଷ୍ଟାୟ'ସତ୍ ବାଲି
 ସୁରଇ'ବେର୍ ଉଚ୍ଚମ୍ବକ୍ ରୁନ୍‌ଗସିବକ୍ ପାକାୟ'ସେକ୍ ଆ ଗାରି ବାନି ତେମ' ।
 ମିରିକି ଲିଙ୍ଗତାଗ୍ବକ୍ ଉଚ୍ଚମ୍ବକ୍'ତାଷ୍ଟର ମାରି ଆ ଲଦିତ୍ ମାରି ଜାସା ମାଲସୁଗ
 ଇସ୍କୁଲ୍ ଉଇବେଲା ଆଲଗ୍ଡାଗେ' । ଇସ୍କୁଲ୍ ରୁଗ୍ କୁନ୍ ତୁରଗୁ' ଉଚ୍ଚମ୍ବକ୍ରେମ୍,
 ମାରି ଇସ୍କୁଲ୍ ଗୁଲାଙ୍ଗ୍ ଆ ଉଚ୍ଚମ୍ବକ୍ ଗୁଲାଲନେ ବାନି ବାଲ ଗୁଲାଲନେ ଡ'ସୁନ' ।
 ଗିତିନ୍ ଗୁରୁଲା ଜା ମାଗ'ତ୍ ପେ ? ମାଲ ତେଜକି'ନି ନା'ଇନ୍ ଓଡ଼ିଶାନା ମଧୁବାବୁ ।
 ମାଲ ଓଡ଼ିଶାନା ବାନିପୁଲା'ଇ ପାଲଟି ତେମ'କୁଗା' । ଗିତିନ୍‌ସା' ରେମଲେ ସୁତ୍
 ବାନି ପାଠ ପଢ଼ତିଙ୍ଗ୍
 କାଲଲା ଘଡ଼ାବକ୍ ଡା'ଇତିଙ୍ଗ୍
 ମଧୁବାବୁ ବୁରଙ୍ଗ୍ ଲଡ଼ତିଙ୍ଗ୍ ।

● ମିମେ ସିସେର୍ “ରଇବାର୍ ଗିସାଗ୍ ମୁରଣା”

ଆପାବ'ଇ ମୁନା ମାରି ଡାଉ ଆଗୁଲାଲ ଗୁଲାଲନେ ମିମେ ସିସେର୍ ସେର୍'ସେକ୍
 ମିମେ ମେଗସେକ୍ ଡିଡେମ୍ ଅମା'ଗତ ।
 ରଇବାର୍ ଗିସାଗ୍ମୁଇ - ଉଚ୍ଚମ୍ବକ୍ ଗାଲ ଉଇଗା'
 ସମ୍ବାର୍ ଶୁକ୍ରିନ୍‌ଡିଅ - ସାଗସେକ୍ ଲେ'ଇଗା' ।
 ମଙ୍ଗଲ୍‌ବାର ଗିସା'ଗ୍ନା - ବପୁ ମାଲନା ମୁନା ଇ'ଗା'
 ବୁଦାର୍ ଗିନେ ଅସୁୟ' - ଆଗୁଲାଲନେ ଯନ'

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

ମୁଇ ମୁନାବାଇ ସୁ'ଲୁଙ୍ଗାତାଗ୍ ଡିକିଗା । ସୁଲଙ୍ଗାତାଗବ ଆଡ଼ଂ କୁଇକ୍ ଗିଡ଼େ ଉ'ଗ
 ଡିକିଗା । ଉୟାର ଅ'ସ୍ ଇସାଅଆତିନା ସୁଲଙ୍ଗାତାଗ୍ବ ସିସାବ । ଉୟାର ଅ'ସ କୁଇକ୍
 ବୁରଂ ବାଲଲକ୍ ତେଜା ।

ମୁ'ସ ରେବ୍‌ଡେ ଦିନ ତେଜା ଡାଗ୍ ଆଗରୁତ । ସୁଲୁଙ୍ଗାତାଗ୍ ପରାଗ ଗୁଲାଲ
 ଉ'ସର୍ ଉଇଗା । ଡାଗ୍ ଲେ ଉ'ସର୍‌ଉଇଗାସା ମା ଲକ ବାଲିଲକଗେ ସିଡାଲଡେମ୍ ।
 ଅ'ସ ଲେନା ତେନା ଡିତା । ମାଏ ସିନା ଓ ସେତା ଉଇତା ମାତର କୁଇକ୍ ମିରି
 ତେନ୍‌ତା ।

ଡୁଡ଼ମ୍‌ବେଲା ମାଏ ମୁଇଁ ବୁଦି ତେମ । ଅ'ସ ଉୟାୟ' ମୁଇଁ ବୁଡୁଁ ରୁଅଁ ।
 ବୁଡୁଁନା ସେଜାତୁଁ ଅବସେତା ସଗା ଆବୁଡୁଁ ମଜା ଅବ ଅ'ସ ଲେ ମୁନା ସୁଲଙ୍ଗାଗ୍ବଗ୍
 ଓଗ୍‌ସେତା ଉଇଗା । ମାଏ ଉଇବେଲା ମୁଇଁ ପାଦାସୁସବ ବାଜା । ପାଦାବଗ ରେବଡେ
 ଗଇତାଙ୍ଗ୍ ଗୁଗଇ ତେଜାଗା । ଆକେତୁଁ କୁଇକ୍ ଉଇଡେକୁନୁଁ ମିଷ୍ଟାଗୁଲାସୁନ କ'ନା
 କୁଇକ୍ ଲଗାନା'କି ନିଁ ସୁର୍ ସୁମନିଁ, ଗଇତାଙ୍ଗ୍ ଗୁଗଇ ତେଜାକନୁଁ ଗୁନା ତୁମ ଅ'ଅଁ
 ସିତା କୁଇକ୍ ରେବ'ଡେ, ଗିସେଗା । କୁୟଁ ସେତା ସୁନ ନନା ଅକନା ବପ୍‌ପୁ ନିଁ
 କେତୁଁ ଉଇଡେତିଁ ଆକୁତନଇଁ ଆନିଂମା ସୁମ୍‌ତନ ।

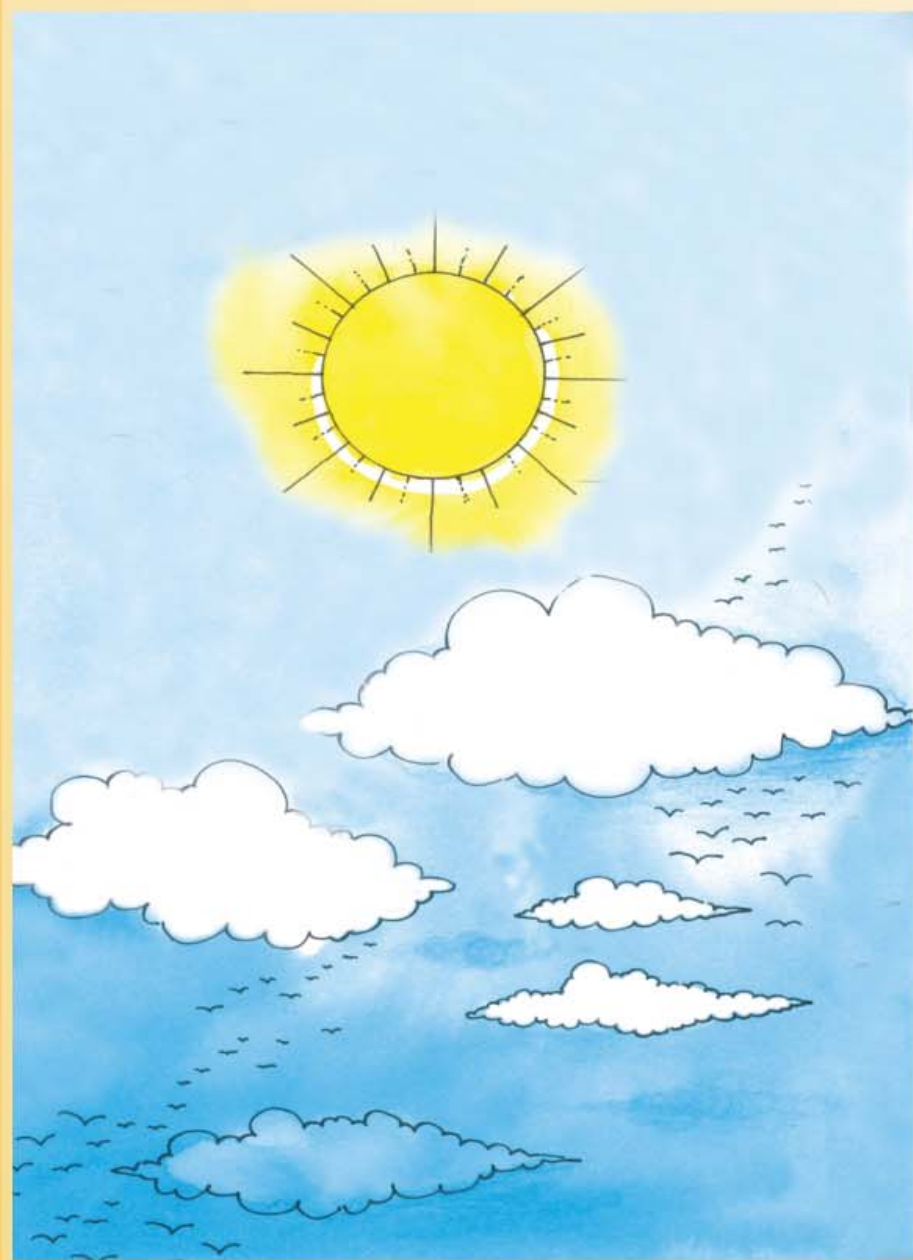
ଇନ୍‌ଗାରି କୁଇକ୍ କୁୟଁ ସେତା ଅୟଁସା ବୁଂଡୁଁ ଲଗ୍ ଉଇଗା । ମାଲ ଆଲୁଙ୍ଗ୍
 ଲଗ୍ ସିତା ପାଲତାର୍ ଡିଗ୍‌ଲେ ଉଇଗା । କୁଇକ୍ ଗିସେଗାସା ମାଲନା କଷ୍ଟ ବାଜା ।

ପ୍ରଶ୍ନ :

- ❖ ଯା ଯା ବାଲଲକ୍ ଡିକିଗା ?
- ❖ ମାଏ ସୁଲଙ୍ଗାତାଗ ଇଅଁ ଉଇଗାସା ମା ସିଡା ତେମ ?
- ❖ ଅ'ସ ଲେ ଆ' କୁଇକ୍ ମିରିଡେମ୍ ?

● ମିମେ ସିସେର୍ ‘ଇୟାସିଂ ମୁରଗା ଉକ୍‌ସୁର୍ ବୁଲୁତା’

କୂଟ - ୧	କୂଟ - ୨
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<p>ଗୁରୁବାର ଗିସାଗା - ଡେଜା' କୁଲ୍‌ପୁଲ୍ ଶୁକ୍ରବାର ଶୁକ୍ଳିନଡ଼ିଅ - ଲେ'ଇସେକ୍ କିଆଙ୍ ସୁମ' । ଶନିବାର ରେମଲେ ଆଗିସା'ଗ ସବ ସେକ୍ ଲାଟା ବିତ୍ରେ ତୁଲସେକ୍ ରୁଙ୍ ଅନ୍ତର' ।</p> <p>● ଉ'ସାରାମ୍ ତୁମ' ଗପୁଡ଼ି କୁ'ଇ କୂଟ-୨ ବକ୍ ବେଡ଼ତା ।</p> <p>ପ୍ରଶ୍ନ :</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ଅଁସ୍ ମାରି କୁ'ଇ ଆରି ଡିକିଗା' ? ❖ ଅଁସ୍ଲେ କୁ'ଡୁଙ୍ଗାଅବ' ସେକ୍ ତୁରଗାର ଉଇଗା' ? 	<p>ଇୟାସିଂ ବେଲା ମୁରଗା ଉକୁ'ସିଂ ବୁଲୁତା-କାଜଲା ଉୟୁରତାଗ ତିନାଗ୍ନା କୁକୁଂ ମେତା ସଜତ୍ ବଜସାକ ସୁଡ଼ଂବାଇ ଇୟାତ - ରେବ୍ତେ ଗେବତ୍ତୁକୁଗ୍ ପୁସ ଆରକେ ମୁନା ଉଷ୍ଟ - କେରଂ ଅଇସ ବୁଅଁସିତା ସେରତା ତାରିସେମ୍ ।</p> <p>● ବୁଦିମାରମାନନା (ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ ନା'ଇନା ରାଜିନା ମୁନା ନା ଇମିମା ? ❖ ନା'ଇନା ରାଜିନା ପ୍ରଦାନ'ମନୁତ୍ରି ନାଇ'ମି ମା ? ❖ ନା'ଇନା ଡିକିକୁନୁଂ ଜଡ଼, ପରି, ମାଙ୍ ମାଙ୍ ବୁଲୁସୁଇ ସାରିନା ଇମି ସୁ ? ❖ ନାଇନା ପଞ୍ଚାୟତନା ପରପଞ୍ଚନା ଇମି ମା ? <p> ଗୁଲାଭନେ ଅଗୁରୁନା ଭଲାର ବାଦା ୨ ପୃଷା ଝମାମାରି ୫୪ ଦେମତ୍ ।</p>

କୂର୍ - ୧	କୂର୍ - ୨												
୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ												
<p>ବାସାକ୍ ତିକ୍ସୁଁର ସିସାଇରୁଆଁ ବାସାକ୍ ତିକ୍ସୁଁର ତୁରଗୁ ରୁଆଁ ଯେ ମୁସ ଗୁରୁ ପୁଆ ନାଇ.... ଏରଁ ଇସାୟ ତୁରଗୁ ରୁଆଁ କଲେକଲେ ଅପୁସାଇଗ୍ କୁଇନାଇ....</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ଲୁଡ଼ାକ୍ ମାଂମାଂଗ୍ ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଲନେ ଯିବ ରୁଂଗସେତ୍ ତିତି ମାରି ଶୁଆତି ଗୟାକ୍ ସେତା ଗୁଲଶଇ ଲୁଡ଼ାକ୍ ଅସିଅ ସୁ'ନ । ଆମୁଷ୍ଟା ଗୁଲାନା ଲୁଡ଼ାକ୍ ଜାନା'ଡକ ଅଗସଲାଗ୍ । ● ମିମେନା ସିନେର “ଉମଗାରିସିଂତୁରସିଂତା” ଇଶ୍ଟିଗାରି ତୁରସିଂତା ତୁରସିଂ ଦିଗଡମାଗ୍ ମାଇନଗାର୍ ସାର୍ମ ବୁଅଁନା ଡାଇ ତୁରଗୁ ଡେଡା' ଅଲୁଗସିଂ ବେ ବାସାକ୍ ଡେଡା ଉତର ବେ ସୁଁସୁମ୍ ଡେଡା ଦକ୍ଷିଣ ବେ ଡାଇ ● ବେଲା ଅମାକ୍ ଦିଦିବଇ ମିସିଂ ମିସିଂ ଗୁଲାଲ ପାଇଟି ସିତ୍ତ ଉଲାକ୍ ବଂ ସିଂ, ତୁତୁରନା, ତପିତୁର ବେଲା ପୁରଂ ପୁରଂ ବେଲା । ତୁମୁଗ ସିତ ବେଡ଼ ସେକ ଜୋଡ଼ଲ ସେକ୍ ସୁଁତ । ଦିଦିବଇ ଆମାଏ ସାଶ୍ଟଜତ । ● ଅକ୍ଷର ଅମାଗ କ, ନ,ଲ ଦିଦିବଇ ଅକ୍ଷର ଚିନ୍ ବେଡ଼ସେକ୍ ତି ଚିନ, ତିକୁନ୍ ସବଦ ଉଲାକ ସିରେ ପୁଲାଲ ସୁତ୍ତ ।। 	<p>ସବକ୍ ଡେଡା ସାଂଗ୍ ସାଂଗ ବାଇ ପବକ୍ ଡେଡା ପାଇଁ ଲୁମ୍ ବାଇ ରଙ୍ଗ ବ ବକ୍ ଡେଡା । ବନିବାର ରଙ୍ଗ ଡାଇ.... ଗୁତୁବୁଇ ସା ସାତଟା ରଡ଼୍ ଗୁତୁବୁଇ ରାଜା ଖ୍ମା'ନ୍ ବେଡ଼ବେଡ଼ାଇ ଆମଇ ସୁସ ଆକୁଲ ବେ, ଡାଇ.... ।</p> <p> ଗୁଲାଲନେ ଅଗୁରନା ବାଖାମନା ୫୬ ନାଉଲାକ୍ ଡେମତ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ଲୁଡ଼ାକ୍ ମାଂଗ୍ ମାଂଗ୍ ଆଗୁଲାଲନେ ଦିଦିବଇ ଯିବ ରୁଂସିତ୍ ଅତନ ଆଡ଼ାଉ ଗୁଲା ଅତନସେକ ଆମୁନା ଗୁଲା ତିକ୍ସୁଁର ଗାଡ଼ି ଡାଇ ସଂ ଇଲଟା ଲୁଡ଼ାକ୍ ନା ବାଇ ତିଡ଼େମ ପୁଲାଲ ସୁନ । ● ମିମେନା ସିନେର “ଉମଗାରି ସିଂ ତୁରସିଂତା” କୂର୍ ୧ବ ତିତା ● ଅକ୍ଷର ଅମାକ୍ ହ, ଡ, ଜ, ଶ, କ, କ, ଖ, ଥ ଦିଦିବଇ ଅକ୍ଷରସିନ୍ ତମିନୋ ବେଡ଼ସେକ୍ ଜୋଡ଼ବାର ପୁଲାଲ ସୁ'ତ୍ତ । <p>ଅକ୍ଷର ନା ଡୋମିନେ ।</p> <table border="1" data-bbox="1396 1112 1669 1307"> <tr> <td>ହ</td> <td>ଡ</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>ଡ</td> <td>ଜ</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>ଜ</td> <td>ଶ</td> </tr> </table> <ul style="list-style-type: none"> ● ଉସ୍ତାମ ‘ଜାମୁନା’ କୂର୍ ୧ବକ୍ ତିତା 	ହ	ଡ				ଡ	ଜ				ଜ	ଶ
ହ	ଡ												
	ଡ	ଜ											
		ଜ	ଶ										

କୂର୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

କ - କବି କଇଲା, କଇଁସି
ନ = ନକି, ନଡ଼ିଆ, ନଞ୍ଜିକ
ଲ = ଲ', ଲକ୍ତିଂ, ଲ'ଡା

ଗୁଲେଇଲେନା ଅଗୁନା ଉଲାଇନା ବାଘା ୧ନା ୪୯ନାଉଲୋକ ତେମତ ।

● ଉତ୍ସାହ ବିରେ ଗୁଗଡ଼ା ବୁଦ୍ଧି ମାଗ

ଯାଁ ବେଲା ବିରେ ଗୁଗଡ଼ା ବିରେ ଗଡ଼ ଗଡ଼ ଲାକାର ଉଇଗା । ଆ ସିଂ ଜୁଲସେତ ସୁନ' ନ ଅଇଜା ବପୁବାଇ, ଆରକେ ଅବୁଦ୍ଧି ବଲବାଇ ମାଏ ସେବଡ଼ାକ ବାଇ ଉଇଡ଼ାକତ । ଆରକେ ଅଂଗକା ମାଏ ଆସିଂଜୁଲସେକ ତୁଡ଼'ଲ ସୁ'ନ । ମୁଁ ଅବୁଦ୍ଧି ମୁନା । ସିଂ ମନ ମନ ଏତସେତ ଡିକିଗା ଡିକିଲା ବିରେ ଗୁଗଡ଼ା । ମିରି ଆରକେ ମୁନାଡ଼ ସୁ'ନ ନ' । ଏରଗାସିଂ ଆତୁରସିଂତା । ଗୁଲାଇ କୁଣ୍ଡା ନୁ'ରିଗା । ବିରେ ଗୁଗଡ଼ା ଉୟା ଆଗନ୍ତା । ମାଏ କୁଡୁକ୍ ସେ ଡି କିଗା । ଏଡ଼ଗା ଉମରତଗେ ଡାଉ ଡାଉସାପତାକି ? ସେଟ୍ ସେଟ୍ ଉମରତଗେ ଆ କିନ୍ତୁବ ସାଗା । ଅଲପୟାଁ ତେଜା । ବିରେ ଗୁଗଡ଼ା ମାଏ କାମ ଅଡ଼ମସେ ମାଏ ଆସିଂ ସୁଣ୍ଡସେକ ସୁ'ନ ମା'ପରୁ ନିଂ ଅବୁଦ୍ଧି ମୁରକ ବାଇ ମମୁନାକ୍ ସୁନ ବେଡ଼ନି ଗିତିନା ତୁକୁକ୍ ପୁଲାଇ ସିଂ, ଆରକେ, ଉମରତକ ଗୁଲାଇର ପୁଲାଇ ତେନ୍ତା । ଆନିଂ ରକ୍ୟା ତେମବେ । ସେଟ୍ ସେଟ୍ ସିଂ ତୁରସିଂଗା ପିରିଡ଼େ ମୁଲାଗା । ବିରେ ଗୁଗଡ଼ା ଜୀବନ ସାରଦା ତେଜ ସେକ୍ ପାଇଟି ଉଇଗା ।

ପ୍ରଶ୍ନ :

- ❖ ଆରକେ ନା ତୁମ ଅଁଗ ସେକ୍ ମା'ଡ଼ ସିଂ ?
- ❖ ବିରେ ଗୁଗଡ଼ାନା ମା' ବଲଆଣ୍ଡା ?
- ❖ ବିରେ ଗୁଗଡ଼ା ଆସିଂ ମା'ଡ଼ ସୁନ ?

କୂର୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

ପ୍ରଶ୍ନ

- ❖ ଆସିଂ ଜୁଲସେକ୍ ବିରେ ଗୁଗୁଡ଼ା ମା'ଡ଼ ସୁ'ନ ?
- ❖ ଆରକେ ଆସିଂ ଜୁଲସେକ ମା'ସା ତୁଡ଼ଲ ?
- ❖ ଆରକେ ନାତୁମ ଅଂଗ ସେକ୍ସିଂ ମା'ଡ଼ ସୁ'ନ ?
- ❖ ବିରେ ଗୁଗୁଡ଼ା ମା' ମାଇ ତେଜା ?
- ❖ ମାଏ ଆସିଂ ମା'ଡ଼ ସୁ'ନ ?

● ବେଲା ଅମାକ୍ “ଉଞ୍ଚୁର ଯାନାଇ”

ଉଞ୍ଚୁର ଉଇନା ସିରିବକ୍ ବଲ୍
ସିନେର ସେର ମିମେ ମେଲା ନାଇ....
ସାତ୍ତା ବେଲା ଶୁଇ ତେନ୍ତା ବେଡ଼ାଇ....
ଅଣ୍ଡଇ ବେତ ଯ'ଗା ସୁଁସୁଁମନା
ନ'ଟା ବେଲା ପଡ଼ବାର ଯା ନାଇ
ଗିତିନ୍ ସିନା ମୁନାବାଇ ତେଡ଼ି ନାଇବାଇ....
ଦିନବାର ମାଗ ବେ
ଆଡ଼ିଲା ଚିତି ଗୁଇତିକା
ୟଂଗା ବୁରଂ ସୁଁସୁଁମ୍ ଲାଇତାବେ ଭାଇ....

● ରଗନା ମାଂ ମାଂଗ୍

କୂର୍ ୧ ବେଡ଼କୁନୁ ମାଂମାଂଗ ମାଗାନାଇ

● ପଟ୍ ଅରେଇଁନାଇ

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସିଂ ଆରକେ ଉମରତକ ସିତ୍ର ଡିଡେମ ପୁଲାଇ ସୁନ ।

ଗୁଲାଇନେ ନା ଅଗୁରନା ବାଘା ୨ ରେମ ୫୭ ନା ଉଲାଇ ତେମତ....

କୃତ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● ରଙ୍ଗ ମାଂ ମାଙ୍ଗ ନା

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇ ଗୁଲାଇନେ ଉଇତି ଉଇତି ଉଲାକ୍ ବେଡ଼ସେକ ଗିତିନ୍ ଉଲାକ ବଇକି ସୁଗରଙ୍ଗ ସୁରୁତ । ସା ଉଲାକ ବାଚିତ ତେମ ପୁଲାଇ ସୁଁତ । ତଗଡ଼ାକ୍ନା ମା' ସିତୁଡେନ୍ତା ଆଗୁଲାଇନେ ଅଗଲାଗତ ।

● ପଟ୍ ଅରେଇଁନାଉ

ଦିଦିବଇତିଅ ଆଲୁଂସିଂ, ଆରକେ, ମୁମରତଗ୍ ସିତୁ ତେମତ ମାରି ଆଗୁଲାଇନେ ଗିତିନ୍ ସୁଗ ସିତୁ ଅରୟ ପୁଲାଇ ରଙ୍ଗ ସବ୍ ବେତ ।

ଗୁଲାଇନେ ନା ଅଗୁରନା ଉଲାକ ବାଖା ୧ନା ୫୦ନା ଉଲାକ୍ ତେମତ....

● ଡାବୁ ଅମାକ୍

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ମୁଇଁ ଟାକାଡ଼ାବୁ ଉୟାରୁ ଟାକାଡ଼ାବୁ, ପାଂସ ଟଙ୍କା ଡାବୁ ମାରି ଦଶ ଟଙ୍କା ଡାବୁ ବେଡ଼ଃ ସେକ୍ । ରଙ୍ଗବୁରଂ ସାପାବେଡ଼ଃ

ଗୁଲେଇନେନା ଅଗୁରନା ବାଖା ୧ନା ୫୧ନା ଉଲାକ ତେମ ।

● ଉନ୍ତୁ ସୁଲୁଂ

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ଅୟାସୁଗ ସିତୁ ଅସିଅ ଉୟନା ଗୁଲାନା ଉନ୍ତୁ ମୁଇଁ ସେମୁଗ୍ ମାରି ସୁଲୁଂ ମୁଇଁ ପାଲ ସେମୁଗ୍ ଗିତିନ୍-ସୁଗ ୫/୬ଟ ଉଲାକ ତେମସିତ୍ ଆରି ଉନ୍ତୁ ଆରି ସୁଲୁଂ ଡିତାଡ଼ ସିତୁ ଅସିଅ ।

● ନୟର ଅମାକ୍

ଦିଦିବଇ ୫ଟା ଡିଅ ଆଲୁଂ ମୁନା ବାଚିବାଇ ସତଇସା ରିଅଁସେକ୍ ଡାଉ ବୁଡୁଂ, ସାରି, ଉଲାକ ସୁରଇ ବିରେ, ମଞ୍ଜି ବେଡ଼ ସିତ୍ ୧ ନୟର ଚିନ୍ତିକା ବାଚି ବାଇ ମୁଇଁ ବୁଅଁ ସେକ୍ସୁନ । ୨ ନୟର ଚିନ୍ ଉୟାର କନ୍ସୁଗ ପାର୍ସିଟା ସିନ୍ ପାଁସଟା ଦିନସୁ ବୁ'ଡ଼ । ଆଗୁଲାଇନେ ସୁଁତ । ମାରି କନସୁଗ୍ ଆମାଏ' ଦିଦିବଇ ସାଣୁତ ।

କୃତ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

● ଉନ୍ତୁ ସୁଲୁଂ (ପଜଲ)

କୃତ୍ ୧ବ ଡିତା

ଗୁଲାଇନେ ନା ଅଗୁରନା ବାଖା ୨ ନା ୫୮ ନା ଉଲାକ ତେମତ ।

● ନୟର ମାଗାନାଉ

ଗୁଲାଇନେ ୧ ନା ୨୦ ପକେକ୍ ନୟର ଅମାଗତ୍ ଦିଦିବଇ ସତଇସା ଦିନସୁ ରୁଅସେକ୍ ମୁଇଁ ଉଲାକ ଉୟାର ସାରି ଇଜିଇ ଡାଉସଂଖ୍ୟା ସାରଟା ବୁଲୁସୁଇ, ପାଁସଟା ସୁରଇ ବିରେ କନ୍ ସୁମା ୨୦ ପକେ ବାନି ଦିନସୁ ସିରେ ପୁଲାଇ ଆଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଇନେ ସୁଡେ । ମାରି ଆମାଏ ଆଗୁଲାଇନେ ସାଣୁବାତ ।

● ମିମେନା ସିନେର “ଓ ଅଡ଼ିସାରାଜିବ’ ନାଇନାଡିଅ”

ଅଡ଼ିଶା ରାଜିନା ନାଇନା ଡିଅବେ
ରାଜଦାନି ନାଇନା ବୁବନେସର
ନାଇନା ରାଜି ନ ଜିଲା କଡେ ଦସ ବେଡ଼ଃ ।
ଅଡ଼ିଆ ନାଇନା ସାମ୍
ମଆନଦି ମୁନା ପାରକ୍ ନାଇନା
ଆମାଇନା ଇମି ବୁଂ ବେବାଇ.... ।

● ମାଗକୁନୁ ବୁଦି

- ❖ ନାଇନା ଜିଲା ନା ଇମି ମା' ?
 - ❖ ନେନା ରାଜିନା ଇମି ମା' ?
 - ❖ ନେନା ରାଜଦାନି ନାଇନା ମା' ?
 - ❖ ନେନା ରାଜିନା ମୁନାପାରକ୍ନା ଇମି ମା
- ଦିଦିବଇ ବାଗବକ୍ ପ୍ରଶ୍ନ ଡିକୁନୁ ଆଗୁବୁଲେ ଅଗସାଲ ସୁଁତ । ମାଏ ଆମାଏ

କୁଟ୍ - ୧

୩-୪ ବରଷ

● ମିମେନା ସିନେର ଓଡ଼ିଶା ରାଜିନା' ନିନାଡ଼ିଅ

କୁଟ୍ ୨ ବ ଡିକିଶା

● ବୁଦ୍ଧି ମାକ୍ ମାଗ୍

- ❖ ଯେନ୍ ଉଂଗମ୍ ନା ଇମି ମା' ?
- ❖ ଯେନ୍ ଜିଲା ନା ଇମି ମା' ?
- ❖ ନେନା ରାଜିନା ଇମି ମା' ?
- ❖ ନେନା ରାଜିନା ରାଜଧାନି ନାଈମି ମା' ?

● ସାରବେରତି କୁକୁ ଯା ନାଈ

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଈନେ ବାଇର୍ ଅତୁର ସେକ୍ ସିଂ, କେତୁକ୍ , ଅସି ଅସେକ୍ ସତଇସା ବୁଦ୍ଧି ଅମାକ୍

- ✎ ଗୁଲାଈନେ ନା ଅଗୁରନା ବାଖା ୧ ନା ୫୨ ନା ଉଲାକ ତେମତ ।
- ✎ ଗୁଲାଈନେନା ଅନୁରନା ବାଖା ୧ ନା ୫୩, ୫୪, ୫୫ ନା ଉଲାକ ତେମତ ।

କୁଟ୍ - ୨

୪-୫/୬ ବରଷ

ସାଣ୍ଡୁବା'ତ ।

- ✎ ଗୁଲାଈନେନା ଅଗୁର ନାଈଲାକ ବାଖା ୨ ନା ୫୯ ନା ଉଲାକ ତେମତ ।

● ସିରଲା ଡାବୁ ମାଗ୍ ମାକ୍

ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଈନେ ରେକା ଡାବୁ, ମୁଇଟଙ୍କା ଉୟାର ଟଙ୍କା, ପାଁସ୍ ଟଙ୍କା ଦଶ ଟଙ୍କା ନା ସିରଲା ଡାବୁ ମାରି କଡ଼େ ଟଙ୍କା ଉଲାକ୍ ନଟ ଅସି ଅସି ଅସମତ । ଗୁଲାଈନେ ସୁସବ ମାରି ସୁଁ ସୁଁ ମାଂଗ୍ ମାଂଗ୍ ମାଗ୍ତା । ଡାବୁ ନେଃ ଦିନସୁ ରୁଆଁ । ଦିଦିବଇ ଆଗୁଲାଈନେ ମୁନା ଡାଈସୁଗ ଏଜାଲ ଉୟାର ମାଦା ବାଖାତ ଆମୁନା ଗୁଲାଈନେ ସୁଂଗ୍ ସୁଗ୍ ବାରବାନି ଦିନସୁ (ଉଲାକ୍, ସୁରଇଲେ, ସାରି, ସୁଂଗ୍ସୁଂଗ୍ ସୁଂତ । ମାରି ଆଡ଼ାଈ ଗୁଲାଈନେ ସୁସବ ମୁଇତା ।

- ✎ ଗୁଲାଈନେନା ଅଗୁର ବାଖା ୨ ନା ୬୦ ନା ତେମତ ।

ଅମା'ଗ୍ନ (ସୂଚକ)

ବରଷ ଡ'ଡମ୍ ଲ' ଗୁଲା ଆଲୁଙ୍ଗ୍ ବେଡ'କୁନ୍ ମାଗ୍ମାଗ୍ନା ମାଗ୍ତ (ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପିଲାଟି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରିବ)

୩-୪ ବରଷ	୪-୫/୬ ବରଷ
<ul style="list-style-type: none"> ● ୧ ଗାରି ୧୦ପକ୍ତେକ୍ ଏଦା ଗନ୍ତା ମାରି ୧ ଗାରି ୫ନୟର ପକ୍ତେକ୍ ପର୍ ଡିକୁନା କାର୍ଡ ଦୁଲ'ସିତା ଆତା ଅଇ'ଜାଗା ପର୍ ଡିତା ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ● ମିରିସା ୩ଟା ଅକ୍ଷର ସମ' ଗଙ୍ଗତା ● ୧,୨,୫ ମାରି ୧୦ ଲୁକୁ'ଡାମୁ/ଉଲା' ଗଡାବୁ ସମ' ଗଙ୍ଗତା ● ବରଷ ବିତିରେ ସୁନ'କୁନୁଙ୍ଗ୍ ଆରନାସା ଇୟାଆର ଉ'ସାରମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ବରଷେକ୍ ବିତିରେ ଡେଙ୍ଗକୁନୁଙ୍ଗ୍ ମିରିସା ଆରନା ସାଇୟାଆର ମିମେନା ସିନେଇ ମିମେ ମେଗସେକ୍ ସିସେର୍ ଗଙ୍ଗତା ● ଇଜିଇ ବେଲାନା ଇମି ମାରି ବେଲା ବକ୍ ବେବାର ଡିଡେମ୍ନା ଉମ୍ପ' / ଜିନ୍ସୁନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ସିଁ ଆରକେ ମାରି ମୁମରତର୍ ଅଇଜା ବେଲା ମାରି ଆରି ତିନାତା' ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ମାଇନା ଇମି ମାରି ଜଙ୍ ବା ନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଝିରି ବକ୍ନା ତିତି ତେର୍ ସୁଙ୍ଗନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ମାରି ଅଜୁଗଙ୍ଗତା ● ଡା'ଗ ତୁବୁର୍ ମାରି ଉଇଡା' ଗ୍ନା ମୁଇ ମୁଇ ସାନଡୁଙ୍ଗ୍ନା ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ମାଇ'ନା ଉଙ୍ଗମ୍, ଜିଲା, ରାଜ୍ୟ ମାରି ରାଜ୍ୟନା ରାଜଧାନୀ ନା ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା 	<ul style="list-style-type: none"> ● ୧ ଗାରି ୨୦ପକ୍ତେକ୍ ଏଦା ଗନ୍ତା ମାରି ୧ ଗାରି ୭ ପକ୍ତେକ୍ ପର୍ ଦୁଲ'ସି'ଡି/ପର୍ କାର୍ଡ ଦୁଲ'ସିତ୍ ଆତା ଅଇ'ଜାଗା ପର୍ ଡିତା ସୁଁସୁଁ ଗଙ୍ଗତା । ● ମିରିସା ୭ଟା ଅକ୍ଷର ସିନ୍ ସମ' ଗଙ୍ଗତା ● ୫୦ ପଇସା (ଆର୍ଅଶା) ମାରି ୧,୨,୫,୧୦ ମାରି ୨୦ଟଙ୍କା ଲକୁ'ବା'ଇ ଡାବୁ/ଉଲାଗ' ଡାବୁ ସମ' ଗଙ୍ଗତା ● ବରଷେକ୍ ବିତିରେ ସୁନ'କୁନୁଙ୍ଗ୍ ମିରିସା ଆରନାସା ଇଜିଇ ଉ'ସାରମ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ବରଷେକ୍ ବିତିରେ ଡେଙ୍ଗକୁନୁଙ୍ଗ୍ ମିରିସା ଆରନାସା ଇଜିଇ ମିମେନା ସିନେର୍ ନାରବକ୍ ମିମେନା ସୁର୍ ସିସେର୍ ଗଙ୍ଗତା ● ଇଜିଇ ବେଲାନା ଇମି ମାରି ଆଟ ଲେନ୍ ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ସାରଟା (ଉ'ଉଁ) ଦିଗ ଅସୁ'ଇ ଗଙ୍ଗତା ● ଡା'ଗ, ତୁବୁର୍ ମାରି ଉଇଡା' ଗ୍ନା ସାନଡୁଙ୍ଗ୍ ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ଜାତୀୟ ଦକ୍ତ, ପିରି, ସାରି, ଜୁଲୁସୁଁଇଁ ମାରି ପଡକାନାଈମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ● ମାଇନା ବୁକ୍, ଜିଲ୍ଲା, ରାଜ୍ୟ, ରାଜ୍ୟନା ରାଜଧାନୀ, ଦେଶ, ମାରି ଦେଶନା ରାଜଧାନୀ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମାରି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଇମି ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗତା ।

ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ମିଶ୍ନରୀମାର ସାଷ୍ଟ୍ରୀୟୁଲାଇ ଆପାବଇନା ପାଇଟି

ଗ୍ରମବାସୀଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ସହଯୋଗ ପାଇଁ କର୍ମାଙ୍କ ଭୂମିକା

ଆ'ଗୁଲାଇନେ ବାନି ଯତନ୍ ମାରି ବୁଂ ବୁଂ ପୁଲାଇ ସମାଜ୍ ନା ମୁଇଁ ପାଇଟି । ଆ'ଗୁଲାଇଲେନା ସାର୍ତା ଅକଦାର୍ (ବୁରନା, ବାନିବୁଂବୁଂ; ସାଲ୍ବାର୍ ମାରି ମିସ୍ବାର୍) କୁଲସିତା ଆପାବଇ ଆୟ୍ ଆବା ମାରିଆଉଗମ୍ରେମ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ସାଲ୍ବାର୍ ଯୋଜନାବଗ୍ ଗୁଲାଇବୁଅ ମିସ୍ବାର୍ ପୁଲାଇ ତେମ୍ତ ।

ଅଅଁଗୁ ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅବଗ୍ ସିମିଲ୍ ଗାଟା ଗାରି ୪ଟା ବେଲାଜାକ୍ ତି'ତା । ତୁରଗୁନ୍ ବେଲା ମାଇନା ତିଅନ୍ରେମ୍ ବେରଂ ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ବଗ୍ ତି'ତା ଯ'ବା ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଗୁ'ନା ଆ' ସାଲ୍ବାର୍ ରେପ୍ତେ ତେମ୍ତ । ଗିତିନ୍ ସା' ସିସେନ୍ତୁରୁ ଗୁ'ନା ମାଗ୍ ମାଗ୍ନା ବ ଯ' ବା' ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ମିସ୍ବାର୍ ତି'ତା । ଗିତିନ୍ ସା' ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ଆପାବଇ ଗୁଲାଇନେନା ସାଲ୍ବାର୍ ପୁଲାଇ ଆଉଗମ୍ରେମ୍ ରେମ୍ବଗ୍ ଅମାଗ୍ତ ମାରି ଆ' ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅ ସଲାଇବାର ପୁଲାଇ ମିସାଇତ ।

ଯ'ବାନା ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ସାଷ୍ଟ୍ରୀୟୁଲାଇ ପାଇଟି

- ଆପାବଇ ଯ'ବା / ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ବାନି ମିସ୍ତା । ଗୁଲାଇଲେନ୍ ଝିରି ସାଲ୍ବାର୍ ପୁଲାଇ ତେମ୍ତ ।
 - ଯ'ବା'ନା ମିଟିଙ୍ଗ୍ ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ବେରଂ ଅଁୟିସିତା ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅବଗ୍ ଗୁଲାଇନେନ୍ ସାଲ୍ବାର୍ ପୁଲାଇ'ଇ ପାଇଟି ଅରେଇଁତ ।
 - ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅନା ପାଇଟିବ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ସଂପତ୍ତି (ମାନବ ଓ ବସ୍ତୁଗତ) ଲାଗାଇତ ।
 - ଗୁଲାଇନେନ୍ ଅମୁନା'ବକ୍ ମୁଲ୍ନା ଇସ୍କୁଲ୍ ମାମାଗ୍ନା ପୁଲାଇ (ଗୁରୁତ୍) ଆଉଗମ୍ରେମ୍ ଅମା'ଗତ ।
 - ତିଅ କୁ'କୁ ମାରି ଗୁଲାଇନେନ୍ ସତଇସାଡ଼ିକୁନ୍ / ସାରବେରତିନ୍ କୁକୁନା ପୁଲାଇ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଲୁଡ଼ା ତେମ୍ତ ।
 - ଗୁଲାଇ ସୁଗ ଗୁଲାଇନେନା ପାଇଟିବଗ୍ ଯ' ବା' ମାରି ଆ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ମିସାଇ ନା'ଇ ।
- ଆପାବଇ ଅଯ'ବାମାରି ଆ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ମିରି ମିସାୟତ
୧. ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅବକ୍ ତକ୍ ତଜର ଉନ୍ତୁରୁଙ୍ଗ୍ ପୁଲାଇ'ଇ ଯ'ବା' ମାରି ଆଉଗମ୍ରେମ୍ନା ସାନ୍ତୁଙ୍ଗ୍ ରୁଙ୍ଗ୍ତା ।
 ୨. ଇସାଅ ଅଇଜାଦିନ ଅନ୍ତୁରସେକ୍ ଯ'ବା'ନା/ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ମିଟିଙ୍ଗ୍ ତେମସିତା ଗୁଲାଇନେ ସାଲ୍ବାର୍ ପୁଲାଇ ଟିକ୍ ତେମ୍ତ ।

୩. ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅବଗ୍ ମିରି ଯ' ବା' ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ତିସିତା ଗୁଲାଇନେନ୍ ମିମେ, ସିସେର ମାରି ମାଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ କୁ'କୁ ଗଙ୍ଗତ ମାରି ଆ'ଗୁଲାଇନେ ଉ'ସାରାମ୍, ସିନେର ସୁଁ ସୁଁ ଗଙ୍ଗା । ଗିତିନ୍ ପୁଲାଇ ସୁଯୋଗ୍ ଅରେଇଁତ । କନ୍ବେରଂ ଗୁଲାଇନେ ସାରଦା ତେମ୍ତା । ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅନା ନେଲୁ (ଅଂଶାବାର) ତ'ସେକ୍ ମାଗ୍ ମାଗ୍ ଗନ୍ତା ।
୪. ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ବଗ୍ ତିକୁନା ପାଲ୍ ପାଲ୍ ତାସ୍ବାର୍ ତିତେମ୍ରେମ୍ ନା' ସାଷ୍ଟ୍ରୀୟତା ଆପାବଇ ଗୁଲାଇନେ ପୁଲାଇ ମାଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ ନା' ଦିନ୍ସୁ ମାରି ମାଗ୍ ମାଗ୍ନା' ପୁଲାଇ ଦିନ୍ସୁ ଅରେଇଁତ ।
୫. ଗୁଲାଇନେନ୍ ଗୁପାସିଂ ତିତେମ୍, ଜାତାୟ ଦିବସ ତିତେମ୍, ପରବ, ଗୁଲାଇନେ ମିସ୍ବାର୍ନା, ମାଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ ନା' ପରବ ସାରଦାବାଇକାମ୍ (କୁଣ୍ଡାବନ୍ତେଜାକ୍) ତେମ୍ତ, ଗୁଲାଇନେ ତିଆର ତେମକିନା ମାଙ୍ଗାଙ୍ଗ୍ନା ପୁତ୍ତା ମାରି ପବ୍ଲେନା ଅକୁନା ଗୁଲାଇବ ଯ'ବା', ଆ'ଉଗମ୍ରେମ୍ ଖାଇତ ମାରି ମା'ବି ବେରଂ ମିସ୍ସିତା କାମ୍ ତେମ୍ତ ।
୬. ମିରିସା ବରସେକ୍ବ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ (୬ ଆରକେ ବମୁସ) ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ/ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅ କଷ୍ଟେ ପରବ (ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ) ଗୁଲାଇନେ ମିସ୍ବାର୍ନା ଗୁଲାଇ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ବେରଙ୍ଗ କାମ୍ ତେମ୍ତ । କ'ନ୍ସା ସିସେନ୍ତୁରୁନା ଇସ୍କୁଲ୍ବ ମାଗ୍ ମାଗ୍ନା ପାଇଟି ଆଉଗମ୍ରେମ୍ ଅମାଗ୍ତ ।
୭. ଇସାଅ ତିଅ ଅକୁତ ମାରି ଯ'/ଆ'ବା' ଆ'ଗୁଲାଇ ନେନ୍ ଝିରି ମାରି କୁମା ସୁମାନା ଅମାଗ୍ତ । ଦିଦିବଇ କୁତ ଯେ, ଯ'ଏ ମାଏନା ଆ'ଗୁଲାଇନେ କୁମାସୁମା ତେମସିତା ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅ ବଗ୍ ଅନ୍ତୁରତ୍ । ଗୁଲାଇନେ ମିସ୍ବାର୍ନା, ଗୁଲାଇ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ବେରଂ କାମ୍ ତେମ୍ତ । କନ୍ସା' ସିସେନ୍ତୁରୁ ନାଇସ୍କୁଲ୍ବ ମାଗ୍ମାଗ୍ନା ପାଇଟି ଆ'ଉଗମ୍ରେମ୍ ଅମାଗ୍ତ ।
୮. ଯ'ବା ମାରି ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଗୁଲାଇନେନା ମା'ସା ରିମକୁନୁ ଉଡ଼ୁରୁ ଆଷ୍ଟା । ମିରିସା' ଗୁଲାଇନେନା ବିସାଇରେ ସାରଦା ତିତେମ୍ନା ସୁତ୍ତପେ ।
୯. ଅଜନ୍ବାଡ଼ି ତିଅନା କୁକୁନା କେକେନା ମାରି ତିଅ ସାରବେତିନା ଆ'ପରିବେଗ ଗୁଲାଇନେ ସାରଦାନା ମାରି ବାନି ମଇନାବାଇ ତିତେମ୍ ପୁଲାଇ ଆ' ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ମିସାଇତ ।

